

οδηγός σπουδών

2023/2024

τμήμα
νοσηλευτικής

εθνικό & καποδιστριακό
πανεπιστήμιο αθηνών

Αγαπητοί μας φοιτητές και μέλη ΔΕΠ,

Με ευχαρίστηση σας παραδίδουμε τον Οδηγό Σπουδών για το Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Στις σελίδες που ακολουθούν καταγράφονται σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση, τις εγκαταστάσεις, τις δραστηριότητες καθώς επίσης και τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Οι νοσηλευτικές σπουδές επικεντρώνονται στη φροντίδα υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς και του ασθενούς ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας. Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών φιλοδοξεί να παρέχει στους φοιτητές σύγχρονη νοσηλευτική παιδεία και ολοκληρωμένη μόρφωση, τα εργαλεία δηλαδή, που είναι απαραίτητα για την απόκτηση της γνώσης, την προώθηση της έρευνας, την αξιοποίηση των ευκαιριών και την ανταπόκριση στις προκλήσεις των σύγχρονων συστημάτων υγείας.

Ελπίζουμε πως οι δυνατότητες για απόκτηση γνώσης που επιχειρείται να δοθούν με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών θα αξιοποιηθούν από τους φοιτητές μας. Από την πλευρά του Τμήματός μας καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε το Πρόγραμμα Σπουδών να βελτιώνεται και να ανανεώνεται συνεχώς. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών είναι ανοιχτή σε προτάσεις που θα διορθώσουν πιθανές αδυναμίες και θα προάγουν εν γένει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Σας καλούμε επίσης να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Τμήματός μας στο διαδίκτυο για άλλες χρήσιμες πληροφορίες (www.nurs.uoa.gr).

Σας ευχόμαστε καλή και παραγωγική ακαδημαϊκή χρονιά για το 2023-2024.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Νοσηλευτικής
Καθηγητής Παύλος Μυριανθέας

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΜΕΛΗ

Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια (Πρόεδρος Επιτροπής)

Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια

Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια

Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής

Ευμορφία Κούκια, Καθηγήτρια

Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής

Νικόλαος Φώτος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Μιχαήλ Χατζούλης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Στυλιανός Κατσαραγάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Γραμματειακή Υποστήριξη

Ευαγγελία Δρόση, ΕΤΕΠ

Αντί Προλόγου 3

Το Εθνικό Και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. 7

Το Τμήμα Νοσηλευτικής 13

Οι Σπουδές 19

Τα Μαθήματα 33

Αναθέσεις Διδασκαλίας 51

Α΄ Εξάμηνο 63

Β΄ Εξάμηνο 81

Γ΄ Εξάμηνο. 101

Δ΄ Εξάμηνο 117

Ε΄ Εξάμηνο 133

Στ΄ Εξάμηνο. 153

Ζ΄ Εξάμηνο 175

Η΄ Εξάμηνο 199

Μεταπτυχιακές Σπουδές 223

Curriculum 229

Επικοινωνία 247

εκπα

το εθνικό και
καποδιστριακό
πανεπιστήμιο
αθηνών

Η ιστορία του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΙΔΡΥΣΗ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε το 1837 με την επωνυμία «Ελληνικόν Πανεπιστήμιον Ὁθωνος» και συμπεριλάμβανε τις Σχολές: Θεολογική, Ιατρική, Νομική και Φιλοσοφική.

Το 1911, για να εκπληρωθεί όρος της διαθήκης του μεγάλου ευεργέτη του Πανεπιστημίου Ιωάννη Δομπόλη ιδρύθηκε «Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον» στο οποίο υπήχθησαν οι Σχολές Θεολογική, Νομική και Φιλοσοφική. Το «Εθνικόν Πανεπιστήμιον» αποτέλεσαν η Φυσικομαθηματική και η Ιατρική Σχολή. Τα δυο αυτά ιδρύματα με ξεχωριστή καθένα νομική προσωπικότητα, περιουσία, σφραγίδα και σημαία είχαν κοινή διοίκηση. Με τον οργανισμό του 1932 ορίστηκε ότι τα δυο αυτά ιδρύματα συναποτελούν το «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» με κοινή διοίκηση. Με το Σύνταγμα της 9^{ης} Ιουνίου 1975 κατοχυρώθηκε η πλήρης αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου ως Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.). Σήμερα η οργάνωση και λειτουργία του Πανεπιστημίου διέπεται από τον Ν. 1268/1982 (όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα) που αναμόρφωσε πλήρως το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Σύμφωνα με το Νόμο Πλαίσιο (1268/1982) η αποστολή του Πανεπιστημίου είναι:

- α) Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να καλλιεργεί τις τέχνες.
- β) Να συντείνει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια, που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

γ) Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

δ) Το Πανεπιστήμιο οφείλει επιπλέον να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού. Η ακαδημαϊκή ελευθερία στη διδασκαλία και στην έρευνα καθώς και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών κατοχυρώνονται στα Α.Ε.Ι.

ΣΤΕΓΑΣΗ

Το Πανεπιστήμιο στεγάσθηκε αρχικά στους πρόποδες της Ακρόπολης, στην ιδιωτική κατοικία του αρχιτέκτονα Κλεάνθη. Το σημερινό Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου στο κέντρο της Αθήνας (Πανεπιστημίου 30) σχεδιάσθηκε από τον Δανό αρχιτέκτονα Hansen, θεμελιώθηκε το 1839 και χτίστηκε σταδιακά. Στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου στεγάζονται σήμερα οι Πρυτανικές αρχές και ορισμένες από τις διοικητικές υπηρεσίες του.

Οι Σχολές και τα Τμήματα του Πανεπιστημίου στεγάζονται στις παρακάτω εγκαταστάσεις:

Η Θεολογική Σχολή, η Φιλοσοφική Σχολή, η Σχολή Θετικών Επιστημών και το Τμήμα Φαρμακευτικής στην Νέα Πανεπιστημιούπολη. Η ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων στη Νέα Πανεπιστημιούπολη άρχισαν μετά το 1963 όταν εκχωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο από το Δημόσιο, η δασική έκταση μεταξύ των Δήμων Ζωγράφου και Καισαριανής, 1.550 περίπου στρεμμάτων. Η Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, κυρίως, στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών στο κέντρο της Αθήνας. Η Ιατρική Σχολή και τα Τμήματα Οδοντιατρικής και Νοσηλευτικής, στο Γουδή και σε διάφορα Νοσοκομεία, Κλινικές κ.λπ.. Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στεγάζεται στην Παλαιά Γυμναστική Ακαδημία, στη Δάφνη.

Στους χώρους της Νέας Πανεπιστημιούπολης έχουν επίσης εγκατασταθεί ο Οίκος του Φοιτητή, το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο, η Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου και ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Σχολές και τμήματα του πανεπιστημίου

Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από Σχολές και Τμήματα. Οι Σχολές καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκασία για την επιστημονική εξέλιξη αλληλεπιδρασή τους και ο αναγκαίος για την έρευνα και τη διδασκαλία τους συντονισμός.

Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας Επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος οδηγεί σ' ενιαίο πτυχίο. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης.

Το πρόγραμμα σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογή υποχρεωτικών, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.) και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.

Κάθε εξάμηνο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό «διδακτικών μονάδων» (δ.μ.). Η δ.μ. αντιστοιχεί

σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μια μέχρι τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ή εξάσκησης επί ένα εξάμηνο για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Γ. Σ. Τμήματος.

Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Ανταποκρίνεται, πάντως, σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των προ απαιτούμενων και εξαρτώμενων από προ απαιτούμενα μαθημάτων. Με τη διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Σπουδών ορίζονται τα προ απαιτούμενα και τα εξαρτώμενα από προ απαιτούμενα μαθήματα. Ο φοιτητής υποβάλλει ηλεκτρονικά τη δήλωση των μαθημάτων, στην αρχή κάθε εξαμήνου και σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του Προγράμματος Σπουδών.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γ.Σ. Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος από μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος με τετραετή θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γ.Σ. Τμήματος, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων. Η απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στην Πρυτανεία και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος.

Στα Προγράμματα Σπουδών ενός Τμήματος μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων της ίδιας ή άλλης Σχολής. Στην περίπτωση αυτή η ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη του Δ.Ε.Π. του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση της Κοσμητείας ή του Πρυτανικού Συμβουλίου αντίστοιχα μετά από πρόταση των αντίστοιχων Τμημάτων ή Σχολών.

Η Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αντικαταστήσει μέρος των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων των τελευταίων δυο εξαμήνων πριν από το πτυχίο με ισότιμα Προγράμματα εφαρμογών στο γνωστικό πεδίο του Τμήματος σε σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία, τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι φοιτητές στη θέση των μαθημάτων αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.) και των Τμημάτων καθορίζονται οι λιπτομέρειες της οργάνωσης των προγραμμάτων αυτών, οι όροι της απασχόλησης των φοιτητών και της ενδεχόμενης αμοιβής τους, καθώς και οι μορφές συνεργασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών με τους φορείς που μετέχουν στο Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.).

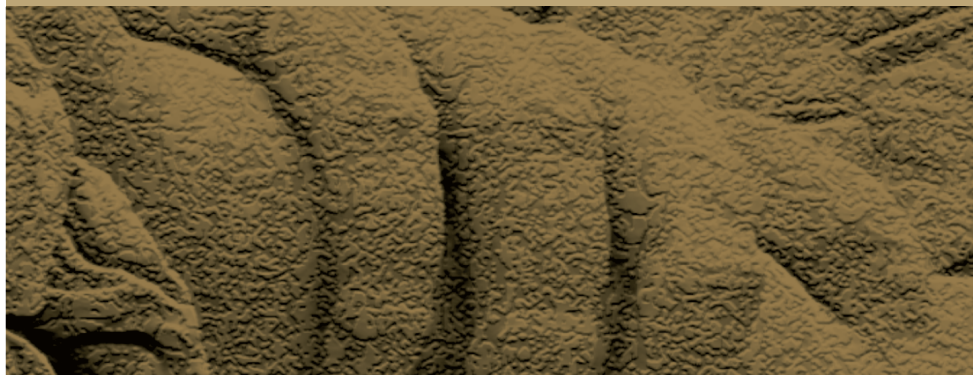
Για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών καθορίζεται ο Τομέας που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία τους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από όλα τα μέλη του Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται η διαίρεση της αντίστοιχης τάξης σε τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών και η ανάθεση διδασκαλίας τους μαθήματος για κάθε τμήμα σε μέλος του Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου τομέα. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. που παίρνουν τέτοια ανάθεση, συγκροτούν την Επιτροπή του μαθήματος με συντονιστή μέλος του Δ.Ε.Π. που κατέχει την ανώτατη βαθμίδα. Η Επιτροπή του μαθήματος συντονίζει την ομοιομορφία της διδασκαλίας, ως προς το περιεχόμενο και την έκταση της διδασκίας ύλης, των ασκήσεων και των εξετάσεων.

Με απόφαση της Συγκλήτου, είναι δυνατή η οργάνωση διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο ίδιο Α.Ε.Ι. που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Τα διατμηματικά προγράμματα είναι δυνατό να οργανώνονται είτε στο πλαίσιο μιας Σχολής είτε σε διασχιολική βάση. Η ανωτέρω απόφαση της Συγκλήτου λαμβάνεται ύστερα από κοινή πρόταση των Γενικών Συνελεύσεων των εμπλεκόμενων Τμημάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυ-

βερνήσεως, αφού προηγουμένως ασκηθεί ο σχετικός έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη Διοικούσα Επιτροπή, η οποία έχει όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος. Η Διοικούσα Επιτροπή αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. που προέρχονται από το καθένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα και από εκπροσώπους των φοιτητών του προγράμματος σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα συμμετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή με ίσο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. Τα μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία μετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή, πρέπει απαραίτητως να έχουν ενεργό εκπαιδευτική συμμετοχή στο διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών. Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο, οι οποίοι πρέπει να ανήκουν στις βαθμίδες του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. Η εισαγωγή φοιτητών σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών γίνεται με την ισχύουσα εκάστοτε διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο δε αριθμός των φοιτητών που θα γίνονται δεκτοί κάθε χρόνο σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Περί του καθορισμού του αριθμού των εισακτέων κατ' έτος στα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η διοικητική υποστήριξη κάθε διατμηματικού προγράμματος σπουδών γίνεται από την αντίστοιχη Γραμματεία, η οποία συστήνεται και στελεχώνεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του οικείου ιδρύματος. Με την αναφερόμενη στο εδάφιο α' απόφαση της Συγκλήτου καθορίζεται και κάθε λιπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του διατμηματικού προγράμματος σπουδών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις και ο εσωτερικός κανονισμός του οικείου ιδρύματος.

νοσηλευτική

**το τμήμα
νοσηλευτικής**

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής ιδρύθηκε το 1979 ως Τμήμα τετραετούς φοίτησης στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και η λειτουργία του άρχισε το ακαδημαϊκό έτος 1980-81. Από το ακαδημαϊκό έτος 1983-84, το Τμήμα Νοσηλευτικής λειτουργεί ως τμήμα ισότιμο με τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου σύμφωνα με το Νόμο Πλαίσιο για τα Α.Ε.Ι., την 2424/83 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, την ΒΙ. 959/22-8-83 Υπουργική απόφαση και την από 29-7-83 απόφαση της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα Νοσηλευτικής εντάχθηκε στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών και λειτουργεί ως ανεξάρτητο τμήμα. Η Νοσηλευτική Επιστήμη μαζί με την Ιατρική, την Οδοντιατρική και τη Φαρμακευτική συνιστούν τις Επιστήμες Υγείας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 η ακαδημαϊκή εκπαίδευση των φοιτητών της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτών παρέχεται από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, η δε στρατιωτική εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις της Σχολής, σύμφωνα με τον Οργανισμό της.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Επίκεντρο της Νοσηλευτικής είναι ο άνθρωπος σε όλα τα στάδια της εξέλιξης του, στα φυσιολογικά και παθολογικά φαινόμενα της ζωής. Η Νοσηλευτική Επιστήμη μελετά και προσεγγίζει θεραπευτικά, τις αντιδράσεις σε υπαρκτά ή/και δυνητικά προβλήματα υγείας ή τη βελτίωση της συνολικής ευεξίας του ατόμου/οικογένειας/κοινότητας. Η νοσηλευτική πρακτική στοχεύει στην προστασία και βελτίωση των ικανοτήτων, την πρόληψη της ασθένειας και της βλάβης, την ανακούφιση του «υποφέρειν» και τη συνηγορία

στη φροντίδα ατόμων, οικογενειών, κοινοτήτων και πληθυσμών.

Αποστολή του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι να αναπτύξει, να μεταδώσει και να εφαρμόσει τη νοσηλευτική γνώση. Η θεωρητική και η κλινική εκπαίδευση είναι εξίσου αναγκαία για την κατάλληλη προετοιμασία επιστημόνων νοσηλευτών ικανών να ασκήσουν τη Νοσηλευτική σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η διατύπωση και μελέτη ερευνητικών ερωτημάτων και/ή υποθέσεων.

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής αξιοδοτείται η καινότητα έρευνας και η αριστεία στη φροντίδα των ασθενών και διδάσκεται ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα των ατόμων, των οικογενειών και της κοινότητας.

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Νοσηλευτικής προσπαθεί να ενδυναμώσει την παραδοχή ότι κάθε άνθρωπος υπαρκτός είναι μοναδικός, υπεύθυνος για τον εαυτό της και ικανός να εξελιχθεί με πολλούς τρόπους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Ο ολιστικός τρόπος προσέγγισης επιβεβαιώνει την αξία, την αξιοπρέπεια και τη μοναδικότητα του κάθε ατόμου.

Το διδακτικό προσωπικό καλλιεργεί την εκπαίδευση ως αμοιβαία ενεργητική διαδραστική διεργασία καθηγητή-φοιτητή σε ατμόσφαιρα αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Ευθύνη του καθηγητή είναι η ανάπτυξη του δυναμικού του φοιτητή στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής προάγει το πνεύμα της έρευνας, βοηθά τους φοιτητές να ενσωματώσουν τη θεωρία στην πρακτική και να αναπτύξουν ικανότητες κριτικής σκέψης. Η έρευνα καθοδηγεί την εκπαίδευση και διαμορφώνει την πρακτική που δίνει έμφαση στην αναγνώριση και στην τεκμηριωμένη αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας υγείας της κοινωνίας.

ΟΙ ΧΩΡΟΙ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής στεγάζεται στο κτηριακό συγκρότημα επί της οδού Παπαδιαμαντοπούλου 123 στο Γουδί. Το κτήριο περιλαμβάνει τρεις αίθουσες διδασκαλίας, δύο αμφιθέατρα, οκτώ χώρους Εργαστηρίων, είκοσιένα χώρους γραφείων και λοιπούς βοηθητικούς χώρους. Η Γραμματεία του Τμήματος στεγάζεται στους κτηριακούς χώρους του Πανεπιστημίου επί της οδού Δήλου 1^ο (Γουδί).

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Οι κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι προσβάσιμες σε φοιτητές με Αναπηρία (ΦμΑ). Ράμπες και ανελκυστήρες επιτρέπουν την πρόσβαση ΦμΑ σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια και τους άλλους χώρους του Τμήματος. Επίσης, έχει προβλεφθεί και είναι διαθέσιμη τουαλέτα για άτομα με κινητική αναπηρία (2^{ος} όροφος). Οι ΦμΑ έχουν την ίδια δυνατότητα πρόσβασης με τους άλλους φοιτητές στην αίθουσα πολυμέσων και στο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το προσωπικό του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι καταμελημένο σε πέντε Τομείς:

- Τομέας Βασικών Επιστημών
(Διευθυντής/τρια: -----)
(τηλ. 210 7461 442)
- Τομέας Παθολογικός – Νοσηλευτικός
(Διευθύντρια: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια)
(τηλ. 210 7461 443)
- Τομέας Χειρουργικός – Νοσηλευτικός
(Διευθυντής: Κωνσταντίνος Μπίρμπας, Καθηγητής)
(τηλ. 210 7461 496)
- Τομέας Δημόσιας Υγείας
(Διευθύντρια: Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια)
(τηλ. 210 7461 445)
- Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς
(Διευθύντρια: Ευμορφία Κούκια, Καθηγήτρια)
(τηλ. 210 7461 508)

ΕΚΛΕΓΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Πρόεδρος

Καθηγητής Παύλος Μυριανθέας

Αναπληρωτής Πρόεδρος

Καθηγήτρια Δάφνη Καϊτελίδου

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής έχουν ιδρυθεί Εργαστήρια και Κλινικές στα οποία γίνεται η πρακτική εκπαιδευτική άσκηση των φοιτητών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- Κλινικονοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
- Βιολογίας-Βιοχημείας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Ανατομίας-Ιστολογίας-Εμβρυολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Πρόληψης (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Πληροφορική της Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Οργάνωση και Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Κλινικής Επιδημιολογίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Βιοστατιστικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Κοινωνικής Νοσηλευτικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
 - ✓ Μονάδα Φροντίδας και Προαγωγής της Υγείας της Οικογένειας στο σπίτι
 - ✓ Μονάδα Σχολικής Νοσηλευτικής (Ειδική Αγωγή, Κλινική Παιδεία)
 - ✓ Μονάδα Μελέτης ειδικών ομάδων πληθυσμού-Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
 - ✓ Μονάδα Μελέτης Αναγκών Φροντίδας Υγείας του πληθυσμού της Κοινότητας
- Αγγειακής Προσπέλασης (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
- Εργαστήριο για την Ψυχική Υγεία Επαγγελματιών Υγείας (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς)
 - ✓ Μονάδα Κοινωνικής Ψυχιατρικής- Κέντρο Ψ.Υ.
- Εργαστήριο Συμβουλευτικής Νοσηλευτικής
- Υποστήριξης και Ψυχοεκπαίδευσης Ασθενών με Ψυχική Νόσο και Φροντιστών
- Παιδιατρικών Νοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός – Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Κλινικονοσηλευτικών Εφαρμογών στην Παιδιατρική Νοσηλευτική
 - ✓ Μονάδα Μελέτης Εκπαίδευσης Παιδιών και Γονέων για την Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων
 - ✓ Μονάδα Μελέτης και Διαχείρισης Πόνου στα Παιδιά
- Ανάπτυξης και Βελτίωσης Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας (Τομέας Παθολογικός – Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Αξιολόγησης και Προαγωγής Ποιότητας της Νοσηλευτικής Φροντίδας
 - ✓ Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Υποστηρικτικής – Ανακουφιστικής Φροντίδας
 - ✓ Μονάδα Προαγωγής Αυτοφροντίδας Ατόμων με κακοήθη νεοπλασμάτα

Εργαστήρια μη λειτουργούντα

- Δημογραφίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- LASER Βιοϊατρικών Εφαρμογών (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)
- Φυσιολογίας και Κλινικής Νευροφυσιολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Λοιμώξεων (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
- Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων Βρογχοσκόπησης και Υπερβατικής Οξυγονοθεραπείας (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)

Εργαστήρια μη εγκατεστημένα

- Ακτινολογίας (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)
- Φαρμακολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Αναίμακτων Διαγνωστικών Μεθόδων στην

Καρδιολογία (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός)

- Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Αυτοφροντίδας Ασθενών με Χρόνια Παθολογικά Νοσήματα (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

- Χειρουργική (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Κλινικής και Επεμβατικής Προσομοίωσης
 - ✓ Μονάδα Λαπαροενδοσκοπικής Χειρουργικής
 - ✓ Μονάδα Πειραματικής Χειρουργικής και Νοσηλευτικής Έρευνας
 - ✓ Μονάδα Χειρουργικής Ογκολογίας
- Εντατικής Νοσηλείας (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Μελέτης και Έρευνας της βαριάς νόσου

✓ Μονάδα Μελέτης και Έρευνας των Παθήσεων του Αναπνευστικού Συστήματος.

✓ α.Μονάδα Ύπνου και Μηχανικής Υποστήριξης της Αναπνοής στο σπίτι

✓ β.Μονάδα Υπερβατικής Ιατρικής

- Παιδιατρική (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)

✓ Μονάδα Ενδοκρινολογική, Μεταβολική, Διαβητολογικό Κέντρο

✓ Μονάδα Κλινικής Γενετικής

✓ Μονάδα Παιδο-Γαστρεντερολογίας, Διατροφής και Παχυσαρκίας

- Παθολογική (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)

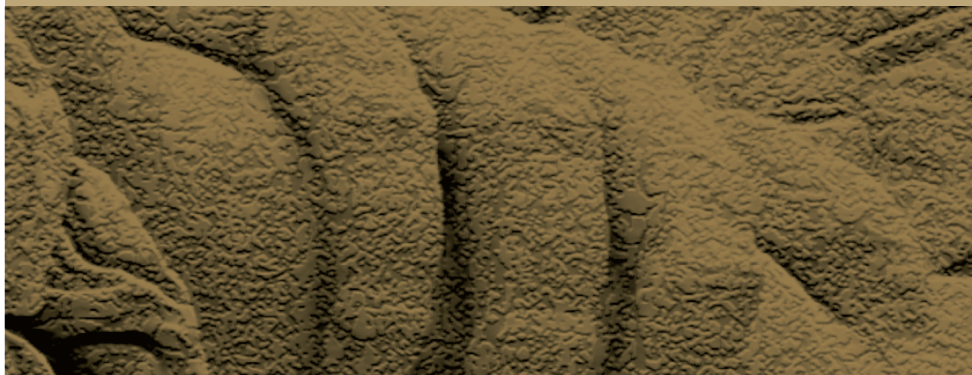
✓ Μονάδα Ηπατογαστρεντερολογική

- Ψυχιατρική (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς)

✓ Μονάδα Κλινικής Διπλής Διάγνωσης

✓ Πανεπιστημιακό Κέντρο Ψυχικής Υγείας με υπομονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

σπουδές

ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ

Νομικό Καθεστώς & Οργάνωση

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Νοσηλευτικής θα είναι ικανοί να:

- Σχεδιάζουν και να παρέχουν ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε άτομα/οικογένειες/κοινότητες με στόχο την πρόληψη της νόσου, τη διαχείριση της θεραπείας, την προαγωγή και αποκατάσταση της υγείας, την ανακούφιση του υποφέρειν, την ομαλή προσαρμογή σε κρίσιμες καταστάσεις ή/και το τέλος της ζωής και την περίοδο του πένθους.
- Προγραμματίζουν να οργανώνουν, να διευθύνουν και να ελέγχουν τις νοσηλευτικές αποφάσεις και ενέργειες, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Συντονίζουν ανεξάρτητα τη φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας και την επίτευξη ασφαλούς και ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη, τη θεραπεία, την αποκατάσταση και την ανακουφιστική φροντίδα.
- Προάγουν να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών, πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων στα οποία παρέχουν νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.
- Καθορίζουν κριτήρια, να αξιολογούν και να ελέγχουν την ποιότητα και την ασφάλεια των παρεχόμενων νοσηλευτικών και άλλων φροντίδων υγείας.
- Διοικούν και να οργανώνουν νοσηλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας όλων των επιπέδων.
- Εκπαιδεύουν ασθενείς και να παρέχουν συμβουλευτική για την πρόληψη ή/και αντιμετώπιση ζητημάτων υγείας, την υγιεινή και τον υγιή

τρόπο διαβίωσης, τη διαχείριση του περιβάλλοντος και του χώρου εργασίας ή /και τη διαχείριση σχετιζόμενων με την υγεία αλληλαγών.

- Παράγουν και να μεταδίδουν τη νοσηλευτική γνώση μέσω της έρευνας, της θεωρητικής διδασκαλίας ή/και της κλινικής εκπαίδευσης.
- Αποδέχονται την ευθύνη για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και ενέργειες και να αναγνωρίζουν τα όρια του δικού τους επιστημονικού πεδίου.

Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα στα οποία η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για τους φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή υποχρέωση του φοιτητή. Η απουσία του φοιτητή από τις φροντιστηριακές, εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις πέραν του 10% των καθορισμένων ωρών σημαίνει αποκλεισμό από τις εξετάσεις και την παρακολούθηση εκ νέου του μαθήματος. Η παρακολούθηση εκ νέου περιλαμβάνει το μάθημα στο σύνολό του. Η απουσία των φοιτητών, που είναι εκπρόσωποι στα συλλογικά όργανα, από τα φροντιστήρια, εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις θα αναπληρώνονται κατόπιν συνεννοήσεως με τον διδάσκοντα.

Όταν αλληιάζει το διδακτικό βιβλίο ή ο διδάσκων του μαθήματος, ο φοιτητής θα εξετάζεται στη νέα ύλη όπως αυτή διαμορφώνεται από το νέο διδάσκοντα. Επίσης, ο φοιτητής που παρακολουθεί εκ νέου το μάθημα, επειδή αποκλείστηκε λόγω απουσιών ή άλλης αιτίας, δεν δικαιούται νέου δωρεάν συγγράμματος ή σημειώσεων.

Οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχό-

μενο του μαθήματος και τις παραδόσεις. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές ή στηριζόμενες σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις κατά την κρίση του διδάσκοντα. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10) με βάση επιτυχίας το πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους.

Κατ' επιλογήν μαθήματα

Ως κατ' επιλογήν μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει, ώστε να συμπληρώσει τον αριθμό των μαθημάτων, που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου του. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει τα μαθήματα επιλογής του εξαμήνου ή προηγούμενου ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του και με τους περιορισμούς του Προγράμματος Σπουδών. Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό των μαθημάτων επιλογής ισχύει ότι και στα υποχρεωτικά μαθήματα.

Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις

Οι ασκήσεις αυτές δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά επί μέρους εκπαιδευτικές δραστηριότητες, που συμπληρώνουν τη διαδικασία κάθε μαθήματος με την εμπέδωση της ύλης που διδάσκεται και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων. Οι ασκήσεις διεξάγονται σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών, γεγονός που επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή τους σε αυτές. Η παρακολούθηση είναι απόλυτα υποχρεωτική με την έννοια, ότι ο φοιτητής αν απουσιάσει πάνω από το 10% των ωρών διδασκαλίας δεν μπορεί να προσέλθει στις εξετάσεις και υποχρεώνεται να επαναλάβει την παρακολούθηση του μαθήματος και των ασκήσεων στο επόμενο εξάμηνο.

Τα σεμινάρια

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας πολλών μαθημάτων μπορεί να διεξάγονται και σεμινάρια κατά την κρίση των διδασκόντων. Τα σεμινάρια μπορεί να περιλαμβάνουν και εργασίες φοιτητών. Σκοπός των

σεμιναρίων είναι η διδασκαλία και εξοικείωση των φοιτητών με την έρευνα η οποία μπορεί να οδηγήσει και στην εκπόνηση επιστημονικών εργασιών.

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Σπουδών διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1268/1982 και συγκεκριμένα:

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους.
2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δυο εξάμηνα σπουδών στο χειμερινό και στο εαρινό.
3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία κα τρεις (3) εβδομάδες για εξετάσεις. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Η διάρκεια κάθε εξεταστικής περιόδου είναι τρεις (3) εβδομάδες.
4. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αληθιά και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι. πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτό, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.
5. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα για τις εργάσιμες μέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.
6. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει κανονικά την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την 1^η Οκτωβρίου. Λήγει περί τις 20 Ιανουαρίου και ακολουθεί εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου του χειμερινού εξαμήνου και σε κάθε περίπτωση περί τα μέσα Φε-

βρουαρίου. Λήγει στα τέλη Μαΐου. Ακολουθεί η εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου, ρυθμίζει την έναρξη και τη λήξη των δυο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των εβδομάδων της παραγράφου 3.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (συν. 11η/18-5-2023) αποφάσισε την έναρξη-λήξη των εκπαιδευτικών εξαμήνων για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο

Έναρξη : 25-09-2023

Λήξη : 12-01-2024

Διακοπές Χριστουγέννων: από 24-12-2023 έως και 07-01-2024

Κενή εβδομάδα: 15-19.01.2024

Εξεταστική περίοδος χειμερινού εξαμήνου

Έναρξη : 22-01-2024

Λήξη : 09-02-2024

Εαρινό εξάμηνο

Έναρξη : 12-02-2024

Λήξη : 31-05-2024

Διακοπές Πάσχα: από 29-04-2024 έως και 12-05-2024

Κενή εβδομάδα: 03-07.06.2024

Εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου

Έναρξη : 10-06-2024

Λήξη : 28-06-2024

7. Με τους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.
8. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δυο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου ΜΟΝΟ στα

μαθήματα εαρινών εξαμήνων. Οι επί πτυχίω φοιτητές κατά τις περιόδους Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και Ιουνίου, έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται σε όλα τα οφειλόμενα μαθήματα. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και να στηριχθεί σε θέματα διδασκαλίας ή εργαστηριακές ασκήσεις.

9. Αν φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει ή όχι τη φοίτηση του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα.
10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο.
11. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής δύναται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσει.
12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει σε όλα τα προβλεπόμενα μαθήματα. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984 και μετά καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
13. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγούμενων πτυχίων και με την καθομολόγηση των πτυχιούχων καθορίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι.

14. Το πτυχίο χορηγείται μέσα σε δυο μήνες το αργότερο από την ολοκλήρωση των σπουδών του φοιτητή και υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του οικείου Τμήματος. Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας των δυο μηνών, το πτυχίο χορηγείται με μόνη την υπογραφή του Πρύτανη και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τούτου το πτυχίο υπογράφεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού.

ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ-ΕΓΚΥΚΛΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Ο φοιτητής δεν μπορεί να πάρει πτυχίο εάν δεν έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που προβλέπεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Ο αριθμός των εξαμήνων είναι οκτώ (8).

Για τη λήψη του πτυχίου του ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σ' όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και σε αριθμό από τα κατ' επιλογή μαθήματα, ο οποίος πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με το 1/4 του συνολικού αριθμού μαθημάτων στα οποία έχει επιτύχει. Δηλαδή, σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα, από το συνολικό αριθμό των μαθημάτων ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και σε 14 τουλάχιστον από τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα.

Ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επιλέγει και να παρακολουθεί μαθήματα τα οποία διδάσκονται στο συγκεκριμένο εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Η παρακολούθηση του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών είναι αναγκαία όπως προσφέρεται από το Τμήμα, επειδή το Πρόγραμμα έχει καταρτιστεί με χρονική αλληλουχία και γνώμονα την προοδευτική απόκτηση της γνώσης. Με το παρόν ωρολόγιο πρόγραμμα ο φοιτητής μπορεί να επι-

λέγει μαθήματα του ιδίου εξαμήνου ή προηγούμενων με τους παραπάνω περιορισμούς.

Οι φοιτητές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, ώστε σε περίπτωση επιλογής μαθημάτων από προηγούμενα εξάμηνα, να μην συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας θεωρίας, φροντιστηρίων, εργαστηρίων ή κλινικής άσκησης με μαθήματα αλλήλου εξαμήνου και να δηλώνεται το ένα από τα δύο μαθήματα.

Δικαίωμα παρακολούθησης των μαθημάτων και προσέλευσης στις εξετάσεις έχουν όσοι δηλώσουν συμμετοχή στην αρχή του εξαμήνου και στις καθορισμένες από τη Γραμματεία προθεσμίες. Διευκρινίζεται ότι και για τα υποχρεωτικά μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων η δήλωση συμμετοχής είναι απαραίτητη (για το συγκεκριμένο κάθε φορά εξάμηνο), διαφορετικά ο φοιτητής δεν θα μπορεί να λάβει μέρος στις εξετάσεις. Αυτό ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν διανύσει όλα τα εξάμηνα και οφείλουν μαθήματα για τη λήψη του πτυχίου τους.

Η έννοια του νόμου «να εξετασθεί» αφορά αποκλειστικά την εξέταση και όχι την παρακολούθηση εκ νέου.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (συν. 6^η/27-01-2021) αποφάσισε όπως δοθεί η δυνατότητα στους φοιτητές του 4^{ου} έτους (7^{ου} & 8^{ου} εξαμήνου) να μπορούν να ζητούν επανεξέταση για αναβαθμοποίηση σε έως τέσσερα (4) μαθήματα ως εξής: έως και δύο (2) μαθήματα στο χειμερινό εξάμηνο, έως και δύο (2) μαθήματα στο εαρινό εξάμηνο, ανεξάρτητα αν θα είναι υποχρεωτικά ή κατ' επιλογή υποχρεωτικά. Με την υποβολή της αίτησης για αναβαθμοποίηση στην Κεντρική Γραμματεία, αυτόματα θα διαγράφεται ο προβιβασμός βαθμός των μαθημάτων που αιτείται ο φοιτητής/τρια. Επίσης, δεν θα επιτρέπεται η επανεξέταση του ιδίου μαθήματος για δεύτερη φορά. Έναρξη της απόφασης από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Γραμματεία του Τμήματος μέσω email στο (<https://eprotocol.uoa.gr>) δέκα ημέρες πριν την έναρξη

δηλώσεων στο my studies των μαθημάτων χειμερινού και εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα. Οι ημερομηνίες θα ανακοινώνονται από την Γραμματεία του Τμήματος στην ιστοσελίδα/ανακοινώσεις.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (συν. 9^η/31-3-2022) αποφάσισε την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος και χρήση του Logbook (κλινικές δεξιότητες ανά γνωστικό αντικείμενο), η οποία ξεκίνησε από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

1. Η επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος, καθώς και στον απαιτούμενο αριθμό των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων.
2. Για το 1ο έτος σπουδών ο ανώτατος επιτρεπτός αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι ο αριθμός n , όπου n είναι το άθροισμα του αριθμού των υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που δύναται να πάρει ο φοιτητής. Για το 2^ο έτος σπουδών ο ανώτατος επιτρεπτός αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι ο αριθμός $n+6$, όπου έξι (6) είναι ο αριθμός των μαθημάτων που οφείλει και μπορεί να μεταφέρει σ' άλλο εξάμηνο, για το 3^ο και 4^ο έτος είναι $n+12$.
3. Ο μέγιστος αριθμός των μαθημάτων που επιτρέπεται να δηλώσει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο συμπεριλαμβάνει: (α) τα υποχρεωτικά μαθήματα, (β) μέχρι δυο (κατ' ανώτατο όριο) μαθήματα επιλογής και (γ) μέχρι έξι (κατ' ανώτατο όριο) μαθήματα οφειλόμενα για το 2^ο έτος, έως 12 οφειλόμενα για το 3^ο και 4^ο έτος. Τα μαθήματα επιλογής ανήκουν είτε α) στο τρέχον εξάμηνο είτε β) σε προηγούμενο εξάμηνο, με την προϋπόθεση όμως ότι στη δεύτερη περίπτωση δεν συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας θεωρίας, φροντιστηρίων, εργα-

- στηρίων ή κλινικής άσκησης με υποχρεωτικό ή επιλογής μάθημα του τρέχοντος εξαμήνου.
4. Οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο σπουδών των οκτώ (8) εξαμήνων μπορούν να δηλώνουν όλα τα οφειλόμενα. Συγκεκριμένα είτε μαθήματα που έχουν παρακολουθήσει τα εργαστήρια, φροντιστήρια ή άσκηση, είτε μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τη θεωρητική διδασκαλία και τις εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή κλινικές ασκήσεις ανεξαρτήτως εξαμήνου x/ε.
5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών. Ως εκ τούτου ο ελάχιστος αριθμός κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και που θα πρέπει να έχει δηλώσει και να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής ανέρχεται σε 14.
6. Η παρακολούθηση των κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων καθώς και των φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική για τον φοιτητή.
7. Για την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος και λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού των φοιτητών που δημιουργεί πρόβλημα στην εξεύρεση αιθουσών διδασκαλίας κρίθηκε αναγκαία η χρονική αλληλοεπικάλυψη της διδασκαλίας των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων.
8. Σε περίπτωση αλληλαγής του διδάσκοντος, ο νέος διδάσκων έχει την ευθύνη της διαμόρφωσης της ύλης και της διεξαγωγής της εξέτασης του μαθήματος.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η δήλωση μαθημάτων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του "my studies" στην αρχή κάθε εξαμήνου σε καθορισμένες ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Οδηγίες για την ηλεκτρονική δήλωση των μαθημάτων υπάρχουν

στην ιστοσελίδα και στην Κεντρική Γραμματεία του Τμήματος. Εκπρόθεσμη δήλωση μαθημάτων δεν θα γίνεται δεκτή από τη Γραμματεία.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η διδασκαλία των κατ' επιλογήν μαθημάτων από διδάσκοντες εκτός Τμήματος, ορίζεται ως κατώτερο όριο ο αριθμός των δέκα (10) φοιτητών. Για τα κατ' επιλογήν μαθήματα που διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, σε περίπτωση λιγότερων των δέκα (10) φοιτητών, η πραγματοποίηση της διδασκαλίας εξαρτάται από τον διδάσκοντα (4^η ΓΣ/20-02-2006).

Οι φοιτητές δικαιούνται να προσέλθουν στις εξετάσεις μόνο για τα μαθήματα που έχουν δηλώσει. Οι φοιτητές που έχουν υπερβεί το όριο απουσιών σε μαθήματα με υποχρεωτική παρακολούθηση, πρέπει να δηλώσουν εκ νέου τα μαθήματα, σύμφωνα με το νέο ισχύον πρόγραμμα σπουδών. Οι κατατασσόμενοι από ΑΕΙ και ΤΕΙ παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών του εξαμήνου κατάταξης, με απαλλογή ή χρέωση μαθημάτων σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ του Τμήματος.

Για τα μαθήματα που περιλαμβάνουν εργαστήρια, φροντιστήρια και κλινική άσκηση οι ομάδες των φοιτητών θα ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στους πίνακες ανακοινώσεων του έτους στο οποίο ανήκει το μάθημα.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τους Ν. 3549/07 και 3748/09, όπως τροποποιήθηκαν με το Ν. 3848/10, οι φοιτητές δικαιούνται αριθμό συγγραμμάτων ίσο με τον αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου από κατάλογο διδακτικών συγγραμμάτων.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημά-

των που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου καθώς και ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας, εάν αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που έχουν εισαχθεί στα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 1987-88 και τα επόμενα πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 δ.μ. καθώς και η διπλωματική εργασία έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

Ο βαθμός πτυχίου καθορίζεται από την βαθμολογία όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων και του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων επιλογής που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου. Ο βαθμός κάθε μαθήματος προσδιορίζεται και από τον συντελεστή βαρύτητας σε σχέση με τις διδακτικές μονάδες. Διπλωματική εργασία δεν προβλέπεται προς το παρόν από το πρόγραμμα, εάν όμως προβλεφθεί θα λαμβάνεται υπόψη και ο βαθμός αυτής.

Οι βαθμοί τυχόν περισσότερων μαθημάτων επιλογής που θα έχει επιλέξει ο φοιτητής δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου προς αποφυγή δημιουργίας ανισοτήτων στο γενικό βαθμό μεταξύ των αποφοίτων. Οι βαθμοί αυτοί φαίνονται μόνο στο αναλυτικό πιστοποιητικό σπουδών που συνοδεύει το πτυχίο τους. Ο φοιτητής επιλέγει το μάθημα ή τα μαθήματα των οποίων οι βαθμοί θα αφαιρεθούν από το μέσο όρο της βαθμολογίας του (βαθμός πτυχίου) με δήλωσή του.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΝΩΣΗΣ Η/Υ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑ

Η Γ.Σ. του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ (συν. 12^η/06-06-2022) αποφάσισε την επικαιροποίηση της απόφασης σχετικά με την Πιστοποίηση γνώσης Η/Υ αποφοίτων του Τμήματος ως εξής:

- Με βάση το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος για φοιτητές εισαγωγής έως και το ακαδ. Έτος 2021-2022, τα τέσσερα (4) μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος τα οποία εμπίπτουν πλήρως στην περιοχή της Πληροφορικής και του χειρισμού Η/Υ είναι τα κάτωθι:
 1. Εισαγωγή στην Πληροφορική και Επεξεργασία Δεδομένων (1^ο εξάμηνο)
 2. Πληροφορική της Υγείας (2^ο εξάμηνο)
 3. Βιοϊατρική Πληροφορική και Τεχνολογία (3^ο εξάμηνο) και
 4. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (4^ο εξάμηνο)
- Με βάση το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος για φοιτητές εισαγωγής ακαδ. Έτος 2022-2023 και εξής, τα τέσσερα (4) μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος τα οποία εμπίπτουν πλήρως στην περιοχή της Πληροφορικής και του χειρισμού Η/Υ είναι τα κάτωθι:
 1. Εισαγωγή στην Πληροφορική και Διαχείριση Δεδομένων Υγείας (1^ο εξάμηνο)
 2. Πληροφορική της Υγείας (2^ο εξάμηνο)
 3. Βιοϊατρική Πληροφορική και Τεχνολογία (3^ο εξάμηνο)
 4. Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας (4^ο εξάμηνο)

Ως εκ τούτου οι απόφοιτοι του Τμήματος που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς και τα τέσσερα αυτά εξαμηνιαία μαθήματα θα λαμβάνουν από τη Γραμματεία του Τμήματος σχετική βεβαίωση, η οποία θα συνοδεύεται από την αναλυτική τους βαθμολογία.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Στους φοιτητές χορηγούνται υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Κανονισμό των Υποτροφιών του Ι.Κ.Υ., ο οποίος ανακοινώνεται από τη Γραμματεία. Οι φοιτητές που δεν θα έχουν κανονική παρακολούθηση δε θα εντάσσονται στο Πρόγραμμα Υποτροφιών του Ι.Κ.Υ. Υποτροφίες χορηγούνται και από τα Κληροδοτήματα του Πανεπιστημίου σύμφωνα με προκηρύξεις που γίνονται από τη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου (Χρήστου Λαδά 6) οι οποίες ανακοινώνονται και από τη Γραμματεία του Τμήματος. Επίσης, χορηγούνται υποτροφίες από διάφορους οργανισμούς (εσωτερικού-εξωτερικού). Τα ενημερωτικά φυλλάδια για τις παραπάνω υποτροφίες ανακοινώνονται στις πινακίδες της Γραμματείας και κοινοποιούνται στο Σύλλογο Φοιτητών και Αποφοίτων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS +

Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας και η ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα Erasmus+ ενθαρρύνει τη διαπανεπιστημιακή συνεργασία, την κινητικότητα τόσο των φοιτητών (MS) όσο και των μελών του διδακτικού προσωπικού των Πανεπιστημίων για διαστήματα μικρής διάρκειας (TS) και την προαγωγή ακαδημαϊκής αναγνώρισης σπουδών και ακαδημαϊκών τίτλων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρόγραμμα Erasmus+ παρέχει τη δυνατότητα σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε υποψηφίους διδάκτορες να φοιτήσουν σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με τα οποία έχουν συναφθεί διμερείς συμφωνίες. Η διάρκεια των σπουδών εξαρτάται από τις επιμέρους συμφωνίες και κυμαίνεται από 3 έως 12 μήνες. Άλλες μορφές συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων είναι εντατικά προγράμματα σπουδών μικρής διάρκειας με τη

συμμετοχή φοιτητών και διδακτικού προσωπικού Ιδρυμάτων από τουλάχιστον τρεις ευρωπαϊκές διαφορετικές χώρες (IP) καθώς και σχέδια ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών με τη συμμετοχή τριών τουλάχιστον διαφορετικών χωρών (PROG-MODE). Επίσης, τα θεματικά δίκτυα (Thematic Networks) για τη βελτίωση της ποιότητας και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης στο πλαίσιο ενός δεδομένου ακαδημαϊκού κλάδου ή γνωστικού πεδίου με τη συμμετοχή Ιδρυμάτων από όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το Τμήμα μας έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες για ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών, οι οποίες για το ακαδημαϊκό έτος **2023-2024** είναι με τα ακόλουθα Πανεπιστήμια: Cyprus University of Technology της Κύπρου (υπεύθ. Αναπλ. Καθηγητής κ. Νικόλαος Φώτος), Turun Yliopisto της Φινλανδίας (υπευθ. Καθ. Ελισάβετ Πατηράκη), University of Pecs της Ουγγαρίας (υπεύθ. Καθ. Παναγιώτα Σουρτζή), Linnaeus University της Σουηδίας (υπεύθ. Καθ. Παναγιώτα Σουρτζή), Thomas More University of Applied Sciences του Βελγίου (υπεύθ. Καθ. Βασιλική Μάτζιου), Universidade Santiago de Compostela της Ισπανίας (υπεύθ. Αναπλ. Καθ. Στυλιανός Κατσαράγκης).

Στο πλαίσιο αυτό για τους φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 παρέχεται η δυνατότητα μετακίνησης και φοίτησής τους (από το 2^ο έτος σπουδών και μετά) στα ανωτέρω Πανεπιστήμια, σύμφωνα με κριτήρια επιλογής και σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους Καθηγητές. Τα κριτήρια επιλογής ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος μετά από σχετική ενημέρωση από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Ο ακαδημαϊκός υπεύθυνος των διμερών συμφωνιών του κάθε Ιδρύματος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στις διμερείς συμφωνίες σε συνεννόηση με το Τμήμα των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τη διαδικασία επιλογής, καθώς και για την αναγνώριση των σπουδών κατά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα Erasmus+ παρέχονται από τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Νικόλαο Φώτο, ακαδημαϊκό υπεύθυνο του προγράμματος και από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου 30, τηλ. 210-3689713-4 καθώς και από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.interel.uoa.gr/erasmus.html

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CIVIS

Στο πρόγραμμα CIVIS –European University Alliance (Πανεπιστήμιο Πολιτών της Ευρώπης) συμμετέχει και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών από 1/10/2019. Κοινή γραμμή των Πανεπιστημίων μελών της Ένωσης CIVIS είναι να αναπτυχθούν τουλάχιστον 5 ξενόγλωσσα μαθήματα προπτυχιακού επιπέδου σε κάθε Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.

Τα Πανεπιστήμια της Ένωσης CIVIS είναι τα εξής: Aix – Marseille (Aix-en-Provence and Marseille, Γαλλία), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Αθήνα, Ελλάδα), Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, Universiti Libre de Bruxelles (Βρυξέλλες, Βέλγιο), Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου, Universitatea din Bucuresti (Βουκουρέστι, Ρουμανία), Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης, Universidad Autonoma de Madrid (Μαδρίτη, Ισπανία), Sapienza Università di Roma (Ρώμη, Ιταλία), Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης, Stockholms Universitet (Στοκχόλμη, Σουηδία) και Eberhard – Karls-Universität Tübingen (Γερμανία).

Βασικός στόχος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου CIVIS είναι η ανάπτυξη στενής συνεργασίας μεταξύ των μελών του σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο και η ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών, αλλιά και του διδακτικού και του διοικητικού

προσωπικού. Για τον λόγο αυτό στο Τμήμα Νοσηλευτικής ορίστηκαν ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι, για τον συντονισμό των δράσεων του Τμήματος στο πλαίσιο του CIVIS, οι κ.κ. Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπλ. Καθηγητής, Πέτρος Γαλιάνης, Επίκ. Καθηγητής και ένας διοικητικός υπεύθυνος η κα Βικτώρια Μπίτσα.

ΔΟΑΤΑΠ Ισοτιμία πτυχίων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4957/2022 δίνεται η δυνατότητα αναγνώρισης ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών πρώτου κύκλου που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή. Στους ενδιαφερόμενους με απόφαση του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ορίζονται τα αντισταθμιστικά μέτρα και μπορούν να επιλέξουν το Τμήμα ΑΕΙ της ημεδαπής όπου επιθυμούν να εξεταστούν σε αυτά. Όσοι επιλέξουν ως Τμήμα επιλογής το ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ του ΕΚΠΑ υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, όπου θα ισχύουν τα παρακάτω:

Ο ενδιαφερόμενος για να εξεταστεί από το Τμήμα επιλογής στα οριζόμενα μαθήματα (αντισταθμιστικά μέτρα) που αναφέρονται στην απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ. του ΔΟΑΤΑΠ θα πρέπει να παρακολουθήσει τα μαθήματα σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, όπως ακριβώς όλοι οι φοιτητές. Συγκεκριμένα, αν το μάθημα περιλαμβάνει εργαστηριακή άσκηση/φροντιστήριο/κλινική άσκηση, η παρακολουθήση αυτών θα είναι υποχρεωτική για την συμμετοχή του στις εξετάσεις. Η παρακολουθήση του κάθε μαθήματος θα πραγματοποιείται κατά το εξάμηνο που ο ενδιαφερόμενος θα το συναντήσει στο πρόγραμμα του Τμήματος και η εξέτασή του θα γίνεται στο τέλος του εξαμήνου, σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου

ου Αθηνών, χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II και λειτουργεί στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης, στα Ιλίσια, από το 1997. Το γραφείο αυτό παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, πληροφορεί για μεταπτυχιακά προγράμματα εσωτερικού και εξωτερικού, ενημερώνει για τις προσφερόμενες υποτροφίες, οικονομικές ενισχύσεις και κληροδοτήματα. Επίσης, προσφέρει πληροφορίες που αφορούν την αγορά εργασίας.

Επικοινωνία:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Κεντρικό Γραφείο

Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια

Τ. Κ. 157 84, Αθήνα

Γραφείο Α22

Τηλ: 210 7275 220

Email: gd@di.uoa.gr

URL: <http://career-office.uoa.gr>

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδας Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως.
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.

- Δωρεάν λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
- β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμόδιους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 210 7275 130, 210 7275 687, 210 7275 183

Ηλ. Ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: [m.emmanouil](https://www.facebook.com/m.emmanouil)

Αποστολή SMS: 6958450861

Για το Τμήμα Νοσηλευτικής

Σύμβουλοι Σπουδών Ακαδ. Έτους 2023-2024:

- *Τομέας Δημόσιας Υγείας: Επίκουρος Καθηγήτης κ. Πέτρος Γαλάνης*
- *Τομέας Βασικών Επιστημών: Καθηγητής κ. Αντώνιος Σταματάκης*
- *Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός: Καθηγήτρια κα Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου*
- *Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κα Αντωνία Πασχάλη*
- *Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός: Επίκουρος Καθηγητής κ. Παντελής Στεργιάννης*

Σύμβουλοι Σπουδών Φοιτητών με αναπηρία

Ακαδ. Έτους 2023-2024:

- Καθηγήτρια κα Παναγιώτα Σουρτζή
Τηλέφωνο: 210 7461 474
E-mail: psourtzi@nurs.uoa.gr
- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κα Βενετία-Σοφία Βελιανάκη
Τηλέφωνο: 2107461 435
E-mail: ven-vel@nurs.uoa.gr
Κεντρική Γραμματεία Τμήματος αρμόδιοι υπάλληλοι:
Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος
Τηλέφωνο: 210 7461 499
Βικτώρια Μπίτσα
Τηλέφωνο: 210 7461 502

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Οι φοιτητές ανεξάρτητα από το έτος εισαγωγής, ακολουθούν το ισχύον κάθε φορά πρόγραμμα σπουδών για το υπόλοιπο των σπουδών τους, μέχρι τη λήψη του πτυχίου.
- Οι φοιτητές που αρχίζουν παρακολουθήση μαθημάτων μετά από αναστολή φοίτησης θα ακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών (μαθήματα, αριθμός μαθημάτων, ώρες, δ. μ., κ.λπ.), που θα ισχύει κατά το χρόνο που θα αρχίσουν τη νέα τους παρακολούθηση, εφαρμοζόμενων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων της

1013/19.9.85 παρ. 9 εγκυκλίου οδηγίας της Πρυτανείας σχετικά με την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών.

- Για όσα θέματα δεν αναφέρεται ρητά ρύθμιση στον παρόντα Οδηγό Σπουδών ισχύουν τα αναφερόμενα στις διατάξεις των νόμων, στις εγκυκλίους οδηγίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και της Πρυτανείας, στις αποφάσεις των Πανεπιστημιακών Οργάνων (Σύγκλητος - Πρυτανικό Συμβούλιο – Πρύτανης - Γενική Συνέλευση Σχολής – Κοσμητεία - Κοσμήτορας

- Γενική Συνέλευση Τμήματος - Διοικητικό Συμβούλιο – Πρόεδρος - Γενική Συνέλευση Τομέα - Διευθυντής).

- Οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον επιθυμούν, σε αθλοπαιδιές, εφόσον συνεννοηθούν με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Πανεπιστημιακής Λέσχης.
- Μετά τη λήψη του πτυχίου τους οι απόφοιτοι πρέπει να το δηλώνουν στη Νομαρχία που υπάγονται για να αρχίσει η διαδικασία λήψης αδείας άσκησης επαγγέλματος.

τα μαθήματα

το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 τα μαθήματα:
του 1^{ου} , 2^{ου} και 3^{ου} έτους ακολουθούν το ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
του 4^{ου} έτους ακολουθούν το ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
(νέους φοιτητές εισαγωγή 2021-2022 και εξής)
(ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ στη ΓΣ της 21ης.9.2023 σύμφωνα με το άρθρο 64 του Ν. 4957)

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστή- ριο	Φροντι- στήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	2	1			3	4
2. ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	4
3. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				3	5
4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	2	1			3	4
5. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2		2		4	5
6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
7. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ	2	2			4	4
8. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	3				3	4
9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				3	4
10. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3	3			6	6
11. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	2			4	4
12. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3				3	4
13. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	3				3	4
14. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
15. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2			4	6	5
16. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2			8	10	6
17. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	2	2			4	4
18. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2			2	4	4
19. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2			5	7	5

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				
		Θεωρία	Εργαστή- ριο	Φροντι- στήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο ECTS
20.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	4	7 5
21.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4 4
22.	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3 4
23.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	1			4	5 4
24.	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2	1			3 3
25.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	2		1		3 3
26.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	3				3 4
27.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	2			5	7 4
28.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			5	8 6
29.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2	2		4	8 5
30.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	3			4	7 5
31.	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	6 4
32.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			6	9 6
33.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2	2		7	11 6
34.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	3			5	8 6
35.	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2			4	6 5
36.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	2			3	5 5
37.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			5	7 4
38.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2	1		5	8 5
39.	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			5	7 4
40.	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			5	7 4
41.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			5	7 4
42.	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	4	7 5
43.	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				21	21 16
44.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2		1	5	8 6
45.	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			3	5 4

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ		Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				
		Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο ECTS
1.	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				2
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2	2			4
3.	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2
4.	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				2
5.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				2
6.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				2
7.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2
8.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				2
9.	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				2
10.	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2			1	3
11.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	2				2
12.	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1		1		2
13.	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4
14.	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3
15.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			2	3
16.	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3
17.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	4
18.	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			1	3
19.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	2			2	4
20.	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1			2	3
21.	ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	2			2	4
22.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	2			2	4
23.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4
24.	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	4
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ*		* Μάθημα Ελεύθερης επιλογής. Διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6ου ή 8ου εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών. ECTS: 8				

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
ΤΟΜΕΑΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι</i>	1. <i>ΒΙΟΘΕΙΚΗ</i>
2. <i>ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</i>
3. <i>ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ</i>	3. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ</i>
4. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ</i>	
5. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ</i>	
6. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	
7. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ</i>	
8. <i>ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ -ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ</i>	
9. <i>ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ</i>	
ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
1. <i>ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</i>	1. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ</i>
2. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	2. <i>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</i>
3. <i>ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	3. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ</i>
4. <i>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</i>	4. <i>ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ /ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
5. <i>ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ &ΠΡΟΛΗΨΗ</i>	5. <i>ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</i>
6. <i>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ</i>	6. <i>ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
7. <i>ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</i>	
8. <i>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ</i>	
9. <i>ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
10. <i>ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
11. <i>ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ</i>	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ -ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
3. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
4. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	4. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
5. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ I	5. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
6. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	
7. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	
8. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	
9. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	
10. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	
11. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	
12. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	
13. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	
* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	
ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	1. ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ
2. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	3. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	4. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
5. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ
6. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ
7. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	7. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ
8. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	
9. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	
ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	
1. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
2. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
3. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Α' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι</i>	1. <i>ΒΙΟΗΘΙΚΗ</i>
2. <i>ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ</i>	3. <i>ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
4. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ</i>	
5. <i>ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</i>	
6. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Β' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ</i>	1. <i>ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</i>
2. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	2. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ</i>
3. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	3. <i>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>
4. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</i>	
6. <i>ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Γ' Εξάμηνο	
1. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ</i>	1. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
2. <i>ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ -ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</i>
3. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ</i>	3. <i>ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ</i>
4. <i>ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ</i>	
6. <i>ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ</i>	
Δ' Εξάμηνο	
1. <i>ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	1. <i>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</i>
2. <i>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ</i>	2. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ</i>	3. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ</i>
4. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	
5. <i>ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ</i>	
6. <i>ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ</i>	

Ε' Εξάμηνο	
1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	1. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ
3. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	3. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	
5. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	
6. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	
ΣΤ' Εξάμηνο	
1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	1. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΕΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
4. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	
6. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	
* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	
Ζ' Εξάμηνο	
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ
2. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
3. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	3. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ
4. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	
5. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	
6. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	
Η' Εξάμηνο	
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΑΣΚΗΣΗ)	2. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
(παλαιούς φοιτητές εισαγωγή 2020-2021 και πίσω)

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Θεωρία	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				ΕCTS
		Εργα- στήριο	Φροντι- στήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι	3	2			5	5,5
2. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				3	4,5
3. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	4	1			5	6,5
4. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2		2		4	4
5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2	3
6. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	2	2			4	4
7. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	4				4	5
8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				3	4,5
9. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3	3			6	6
10. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	1	1		4	4
11. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3,5
12. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	4				4	5
13. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2		1		3	3,5
14. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2			3	5	4,5
15. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2			4	6	5
16. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2	1			3	3,5
17. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1		1		2	2
18. ΠΡΟΛΗΨΗ	2		2		4	4
19. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	2	5	4,5
20. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	2		1		3	3,5
21. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	3		1		4	5
22. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2				2	3
23. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
24. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			4	7	6,5
25. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	4			3	7	7,5
26. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2	4		4	10	4

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				Σύνολο	ECTS
		Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση		
27.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	4			2	6	7
28.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	3,5
29.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			3	6	4,5
30.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3			4	7	6,5
31.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	1	1		4	6	4
32.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	6	5
33.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1		1		2	2
34.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	2			3	5	4,5
35.	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			4	6	5
36.	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			4	6	5
37.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	4			2	6	7
38.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2	1		4	7	5,5
39.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
40.	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				16	16	16
41.	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			1	3	3,5
42.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2		1	3	6	5
43.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	2				2	3

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ		Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				Σύνολο	ECTS
		Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση		
1.	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				2	3
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	1		1		2	2
3.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	2	1	1		4	4
4.	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	2				2	3
5.	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ	1		1		2	2
6.	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				2	3
7.	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
8.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	3,5

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
9. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				2	3
10. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	1		1		2	2
11. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
12. ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	1		1		2	2
13. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	1			1	2	2
14. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1		1		2	2
15. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2	2			4	4
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	2				2	3
17. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	1	1			2	2
18. ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
19. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1		1		2	2
20. ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ)	2				2	3
21. ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	1			2	3	2,5
22. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
23. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
24. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			1	2	2
25. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1		1		2	2
26. ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	3				3	4,5
27. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2,5
28. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2,5
29. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2		1	1	4	4
30. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
31. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	1			1	2	2
32. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				2	2
33. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	2				2	3
34. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	4	4

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ		Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως				
		Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο ECTS
35.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	2			2	4
36.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	1	1			2
37.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	2			2	4
38.	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	4
39.	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	1			1	2
40.	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	1			1	2
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ*						

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Α' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι</i>	1. <i>ΒΙΟΘΕΙΚΗ</i>
2. <i>ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ</i>	3. <i>ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
4. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ</i>	
5. <i>ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</i>	
6. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Β' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ</i>	1. <i>ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</i>
2. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	2. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ</i>
3. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	3. <i>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>
4. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</i>	
6. <i>ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Γ' Εξάμηνο	
1. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ</i>	1. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
2. <i>ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ -ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</i>
3. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ</i>	3. <i>ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ</i>
4. <i>ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ</i>	
6. <i>ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ</i>	
Δ' Εξάμηνο	
1. <i>ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	1. <i>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</i>
2. <i>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ</i>	2. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ</i>	3. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ</i>
4. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	
5. <i>ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ</i>	
6. <i>ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ</i>	

Ε' Εξάμηνο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	1. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	3. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	
6. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	
ΣΤ' Εξάμηνο	
1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	1. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΕΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
4. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	
6. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	
Ζ' Εξάμηνο	
1. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
2. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
3. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ
4. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	
Η' Εξάμηνο	
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	4. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
	5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ
	6. ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ
	7. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ			
	Ανεξάρτητες λειτουργίες: Προαγωγή της υγείας και πρό- ληψη της ασθένειας, Πληροφό- ρηση και εκπαίδευση, Φροντίδα των ασθενών σε καταστάσεις υποφέρειν και θανάτου	Συνεργατικές λειτουργίες	Έρευνα και Ανάπτυξη της νοσηλευτικής φροντίδας
			Λειτουργίες σχεδιασμού, συ- ντονισμού και διαχείρισης
Εξάμηνο 1ο	• Βιοηθική		• Εισαγωγή στην Πληροφορι- κή & διαχείριση δεδομένων υγείας • Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
Εξάμηνο 2ο	• Κοινωνιολογία της Υγείας		• Γενετική του ανθρώπου • Βιολογία συ- μπεριφοράς
Εξάμηνο 3ο	• Διατροφολογία	• Βιοϊατρική αγ- γλική ορολογία/ Νοσηλευτική • Βιοϊατρική πη- ροφορική & τε- χνολογία	
Εξάμηνο 4ο	• Υγιεινή της εργασίας • Δεξιότητες επικοινωνίας		• Πληροφοριακά συστήματα υγείας
Εξάμηνο 5ο	• Ογκολογική νοσηλευτική • Νευρολογική & νευροχειρουργική νοσηλευτική • Νοσηλευτική αποκατάσταση χρονίως πασχόντων		
Εξάμηνο 6ο	• Νεφρολογική νοσηλευτική • Νοσηλευτική καρδιαγγειακών νοσημάτων • Πνευμονολογία- Νοσηλευτική αναπνευστικών νοσημάτων • Πρακτική άσκηση		

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ				
	Ανεξάρτητες λειτουργίες: Προαγωγή της υγείας και πρό- ληψη της ασθένειας, Πληροφό- ρηση και εκπαίδευση, Φροντίδα των ασθενών σε καταστάσεις υποφέρειν και θανάτου	Συνεργατικές λειτουργίες	Έρευνα και Ανάπτυξη της νοσηλευτικής φροντίδας	Λειτουργίες σχεδιασμού, συ- ντονισμού και διαχείρισης
Εξάμηνο 7ο	• Διασυνδετική νοσηλευτική ψυχικής υγείας • Πνευμονολογία- Νοσηλευτική αναπνευστικών νοσημάτων	• Συμπληρωματικές θεραπείες • Μηχανική Υποστήριξη		
Εξάμηνο 8ο	• Νοσηλευτικά Προβλήματα παιδιών με χρόνια νοσήματα • Νοσηλευτική μητρότητας – γυναικολογία • Παιδικά ατυχήματα και δηλητηριάσεις • Ορθοπαιδική Νοσηλευτική	• Επείγοντολογία • Κοινωνική Ψυχιατρική	Νοσηλευτική Πρακτική Βασισμένη σε Ενδείξεις	

**αναθέσεις
διδασκαλίας**

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Α' Εξάμηνο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος (Καθηγητής)	1. ΒΙΟΗΘΙΚΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελονάκη (Αναπλ. Καθηγήτρια)
2. ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος (Καθηγητής)	2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Φηώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια) Εργαστήρια: Ιωσήφ Λιάσκος, ΕΔΙΠ Εμμανουήλ Ζούλιας, ΕΔΙΠ Σπύρος Ζώγας, ΕΔΙΠ
3. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Διδάσκων: Κωνσταντίνος Τρούγκος (Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ)	3. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Παρασκευή Αποστολάρα (Επικ. Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ)
4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ Διδάσκων: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής) Εργαστηριακές ασκήσεις: Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ)	4.
5. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Ουρανία Δαφνή (Καθηγήτρια)	
6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Συντονίστρια μαθήματος: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Διδάσκοντες: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Αθηνά Καλοκαιρινού (Καθηγήτρια) Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια) Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια) Στυλιανός Κατσαράγκης (Αναπλ. Καθηγητής) Βενετία-Σοφία Βελονάκη (Αναπλ. Καθηγήτρια) Φωτεινή Βουζάβαλη (ΕΔΙΠ)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Β' Εξάμηνο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ II Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος (Καθηγητής)	1. ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ Διδάσκων: Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ)
2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ I Συντονιστής μαθήματος: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής) Διδάσκοντες: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επικ.Καθηγήτρια) Αννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	2. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ Δεν θα διδαχθεί
3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Φιλώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια) Εργαστήρια: Ι. Λιάσκος (ΕΔΙΠ) Ε. Ζούλιας (ΕΔΙΠ) Σ. Ζώγας (ΕΔΙΠ)	3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Συντονίστρια: Ευμορφία Κούκια (Καθηγήτρια)
4. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια) Εργαστηριακή Άσκηση: Φωτεινή Βουζάβαλη (ΕΔΙΠ) Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Διδάσκουσες: Δάφνη Καϊτελίδου, (Καθηγήτρια) Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου (ΕΔΙΠ υπό διορισμό)	
6. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελονάκη (Αναπλ. Καθηγήτρια)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Γ' Εξάμηνο	
1. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II Διδάσκων: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής)	1. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ / ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Δεν θα διδαχθεί
2. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Συντονιστής: Κωνσταντίνος Πάντος (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) Διδάσκοντες: Κωνσταντίνος Πάντος (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) & Μέλη ΔΕΠ Εργαστηρίου Φαρμακολογίας Ιατρικής ΕΚΠΑ (Α. Τυλιγάδα, Ι. Μουρούζης, Χρ. Δάληα, Δ. Τραφαλής)	2. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Φλώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια) Εμμανουήλ Ζούλιας (ΕΔΙΠ)
3. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια) Επίβλεψη Κλινικής Άσκησης: Φωτεινή Βουζάβαλη (ΕΔΙΠ) Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	3. ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ Διδάσκουσες: Θεοδώρα Ψαλτοπούλου (Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ) Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επικ.Καθηγήτρια)
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκουσα: Αθηνά Καλοκαιρινού (Καθηγήτρια) Συνεπικούρηση Κλινικής Άσκησης: Κων/νος Νακάκης, <i>Λέκτορας Εφαρμογών</i>	
5. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Συντονιστές: Αθανάσιος Τσακρής (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) και Ευαγγελία Δημητρούλια (Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ) Εργαστήρια από μέλη ΔΕΠ Ιατρικής: Ευαγγελία-Θεοφανώ Πιπεράκη, Βασιλική Πιτυρίγκα, Θεόδωρο Πιτταρά, Βασιλική Λαμπροπούλου	
6. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ Διδάσκοντες: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Δ' Εξάμηνο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι Διδάσκοντες: Ιωάννης Ελευσινιώτης (Καθηγητής) Μιχαήλ Καραμούζης (Καθ.Ιατρικής ΕΚΠΑ)	1. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Διδάσκουσα: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια)
2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ Διδάσκουσες: Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Μαρία Χατζοπούλου (Ακαδ.Υπότροφος) Συνεπικούρηση στην ΚΑ Φροντ.: Στυλιανός Κατσαραγάκης (Αναπλ. Καθηγητής)	2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Φλώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Ιωάννης Κακλαμάνος (Καθηγητής) Κωνσταντίνος Μπίρμπας (Καθηγητής)	3. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Συντονίστρια μαθήματος: Αντωνία Πασχάλη (Αναπλ. Καθηγήτρια) Διδάσκουσες: Αντωνία Πασχάλη (Αναπλ. Καθηγήτρια) Ποθυξένη Μαγγούλια (Επίκ. Καθηγήτρια)
4. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Αντωνία Πασχάλη (Αναπλ. Καθηγήτρια)	
5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ Διδάσκοντες: Θεόδωρος Κατσούλης (Αναπλ. Καθηγητής) Μαριγώ Τσερώνη (Επίκ. Καθηγήτρια)	
6. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ Διδάσκοντες: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια) Πέτρος Γαλάνης (Επίκ. Καθηγητής) Αθηνά Καλοκαιρινού (Καθηγήτρια)	

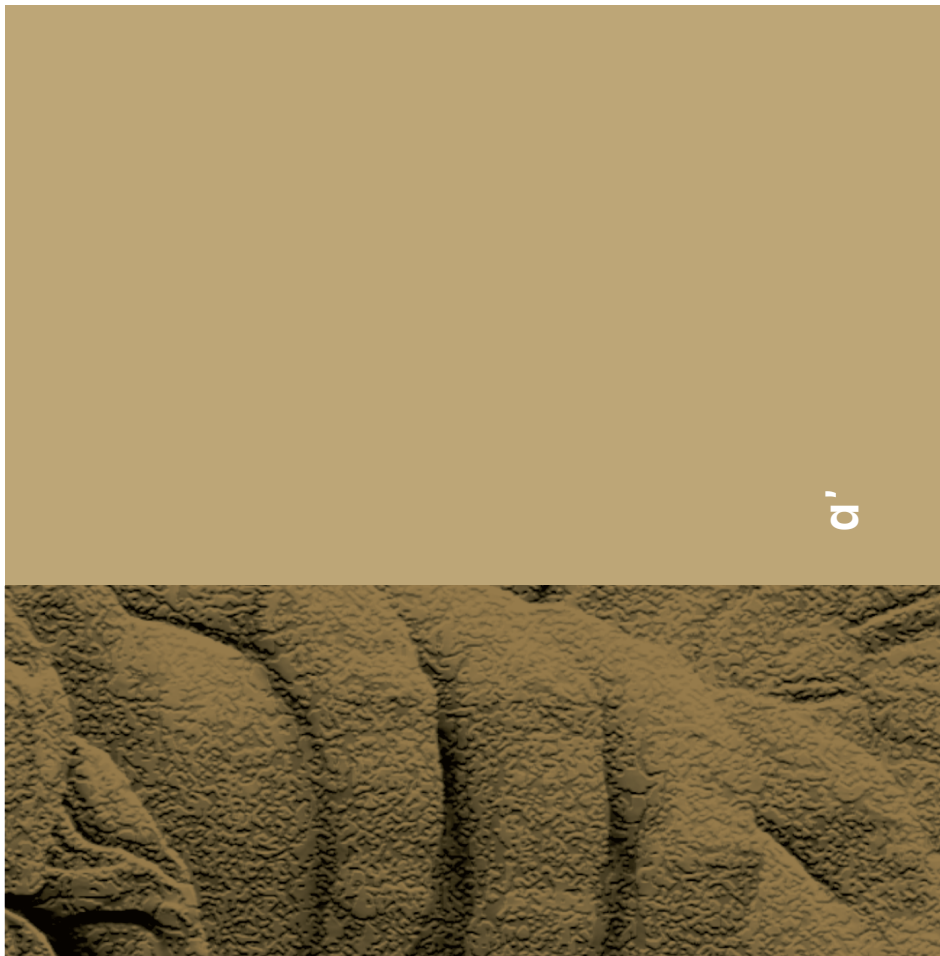
Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Ε' Εξάμνο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II Διδάσκων: Ιωάννης Ελευσινιώτης (Καθηγητής)	1. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκοντες: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Στυλιανός Κατσαράγκης (Αναπλ. Καθηγητής)
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκων: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ Διδάσκουσα: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Διδάσκοντες: Ιωάννης Κακλαμάνος (Καθηγητής) Κωνσταντίνος Μπίρμπας (Καθηγητής)	3. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια)
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκοντες: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια) Παντελής Στεργιάννης (Επικ. Καθηγητής)	
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Δάφνη Καϊτελίδου (Καθηγήτρια)	
6. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Συντονίστρια μαθήματος: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια) Διδάσκοντες: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια) Βενετία-Σοφία Βεληνάκη (Αναπλ.Καθηγήτρια) Ποθυξένη Μαγγούλια (Επικ. Καθηγήτρια)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
ΣΤ' Εξάμηνο	
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Διδάσκοντες: Γιώργος Αñεβιζόπουλος (Καθηγητής) Μιχαήλ Χατζούλης (Αναπλ. Καθηγητής)	1. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκων: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ Διδάσκοντες: Ηρώ Μπροκαλιάκη (Ομότιμη Καθηγήτρια) Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκοντες: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια) Παντελής Στεργιάννης (Επικ.Καθηγητής)	3. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκουσα: Αθηνά Καλοκαιρινού (Καθηγήτρια) Συνεπικούρηση ΚΑ: Κων/νος Νακάκης (Λέκτορας Εφαρμογών)	
5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ Διδάσκων: Πέτρος Γαλάνης (Επικ. Καθηγητής) Φροντιστήρια: Πάρισης Γάλλιος (Εντεταλμένος διδάσκοντας)	
6. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ Διδάσκοντες: Ιωάννα Παυθοπούλου (Καθηγήτρια) Κωνσταντίνος Τσουμάκας (Ομότιμος Καθηγητής) Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ)	
	* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Συντονίστρια: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια)

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Ζ' Εξάμηνο	
1. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκοντες: Βασιλική Μάτζιου (Καθηγήτρια) Κων/νος Πέτσιος (Επικ. Καθηγητής) Βαρβάρα Μπουτοπούλου (Ακαδ. Υπότροφος)	1. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
2. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Ποθηξένη Μαγγούλια (Επικ. Καθηγήτρια)
3. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ Διδάσκοντες: Θεόδωρος Κατσούλας (Αναπλ. Καθηγητής) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επικ.Καθηγήτρια)	3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ Διδάσκουσα: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια)
4. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Ευάγγελος Κωνσταντίνου (Καθηγητής)	4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ Διδάσκοντες: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επικ.Καθηγήτρια) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ Διδάσκοντες: Ιωάννα Παυλοπούλου (Καθηγήτρια) Κωνσταντίνος Τσουμάκας (Ομότιμος Καθηγητής) Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Η' Εξάμηνο	
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Διδάσκουσα: Δάφνη Καϊτελίδου (Καθηγήτρια)	1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ Διδάσκων: Πέτρος Γαλιάνης (Επίκ. Καθηγητής)
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Συντονιστής μαθήματος: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής) <u>Επιβλέποντες:</u> Μ.Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Κωνσταντίνου, Καθηγητής Β. Μάτζιου, Καθηγήτρια Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Π. Σουρτζή, Καθηγήτρια Η. Μπροκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου, Καθηγήτρια Ε. Κούκια, Καθηγήτρια Θ. Κατσούλας, Αναπλ. Καθηγητής Σ. Κατσαραγάκης, Αναπλ. Καθηγητής Ν.Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Π. Μαγγούλια, Επίκ. Καθηγήτρια Π. Στεργιάννης, Επίκ. Καθηγητής Φ. Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μ. Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Α. Κορομπέλη, ΕΔΙΠ Δ. Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ Κλινική Άσκηση: Κλινικοί Νοσηλευτές Νοσηλευτικών Τμημάτων Νοσοκομείων	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ Διδάσκοντες: Βασιλική Μάτζιου (Καθηγήτρια) Κ. Πέτσιος (Επίκ. Καθηγητής) Β. Μπουτοπούλου (Ακαδ.Υπότροφος)
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Διδάσκοντες: Ελυσάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Στυλιανός Κατσαραγάκης (Αναπλ. Καθηγητής)	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Δεν θα διδαχθεί
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελιανάκη (Αναπλ. Καθηγήτρια)	4. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επίκ.Καθηγήτρια) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
	5. ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ Δεν θα διδαχθεί
	6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ Διδάσκουσα: Ευγενία Βλάχου <i>Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ)</i>
	7. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκων: Ευάγγελος Κωνσταντίνου <i>(Καθηγητής)</i>

α' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 1 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	2		1		26		13		39	4
2.	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ- ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	2		1		26		13		39	4
3.	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				39				39	5
4.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	2		1		26		13		39	4
5.	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2	2			26	26			52	5
6.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	26			26	52	4
											26
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				26				26	2
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2		2		26		26		52	2
3.	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				26				26	2

53501	ANATOMIKH I	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την περιγραφική, τοπογραφική, ακτινολογική και ιδιαίτερα την κλινική ανατομική.

Μαθησιακοί στόχοι

- Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:
- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
 - Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
 - Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγά ψηλάφητά σημεία
 - Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε στεφανιές-οβεληιαίες τομές του ανθρώπινου σώματος
 - Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
 - Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
 - Γνωρίζουν τη δομή των οστών, μυών, φλεβών, αρτηριών, λεμφαγγείων
 - Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των αρθρώσεων του μυός αυτόνομα και ως μυϊκή ομάδα ή μυϊκό διαμέρισμα.
 - Εντοπίζουν τα σημεία αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης.
 - Να αναγνωρίζουν τις ανατομικές δομές και τις σχέσεις περιοχών του κεντρικού νευρικού συστήματος
 - Να αναγνωρίζουν τα αγγεία, τα νεύρα, τις μήνιγγες και τα οστά του κρανίου
 - Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης

Περιεχόμενο

Δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, Των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Εργαστηριακό μέρος: Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Κλινική Ανατομία, Moore K.L. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2012.

2^η Επιλογή: Gray’s Ανατομία 3^η έκδοση Drake R., Vogl W., Mitchell A. Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 3^η έκδοση/2021.

53502	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20 -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίζουν, να κατανοούν, να περιγράφουν και να προσδιορίζουν τις βασικές κυτταρικές κι ιστολογικές δομές του ανθρώπινου σώματος και την εμβρυολογική εξέλιξη του ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά τις ιστολογικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ιστολογικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγά ψηλαφητά σημεία
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Αναζητούν κλινικά το λεμφικό δίκτυο και τις λεμφαδενικές ομάδες-σταθμούς.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή σκελετικών μυών, λείων μυών, καρδιακού μυός.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του οστού, τένοντα, περιφερικού νεύρου, λιπώδη ιστού, χόνδρου και παραγώγων αίματος
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του μυοσκελετικού συστήματος, της πρώιμης και της όψιμης εμβρυϊκής περιόδου.
- Να αναγνωρίζουν τα κύρια στάδια ανάπτυξης και εξέλιξης του εγκεφάλου.

Περιεχόμενο

Περιγραφή-αναγνώριση και αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, Των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Ιστολογική δομή των μυών-μυϊκά κύτταρα, μυϊκές άτρακτοι, σωμάτια Golgi. Ιστολογική δομή των οστών (συμπαγές-σπογγώδες), χόνδρων, λιπώδη ιστού, παραγώγων αίματος. Ιστολογική δομή αρτηριών, φλεβών, λεμφαγγείων και λεμφαδένων. Μικροσκοπική δομή του εγκεφάλου, νωτιαίου μυελού και νεύρων.

Εμβρυϊκή εξέλιξη ζυγώτης-μορίδιο-βλαστοκύστη-εμβρυοβλάστη-τροφοβλάστη. Πρώιμη και όψιμη εμβρυϊκή περίοδος. Κύηση –πληακούντας ομφάλιος λώρος. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη του νευρικού συστήματος - νευριδίωση (σχηματισμός της νευρικής πλάκας, των νευρικών πτυχών, της νευρικής ακρολοφίας και του νευρικού σωλήνα) Ανάπτυξη νευρώνων και μικρογλοίας Φάσεις του κυττάρου κατά τη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης.

Εργαστηριακό μέρος: Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Ιστολογία με στοιχεία Κυτταρικής Βιολογίας, Kierszenbaum A.L., Tres Laura L. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2023.

2^η Επιλογή: Εμβρυολογία του Ανθρώπου- Από τη Σύλληψη έως τη Γέννηση-Κλινική Προσέγγιση, Moore Keith. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2019.

53462	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Κωνσταντίνος Τρούγκος, Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος Βιοχημείας είναι η κατανόηση των αντιδράσεων που γίνονται μέσα στο κύτταρο με σκοπό την παραγωγή ενέργειας για την αύξησή του και διατήρησή του στη ζωή. Το σύνολο των αντιδράσεων αυτών αποτελεί το μεταβολισμό του κυττάρου.

Μαθησιακοί Στόχοι

Οι φοιτητές θα μπορούν μετά το τέλος των διαλέξεων των αντίστοιχων κεφαλαίων να απαντούν στα ερωτήματα σχετικά με τη: δομή και ρόλο τόσο των δομικών μονάδων όσο και των μακρομορίων του κυττάρου, το μεταβολισμό και ρύθμισή του τόσο σε φυσιολογικές όσο και παθολογικές καταστάσεις.

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. **Αμινοξέα – Πρωτείνες - Ενζυμα:** Δομή, ταξινόμηση και ιδιότητες. Μέθοδοι μελέτης και καθαρισμού. Ενζυμα και είδη κατάλυσης. Κινητική ενζύμων, εξίσωση Michaelis-Menten. Το διπλό αντίστροφο. Αναστολείς ενζύμων. Αλληλοστερικά ένζυμα και ιδιότητες. Τα ένζυμα στη διάγνωση.
2. **Σάκχαρα και πολυσακχαρίτες:** Ονοματολογία, στερεοδιαμόρφωση, ταξινόμηση, ιδιότητες και βιολογική σημασία. Δεσμοί. Δισακχαρίτες, πολυσακχαρίτες και γλυκοπρωτείνες. Γλυκόλυση, κύκλος κιτρικού, οξειδωτική φωσφορυλίωση. Παρακύκλωμα φωσφορικών πεντοζών. Γλυκο-νεογένεση, σύνθεση αποδόμηση γλυκογόνου, άληα σάκχαρα στη παραγωγή ενέργειας. Παθήσεις μεταβολισμού υδατανθράκων.
3. **Λιπαρά οξέα και λιπίδια:** Δομή και ρόλος λιπαρών οξέων, ονοματολογία, αρίθμηση. Λιπίδια, ταξινόμηση και ρόλος. Πέψη και απορρό-

- ψηση, χολικά οξέα, χυλομικρά, λιποπρωτείνες και μεταφορά λιπιδίων. Αποδόμηση και σύνθεση λιπιδίων και λιπαρών οξέων.Κετονοσώματα. Παθήσεις.
4. **Νουκλεοτίδια:** Δομή νουκλεοτιδίων, ταξινόμηση. Παράγωγα νουκλεοτιδίων και ρόλος. Δεσμοί πλούσιοι σε ενέργεια. Σύνθεση και αποδόμηση πουρινών και πυριμιδινών. Αντιδράσεις διάσωσης. Παθήσεις μεταβολισμού νουκλεοτιδίων.
 5. **Μεταβολισμός Αμινοξέων και Πρωτεϊνών-Κύκλος Ουρίας:** Αποδόμηση των πρωτεϊνών, οξείδωση των αμινοξέων και σύνθεση. Κύκλος της ουρίας. Τρανσαμίνωση αμινοξέων. Κύκλος αζώτου. Παθήσεις.
 6. **Βιοενεργητική και Ρύθμιση του μεταβολισμού:** Παραγωγή ενέργειας στο κύτταρο από μεταβολισμό αμινοξέων, σακχάρων και λιπιδίων. Ρύθμιση του μεταβολισμού.
 7. **Ολοκλήρωση του Μεταβολισμού - κατάσταση αστίας και διαβήτη:** Κύρια όργανα του μεταβολισμού. Μεταβολισμός υδατανθράκων, αμινοξέων και λιπιδίων στο ήπαρ, λιπώδη ιστό, πάγκρεας, εγκέφαλο και μυ. Ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω ορμονών. Ρόλος ινσουλίνης, γλυκαγόνης, επινεφρίνης. Προσαρμογή του μεταβολισμού σε κατάσταση αστίας. Παθολογικές καταστάσεις. Διαβήτη και μεταβολική εικόνα διαβητικού.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή. Harper’s Εικονογραφημένη βιολογική χημεία, Harper H., R. K. Murray, D.A. Bender,

K.M. Botham, Επιμέλεια: Α.Γ. Παπαβασιλείου. Εκδό-
της BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή. Βιοχημεία Βασικές Αρχές (J.
Tymoczko, J.Berg, L.Stryer) 1^η έκδοση/2018, Εκ-
δότης BROKEN HILL PUBLISHERS, 1^η έκδοση/2018.

**3^η Επιλογή. Βιοχημεία στην Ιατρική 2 Με-
ταβολικά Διαγράμματα**, Διονυσίου-Αστερίου Α.
Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδο-
ση/2003.

53317	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Εργαστηριακές ασκήσεις: Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός η κατανόηση των μηχανισμών που δι-
έπουν τη λειτουργία των έμβιων όντων.

Μαθησιακοί στόχοι

- Γνώση των βασικών χαρακτηριστικών των έμ-
βιων όντων και τα βιομόρια που περιέχουν
- Κατανόηση των διαδικασιών αντιγραφής, με-
ταγραφής και μετάφρασης της γενετικής πλη-
ροφορίας
- Περιγραφή της δομής της χρωματίνης και των
επιγενετικών τροποποιήσεων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας των ορ-
γανιδίων του ευκαρυωτικού κυττάρου
- Κατανόηση των μηχανισμών μεταφοράς ουσι-
ών διαμέσου της κυτταρικής μεμβράνης
- Περιγραφή των ενδοκυττάρων οδών μεταγω-
γής μηνυμάτων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας του κυτ-
ταροσκελετού
- Κατανόηση των μηχανισμών ελέγχου του κυτ-
ταρικού κύκλου και της απόπτωσης

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στα κύτταρα: Προκαρυώτες, ευκα-
ρυώτες, ακυτταρικές μορφές ζωής
- Λιπίδια & Υδατάνθρακες

- Αμινοξέα-Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών
& Νουκλεϊκά οξέα
- Αντιγραφή &Επιδιόρθωση DNA
- Χρωματίνη, χρωμοσώματα & μεσοφασικός
πυρήνας
- Ρύθμιση Γονιδιακής Έκφρασης
- Μετάφραση
- Ενδοπλάσματικό δίκτυο, Σύστημα Golgi, Λυσο-
σώματα, Μιτοχόνδρια
- Κυτταρικές Μεμβράνες & Μεμβρανική μετα-
φορά
- Κυτταρική Επικοινωνία
- Κυτταροσκελετός
- Έλεγχος κυτταρικού κύκλου & Απόπτωση- Κυτ-
ταρική διαίρεση

Εργαστηριακό μέρος

- **Άσκηση 1^η:** Παρατήρηση κυττάρων στο φω-
τομικροσκόπιο,
- **Άσκηση 2^η:** Το αίμα – είδη κυττάρων αίματος
- **Άσκηση 3^η:** Το γενετικό υλικό

Μέθοδος Αξιολόγησης

- Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απά-
ντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής: 90%
τελικού βαθμού
- Βαθμολόγηση αναφορών που συντάσσονται

κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων: 10% τελικού βαθμού

•

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Βασικές αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, Bruce Alberts, Hopkin Karen, Alexander Johnson, Morgan David, Raff Martin, Keith Roberts, Peter Walter. Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 5^η έκδοση/2021.

2^η Επιλογή: Μοριακή Βιολογία του Κυττάρου, Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, Morgan David, Raff Martin, Keith Roberts, Peter Walter. John Wilson, Tim Hunt Γενική Επιστημονική Επιμέλεια: Ισιδώρα Παπασιδέρη, Εκδότης:

Utopia Εκδόσεις Μ. ΕΠΕ, 6^η Αμερικανική- 1^η Ελληνική /2018.

3^η Επιλογή: Το Κύτταρο. Μία Μοριακή Προσέγγιση, Geoffrey M. Cooper. Εκδότης: Ακαδημαϊκές εκδόσεις Ι. ΜΠΑΣΔΡΑ & Σία ΟΕ 8^η/2021

4^η επιλογή: Μοριακή Κυτταρική Βιολογία. Harvey Lodish, Arnold Berk, Chris Kaiser, Monty Krieger, Anthony Bretscher, Hidde Ploegh, Angelica Amon, Kelsey Martin. Εκδότης: Utopia Εκδόσεις Μ. ΕΠΕ, 8^η Αμερικανική- 1^η Ελληνική /2018.

- Εκτός των ανωτέρω επιλογών, σε όλους τους φοιτητές θα διανεμηθούν οι: Εργαστηριακές Ασκήσεις Βιολογίας των Φ. Στυλιανοπούλου, Α. Σταματάκη.

53402	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ουρανία Δαφνή, Καθηγήτρια
Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Φ	
Διδακτικές μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

Η εισαγωγή στις έννοιες της Βιοστατιστικής, η κατανόηση της στατιστικής μεθοδολογίας καθώς και η εφαρμογή στατιστικών τεχνικών στο χώρο των επιστημών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών αρχών της Βιοστατιστικής.
- Κατανόηση και ικανότητα εφαρμογής απλών στατιστικών τεχνικών.
- Γνώση περιγραφικής στατιστικής και διενέργειας ελέγχου υποθέσεων-συμπερασματολογίας.
- Αναγνώριση ορθής εφαρμογής στατιστικής μεθοδολογίας στο χώρο των επιστημών υγείας.
- Περιεχόμενο:
- Περιγραφικό Μέρος της Βιοστατιστικής / Παρουσίαση Δεδομένων.

- Αριθμητική Περιγραφή Δεδομένων.
- Θεωρία Πιθανοτήτων.
- Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων.
- Δειγματική Κατανομή του Μέσου.
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης.
- Έλεγχος Υποθέσεων.
- Σύγκριση Δύο Μέσων.
- Ανάλυση Διασποράς.
- Μη παραμετρικές Μέθοδοι.
- Συμπερασματολογία για Αναλογίες.
- Πίνακες Συνάφειας / Πολλαπλοί 2 x 2 Πίνακες.
- Συσχέτιση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και γραπτή εργασία

Συγγράμματα:

1^η επιλογή: Αρχές Βιοστατιστικής 2^η έκδο-

on, Pagano M., Gauvreau K. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2^η έκδοση/2022

2^η επιλογή: Βιοστατιστική των Επιστημών Βιολογίας και Υγείας, Triola M. Marc, Triola F. Mario,

Roy Jason, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2021

3^η επιλογή: Βιοστατιστική. Βασίλειος Σταυρινός - Δήμος Παναγιωτάκος. Εκδόσεις Γ. Δαρδάνος – Κ. Δάρδανος ΟΕ, Αθήνα, 1^η έκδοση/2007.

Συντονίστρια μαθήματος: Ελυσάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Διδάσκοντες: Ελυσάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Αθηνά Καθοκαιρινού, Καθηγήτρια Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Αναπλ. Καθηγητής Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ		
53319	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκσή της.

Μαθησιακοί Στόχοι

Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ορίσει τι είναι υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- αναγνωρίζει τους στόχους της προαγωγής της υγείας και πως αυτοί επιτυγχάνονται
- συζητήσει το ρόλο του νοσηλευτή στην προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας

- περιγράψει δραστηριότητες αγωγής υγείας,
- πρόληψης και προστασίας της υγείας που στοχεύουν στην προαγωγή της υγείας

Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρώπου
- συνδυάζει γνώσεις από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις για να περιγράψει τις αρχές ανάπτυξης και εξέλιξης του ανθρώπου
- περιγράψει το ρόλο και τις παρεμβάσεις του νοσηλευτή στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και εξέλιξης του ατόμου στα διαφορά στάδια του κύκλου της ζωής

Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- διακρίνει τα επίπεδα παροχής φροντίδας υγείας
- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα
- γνωρίζει τα επίπεδα άσκησης της νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας
- περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή στην κοινότητα είτε στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας, είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Επιδράσεις της κοινότητας στη νοσηλευτική φροντίδα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας (ηρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία εκτιμώντας τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας
- Αναλύει τις πολιτισμικές διαφορές και ομοιότητες και τη δυνατότητα πολιτισμικών συγκρούσεων ή διαχωρισμών ασθενών και επαγγελματιών υγείας.

Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογενειακής νοσηλευτικής φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.
- Ανιχνεύει ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας
- Κατανοεί τη σημασία του ορθού προγραμματι-

σμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.

- Γνωρίζει τους ρόλους και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών στην κατ'οίκον νοσηλεία.

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Πρακτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη, τους ορισμούς και το κύρος της νοσηλευτικής ως επάγγελμα και ως επιστήμη
- Αναγνωρίζει τους στόχους της νοσηλευτικής και την αλληλεπίδραση τους για την καλύτερη λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής των ασθενών/υγιών ατόμων
- Περιγράφει τα διάφορα επίπεδα της εκπαιδευτικής προετοιμασίας στη Νοσηλευτική
- Συζητάει τις επιδράσεις των νοσηλευτικών οργανισμών, των προτύπων της νοσηλευτικής πρακτικής καθώς και της νοσηλευτικής διεργασίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής
- Αναγνωρίζει τις σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική

Βασικές Ανθρώπινες Ανάγκες: Άτομο, Οικογένεια και Κοινότητα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να

- Περιγράφει τα επίπεδα της ιεράρχησης των βασικών αναγκών του Maslow
- Γνωρίζει τις απαραίτητες νοσηλευτικές πράξεις για την κάλυψη των αναγκών σε κάθε επίπεδο της ιεραρχικής κλίμακας του Maslow
- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογένειας συμπεριλαμβανομένων των ρόλων της οικογένειας, των δομών, των λειτουργιών, των σταδίων εξέλιξης, των καθηκόντων και των παραγόντων κινδύνου για την υγεία της
- Ανιχνεύει τομείς της κοινότητας οι οποίοι

επηρεάζουν την υγεία του ατόμου και της οικογένειας

- Περιγράφει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την προαγωγή και τη διατήρηση της ευεξίας του ατόμου ως μέλος τόσο της οικογένειας, όσο και της κοινότητας

Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής διεργασίας
- Περιγράφει τη νοσηλευτική διεργασία και τα στάδιά της
- Αναφέρει πέντε χαρακτηριστικά της νοσηλευτικής διεργασίας
- Αναφέρει τρία οφέλη για τον ασθενή και τη νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας

Αρχές Ολιστικής Νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής /τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις αρχές της φιλοσοφίας του Ολισμού
- Αναγνωρίζει το άτομο ως αδιαίρετη ολότητα
- Γνωρίζει τις διαστάσεις του ατόμου (βιολογική, ψυχολογική, πνευματική, κοινωνική)
- Κατανοεί την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαστάσεων του ατόμου στο στρες και στη νόσο
- Αναγνωρίζει τη διαφοροποίηση του βιώματος νόσησης με βάση τα χαρακτηριστικά του ατόμου

Η Ολιστική Νοσηλευτική ως Θεραπεία

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τη θεραπεία ως φυσική κατάσταση ακεραιότητας και ολότητας και ως επίτευξη ισορροπίας
- Αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ «θεραπείας» και «ΐασης»

- Κατανοεί το αυτοθεραπευτικό δυναμικό του ατόμου και να αναγνωρίζει τη θεραπεία ως εγγενή ικανότητα του ατόμου
- Γνωρίζει το φαινόμενο Placebo
- Κατανοεί την έννοια «θεραπευτική Παρουσία» και να αναγνωρίζει τον Νοσηλευτή ως θεραπευτικό μέσο
- Περιγράφει τη θεραπευτική προσέγγιση του ασθενή βασισμένη στις ανάγκες, αξίες και στόχους του ατόμου
- Αναγνωρίζει τη διαίσθηση ως πηγή γνώσης στη θεραπευτική σχέση
- Γνωρίζει για τη διαχείριση του στρες που προκύπτει από τη θεραπευτική σχέση και για την αξία των μοντέλων «αναστοχασμού» στην προσωπική ενδυνάμωση
- Γνωρίζει τις εναλλακτικές πρακτικές ως μέσα θεραπείας στην Ολιστική Νοσηλευτική (θεραπευτικό άγγιγμα, βιοανάδραση, διαλογισμό, τεχνικές χαλάρωσης, εικονοποίηση, προσευχή, χιούμορ)

Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Ορίσει τα τέσσερα κοινά φαινόμενα των νοσηλευτικών θεωριών
- Συνοψίσει το ιστορικό υπόβαθρο, τις πολιτισμικές επιδράσεις και την αξία των νοσηλευτικών θεωριών
- Συζητήσει επιλεγένες νοσηλευτικές θεωρίες, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών, των υποθέσεων, των πεποιθήσεων και των εφαρμογών τους στη νοσηλευτική πρακτική

Οργάνωση του Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα / Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών.

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των ρόλων των νοσηλευτών

- περιγράφει τις δυνατότητες επιστημονικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- περιγράφει τους τομείς επαγγελματικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- προσδιορίζει τις νομικές παραμέτρους της νοσηλευτικής πρακτικής
- λειτουργεί στο πλαίσιο των ικανοτήτων του
- αναγνωρίζει τις δυνητικές νομικές ευθύνες της πρακτικής του
- αναπτύσσει στρατηγικές πρόληψής τους
- γνωρίζει τη νομοθεσία που σχετίζεται με τη φροντίδα υγείας και ειδικότερα με την άσκηση της νοσηλευτικής
- γνωρίζει το νομικό πλαίσιο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής (ΕΣΑΝ)
- γνωρίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών

Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει το νομικό πλαίσιο της βιοηθικής
- γνωρίζει τη διαχρονική διαμόρφωση της νοσηλευτικής ηθικής και δεοντολογίας
- γνωρίζει το περιεχόμενο του Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- περιγράφει τις αρχές και αξίες που περιλαμβάνονται στο Κώδικα Δεοντολογίας
- γνωρίζει τα δικαιώματα των ασθενών
- περιγράφει τα όργανα προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών
- γνωρίζει τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που περιγράφουν τα ανθρώπινα δικαιώματα
- γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Ορισμοί βασικών εννοιών στη νοσηλευτική

Ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής στην Ελλάδα και διεθνώς

- Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας
- Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής
- Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα
- Βασικές ανθρώπινες ανάγκες: Άτομο, οικογένεια και κοινότητα
- Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη
- Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων
- Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι
- Αρχές ολιστικής νοσηλευτικής
- Η ολιστική νοσηλευτική ως θεραπεία
- Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής
- Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών
- Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Κλινική άσκηση: Εξοικείωση των φοιτητών σε νοσοκομειακό περιβάλλον με ολιγοήμερη επίσκεψη και παρακολούθηση λειτουργίας τμημάτων σε δομές παροχής φροντίδας υγείας

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη, συζήτηση, χρήση εποπτικών μέσων όπως παρουσίαση, βίντεο, διαδίκτυο, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης

Μέθοδος Αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 30%
- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις 70%

Σύγγραμμα:

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής, Taylor C, Lillis C, Lemone P. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2006.

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53396	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Βενετία-Σοφία Βεληνάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της βιοηθικής, με έμφαση στη νοσηλευτική πρακτική.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την παρακολούθηση των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει να:

- αναγνωρίζει τις βασικές αρχές της βιοηθικής
- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τον τρόπο που επηρεάζουν την άσκηση της νοσηλευτικής
- αναγνωρίζει τη σχέση ηθικής, δεοντολογίας και δικαίου
- κατανοεί τα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας και στη νοσηλευτική πρακτική και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν στους νοσηλευτές
- κατανοεί τα διλήμματα που σχετίζονται με την πρόοδο των βιοϊατρικών επιστημών (κλωνοποίηση, βλαστοκύτταρα, γονιδιοματική τροποποίηση κλπ)
- κατανοεί την πρόκληση για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης - δικαιοσύνης στο χώρο της υγείας
- αντιλαμβάνεται τη σχέση έρευνας και ηθικής
- είναι ενημερωμένος και ευαισθητοποιημένος ως προς τις ανισότητες στο χώρο της υγείας
- εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που απέκτησε στα πλαίσια του μαθήματος, για την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-περιστατικών στο χώρο της νοσηλευτικής και των βασικών επιστημών

- μπορεί να διαμορφώνει άποψη και επιχειρηματολογεί στα διάφορα βιοηθικά ζητήματα
- αντιλαμβάνεται την ύπαρξη διαφορετικών θέσεων σε βιοηθικά ζητήματα και να μπορεί να λάβει μέρος σε ανοιχτή αντιπαράθεση με εποικοδομητικό τρόπο και σεβασμό στον συνομιλητή του

Περιεχόμενο

Το θεωρητικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει:

- Βασικές αρχές βιοηθικής
- Ισότητα και Δικαιοσύνη στο χώρο της υγείας. Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.
- Ηθικά διλήμματα κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- Δικαιώματα ασθενών (αυτονομία, ενημέρωση, συναίνεση, προσωπικά δεδομένα κλπ)
- Βιοηθική και Δημόσια Υγεία
- Θέματα που αφορούν στην αρχή της ανθρωπίνης ζωής (ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τεχνητή διακοπή της κύησης, προγεννητικός έλεγχος, προεμφυτευτική διάγνωση, βλαστοκύτταρα, κλωνοποίηση, μιτοχονδριακή αντικατάσταση, κλπ)
- Θέματα που αφορούν στη διάρκεια της ανθρωπίνης ζωής (πχ μεταμοσχεύσεις, γονιδιοματική τροποποίηση)
- Θέματα που αφορούν στο τέλος της ανθρωπίνης ζωής (πχ ευθανασία)
- Έρευνα και ηθική
- Άλλα θέματα

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει το σχολιασμό

σεναρίων – περιπτώσεων με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα πλαίσια του θεωρητικού μέρους του συγκεκριμένου μαθήματος και παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική προφορική ή γραπτή εργασία

Συγγράμματα

Βασική Βιοηθική - Δεοντολογία - Νομοθεσία για Επαγγελματίες Υγείας. Ηγουμενίδης

Μ. Εκδότης: Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2020.

Ζητήματα ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική.
Fry S. Johnstone MJ. Εκδότης: Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2005.

Ιατρική Ευθύνη και Βιοηθική: Σύγχρονες προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος, Κανελλοπούλου-Μπότη Μ., Παναγοπούλου Κουτνατζή Φ., Εκδότης: Broken Hill Publishers Ltd. 1^η έκδοση/ 2013.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑ-ΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φ. Μαθαματένιου, Καθηγήτρια Εργαστήρια: Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ Ε. Ζούλιας, ΕΔΙΠ Σ. Ζώγας, ΕΔΙΠ
53464			
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις βασικές έννοιες των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών ώστε να χρησιμοποιεί σχετικές εφαρμογές στην εκπαίδευσή του, στην κλινική πράξη και στην έρευνα και να καταστεί ικανός να παρακολουθεί την εξελικτική πορεία της ψηφιακής τεχνολογίας. Επιπλέον, ο φοιτητής εξοικειώνεται με την διαχείριση των δεδομένων υγείας η οποία αναφέρεται στην άντληση, αποθήκευση, συντήρηση και ασφαλή χρήση των δεδομένων υγείας ενός πληθυσμού τα οποία προέρχονται από πολλαπλές πηγές διατρέχοντας παρόχους υπηρεσιών υγείας και οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

- Κατανόηση βασικών εννοιών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Γνώση της δομής των υπολογιστών και των λειτουργικών συστημάτων
- Χρήση λογισμικού συστήματος και λογισμικού εφαρμογών
- Κατανόηση διαδικασιών επίλυσης προβλημάτων μέσω αλγορίθμων
- Κατανόηση των γενικών αρχών προγραμματισμού
- Οργάνωση και χρήση δεδομένων υγείας
- Κατασκευή μοντέλων δεδομένων
- Γνώση των γενικών αρχών σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Εκμάθηση στοιχείων της γλώσσας SQL
- Χρήση συστημάτων βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Χρήση βιβλιοθηκών Python για ανάλυση δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Περιεχόμενο

- Αρχές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Δομή υπολογιστών και Λειτουργικών Συστημάτων
- Βασικές έννοιες αλγορίθμων
- Γνώσσεις προγραμματισμού
- Γενικές αρχές σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Μοντελοποίηση δεδομένων
- Γνώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για τη ανάλυση δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Εργαστηριακό μέρος

- Υλικό και Λογισμικό υπολογιστών
- MS Office (Word, Excel, Power Point)

- Μοντέλα δεδομένων και σχεδιασμός βάσεων δεδομένων
- Γλώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για ανάλυση δεδομένων

Μέθοδος Αξιολόγησης

- 70% από γραπτή εξέταση
- 30% από εργαστηριακή εξέταση

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: **Σχεδιασμός Βάσεων Δεδομένων**
Γεώργιος Βασιλακόπουλος, Εκδόσεις: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε.Ε. 2^η έκδοση/2023.

2^η Επιλογή: **Επιστήμη Δεδομένων: Βασικές Αρχές και Εφαρμογές με Python**, 2^η έκδοση Grus Joel Εκδόσεις: Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε., Αθήνα 2^η έκδοση/ 2021

			Παρασκευή Αποστολή, Επίκ. Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ
53392	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Οι επαγγελματίες υγείας έρχονται καθημερινά σε επαφή με ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετική πολιτισμική καταγωγή. Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων, δεξιοτήτων καθώς και η υιοθέτηση κατάλληλων στάσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας καθιστά περισσότερο επιτακτική την ανάγκη για ευαισθητοποίηση των φοιτητών επιστήμων υγείας με σκοπό την παροχή ποιοτικής και πολιτισμικά ικανής φροντίδας. Η διαπολιτισμική νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο οι φοιτητές θα καθλιεργήσουν την κριτική

σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι:

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της εθνοκουλτούρας
- Διακρίνουν και να αξιολογούν τις εκδηλώσεις φαινομένων εθνοκεντρισμού, ρατσισμού και στερεοτύπων
- Προσδιορίζουν τις βασικές θεωρίες διαπολιτισμικής νοσηλευτικής και με βάση αυτές να

- εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία
- Κατανοούν πως παράγοντες όπως η θρησκεία και η διατροφή διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κουλτούρα του ασθενή
- Αναγνωρίζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Επιλέγουν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο
- Εξοικειωθούν με εναλλακτικές μορφές θεραπείας

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εκτελούν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Διαχειρίζονται τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Αποκτήσουν διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Αναπτύξουν την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της
- Εφαρμόζουν την διαπολιτισμική νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνουν τις μαθησιακές δεξιότητες τους μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στους ανθρώπους με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή

- Υποστηρίζουν συμβουλευτικά και ψυχολογικά κάθε άνθρωπο με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή ελαχιστοποιώντας τους πιθανούς πολιτισμικούς φραγμούς.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγικά περί Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Χαρακτηριστικά ελληνικής κουλτούρας
2. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής I
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής II
4. Μετανάστευση-κοινωνικός αποκλεισμός και υγεία /Κοινωνικές ανισότητες Νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα και Διεθνώς
5. Κουλτούρα υγείας και ασθένειας/ Ο ρόλος της θρησκείας
6. Ανθρώπινα δικαιώματα/Ηθικά διλήμματα και κουλτούρα
7. Σεξουαλική υγεία και κουλτούρα Διαπολιτισμική Παιδιατρική Νοσηλευτική
8. Ηλικιωμένοι και κουλτούρα Διατροφή και κουλτούρα
9. Ψυχική υγεία και κουλτούρα
10. Οι πολιτισμικές διαστάσεις του πόνου Εναλλακτικές μορφές θεραπείας
11. Πολιτισμική επάρκεια Διαπολιτισμική Νοσηλευτική στην κοινότητα Διαπολιτισμική Νοσηλευτική: διεθνείς & μαζικές καταστροφές
12. Δίκτυα Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Ειδικές Υπηρεσίες Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα και διεθνώς Εθελοντισμός- ο ρόλος των ΜΚΟ
13. Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής νοσηλευτικής Μελλοντικές τάσεις και Νεώτερα δεδομένα στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική Εκπαίδευση

Μέθοδοι διδασκαλίας

1. Διάλεξη/επίδειξη video
2. Συζήτηση περιπτώσεων- υποθετικών σεναρίων
3. Προφορικές εργασίες/ συζήτηση στην αίθουσα

Μέθοδος αξιολόγησης

1. Γραπτές εξετάσεις
2. Εθελοντική Προφορική Εργασία

Συγγράμματα

1. Διαπολιτισμική Νοσηλευτική και Πολιτισμική Επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας. Καηοκαιρινού Α, Papadopoulos Ι, Κούτα Χ. Εκδότης: Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2011.

2. Πολιτισμός και Ψυχική υγεία, Μαδιανός Γ. Μιχάλης, Εκδότης ΙΔΕΟΛΟΓΙΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ. 1^η έκδοση/2023.

β' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 2 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ	2		2		26		26		52	4
2.	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	3				39				39	4
3.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗ ΥΓΕΙΑΣ	2		2		26		26		52	4
4.	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3		3		39		39		78	6
5.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				39				39	4
6.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3				39				39	4
											26
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				26				26	2
2.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				26				26	2
3.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2

53503	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ II	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή-αναγνώριση και κλινική αναζήτηση ηεμφικού δικτύου και ηεμφαδενικών ομάδων-σταθμών.

Σκοπός του μαθήματος είναι επίσης η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση των οργάνων και συστημάτων τραχήλου, θώρακα, κοιλίας και πυέλου και η κατανόηση των αλληλεξαρτήσεων των συστημάτων. Οι διαλέξεις και οι εργαστηριακές ασκήσεις εστιάζουν στην κατανόηση και την εμπέδωση των τοπογραφικών και λειτουργικών σχέσεων των οργάνων και συστημάτων και τις συσχετίζουν με στοιχεία της απεικονιστικής και κλινικής ανατομίας εγκεφάλου.

Μαθησιακοί Στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Αναγνωρίζουν τα ανατομικά οδηγά ψηλάφησης σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε εγκάρσιες τομές του ανθρώπινου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας

- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν την δομή των οργάνων και συστημάτων θώρακα, κοιλίας και πυέλου
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των οργάνων και των συστημάτων.
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης
- Αναγνωρίζουν στο φωτονικό μικροσκόπιο τα κύρια ιστολογικά χαρακτηριστικά της αναπνευστικής οδού, του πεπτικού σωλήνα, του παγκρέατος, του ήπατος, των χοληφόρων πόρων, του σπληνός.
- Αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τους εξωκρινείς αδένες και σύστημα διακλήδωσης των πόρων ενός σιελογόνου αδένου.
- Κατανοούν και εντοπίζουν την οργάνωση της νεφρικής αγγείωσης – νεφρική μικροκυκλοφορία, του νεφρώνα (νεφρικό σωματίο και σωληναριακό σύστημα) και την υπερμικροσκοπική δομή και λειτουργία των νεφρικών σωματίων (αγγειώδες σπείραμα)
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του θυρεοειδούς αδένου, των παραθυρεοειδών αδένων, των επινεφριδίων (φλοιός, μυελός), της υπόφυσης και του υποθαλάμου.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή όρχεως και ωοθήκης.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή δέρματος και μαστού.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή οφθαλμού, ωτός
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρί-

μανση του προσώπου, στοματικής κοιλότητας, αναπνευστικού συστήματος, πεπτικού συστήματος, νεφρών, ουρογεννητικών οργάνων, ενδοκρινών αδένων, καρδιάς και εμβρυϊκής κυκλοφορίας.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στη βασική δομή της πεπτικής οδού και στα ιστολογικά χαρακτηριστικά της στοματικής κοιλότητας, του φάρυγγα, του οισοφάγου, του στομάχου, του λειπού και του παχέος εντέρου και του πρωκτικού σωλήνα. Σύστημα διακλάδωσης των πόρων σιελογόνου αδένα, Δομή και λειτουργία των σιελογόνων αδένων, Δομή και λειτουργία του εξωκρινούς παγκρέατος, Ήπαρ-Λειτουργική θεώρηση του ηπατικού λοβίου, Δομή και λειτουργία των ηπατικών κυττάρων και χοληφόρων πόρων του ηπατικού συστήματος, Χολή: σύνθεση και μηχανισμός έκκρισης, Δομή και λειτουργία της χοληδόχου κύστης. Ανάπτυξη και περιγραφή του ουροποιητικού συστήματος. Ανάπτυξη και περιγραφή του ενδοκρινικού συστήματος. Ιστολογία του γεννητικού συστήματος θήλεος και άρρενος. Ιστολογία του δέρματος, των εξαρτημάτων του και του μαζικού αδένα. Ιστολογία του οφθαλμού και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση – Ιστολογία του ωτός και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση. Περιγραφή της ανάπτυξη του αναπνευστικού συστήματος. Ανάπτυξη Προσθίου, Μέσου και Οπίσθιου Εντέρου, Περιστροφή της αγκύλης του μέσου εντέρου, Ανάπτυξη του ήπατος και του παγκρέατος, Ο Μοριακός κώδικας για τη διαφοροποίηση των διαφόρων περιοχών του εντερικού σωλήνα, Συγγενείς ανωμαλίες μέσου εντέρου, οπίσθιου εντέρου, δακτυλιοειδές πάγκρεας. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη της ουρογεννητικής ακροθοφίας, Ανάπτυξη των εμβρυϊκών καταβολών του νεφρού (Πρόνεφρος, Μεσόνεφρος, Μετάνεφρος), Ουρητηρική καταβολή και μετανεφρογόνο βλάστημα –Αναπτυξιακή

αλληλεξάρτηση εμβρυϊκής επαγωγής, Μοριακός έλεγχος της ανάπτυξης του μετάνεφρου, Αγγείωση του νεφρώνα, Ανάπτυξη της ουροδόχου κύστης και ουρήθρας, Ανάπτυξη των Επινεφριδίων, Συγγενείς ανωμαλίες του ουροποιητικού συστήματος. Καθορισμός του φύλου και ορμική διαφοροποίηση (γενετικοί παράγοντες και ορμόνες στον καθορισμό του φύλου), Ανάπτυξη της αδιαφοροποίητης γονάδας, Μετανάστευση και κινητική των αρχέγονων γεννητικών κυττάρων, Ωοθηκική μορφογένεση, Διαφοροποίηση των έξω γεννητικών οργάνων. Δομικά στοιχεία των φαρυγγικών τόξων, Παράγωγα των φαρυγγικών θυλάκων, σχισμών και υμένων, Ανάπτυξη του θυρεοειδούς αδένα των παραθυρεοειδών αδένων, της γλώσσας και των σιελογόνων αδένων, Ο σχηματισμός του προσώπου Ανάπτυξη της υπερώας, Μορφογενετικές διεργασίες κατά την ανάπτυξη της υπερώας, Αλληλεπιδράσεις σηματοδότησης μεταξύ εξωδέρματος και μεσεγχύματος στις αναπτυσσόμενες υπερώιες αποφύσεις, Η ανάπτυξη του στόματος, Η ανάπτυξη του ρινικού διαφράγματος, των ρωθώνων και ρινικών χοανών, Συγγενείς ανωμαλίες του τραχήλου, Μείζονες ανωμαλίες του προσώπου [το σύνδρομο του πρώτου τόξου, Σύνδρομο Treacher Collins (γναθοπροσωπική δυσόσωση). Έκτοπος θυρεοειδής, Συγγενείς ανωμαλίες της υπερώας. Περιγραφή της ανάπτυξη του δέρματος και των εξαρτημάτων. Πρώιμα στάδια ανάπτυξης της καρδιάς και των αιμοφόρων αγγείων, Νεοαγγειογένεση ή αγγειοπλάση (vasculogenesis), Αγγειογένεση (angionesis), Η διάπληση της καρδιάς, Ο Καρδιακός σωλήνας. Η ανάπτυξη των κόλπων και των κοιλιών, Η ανάπτυξη του κοιλποκοιλιακού διαφράγματος και των βαλβίδων, Καρδιακοί Μεταγραφικοί παράγοντες Επαγωγική δράση του μυοκαρδίου στο ενδοκάρδιο, Μετανάστευση των κυττάρων της νευρικής ακροθοφίας, Η ανάπτυξη του ερεθισματοαγωγού συστήματος, Αρχέγονο αγγειακό σύστημα, Ανάπτυξη αρτηριών και φλεβών (αορτικά τόξα), Εμβρυϊκή Κυκλοφορία και αλληλεξάρτηση

κατά την γέννηση. Περιγραφή συγγενών ανωμαλιών του κυκλοφορικού συστήματος. Περιγραφή της ανάπτυξης του νευρικού συστήματος. Παρουσίαση της οργάνωσης του αναπνευστικού συστήματος σε Ανώτερη και Κατώτερη (ή Περιφερική) αναπνευστική οδό.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλησμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκοπήση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κατάτμηση φρέσκων ιστών και οργάνων, αφού ενημερωθούν για τον τρόπο χρήσης των απαραίτητων χειρουργικών εργαλείων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Εμβρυολογία του Ανθρώπου – Από τη Σύλληψη έως τη Γέννηση – Κλινική Προσέγγιση, Moore Keith. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2019.

2^η Επιλογή: Ιστολογία με στοιχεία Κυτταρικής Βιολογίας, 2^η έκδοση, Kierszenbaum A.L., Tres Laura L. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2023.

3^η Επιλογή: Sobotta Ανατομία με Έγχρωμο Άτλαντα, Waschke J., Bokers M.T., Paulsen Fr. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2021.

4^η Επιλογή: Grant's Ανατομία, Agur A., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010.

		Συντονιστής μαθήματος: Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Διδάσκοντες: Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Καλλιόπη Κυδωνάκη, Επίκ. Καθηγήτρια Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
53465	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		30
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4

Σκοπός: Η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους οργανικών συστημάτων καθώς και οι αλληλεπιδράσεις τους

Μαθησιακοί στόχοι

- Λειτουργία νευρικών κυττάρων: Ιοντική βάση δυναμικών ηρεμίας και ενέργειας.
- Συναπτική διαβίβαση-Τύποι και μηχανισμοί δράσης νευροδιαβιβαστών
- Οργάνωση αισθητικών συστημάτων: Σωματαίθηση, πόνος, όραση, ακοή

- Οδοί ελέγχου κινήσεων
- Δομή και λειτουργία της νευρομυϊκής σύναψης
- Μοριακός μηχανισμός μυϊκής συστολής
- Βασικές τιμές πνευμονικών όγκων
- Ενδοτικότητα των πνευμόνων και η αντίσταση των αεραγωγών
- Μερική πίεση καθενός από τα σημαντικότερα αέρια στην ατμόσφαιρα
- Επιφανειοδραστικός παράγοντας
- Ανταλλαγή αερίων στον πνεύμονα και η μεταφορά τους στους ιστούς

- Ρύθμιση της αναπνοής
- Φάσεις του καρδιακού κύκλου
- Ερεθισματοαγωγό σύστημα της καρδιάς
- Σύζευξη ηλεκτρικής διέγερσης και μυϊκής συστολής-Ηλεκτροκαρδιογράφημα
- Καρδιακή παροχή, όγκος παλμού, προφορτίο και μεταφορτίο
- Αιματική ροή, αντίσταση και πίεση μέσα στο καρδιαγγειακό σύστημα
- Μηχανισμοί ρύθμισης της αρτηριακής πίεσης
- Νεφρώνας και σπειραματική διήθηση
- Σωληναριακή επανααρρόφηση: ομοιόσταση Na^+ , K^+ , γλυκόζης και νερού
- Σύστημα ρενίνης-αγγειοτενσίνης και ανδοστερόνης
- Ερυθροποιητίνη
- Έλεγχος ούρησης
- Κύρια ρυθμιστικά συστήματα στο αίμα, στο δι-άμεσο και στο ενδοκυττάριο υγρό
- Αλκάλωση και οξέωση
- Οξεοβασική ρύθμιση από αναπνευστικό σύστημα και νεφρούς
- Τύποι κυττάρων ανοσοποιητικού συστήματος και λειτουργίες τους
- Αναγνώριση αντιγόνου-αντισώματος & σύστημα συμπληρώματος
- Φλεγμονώδης αντίδραση
- Ενδογενής & εξωγενής οδός αιμόστασης-μυχανισμός δράσης αντιπηκτικών

Περιεχόμενο

- Δυναμικά μεμβράνης νευρικού κυττάρου
- Νευρική σύναψη-Νευροδιαβιβαστές
- Αισθητικά Συστήματα
- Σωματαιοαισθητικό σύστημα & Πόνος
- Όραση-Ακοή
- Κινητικό Σύστημα-Νευρομυϊκή σύναψη & Μυϊκή Σύστολή
- Δομή και λειτουργία των πνευμόνων, Ρύθμιση αναπνοής

- Μηχανική της αναπνοής
- Ανταλλαγή αερίων
- Η καρδιά ως αντλία, Ηλεκτρική δραστηριότητα της καρδιάς
- Δυναμική της κυκλοφορίας
- Νεφρική λειτουργία
- Οξεοβασική Ισορροπία
- Ανοσοποιητικό σύστημα
- Αιμόσταση

Μέθοδος Αξιολόγησης:Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: **Oxford Φυσιολογία του Ανθρώπου – Βασικές Αρχές**, Pocock G., Richards C.D., Richards D.A. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHER LTD, 1^η έκδοση/2022

2^η Επιλογή: **Ganong's Ιατρική Φυσιολογία**, K. Barrett, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

3^η Επιλογή: **BERNE AND LEVY Φυσιολογία**, KOEPPEL, STANTON. Εκδότης: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 7^η αγγλική - 2^η ελληνική/2018.

4^η Επιλογή» Ιατρική Φυσιολογία. John E. Hall, Εκδότης: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 13^η έκδοση/2016

5^η Επιλογή: **Φυσιολογία**. Linda S. Costanzo ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. 6^η έκδοση/2021

		Φλώρα Μαθαματένιου, Καθηγήτρια Εργαστήρια: Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ Ε. Ζούλιας, ΕΔΙΠ Σ. Ζώγας, ΕΔΙΠ	
53466	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις μεθόδους, τεχνικές και συστήματα που αναπτύσσονται για την συστηματική απόκτηση, επεξεργασία, ερμηνεία και επικοινωνία των δεδομένων, πληροφοριών και γνώσεων στον τομέα φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής της Υγείας και να κατανοεί τις βασικές του έννοιες.
2. Αφηγείται τα ορόσημα της ιστορικής εξέλιξης της Πληροφορικής της Υγείας.
3. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των βάσεων δεδομένων.
4. Γνωρίζει τις μεθόδους ανάπτυξης συστημάτων βάσεων δεδομένων.
5. Χειρίζεται συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων.
6. Αναπτύσσει εφαρμογές βάσεων δεδομένων.
7. Περιγράφει τις κατηγορίες των Πληροφοριακών Συστημάτων Υγείας.
8. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
9. Κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη δομή των Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας.
10. Χειρίζεται και να αναπτύσσει συστήματα ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
11. Οργανώνει και να ταξινομεί δεδομένα, πλη-

ροφορίες και γνώσεις που συλλέγονται στον τομέα υγείας.

12. Αναζητά πληροφορίες στον παγκόσμιο ιστό σχετικές με τον τομέα υγείας.
13. Γνωρίζει και να χειρίζεται συστήματα αναζήτησης αξιόπιστων πηγών πληροφοριών και γνώσεων για τις επιστήμες υγείας και ιδιαίτερα για την επιστήμη της νοσηλευτικής.
14. Χειρίζεται λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων σχετικών με τη νοσηλευτική και τις επιστήμες υγείας.
15. Αναφέρει πρότυπα επικοινωνίας και ορολογίας που χρησιμοποιούνται στον τομέα της υγείας.
16. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των συστημάτων υποστήριξης λήψης απόφασης στον τομέα της υγείας.
17. Κατανοεί τις βασικές έννοιες της τηλεϊατρικής και των συστημάτων της.
18. Κατανοεί τις βασικές έννοιες στην επεξεργασία και ανάλυση βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
19. Κατανοεί και να περιγράφει τα ζητήματα ασφάλειας που προκύπτουν από τη διαχείριση δεδομένων στον τομέα της υγείας.

Περιεχόμενο

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Πληροφορικής της υγείας
2. Ιστορική εξέλιξη Πληροφορικής της υγείας.
3. Βάσεις Δεδομένων.
4. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
5. Συστήματα ταξινόμησης ορολογίας, πρότυπα επικοινωνίας στον τομέα της υγείας.
6. Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενή.

7. Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων.
8. Συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης.
9. Επεξεργασία και ανάλυση βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
10. Τηλεϊατρική.
11. Θέματα ασφάλειας δεδομένων υγείας.

Εργαστηριακό μέρος

1. Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων.
2. Λογισμικά ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
3. Ανάπτυξη εφαρμογής διαχείρισης ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
4. Αναζήτηση πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό.
5. Αναζήτηση πηγών πληροφοριών και γνώσεων επιστημών υγείας.
6. Λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων.

Μέθοδος Αξιολόγησης

- 70% από γραπτή εξέταση
- 30% από εργαστηριακή εξέταση

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας,
Γ. Βασιλικόπουλος – Φ. Μαλιαματένιου, Εκδόσεις
Τσούτρας Αθανάσιος Ε.Ε.Αθήνα 1^η έκδοση/ 2022

2^η Επιλογή: Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική προσέγγιση, Ι. Μαντάς – Α. Hasman,
Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 1^η έκδοση/ 2007

Εκτός των ανωτέρω επιλογών θα αναρτηθούν στο e-class Εργαστηριακές Ασκήσεις «Πληροφορική της Υγείας».

		Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια <u>Εργαστηριακή Άσκηση:</u> Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ	
53403	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -3Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός του Μαθήματος

1. Η απόκτηση βασικών επιστημονικών γνώσεων αναγκαίων για την παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες ατόμων.
2. Κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές
3. Η ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας

Μαθησιακοί Στόχοι

- Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο στο οποίο βασίζονται οι παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- περιγράφει έννοιες και διαδικασίες που σχετίζονται με παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- γνωρίζει τον κατάλληλο εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε παρεμβάσεις βασικής νοση-

λειψτικής φροντίδας, καθώς και την ορθή χρήση του

- εφαρμόζει παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας σε προπλάσματα, με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες
- γνωρίζει πιθανές επιπλοκές παρεμβάσεων βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- γνωρίζει τους τρόπους καταγραφής και τεκμηρίωσης της φροντίδας

Περιεχόμενα του Μαθήματος

- Ζωτικά Σημεία
- Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας
- Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία
- Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από το στόμα
- Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από παρεντερικές οδούς. Προφυλακτικά Μέτρα κατά τη Χορήγηση Χημειοθεραπευτικών Φαρμάκων
- Αρχές χορήγησης Υγρών και Ηλεκτρολυτών
- Διαχείριση Υγρών και Ηλεκτρολυτών-Οι ευθύνες του νοσηλευτή
- Οξυγονοθεραπεία
- Κένωση του Εντέρου και Φροντίδα Στομών
- Ασφάλεια Ασθενούς
- Πρόληψη μυοσκελετικών τραυματισμών κατά τον χειρισμό των ασθενών
- Ακεραιότητα Δέρματος – Πρόληψη και φροντίδα κατακλίσεων
- Μετάγγιση αίματος

Εργαστηριακό μέρος

- Μέτρηση Ζωτικών Σημείων
- Αγγειακή Προσπέλαση- Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα

- Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα-Αιμοληψίες
- Χορήγηση Φαρμάκων από όλες τις οδούς (από το στόμα, μάτια μύτη, ώτα, υποδόρια, ενδοφλέβια). Χορήγηση Φαρμάκων IV
- Χορήγηση Φαρμάκων Ενδοφλέβια (IV)
- Χορήγηση Φαρμάκων Υποδόρια-Χορήγηση Ινσουλίνης-Ανάμιξη ινσουλινών. Χορήγηση Φαρμάκων Ενδομυϊκά (IM)
- Τοποθέτηση Ρινογαστρικού Καθετήρα (Levin)
- Χορήγηση Ορού
- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση-Φροντίδα Τραχειοστομίας
- Φροντίδα Κλινήριου Ασθενούς-Εφαρμογή Αρχών Εργονομίας Υποκλυσμός - Φροντίδα Στομών-Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση
- Επαναληπτικές Ασκήσεις και Εξάσκηση

Μέθοδος Αξιολόγησης

- Γραπτές ή προφορικές Εξετάσεις 50%
- Εξέταση στο Εργαστήριο 50%

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: **Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία**. (Επίτομο). Lynn Pamela. **Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης**: Χ. Λεμονίδου. Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου, ΕΔΙΠ υπό διορισμό	
53448	ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές την πολυπλοκότητα των οικονομικών παραμέτρων που διέπουν τη λειτουργία και χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας με επίκεντρο τη νοσηλευτική επιστήμη. Απώτερος στόχος είναι οι μελλοντικοί νοσηλευτές να αποκτήσουν όλες τις θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες (π.χ ικανότητα ερμηνείας αποτελεσμάτων μεθόδων οικονομικής αξιολόγησης) τις οποίες θα αξιοποιούν ώστε να διαχειρίζονται με ορθολογικό τρόπο τους πεπερασμένους υλικούς και ανθρώπινους πόρους προκειμένου να ικανοποιούν τις ανάγκες υγείας του πληθυσμού με το βέλτιστο δυνατό τρόπο, περιορίζοντας κάθε ενδεχόμενο σπατάλης.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- **Γνωρίζουν** το γιατί είναι αναγκαία για τους νοσηλευτές η γνώση βασικών αρχών οικονομικών της υγείας για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματός τους
- **Περιγράφουν και αναλύουν** την πολυπλοκότητα των οικονομικών συναλλαγών στον υγειονομικό τομέα και να εντοπίζουν τις διαφορές στην «αγορά υγείας» σε σχέση με την «κλασική» έννοια της αγοράς
- **Αξιολογούν** τεκμηριωμένα το βαθμό επάρκειας των διαθέσιμων πόρων σε σχέση με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των πολιτών για νοσηλευτική φροντίδα
- **Γνωρίζουν** εναλλακτικούς τρόπους εξασφάλισης της χρηματοδότησης των νοσηλευτικών υπηρεσιών

λίσης της χρηματοδότησης των νοσηλευτικών υπηρεσιών

- **Αναπτύσσουν** προϋπολογισμούς /οικονομικούς απολογισμούς που αφορούν νοσηλευτικές υπηρεσίες
- **Γνωρίζουν** τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης των διαφόρων νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- **Αναφέρουν** φαινόμενα και στρεβλώσεις που σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες της «αγοράς» υπηρεσιών υγείας όπως είναι η προκλητή ζήτηση, ο ηθικός κίνδυνος, η αντίστροφη επιλογή αλλιά και τις όποιες επιπτώσεις στην αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ισότητα του συστήματος και των υπηρεσιών υγείας.

Περιεχόμενο

Κατά τη διδασκαλία δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διασύνδεση των θεωρητικών εννοιών με τη νοσηλευτική πρακτική. Παρατίθενται και κύρια συζητούνται συγκεκριμένα παραδείγματα καθηλών πρακτικών μέσα από το νοσηλευτικό χώρο, ενώ παράλληλα σχολιάζονται και πρακτικές του παρελθόντος οι οποίες αποδείχτηκαν ανεπιτυχείς.

1^η εβδομάδα: Η επίδραση της οικονομικής επιστήμης στην οργάνωση της Νοσηλευτικής Φροντίδας και οι ιδιαιτερότητες του τομέα της υγείας (η αποτυχία των «αγορών» στον τομέα της υγείας)

- Το περιεχόμενο των οικονομικών της υγείας και οι εφαρμογές στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Ο νόμος της ανεπάρκειας

- Το οικονομικό πρόβλημα στον τομέα της υγείας
- Διαφορές στη λειτουργία της «αγοράς» των νοσηλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς κατά την κλασική έννοια
- Ο ρυθμιστικός /παρεμβατικός ρόλος του κράτους στον τομέα της υγείας
- Οι αρχές κατανομής των διαθέσιμων πόρων για την κάλυψη των νοσηλευτικών αναγκών

2^η εβδομάδα: Το Πρόβλημα της Επιλογής στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες

- Οι θέσεις της σχολής των «Ρομαντικών» σε σχέση με τη σχολή των «Ρεαλιστών» αναφορικά με την παραγωγή και την κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας
- Η έννοια του κόστους ευκαιρίας
- Οι καμπύλες των παραγωγικών δυνατοτήτων
- Τα κριτήρια θέσπισης προτεραιοτήτων στον τομέα της υγείας γενικά και ειδικότερα για την ανάπτυξη των νοσηλευτικών υπηρεσιών

3^η εβδομάδα: Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τη Ζήτηση για υπηρεσίες υγείας, η μελέτη της Ελαστικότητας της Ζήτησης και του φαινομένου της «Προκλητής» Ζήτησης

- Οι παράγοντες που επιδρούν στη ζήτηση υπηρεσιών υγείας γενικότερα και ειδικότερα στη ζήτηση νοσηλευτικών υπηρεσιών
- Η ελαστικότητα της ζήτησης για νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Το φαινόμενο της προκλητής ζήτησης
- Οι μέθοδοι αντιμετώπισης /περιορισμού του φαινομένου της προκλητής ζήτησης

4^η εβδομάδα: Οι βασικές αρχές κατάρτισης-παρακολούθησης Προϋπολογισμού σε επίπεδο Νοσηλευτικού Τμήματος

- Οι βασικές κατηγορίες προϋπολογισμών στις νοσηλευτικές δομές
- Η κατάρτιση και παρακολούθηση προϋπολογι-

σμών/απολογισμών στις μονάδες υγείας αλλιά και σε επίπεδο νοσηλευτικού τμήματος

- Τα είδη κόστους (ελεγχόμενα, μη ελεγχόμενα, μεταβλητά, σταθερά, εφάπαξ κόστος, άμεσο υγειονομικό και μη υγειονομικό κόστος) τα οποία λαμβάνονται υπόψη για την αποτελεσματική κατάρτιση ενός προϋπολογισμού

5^η εβδομάδα: Η ορθολογική διαχείριση (παραγγελία-παραλαβή-αποθήκευση-παρακολούθηση ανάληψης) των αναλωσίμων ενός νοσηλευτικού τμήματος /νοσηλευτικής υπηρεσίας

- Η αναγκαιότητα χρήσης πρωτοκόλλων για την αποδοτική διαχείριση των υγειονομικών αναλωσίμων από τους νοσηλευτές
- Οι φάσεις διαχείρισης των αναλωσίμων (προσδιορισμός αναγκών, υποβολή παραγγελίας, ορθή αποθήκευση και παρακολούθηση της ανάληψης/αποθεμάτων, ορθός τρόπος απομάκρυνσης)
- Το απόθεμα ασφαλείας, το ελάχιστο/μέγιστο επίπεδο αποθέματος, την τελική προς παραγγελία ποσότητα
- Οι κανόνες VEN (Vital-Essential-Non Essential) για τον προσδιορισμό των αναγκαίων αναλωσίμων όπως και FIFO (First in First Out) και SLFO (Shortest Life First Out) για την ορθή αποθήκευση αυτών

6^η εβδομάδα: Η θεωρία της Παραγωγής και η μελέτη των Συναρτήσεων Παραγωγής

- Η συνάρτηση παραγωγής και η διαμόρφωση της στον τομέα της υγείας σε διαφορετικές χρονικές περιόδους (βραχυχρόνια/μακροχρόνια)
- Ο νόμος των φθινουσών αποδόσεων στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Οι έννοιες του μέσου και του οριακού νοσηλευτικού προϊόντος
- Οι ιδιότητες των καμπυλών ίσου προϊόντος και των γραμμών ίσου κόστους
- Οι έννοιες της τεχνικής και της διανεμητικής αποδοτικότητας

7^η εβδομάδα: Η μελέτη των Νοσηλευτικών δομών ως Οικονομικών Μονάδων

- Οι παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος λειτουργίας των νοσηλευτικών μονάδων
- Οι έννοιες του σταθερού, μεταβλητού, μέσου και οριακού κόστους των νοσηλευτικών μονάδων
- Το άριστο επίπεδο λειτουργίας μιας νοσηλευτικής μονάδας με βάση τη διαμόρφωση της σχέσης μέσου και οριακού κόστους
- Η διαμόρφωση της καμπύλης του μέσου κόστους μιας νοσηλευτικής δομής κατά τη μακροχρόνια περίοδο
- Οι διαφορετικές πηγές εσόδων μιας νοσηλευτικής μονάδας
- Η έννοια του μέσου και οριακού εσόδου μιας μονάδας υγείας
- Η προϋπόθεση επίτευξης συνθήκης ισορροπίας σε μία νοσηλευτική υπηρεσία

8^η εβδομάδα: Η μελέτη της εξέλιξης της Υγειονομικής Δαπάνης στην Ελλάδα και Διεθνώς καθώς και η κατανομή αυτής ανά είδος νοσηλευτικών υπηρεσιών

- Η αναγκαιότητα παρακολούθησης της υγειονομικής δαπάνης ως αναγκαία προϋπόθεση για την άσκηση πολιτικής υγείας
- Το τριαξονικό Σύστημα Λογαριασμών Υγείας
- Το περιεχόμενο της τρέχουσας δαπάνης υγείας και της σχετιζόμενης με την υγεία δαπάνης
- Η αποσαφήνιση των εννοιών της ιδιωτικής και της δημόσιας δαπάνης υγείας
- Το ύψος της δαπάνης υγείας στην Ελλάδα συνολικά, ανά τομέα φροντίδα και ανά βασικές νοσολογικές κατηγορίες
- Η διαχρονική/διακρατική και ανά τομέα φροντίδας εξέλιξη της υγειονομικής δαπάνης στην Ελλάδα σε σχέση με την Ευρώπη και τις ΗΠΑ

9^η εβδομάδα: Η Χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας

- Οι δυνητικές πηγές χρηματοδότησης ενός συ-

στήματος υγείας και η σύγκρισή τους ως προς το βαθμό εξασφάλισης ισότιμης πρόσβασης του πληθυσμού στις υπηρεσίες υγείας

- Η διαδικασία άντλησης των χρηματοδοτικών πόρων στον τομέα της υγείας
- Τα προβλήματα χρηματοδότησης του τομέα της υγείας συνολικά
- Οι ποικίλες διαστάσεις/αρνητικές συνέπειες που επιφέρουν οι άτυπες πληρωμές στον τομέα της υγείας
- Μέθοδοι περιορισμού των ατύπων πληρωμών και μετατροπής αυτών σε θεσπισμένες πληρωμές στους προμηθευτές υγείας

10^η εβδομάδα: Η διερεύνηση εναλλακτικών τρόπων για την εξασφάλιση της Οικονομικής Βιωσιμότητας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

- Οι δυνητικές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (πέραν του κρατικού προϋπολογισμού) των νοσηλευτικών υπηρεσιών (π.χ κοινοτικοί πόροι)
- Ο προσδιορισμός των στόχων και των δυνητικά επωφελιζόμενων πληθυσμών ενός προς ανάπτυξη έργου/υπηρεσίας
- Τα βασικά συστατικά μιας αποτελεσματικά διαμορφωμένης πρότασης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό κάποιας νοσηλευτικής υπηρεσίας

11^η εβδομάδα: Η λειτουργία της Ασφάλισης Υγείας (κοινωνικής και ιδιωτικής)

- Οι διαφορές στη λειτουργία της κοινωνικής έναντι της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας
- Οι στρεβλώσεις του ηθικού κινδύνου και της αντίστροφης επιλογής
- Αποτελεσματικές μέθοδοι αντιμετώπισης των στρεβλώσεων του ηθικού κινδύνου και της αντίστροφης επιλογής

12^η εβδομάδα: Οι μέθοδοι Αποζημίωσης των Προμηθευτών Υγείας (Νοσηλευτήρια, Γιατροί, Νοσηλευτές)

- Οι διαφορετικές μέθοδοι αποζημίωσης των προμηθευτών υγείας (σφαιρικό προϋπολογι-

σμό, ομοειδείς διαγνωστικές κατηγορίες-DRGs, κατά πράξη αμοιβή, κατά κεφαλήν εξυπηρετούμενο, πάγια αντιμισθία)

- Η επίδραση των διαφορετικών μεθόδων αποζημίωσης στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς των προμηθευτών υγείας ως προς την παροχή των φροντίδων
- Η καταλληλότητα της κάθε μεθόδου ή του κάθε συνδυασμού μεθόδων για την αποζημίωση προμηθευτών υγείας διαφορετικών επιπέδων περίθαλψης (π.χ. πρωτοβάθμια, τριτοβάθμια κ.λπ.) λαμβάνοντας υπόψη τις διαχρονικά μεταβαλλόμενες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.
- Η έννοια της χρέωσης σε σχέση με την έννοια του πραγματικού κόστους παραγωγής μιας υπηρεσίας υγείας
- Τα γενεσιουργά αίτια σχηματισμού ταμειακών ελλειμμάτων (και συνακόλουθα χρεών) στις μονάδες υγείας

13^η εβδομάδα: Η Οικονομική Αξιολόγηση των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων και των Υπηρεσιών Υγείας

- Η αναγκαιότητα εκπόνησης μελετών οικονομικής αξιολόγησης των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- Τα κριτήρια αξιολόγησης μιας νέας νοσηλευτικής παρέμβασης
- Τα είδη κόστους που σχετίζονται με την εκ-

δήλωση μιας ασθένειας (π.χ άμεσο υγειονομικό, απώλεια παραγωγικότητας, ψυχοκοινωνικό κόστος)

- Οι βασικοί τύποι οικονομικών αξιολογήσεων (π.χ. ανάλυση κόστους αποτελεσματικότητας, ανάλυση κόστους χρησιμότητας, ανάλυση κόστους οφέλους)
- Τα αποτελέσματα αναλύσεων οικονομικών αξιολογήσεων
- Τα στάδια εκπόνησης μιας μελέτης οικονομικής αξιολόγησης

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου επί θεμάτων κριτικής σκέψης με βάση τα οποία αξιολογείται η ικανότητα των φοιτητών να αξιοποιούν το θεωρητικό υπόβαθρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση οικονομικών ζητημάτων στο πλαίσιο του επιστημονικού/επαγγελματικού βίου.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή1: Τα Οικονομικά της Υγείας, Γιάννης Ν. Υφαντόπουλος, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε., Έτος Έκδοσης: Αθήνα 1^η έκδοση/2006

2^η Επιλογή: Τα Οικονομικά της Υγείας σε επανεξέταση, Thomas Rice. Επιμέλεια Μάνος Μανταγγάνης, Εκδόσεις Κριτική ΑΕ., Έτος Έκδοσης: Αθήνα 1^η έκδοση/2006

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ		Βενετία-Σοφία Βελιανάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	
53504	ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		30	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρουσιάσει βασικά στοιχεία νομοθεσίας και δεοντολογίας, που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως η δεοντολογία, η νοσηλευτική ευθύνη, το επαγγελματικό απόρρητο και τα επαγγελματικά

δικαιώματα των νοσηλευτών. Σκοπός είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να αναζητούν και να κατανοούν τους κανόνες δικαίου και τις αρχές της ηθικής, που έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Μέσα από τη συζήτηση υποθετικών σεναρίων οι φοιτητές θα καθούνται να αναζητή-

σουν και να σχολιάσουν την ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία, αλλιώς και τη συνήθη πρακτική κατά την παροχή υπηρεσιών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

- Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:
- αναζητά τους κανόνες δικαίου και τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας για τα θέματα που τον ενδιαφέρουν
- αναγνωρίζει τις πηγές δικαίου και να εκτιμά ποιός κανόνας δικαίου εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση
- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας και της ηθικής
- κατανοεί τη σχέση δικαίου υγείας, δεοντολογίας και ηθικής στο χώρο της υγείας
- αξιολογεί πως θα πρέπει να ενεργεί σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των καθηκόντων του
- αναγνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των ασθενών
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες ηθικές αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
- αναγνωρίζει τα διαφορετικά ήδη νοσηλευτικής ευθύνης και να ενεργεί κατάλληλα
- λειτούργει ως συνήγορος των ασθενών
- διαχειριστεί κατάλληλα μια περίπτωση παιδικής κακοποίησης
- γνωρίζει και να μπορεί να κρίνει τη βασική νομοθεσία που εφαρμόζει σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή, όπως οι μεταμοσχεύσεις
- σχεδιάσει και υλοποιήσει μια έρευνα σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις ηθικές αρχές
- κατανοεί τον ρόλο του σε περιπτώσεις κρίσης και ανεπαρκών πόρων
- κατανοεί έννοιες όπως η ηθική καταπόνηση και το ηθικό αδιέξοδο του νοσηλευτή και τις επιπτώσεις αυτών

- αντιλαμβάνεται τι σημαίνει αυτονομία του νοσηλευτή και με τι αυτή σχετίζεται.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή – Δίκαιο – Ηθική – Δεοντολογία – Πηγές - Αρχές
- Κώδικες Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- Πλαίσιο άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος - Επαγγελματικά δικαιώματα – Αυτονομία
- Σχέση ασθενή νοσηλευτή - Δικαιώματα ασθενών
- Κύριες έννοιες της νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικά αποδεκτών αποφάσεων
- Σύγκρουση δικαιωμάτων – υποχρεώσεων – αξιών
- Ηθικό αδιέξοδο, ηθική καταπόνηση
- Ενημέρωση, συναίνεση ασθενούς
- Επιβολή μέτρων
- Απόρρητο - Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Νοσηλευτική Ευθύνη
- Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική
- Λήψη αποφάσεων στο Τέλος της Ζωής
- Μεταμοσχεύσεις
- Έναρξη Ζωής – Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή – Τεχνητή διακοπή κύησης
- Ρόλος του νοσηλευτή σε περιπτώσεις κρίσης και ανεπαρκών πόρων
- Έρευνα

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις ή Γραπτή Απαληθιαστική εργασία

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Ιατρικό δίκαιο. Στοιχεία Βιοηθικής
2^η έκδοση, Βούλητος Πολλυχρόνης, Ψαρούλης Δημήτριος Εκδότης: University Studio Press-Ανώνυμος Εταιρεία Γραφικών Τεχνών και Εκδόσεων, 2^η έκδοση/ 2021.

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

2^η επιλογή: Βιοδίκαιο, Τάκης Κ. Βιδάλης, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ, Αθήνα, Αθήνα, 1^η έκδοση/2007.
Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53405	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Η διδασκαλία από έδρας και πραγματοποίηση εργασιών από τους φοιτητές για εξοικείωση στα θέματα της Γενετικής του ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να έχει εμπεδώσει όλα τα θέματα που αναφέρονται στο περιεχόμενο που μαθήματος. Επίσης θα μπορέσει να εξασκηθεί στη πραγματοποίηση και παρουσίαση εργασιών σε θέματα γενετικής και να αποκτήσει κριτική σκέψη κατά τη διαδικασία της συζήτησης και διόρθωσης των εργασιών.

Περιεχόμενο

- Αρχές της Μεντελικής κληρονομικότητας,
- Αρχές της γενετικής πληθυσμών,
- Γενεαλογικά δένδρα,
- Γονιδιακή χαρτογράφηση, ανάλυση σύνδεσης και κλωνοποίηση βάσει θέσης.
- Αρχές κυτταρογενετικής και συνήθη σύνδρομα που οφείλονται σε χρωμοσωμικές ατυπίες,
- Μοριακή βάση των αιμοσφαιρινοπαθειών,
- Μοριακή βάση των κληρονομικών μεταβολικών νοσημάτων,
- Γενετική βάση του καρκίνου,
- Γονιδιακό εντύπωμα (στα πλαίσια των επιγενετικών τροποποιήσεων),

- Γονιδιακή θεραπεία, και οι ηθικές της διαστάσεις
- Φαρμακογενετική.
- Μέθοδος Αξιολόγησης
- Επιτυχής πραγματοποίηση όλων των εργασιών ή και γραπτές εξετάσεις.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Ιατρική Γενετική, Jorde L.B., Carey J.C., Bamshad M.J. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2013.

2^η Επιλογή: Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου, Γεώργιος Δεδούσης, ΥΤΟΡΙΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ.ΕΠΕ. 1^η έκδοση/2021.

3^η Επιλογή: Thompson & Thompson ιατρική γενετική, NUSSBAUM R., McINNES R.R., WILLARD H.F. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 8^η έκδοση/2011.

4^η Επιλογή: Βασικές Αρχές Γενετικής, Klug, Cummings, Spencer, Palladino, Ακαδημαϊκές Εκδόσεις Ι. ΜΠΑΣΔΡΑ & ΣΙΑ Ο.Ε., 1^η έκδοση 2019.

5^η Επιλογή: Σύγχρονη κλινική γενετική, Read Andrew, Donnai Dian, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010.

53479	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	20		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2		

Σκοπός

Η κατανόηση των βιολογικών μηχανισμών διαφορετικών τύπων συμπεριφοράς από τον εγκέφαλο

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση της λειτουργικής ανατομίας του εγκέφαλου
- Κατανόηση της αλληλεπίδρασης γονιδίων και περιβάλλοντος στον καθορισμό της συμπεριφοράς
- Κατανόηση των μηχανισμών επίδρασης ορμονών στον εγκέφαλο
- Διάκριση διαφορετικών τύπων μνήμης και τα νευρωνικά τους υποστρώματα
- Γνώση των επιπτώσεων του στρες στη μάθηση και τη μνήμη
- Γνώση των εγκεφαλικών κυκλωμάτων αναγνώρισης συναισθημάτων
- Κατανόηση του συστήματος ανταμοιβής και της εμπλοκής του σε εθιστικές συμπεριφορές
- Κατανόηση των εγκεφαλικών κυκλωμάτων εκφοράς και κατανόησης της γλώσσας
- Διάκριση των διαφορετικών καταστάσεων συνειδητότητας
- Περιγραφή των εγκεφαλικών μηχανισμών ύπνου-εγρήγορσης

Περιεχόμενο

- Οργάνωση Εγκέφαλου
- Ανάπτυξη νευρικού συστήματος-πρώιμες εμπειρίες

- Φυλετικός Διμορφισμός Εγκεφάλου (Μύθοι και Πραγματικότητα)-Σεξουαλικός Προσανατολισμός
- Βιολογία Μάθησης & Μνήμης
- Επίδραση του Στρες στη Μάθηση και τη Μνήμη
- Βιολογία Συναισθημάτων-Φόβος
- Βιολογία Συναισθημάτων-Συναισθηματική Μνήμη
- Βιολογία Κινητοποίησης & Ανταμοιβής
- Νευροβιολογία Εθισμού
- Νευροβιολογία Έρωτα
- Νευροβιολογία Γλώσσας
- Νευροβιολογία Συνείδησης
- Νευροβιολογία Ύπνου

Μέθοδος Αξιολόγησης: Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Βιολογική Ψυχολογία, Kalat J.W. Εκδόσεις Odysseus Publishing Company Ltd. 1^η έκδοση 2019

2^η Επιλογή: Εγκέφαλος και Συμπεριφορά, Bryan Kolb. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD. Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2009

3^η Επιλογή: Βασικές αρχές νευροψυχολογίας του ανθρώπου, Kolb B. & Whishaw I. Εκδόσεις Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ. 1^η έκδοση /2018.

53467	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Συντονίστρια: Ευμορφία Κούκια, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες της κοινωνιολογίας της υγείας και η απόκτηση γνώσεων που θα τους καταστήσουν ικανούς να κατανοήσουν τη σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και στην ασθένεια και να εξηγήσουν τους λόγους και τις διαδικασίες που συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες επηρεάζουν το είδος και την κατανομή των ασθενειών στις διάφορες πληθυσμιακές κατηγορίες.

Μαθησιακοί στόχοι

- 1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων στην κοινωνιο-λογία της υγείας, ως επιστήμης της κοινωνίας
- 2. Η κατανόηση του τρόπου κοινωνικής διαμόρφωσης των ιατρικών δεδομένων στο χώρο της υγείας
- 3. Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία-ασθένεια και την κοινωνική τους διάσταση στην πορεία του χρόνου
- 4. Η εξοικείωση με τις κοινωνιολογικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την υγεία και την ασθένεια και δη για τη χρόνια ασθένεια
- 5. Η κατανόηση των βασικών εννοιών της κοινωνιο-λογίας του σώματος
- 6. Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις σχέσεις τόσο μεταξύ των διαφόρων ειδικοτήτων στο χώρο της υγείας όσο και μεταξύ των ασθενών και των επαγγελματιών υγείας
- 7. Η διερεύνηση των κοινωνικών ανισοτήτων στο χώρο της υγείας

Περιεχόμενο

ΕΝΟΤΗΤΑ I: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας

- 1. Υγεία και ασθένεια: εννοιολογικές προσεγγίσεις-ιστορική αναδρομή
- 2. Βιολογικά αίτια της ασθένειας-Βιοϊατρικό μοντέλο
- 3. Επιδράσεις τους κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και την ασθένεια-κοινωνικο-ψυχολογικό μοντέλο
- 4. Κοινωνική θεωρία και κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας

ΕΝΟΤΗΤΑ II: Η κοινωνική μορφοποίηση της επισημονικής γνώσης

- 1. «Ιατροποίηση» κοινωνικών προβλημάτων-Εφαρμογές στη νοσηλευτική πρακτική και φροντίδα υγείας
- 2. Η κοινωνική διαμόρφωση ιατρικών δεδομένων

ΕΝΟΤΗΤΑ III: Κοινωνικο-ιστορική προσέγγιση των πεποιθήσεων του πληθυσμού για την υγεία-ασθένεια

- 1. Τρόπος ζωής και κοινωνικο-πολιτιστικά πρότυπα στο πέρασμα του χρόνου
- 2. Τρόπος ζωής και επικινδυνότητα και στη σύγχρονη κοινωνία

ΕΝΟΤΗΤΑ IV: Η κοινωνική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας

- 1. Κοινωνική και πολιτισμική σημασία της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας
- 2. Η εμπειρία της χρόνιας ασθένειας, των λοιμωδών νοσημάτων και της ψυχικής ασθένειας

3. Ανικανότητα και κοινωνικό περιβάλλον

ΕΝΟΤΗΤΑ V: Η κοινωνιολογία του σώματος

1. Κοινωνικο-πολιτιστικές ερμηνείες του σώματος στο πέρασμα του χρόνου
2. Νοσηλευτική φροντίδα και σώμα

ΕΝΟΤΗΤΑ VI: Κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματιών

1. Σχέσεις μεταξύ προσωπικού διαφόρων ιατρονοσηλευτικών ειδικοτήτων
2. Σχέσεις μεταξύ ιατρονοσηλευτικού προσωπικού και ασθενών

ΕΝΟΤΗΤΑ VII: Κοινωνικές ανισότητες και στάση μη υγείας

1. Σχέση κοινωνικής τάξης και υγείας, ανεργίας και υγείας, κοινωνικού φύλου και υγείας, φυλής και υγείας
2. Γεωγραφικές και οικουμενικές ανισότητες

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Συνδυασμός διαφόρων τύπων όπως ανοιχτών απαντήσεων ή ελεύθερης ανάπτυξης, πολλαπλών επιλογών, σωστού-λάθους) ή γραπτή εργασία.

ντήσεων ή ελεύθερης ανάπτυξης, πολλαπλών επιλογών, σωστού-λάθους) ή γραπτή εργασία.

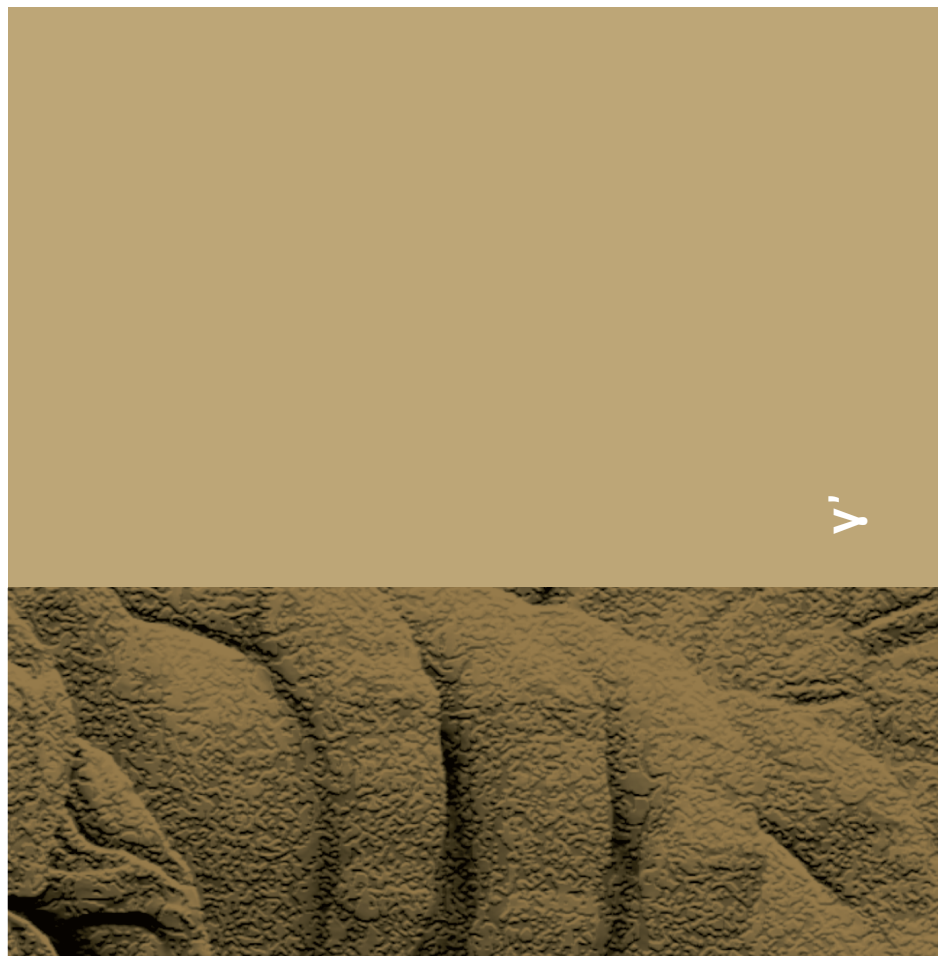
Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Κοινωνιολογία της Υγείας, της Θεραπείας και της Ασθένειας. Weiss Gregory, Copelton Denise, Σαββάκης Εμμανουήλ, Κλεάνθους Αθανασία (Επιστ. Επιμέλεια). Εκδότης: ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. Αθήνα, 10^η έκδοση/2022

2^η Επιλογή: Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας. Sarah Nettleton. Εκδότης: Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/2002

3^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας. Hannah Bradby. Εκδότης: ΠΕΔΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Α.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/2010

4^η Επιλογή: Κοινωνιολογία της Υγείας, Βασικές Θεωρητικές προσεγγίσεις, (τόμος Α') Χαράλαμπος Οικονόμου. Εκδότης: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/2005

γ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 3 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II	3				39				39	4
2.	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ- ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
3.	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2			4	26			52	78	5
4.	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2			8	26			104	130	6
5.	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2		1		26		13		39	3
6.	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2			2	26			26	52	4
											26
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				26				26	2
2.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				26				26	2
3.	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				26				26	2

53328	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους οργανικών συστημάτων καθώς και οι αλληλεπιδράσεις τους

Μαθησιακοί στόχοι

- Ορμόνες και υποδοχείς τους-Σύστημα αρνητικής παλίνδρομης ρύθμισης
- Ορμόνες υποθαλάμου και υπόφυσης-ορμονικοί άξονες
- Βιοσύνθεση στεροειδών στον επινεφριδιακό φλοιό
- Άξονας του στρες και ρύθμιση του
- Δράσεις στεροειδών-Νόσοι Cushing και Addison
- Σύνθεση θυρεοειδικών ορμονών-ρόλος ιωδίου
- Ρύθμιση της έκκρισης των θυρεοειδικών ορμονών-Υπερ- και υπο-θυρεοειδισμός
- Ρύθμιση επιπέδων ασβεστίου από παραθормόνη και καλσιτονίνη-δράση βιταμίνης D
- Ρύθμιση επιπέδων γλυκόζης αίματος από ινσουλίνη και γλυκαγόνη
- Δράσεις ινσουλίνης σε κύτταρα στόχους-σακχαρώδης διαβήτης τύπου I και II
- Γοναδικός άξονας: έλεγχος παραγωγής και δράση υποφυσιακών και στεροειδών ορμονών
- Φάσεις εμμηνορρυσιακού κύκλου-ορμονικές μεταβολές
- Μηχανισμός γονιμοποίησης & εμφύτευσης-Στάδια κύησης-ορμονικές μεταβολές
- Φυσιολογικές προσαρμογές στην ενδομήτριο ζωή και τον τοκετό
- Κινητικότητα πεπτικού συστήματος
- Εκκρίσεις σιελογόνων αδένων, στομάχου, παγκρέατος, ήπατος και λεπτού εντέρου

- Μηχανισμοί απορρόφησης θρεπτικών
- Υποθαλαμικοί μηχανισμοί ελέγχου πρόσληψης τροφής & νερού-Λεπτίνη & ADH
- Τύποι αιμοσφαιρίνης-Καμπύλη σύνδεσης αιμοσφαιρίνης με οξυγόνο
- Μηχανισμοί πρόσληψης σιδήρου
- Μηχανισμοί ρύθμισης της θερμοκρασίας του σώματος-ρόλος υποθαλάμου
- Παθοφυσιολογικός μηχανισμός πυρετού

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στο ενδοκρινικό σύστημα -Αρνητική & θετική ανατροφοδότηση
- Υποθάλαμος-υπόφυση-επινεφρίδια
- Υποθάλαμος-υπόφυση-θυρεοειδής
- Ρύθμιση ασβεστίου στο αίμα
- Ρύθμιση επιπέδων γλυκόζης στο αίμα-Πάγκρεας-Ινσουλίνη
- Φυσιολογία αναπαραγωγικού συστήματος
- Φυσιολογία αναπαραγωγής-εγκυμοσύνης
- Φυσιολογία εμβρύου
- Φυσιολογία πεπτικού συστήματος
- Φυσιολογία πρόσληψης τροφής και νερού
- Αιμοσφαιρίνη-Ομοιόσταση σιδήρου
- Ρύθμιση θερμοκρασίας σώματος

Μέθοδος Αξιολόγησης: Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Oxford Φυσιολογία του Ανθρώπου- Βασικές Αρχές, Pocock G., Richards C.D., Richards D.A. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHER LTD, 1^η έκδοση/2023

2^η Επιλογή: Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, Κ. Barret, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHER LTD, 1^η έκδοση/2011

3^η Επιλογή: BERNE AND LEVY Φυσιολογία, KOERPEN, STANTON, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 7^η αγγλική - 2^η ελληνική/2018.

4^η Επιλογή: Ιατρική Φυσιολογία, John E. Hall, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 13^η έκδοση/2016.

5^η Επιλογή: Φυσιολογία, Linda S. Costanzo, Ιατρικές Εκδόσεις: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα, 6^η έκδοση/2021.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ –		Συντονιστής: Κωνσταντίνος Πάντος Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ Διδάσκοντες: Κωνσταντίνος Πάντος Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ & Μέλη ΔΕΠ Εργαστηρίου Φαρμακολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ (Α. Τυλιγάδα, Ι. Μουρούζη, Χρ. Δάληα, Δ. Τραφαήλ)
53505	ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ –	
	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 2 ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4

Σκοπός

Το μάθημα της Κλινικής Φαρμακολογίας εντάσσεται στο 2ο έτος του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής και διδάσκεται κατά το 3ο εξάμηνο από μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ. Οι θεωρητικές διαλέξεις εισάγουν τις βασικές αρχές φαρμακολογίας και τις απαιτούμενες κατά τη νοσηλευτική φροντίδα γνώσεις για την προετοιμασία, διαχείριση και χορήγηση των φαρμάκων. Δίνεται έμφαση στην κατανόηση της δράσης των φαρμάκων, στις πρακτικές ασφαλούς χορήγησης και στις αρχές συνταγογράφησης.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές θα πρέπει:

1. να περιγράφουν τις βασικές έννοιες της φαρμακολογίας, να γνωρίζουν την ορολογία και να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των φαρμακολογικών όρων,

2. να γνωρίζουν τα συστήματα ταξινόμησης και ονομασίας των φαρμάκων και να κατανοούν τις διαφορές μεταξύ των οδών χορήγησης και φαρμακοτεχνικών μορφών.
3. να γνωρίζουν και να περιγράφουν τη σημασία στην κλινική πράξη των βασικών φαρμακοδυναμικών και φαρμακοκινητικών ιδιοτήτων.
4. να περιγράφουν και να αναγνωρίζουν παρενέργειες και αλληλεπιδράσεις των κυριότερων φαρμακευτικών ουσιών.
5. να γνωρίζουν τις αρχές συνταγογράφησης.
6. να παρακολουθούν την πορεία του ασθενούς για την ανταπόκριση στη φαρμακευτική αγωγή και για πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες.
7. να κατανοούν τους λόγους και τις αρχές προσαρμογής δοσολογικών σχημάτων και να αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για τους υπολογισμούς τους για συγκεκριμένους παράγοντες ασθενών.
8. να κατανοούν τις αρχές ασφαλούς χορήγησης

και να αξιολογούν θέματα χειρισμού και διαχείρισης φαρμάκων.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές φαρμακολογίας – φαρμακοκινητική και φαρμακοδυναμική
- Φαρμακολογία του καρδιαγγειακού, αναπνευστικού, γαστρεντερικού, ενδοκρινικού, αυτόνομου και κεντρικού νευρικού συστήματος
- Φάρμακα για την αντιμετώπιση των αναιμιών
- Φάρμακα σε αλλεργικές καταστάσεις
- Φαρμακολογία της φλεγμονής και του πόνου
- Αναισθητικά φάρμακα
- Ανοσοτροποποιητικοί και βιολογικοί παράγοντες
- Αντινεοπλασματικά φάρμακα
- Χημειοθεραπεία λοιμώξεων
- Αρχές συνταγογράφησης

Κλινική άσκηση

Στόχος είναι η εξοικείωση με την ηλεκτρονική

κή συνταγογράφηση και την συνταγογράφηση προωθημένων αντιβιοτικών, την παρασκευή δι-αλυμάτων και άηλων μορφών φαρμακευτικών παρασκευασμάτων και τη χορήγηση φαρμάκων σε διάφορες φαρμακοτεχνικές μορφές. Τις αρχές κλινικής αποτελεσματικότητας και της εμφάνισης παρενεργειών, καθώς και την διαχείριση, παραγγελία και φύλλαξη ναρκωτικών ουσιών.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα

1. **Βασική και Κλινική Φαρμακολογία 2^η έκδοση**, Katzung G. Bertram, Trevor J. Anthony, B., Εκδό-της BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση 2021.

2. **Goodman, Gillman's Η Φαρμακολογική Βάση της Θεραπευτικής**, Brunton L., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση 2015.

			Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια <u>Επίβλεψη Κλινικής Άσκησης:</u> Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
53440	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

1. Η ενσωμάτωση των θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων κατά την εφαρμογή βασικών νοσηλευτικών πράξεων και την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας.
2. Η σύνθεση και η κριτική σκέψη με βάση το θεωρητικό υπόβαθρο για την άμεση και έμμεση παροχή ασφαλούς και υποστηρικτικής φροντίδας στους ασθενείς και τις οικογένειές τους.
3. Ο χειρισμός της βασικής σχετικής επιστημονικής ορολογίας στο γραπτό και προφορικό τρόπο περιγραφής των παρατηρήσεων και παρεμβάσεων καθώς και της σχετικής αιτιολόγησης των διαφόρων επιλογών.
4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας με τους νοσηλευτές και τα άλλα μέλη της ομάδας υγείας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο (έννοιες και διαδικασίες) στο οποίο βασίζονται οι παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- εφαρμόζει με ασφάλεια παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς, με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες
- ελέγχει την αποτελεσματικότητα των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- αναγνωρίζει πιθανές επιπλοκές παρεμβάσεων βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- καταγράφει και να τεκμηριώνει τη φροντίδα στο φάκελο του ασθενή
- συνειδητοποιήσει τη σημαντικότητα του ρόλου του κλινικού νοσηλευτή

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή-Οδηγίες-Προσανατολισμός για την ανάπτυξη κλινικών εμπειριών
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα ύπνου-ανάπαυσης
- Αρχές διαχείρισης ασθενών που βιώνουν stress
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα διατροφής.
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με Εντερική-Παρεντερική διατροφή
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα κένωσης της ουροδόχου κύστεως
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα από το Αναπαραγωγικό Σύστημα

- Αρχές διαχείρισης ασθενών που υποβάλλονται σε επεμβατικές και μη επεμβατικές διαγνωστικές μελέτες. Αρχές συλλογής δειγμάτων
- Αρχές εκπαίδευσης ασθενών με οξεία και χρόνια προβλήματα
- Μέθοδοι εκπαίδευσης
- Αρχές Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Το φαινόμενο του πόνου

Μέθοδος αξιολόγησης

- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις: 50%
- Γραπτή εργασία (ημερολόγιο μαθησιακών εμπειριών) 50%

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Bates' Οδηγός για την κλινική εξέταση και τη λήψη ιστορικού (Επίτομο). Bickley Lynn A, Szilagyi Peter G. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 1^η έκδοση/2006

2^η Επιλογή: Κλινική εξέταση (Επίτομο). Epstein Owen, Perkin G. David, Cookson J., De Bono D.P. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 3^η έκδοση/2005

3^η Επιλογή: Κλινική διάγνωση, Ιστορικό και φυσική εξέταση. Swartz Mark Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα, 8^η έκδοση/2023.

53439	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια Συνεπικούρηση Κλινικής Άσκησης: Κωνσταντίνος Νακάκης, Λέκτορας Εφαρμογών
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ-8ΚΑ		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	6		

Σκοπός

Δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών υγείας της κοινότητας, της οικογένειας και των ατόμων, της επίδρασης των κοινωνικών, και οικολογικών προβλημάτων καθώς και η επιρροή των περιβαλλοντικών κινδύνων στην υγεία. Η σημασία του ορθού προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών υγείας - πρόληψης, προαγωγής και διατήρησης της αγωγής υγείας, συντονισμού και συνεχιζόμενης νοσηλευτικής φροντίδας για αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων, των υγείων πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Κοινωνικής Νοσηλευτικής. Υπογραμμίζεται η διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή στη φροντίδα υγείας του πληθυσμού καθώς και ο ρόλος και οι δραστηριότητες του Κοινωνικού Νοσηλευτή.

Μαθησιακοί στόχοι:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Ορίζει τι είναι Κοινωνική Νοσηλευτική και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.
- Γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.
- Περιγράφει δραστηριότητες και τους ρόλους του Κοινωνικού Νοσηλευτή στην προστασία και προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας.
- Γνωρίζει τις μεθόδους αξιολόγησης αναγκών

ατόμου, οικογένειας, κοινότητας με βάση την Νοσηλευτική Διεργασία.

- Αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- Γνωρίζει τους τρόπους άσκησης της κοινωνικής νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενη στην εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας χρησιμοποιώντας την Νοσηλευτική Διεργασία.
- Εφαρμόζει Νοσηλευτικές Διαγνώσεις στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).
- Αναγνωρίζει κριτήρια ποιότητας και ασφάλεια κατά την άσκηση του έργου της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.
- Περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα με βάση τις Νοσηλευτικές Θεωρίες που αφορούν την Κοινωνική Νοσηλευτική Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής).
- Αναγνωρίζει Εφαρμογές Κοινωνικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας, όπως το μοντέλο Minnesota – MDH.
- Αναγνωρίζει την υλοποίηση των σκοπών των Κέντρων Υγείας.
- Προσφέρει με την ενεργό συμμετοχή του υπηρεσίες στην κοινότητα.
- αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση

για συμμετοχή στη Περιβαλλοντική φροντίδα υγείας του πληθυσμού .

- Διακρίνει την αμεσότητα των κινδύνων για την υγεία σε κάθε δεδομένη κατάσταση στην κοινότητα, και τις ενέργειες που απαιτείται να αναληφθούν από τις αρχές.
- Αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινοτικού Νοσηλευτή στην περιβαλλοντική υγεία και περιγράφει τις ενδεικνυόμενες νοσηλευτικές ενέργειες.
- Αναπτύσσει την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας .
- Αναγνωρίζει τις διαφορές Αγωγής και Προαγωγής υγείας και περιγράφει τα μοντέλα Αγωγής Υγείας και αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
- Αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινοτικού Νοσηλευτή στο σχολικό περιβάλλον και συμμετέχει σε δράσεις συνεργασίας στο σχολικό περιβάλλον.
- Αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- Συζητά τις ανάγκες για προαγωγή της υγείας των εργαζομένων σε συνδυασμό με το επίπεδο υγείας τους και περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- Περιγράφει τις ανάγκες υγείας των ηλικιωμένων και να αναγνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια τους και διερευνά και αντιμετωπίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ηλικιωμένου ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- Γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία της Πρωτο-

βάθμιας Φροντίδας Υγείας για την άσκηση της Κοινοτικής Νοσηλευτικής .

- Γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους στο χώρο της κοινότητας.
- Αναζητά την ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αναγνωρίζει τα ηθικά διληθήματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με τους ανθρώπους.
- Ασκεί αυτόνομη εργασία στηριζόμενη στην λήψη αποφάσεων σε διεπιστημονικό περιβάλλον, εθνικό ή διεθνές.
- Εφαρμόζει την Κοινοτική Νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνει τις μαθησιακές δεξιότητες του μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).
- Επιδεικνύει κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα και ευαισθησία.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγή στην Κοινοτική Νοσηλευτική και ιστορική αναδρομή της.
2. Νοσηλευτική Διεργασία στην Κοινοτική Νοσηλευτική, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας. Εφαρμογές Νοσηλευτικών Διαγνώσεων στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).
3. Θεωρίες Κοινοτικής Νοσηλευτικής: Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής).
4. Εφαρμογές Κοινοτικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας (μοντέλο Minnesota – MDH).
5. Αρχές και κριτήρια άσκησης της Κοινοτικής Νοσηλευτικής για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησή της.
6. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, ρόλοι και δρα-

στηριότητες των νοσηλευτών. Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους.

7. Περιβάλλον και Υγεία .Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή.
8. Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας.
9. Προαγωγή Υγείας, Αγωγή Υγείας, Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας.
10. Σχολική Νοσηλευτική.
11. Νοσηλευτική και Επαγγελματική Υγεία.
12. Προαγωγή Υγείας Ηλικιωμένων στην Κοινότητα.
13. Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.

Κλινικό – Φροντιστηριακό μέρος

Δίνεται μεγάλη έμφαση σε Νοσηλευτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας από τους φοιτητές. Η άσκηση αυτών γίνεται σε: Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας (μελέτη κατανομής συχνότητας νοσημάτων και αξιολόγηση αναγκών υγείας πληθυσμού στην κοινότητα), Πολυδύναμα Κέντρα Υγείας (συμμετοχή στις δραστηριότητες του Κέντρου Υγείας), Σχολική Νοσηλευτική (παρουσίαση διαλέξεων με τη μεθοδολογία αγωγής υγείας καθώς και εμβολιασμοί στο σχολικό πληθυσμό), Εργασιακούς χώρους (ενημέρωση για παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών στο χώρο εργασίας και παρουσίαση διαλέξεων). Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινωνικά προβλήματα και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. Κατά τη διάρκεια της άσκησης γίνεται κυκλική εναλλαγή των φοιτητών στις ανωτέρω δομές.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διάλεξη/επίδειξη video

- Συζήτηση περιπτώσεων- σεναρίων
- Προφορικές εργασίες/ συζήτηση στην αίθουσα
- Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινωνικά προβλήματα, μελέτες περίπτωσης θεματολογίας σχολικής νοσηλευτικής και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. (Μεθοδολογία Problem Basic Learning)

Μέθοδος αξιολόγησης

- 50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος από τελική γραπτή εξέταση ή εξέταση προφορική.
- 50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος Εργασία από φροντιστηριακή και άσκηση σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινωνικής νοσηλευτικής.

Συγγράμματα

- **Κοινωνική Νοσηλευτική**, Α. Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου, Π. Σουρτζή. ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ. Αθήνα 1^η έκδοση/2005
- **Κοινωνική Νοσηλευτική – Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας**. Mary A. Nies, Melanie Mac Ewen. ΕΚΔΟΤΗΣ: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα 7^η έκδοση/2021
- **Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική**, Ivanov L, Blue C ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD. Αθήνα 1^η έκδοση/2014.

Ηλεκτρονικό Σύγγραμμα

Εφαρμογές Καλών Πρακτικών Ομάδας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, **Αθηνά Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου. Ελληνικά ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα** www.kallipos.gr Έτος 2015.

			Συντονιστές: Αθανάσιος Τσακρής (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) και Ευαγγελία Δημητρούλια (Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ) Εργαστήρια από μέλη ΔΕΠ Ιατρικής: Ευαγγελία-Θεοφάνω Πιπεράκη, Βασιλική Πιτυρίγκα, Θεόδωρο Πιτταρά, Βασιλική Λαμπροπούλου
53330	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:			2Θ-1Ε
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):			3

Σκοπός

Ο σκοπός του μαθήματος της Μικροβιολογίας είναι να αποκτηθούν βασικές γνώσεις Μικροβιολογίας, αλλήλ και ειδικές γνώσεις των μικροοργανισμών ανά ομάδες και ανά σύστημα καθώς και η εξοικείωση με μικροβιολογικές πρακτικές, προσαρμοσμένα στις ανάγκες του νοσηλευτή.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, των εργαστηριακών ασκήσεων και την επιτυχή εξεταστική δοκιμασία, οι φοιτητές θα πρέπει να εί-
ναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν στο μικροσκόπιο έναν μικροοργανισμό και να τον ταξινομούν.
- Να γνωρίζουν τις έννοιες του μικροβιώματος, της φυσιολογικής χλωρίδας και των αποικιών.
- Να γνωρίζουν τις κύριες εργαστηριακές διαδικασίες διαγνωστικής λοιμώξεων, σε σχέση με τον αιτιολογικό παράγοντα, την εστία λοίμωξης.
- Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία των κυριότερων παθογόνων μικροοργανισμών. Βακτήρια (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά, βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, κλπ.), ιοί (DNA και RNA-ιοί, κλπ.),
- Να γνωρίζουν τους ειδικούς μηχανισμούς παθογένειας των μικροβίων.
- Να γνωρίζουν τις διαδικασίες ανοσοποίησης (παθητικής και ενεργητικής) και εμβολιασμών.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές Μικροβιολογίας. Προκαρυωτικό και ευκαρυωτικό κύτταρο. Μεταβολισμός μικροοργανισμών και μικροβιακή ανάπτυξη. Γενετική μικροβίων
- Ταξινόμηση μικροοργανισμών. Μέθοδοι ταξινόμησης και ταυτοποίησης.
- Αλληλεπίδραση μικροβίου και ξενιστή. Μικροβίωμα και φυσιολογική χλωρίδα, σαπρόφυτα και αποικιστές.
- Παθογένεια λοιμώξεων και μηχανισμοί παθογένειας μικροβίων. Επιδημιολογία λοιμώξεων.
- Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία-Φυσικοί και χημικοί παράγοντες ελέγχου της μικροβιακής ανάπτυξης
- Συλλογή και χειρισμοί του κλινικού δείγματος
- Γενική Ανοσολογία και Ανοσολογία Λοιμώξεων. Φυσική (μη ειδική) και επίκτητη (ειδική) ανοσία.
- Αντιμικροβιακή Χημειοθεραπεία. Μηχανισμοί δράσης των αντιβιοτικών και μηχανισμοί αντοχής. Εργαστηριακές δοκιμασίες αντιμικροβιακής ευαισθησίας. Επιδημιολογία αντοχής.
- Μικροοργανισμοί και λοιμώξεις ανά συστήματα.
- Βακτηριολογία (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, μυκοβακτηρίδια, ακτινομύκητες, χλαμύδια και μυκοπλάσματα, κλπ.).
- Ιολογία (DNA και RNA-ιοί, κλπ.).
- Νοσοκομειακές λοιμώξεις και λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένους. Έλεγχος και επιτήρηση

ση λοιμώξεων Εμβόλια και ανοσοποίηση (παθητική και ενεργητική).

- Αιτιολογικοί παράγοντες και μικροβιολογική διερεύνηση ανά σύστημα (αναπνευστικό, ουροποιογεννητικό, ΚΝΣ, γαστρεντερικό, μικροβιαιμία)

Εργαστηριακό μέρος

1. Χρώση Gram, Ziehl neelsen
2. Καλλιέργειες από εναιώρημα και αποικία μικροοργανισμών
3. Αντιβιογράμμα, αξιολόγηση καλλιέργειας, εξοικείωση με διαφορετικά καλλιεργήματα

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Ιατρική Μικροβιολογία-Οδηγός Μικροβιακών Λοιμώξεων, Παθογένεση, Ανοσία, Ερμηνεία Εργαστηριακών Εξετάσεων 2^η έκδοση των Barer M.R., Irving W., Swann A., Perera N., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2023.

Επίσης αναρτάται ηλεκτρονικά στο e-class το βοήθημα «Πρακτική άσκηση στην Ιατρική Μικροβιολογία (Εργαστηριακό) Ν. Καποτάς.

Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ		
53413	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ -ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		
		2Θ – 2ΚΑ
		4

Σκοπός: Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες. Οι Πρώτες Βοήθειες είναι κλινικό μάθημα, παρέχουν εξειδικευμένες γνώσεις Πρώτων Βοηθειών που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα με δυνατότητα να διδασκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακοί στόχοι

Πρόκειται για υποχρεωτικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας (Νοσηλευτική & Φαρμακευτική) στο 3^ο εξάμηνο. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση επικαιροποιημένων επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης στον τόπο του συμβάντος (αρρώστιας ή ατυχήματος). Η εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε

προπλάσματα (κούκλες) και εξομοιωτές για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων εξειδικευμένης καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και εξωτερικό απινιδισμό. Η πρακτική – κλινική άσκηση περιλαμβάνει άσκηση σε πραγματικούς χώρους εργασίας – Νοσοκομεία (ΤΕΠ).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τι είναι οι Πρώτες Βοήθειες
2. γνωρίζει τα ηθικονομικά ζητήματα παροχής Πρώτων Βοηθειών
3. γνωρίζει το επιστημονικό υπόβαθρο των πρώτων βοηθειών
4. παρέχει Πρώτες Βοήθειες με ασφάλεια και λαμβάνει αποφάσεις

Περιεχόμενο

1. Τι είναι πρώτες βοήθειες
2. Προσέγγιση, αξιολόγηση θύματος και αληγόριθμοι ενεργειών

3. Βασική υποστήριξη της Ζωής (Β.ΚαρΠΑ) και Απινιδισμός σε παιδιά και ενήλικες
4. Προνοσοκομειακή φροντίδα και διακομιδές ασθενών
5. Οδοί χορήγησης φαρμάκων
6. Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα: Οξεία δύσπνοια, Βήχας, Ασφυξία – πνιγμός – απαγχονισμός – στραγγαλισμός, Εισπνοή τοξικών ουσιών και καπνού
7. Επείγοντα καρδιαγγειακά προβλήματα: Μέτρηση της αρτηριακής πίεσης - Σφυγμός και αίσθημα προκάρδιων παλμών Καρδιακή προσβολή και στηθάγχη Υπέρταση και υπερτασική κρίση, Λιποθυμία – καταπληξία, Κώμα, Διαταραχές στο μεταβολισμό του σακχάρου
8. Επείγοντα ορθοπεδικά προβλήματα: Κακώσεις – Τραύματα, Κακώσεις οστών - αρθρώσεων – μυών, Εξαρθρήματα - μυϊκές κράμπες – διάστρεμμα, Πρώτες βοήθειες σε αθλητές, Επίδεσμοι και επιθέματα στις πρώτες βοήθειες
9. Επείγοντα ΝευροΨυχιατρικά προβλήματα: Οξεία αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Επιληψίες, Αϋπνία, Κεφαλαλγία & ημικρανία, Ζάλη - ίλιγγος, Υστερία – σύνδρομο πανικού, Ψύχωση – οξεία ψύχωση, Άνοια
10. Πυρετός και Συνήθειες Νοιμώξεις
11. Δήγματα και τσιμπήματα
12. Δηλητηριάσεις
13. Ιονίζουσα ακτινοβολία – βλάβες της υγείας από τον ήλιο
14. Ηλεκτροπληξία
15. Προβλήματα του γαστρεντερικού σωλήνα
16. Γυναίκα – παιδί
17. Αναφυλαξία, Άσθμα, Αλλεργική ρινίτιδα, Αλλεργική επιπεφυκίτιδα, Κνίδωση, Ατοπική δερματίτιδα – έκζεμα
18. Πονόδοντος – ωταλγία - παθήσεις δέρματος και εξαρτημάτων

19. Κανόνες ασφάλειας στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή & η βαλίτσα των πρώτων βοηθειών

Διδακτικές Μέθοδοι

Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο υπό μορφή διαλέξεων (**13 δίωρες**) και προβολές power-point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους διδάσκοντες καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών ΚΑΡΠΑ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση σε προπλάσματα και εξομοιωτές για εξάσκηση σε ΚΑΡΠΑ και τον αυτόματο εξωτερικό απινιδισμό (εργαστηριακές ασκήσεις). Επιπλέον, προβλέπεται κλινική **13 δίωρες** Συνοπτικά προβλέπονται **52 ώρες θεωρητική** - εργαστηριακή διδασκαλία και κλινική άσκηση σε ΤΕΠ Νοσοκομείων. Υπάρχει προοπτική για ανάρτηση των διαλέξεων για κατ'επικλήση (on demand) παρακολούθηση.

Μέθοδοι Αξιολόγησης Φοιτητών: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα ERASMUS).

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: Πρώτες Βοήθειες, Π. Μυριανθέας, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD. Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2021

Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53507	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ / ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS)		2	

Σκοπός: Αναλύονται οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί της ιατρονοσηλευτικής ορολογίας.

53445	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φλώρα Μαθηματένιου, Καθηγήτρια Εμμανουήλ Ζούλιας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές του τμήματος νοσηλευτικής τις τελευταίες εξελίξεις στη σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και της μηχανικής που σχετίζονται με μεθόδους και συσκευές διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης στο χώρο της υγείας.

Μαθησιακοί Στόχοι

1. Ο φοιτητής στο τέλος του 3^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:
2. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας και να κατανοεί τις βασικές τους έννοιες.
3. Αναφέρει τις αρμοδιότητες των Τμημάτων Βιοιατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας, των επιστημόνων που εργάζονται σε αυτά και το που αυτά είναι εγκατεστημένα.
4. Κατανοεί τις αρχές λειτουργίας των βιοϊατρικών συστημάτων και συσκευών.
5. Αντιλαμβάνεται την σημασία της Βαθμονόμησης και του Ελέγχου Ποιότητας των Συσκευών.

6. Κατανοεί την Ασφάλεια χρήσης των μηχανημάτων και την Ασφάλεια των Ασθενών.
7. Γνωρίζει πως εφαρμόζεται η Ηλεκτρομαγνητική Ακτινοβολία στον χώρο της υγείας.
8. Κατανοεί τον τομέα της Βιο-Πληροφορικής και να αναγνωρίζει την χρησιμότητα του.
9. Κατανοεί πως γίνεται η ανάληψη και η επεξεργασία βιοσημάτων.
10. Γνωρίζει πως γίνεται η ανάληψη και η επεξεργασία ιατρικών εικόνων.

Περιεχόμενο

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας.
2. Εφαρμογή της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας στο Νοσοκομειακό χώρο και στο χώρο της υγείας.
3. Εφαρμογές της Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας στο χώρο της υγείας.
4. Μέθοδοι ανάληψης σήματος και επεξεργασίας δεδομένων.
5. Βιο-αισθητήρες, ανιχνευτές, όργανα καταγραφής και επεξεργασίας σήματος.
6. Ψηφιακές Συσκευές Απεικόνισης .

7. Υπολογιστικοί Τομογράφοι.
8. Μέθοδοι Επεξεργασίας βιο-ιατρικών εικόνων.
9. Βιο-Υλικά – Προσθετική – Μέθοδοι αποκατάστασης.
10. Έλεγχος ποιότητας συσκευών – Ασφάλεια.
11. Βιο-Πληροφορική
12. Μέθοδοι επεξεργασίας μεγάλων βάσεων δεδομένων (ακολουθίες DNA), υπολογιστικές μέθοδοι επεξεργασίας και σύγκρισης γονιδιώματος και δομής πρωτεϊνών.

Εργαστηριακό Μέρος: Δεν Υπάρχει

Μέθοδοι Διδασκαλίας: Παραδόσεις

Μέθοδος Αξιολόγησης: Επιτυχής τελική γραπτή εξέταση.

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Ιατρικά Απεικονιστικά Συστήματα.
1^η Βεβητωμένη έκδοση. Κουτσούρης Διονύσης-Δημήτρης, Νικήτα Κωνσταντίνα Σ., Παυλίδου Σωτήρης Α. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. Αθήνα, 1^η Βεβητωμένη/2023.

2^η επιλογή: ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: J. Cimino - E. Shortliffe, ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα, 1^η έκδοση/2013

			Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Καλλιόπη Κυδωνάκη, Επίκ. Καθηγήτρια
53468	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της διατροφής. Πρόκειται για κατ'επιλογήν μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα και είναι ενταγμένο στο 3ο εξάμηνο.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει / κατανοήσει τα κάτωθι:

- τα χαρακτηριστικά των θρεπτικών συστατικών, τις απαιτούμενες προσλήψεις και αντίστοιχες πηγές τροφίμων
- τις αξιόλογες ελλείψεις-υπερβολές και ανισορροπίες στη διατροφή
- τις αρχές του διαιτητικού σχεδιασμού που

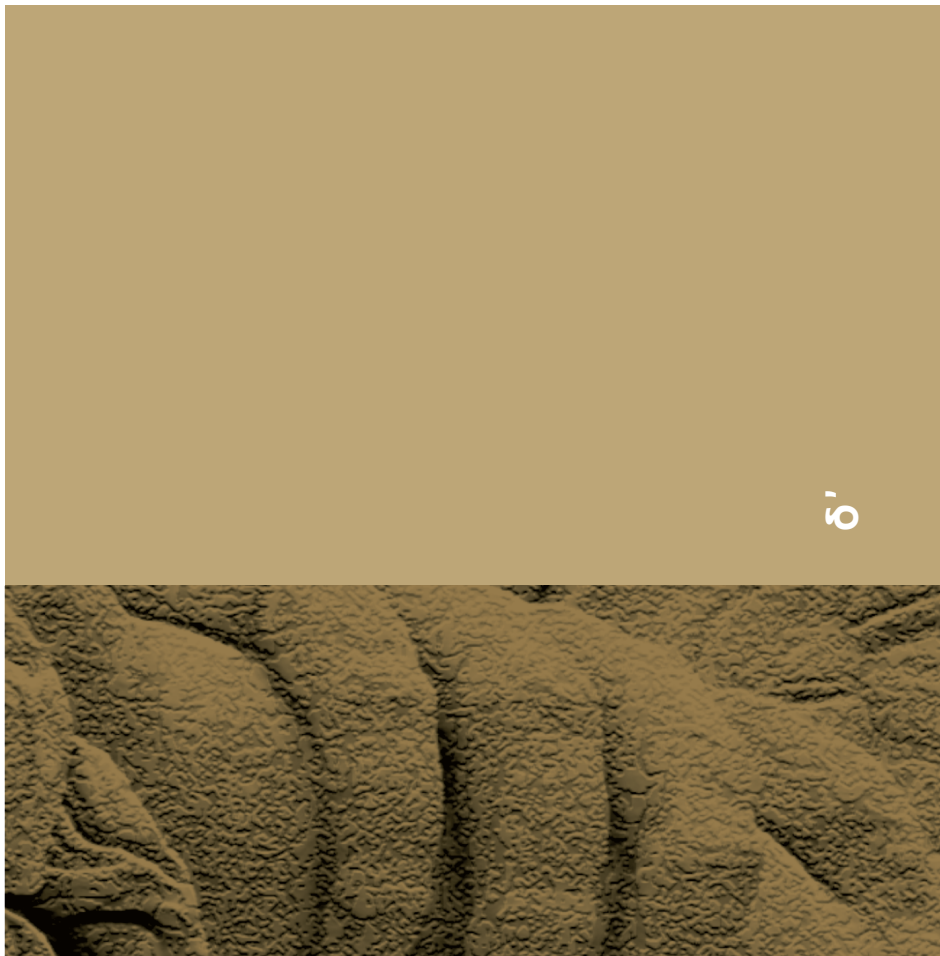
οδηγούν στη διαμόρφωση διαιτητικών συστάσεων του γενικού πληθυσμού

- την εξατομικευμένη διαιτητική αγωγή σε καταστάσεις υγείας και σε επιβεγμένες νόσους.
- τη διαδικασία της διατροφικής φροντίδας ως καίρια κλινική πρακτική στη διαμόρφωση κατάλληλης διαιτητικής παρέμβασης.

Περιεχόμενο

- Ο ρόλος της διατροφής στην υγεία του ανθρώπου
- Ορισμός ισορροπημένης διατροφής: σύγχρονες διαιτητικές συστάσεις για την προαγωγή υγείας και την πρόληψη νόσων
- Ενεργειακό ισοζύγιο, καθορισμός ενεργειακών απαιτήσεων, παράγοντες που εμπλέκονται στην διαχείριση του σωματικού βάρους

- Κύριες διατροφικές πηγές και λειτουργίες θρεπτικών συστατικών (μακρο- και μικρο- θρεπτικά συστατικά)
 - Υπολογισμός και ερμηνεία θρεπτικής σύνθεσης τροφίμων
 - Ο ρόλος της διατροφής στον κύκλο της ζωής
 - Αλληλαγές στις διατροφικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της ώριμης ενήλικης ζωής-εμφάνιση χρόνιων νοσημάτων
 - Τροποποίηση διατροφικής πρόσληψης για την αντιμετώπιση κοινών χρόνιων νοσημάτων (παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2, κοινή υπερλιπιδαιμία, υπέρταση)
 - Αρχές κλινικής διατροφής: ενσωμάτωση αρχών διατροφής, κλινικής αξιολόγησης και ανάπτυξης διαιτητικής αγωγής βάσει της διαδικασίας διατροφικής διαλογής και επακόλουθης διατροφικής φροντίδας
 - Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται υπό μορφή 13 δώρων διαλέξεων.
- Μέθοδος Αξιολόγησης:** Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις
- Συγγράμματα**
- 1^η επιλογή: Διαιτολογία,** Mary Courtney Moore - Επιμέλεια: Ε. Μαγκλιάρα-Κατσιλάμπρου, Α. Τσαρούχη, Θ. Κουρσουμπά, Ε. Λάππα. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 3^η έκδοση/ 2000
- 2^η επιλογή: Εισαγωγή στην Διατροφή του Ανθρώπου.** Gibney michael. J., Susan a. Lanham-new, aedin cassidy, hester h. Vorster. Εκδότης: Παρισιά-νου Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική εμπορική εταιρεία επιστημονικών βιβλίων, Αθήνα 2^η έκδοση/2013

δ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 4 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2			5	26			65	91	5
2.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2	1		4	26	13		52	91	5
3.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
4.	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	1			26	13			39	4
5.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	1			4	13			52	65	4
6.	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	2		2		26		26		52	4
											26
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2			1	26			13	39	2
2.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2
3.	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1	1			13	13			26	2

53441	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννης Ελευσινιώτης, Καθηγητής Μιχαήλ Καραμούζης, Καθ. Ιατρικής ΕΚΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 5ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

- Εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.
- Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας.
- Παρακολούθηση της διαγνωστικής προσπάθειας και της θεραπευτικής αντιμετώπισης

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των κλινικών και θεωρητικών μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να αναγνωρίζουν τα βασικά συμπτώματα και σημεία και την αδρή διαφορική διαγνωστική σε ασθενείς με επείγουσες και απειλητικές για την ζωή καταστάσεις, να είναι εξοικειωμένοι με την αδρή κλινική εξέταση των ενδοκρινών αδένων, του αναπνευστικού, μυοσκελετικού και ουροποιητικού συστήματος και με την λήψη και την αδρή αξιολόγηση των ζωτικών σημείων του ασθενούς. Επιπροσθέτως θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί στην λήψη του βασικού ιστορικού του ασθενούς και στην αδρή διαφορική διαγνωστική ξεκινώντας από τον συνδυασμό της συμπτωματολογίας του ασθενούς, να έχουν εξοικειωθεί με την λήψη, την βασική αξιολόγηση και την αδρή διαφορική διαγνωστική των συχνών εργαστηριακών εξετάσεων, να έχουν εκπαιδευτεί στις φλεβοκεντήσεις, στην διαδικασία λήψης αερίων αρτηριακού αίματος, στην τοποθέτηση περιφερικού φλεβοκαθετήρα, στην τοποθέτηση καθετήρα κύστεως, στην τοποθέτηση σωλήνα αερίων και την διενέργεια υποκλυσμού καθώς και στην περιποίηση ηλικών πίεσης και λοιμώξεων μαθηκών μορίων. Παράλληλα είναι απαραίτητο να έχουν παραστεί στις διαδικασίες τοποθέτησης κεντρικής φλεβικής

γραμμής, παρακέντησης πνευμονικής ή σπληνικής συληλογής, οσφυονωτιαίας παρακέντησης, λήψης μυελού οστών για μυελόγραμμα και οστεομυελική βιοψία καθώς και στην χορήγηση των συνήθων αληθών και ειδικών θεραπειών.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

Κλινική αξιολόγηση ασθενούς

- Νόσος, σύμπτωμα, φυσικό σημείο, διάγνωση, διαγνωστική προσπάθεια
- Λήψη ιστορικού, μέθοδοι κλινικής εξέτασης των διαφόρων συστημάτων, περιοχών σώματος και οργάνων.

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων:

1. Νοσήματα Αναπνευστικού Συστήματος
2. Νοσήματα Μυοσκελετικού Συστήματος
3. Αυτοάνοσα Νοσήματα
4. Νοσήματα Ενδοκρινών Αδένων
5. Νοσήματα Ουροποιητικού Συστήματος

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: Παθολογία, The Johns Hopkins, Ashar, Miller, Sisson. Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα, 5^η έκδοση /2017

2^η επιλογή: CECIL Βασική Παθολογία, Benjamin Ivor, Griggs R., Wing Ed., Fitz J. Andreoli T. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, 6^η έκδοση/ 2017

53508	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕ-ΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Μαρία Χατζοπούλου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος Συνεπικούρηση στην ΚΑ Φροντ: Στυλιανός Κατσαραγάκης (αναπλ. Καθηγητής)
			Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα: Διδακτικές Μονάδες (ECTS):
		2Θ -1Φ-4ΚΑ 5	

Σκοπός

Η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών/τριών, για την ανάπτυξη σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, το οποίο τεκμηριώνει την φροντίδα υγείας στις περιοχές ευθύνης της Νοσηλευτικής, στηρίζεται στη θεραπευτική αλληλεπίδραση νοσηλευτή/τριας- ατόμου/οικογένειας/ ομάδας και στοχεύει στη βασισμένη σε τεκμηριωμένη γνώση, ποιοτική συνέχεια της παρεχόμενης φροντίδας. Το σχέδιο φροντίδας οργανώνεται με βάση τη νοσηλευτική διεργασία, τα αναγνωρισμένα διεθνώς νοσηλευτικά πρότυπα και τυποποιημένη ορολογία για την τεκμηρίωση της νοσηλευτικής αξιολόγησης, των νοσηλευτικών διαγνώσεων, επιδιωκόμενων εκβάσεων, αυτόνομων και συνεργατικών παρεμβάσεων και εκτίμηση των αποτελεσμάτων φροντίδας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης για την αρχική και συνεχιζόμενη συλλογή των υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων με παρατήρηση, συνέντευξη και κλινική εξέταση, για τη διαχείριση προσωπο-κεντρικού ολιστικού σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράψει την ιστορική εξέλιξη και τα πέντε στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας, ως αποδεκτή διεθνώς επιστημονική μέθοδο οργάνωσης και παροχής προσωπο-κεντρικής νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εκτιμά και αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της χρήσης της νοσηλευτικής διεργασίας στις διαδικασίες αξιολόγησης, κλινικής κρίσης, συστηματικού

σχεδιασμού προσωπο-κεντρικής φροντίδας και επανεκτίμησης.

- Αναφέρει και εξηγεί τρία οφέλη για τον ασθενή και τη Νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας.
- Διακρίνει τη νοσηλευτική από την ιατρική αξιολόγηση.
- Αναγνωρίζει και ανιχνεύει όλες τις πηγές δεδομένων και διακρίνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα αξιολόγησης του ατόμου/ασθενή.
- Περιγράφει το σκοπό της νοσηλευτικής παρατήρησης, συνέντευξης και της φυσικής εξέτασης για την ολιστική αξιολόγηση.
- Λαμβάνει το νοσηλευτικό ιστορικό, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές τεχνικές συνέντευξης.
- Διακρίνει την ολοκληρωμένη αξιολόγηση κατά την εισαγωγή του ασθενούς από τις επικεντρωμένες αξιολογήσεις.
- Σχεδιάζει με συστηματικό τρόπο τις αξιολογήσεις των ασθενών, αναγνωρίζοντας τις προτεραιότητες για τη δόμηση των δεδομένων που πρέπει να συλλεχθούν.
- Διεξάγει συλλογή αντικειμενικών δεδομένων με την κλινική εξέταση για τις λειτουργίες του ατόμου (της διανοητικής κατάστασης, της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής λειτουργίας, της θρέψης, της απέκκρισης, του δέρματος, της κινητικότητας, ανάπαυσης, σεξουαλικής και αναπαραγωγικής λειτουργίας).
- Αξιολογεί τα διαθέσιμα εργαστηριακά δεδομένα εκτίμησης των λειτουργιών του ατόμου.
- Εξηγεί πότε τα συλλεχθέντα υποκειμενικά δεδομένα χρήζουν επικύρωσης.

- Περιγράφει τον όρο νοσηλευτική διάγνωση, διακρίνοντας τον από την ιατρική διάγνωση και από το μικτό πρόβλημα που χρήζει ομαδικής αντιμετώπισης.
- Χρησιμοποιεί τις αποδεκτές διεθνώς ταξινομήσεις για τη διατύπωση και τεκμηρίωση των νοσηλευτικών διαγνώσεων.
- Αναπτύσσει τις προτεραιότητες των νοσηλευτικών διαγνώσεων του συγκεκριμένου ατόμου/οικογένειας με τη χρήση κριτηρίων.
- Περιγράφει το σκοπό και τα οφέλη του σχεδιασμού της φροντίδας
- Περιγράφει πως οι σκοποί του ασθενούς/προσδοκώμενες εκβάσεις και οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις προκύπτουν από τις νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Αναπτύσσει σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας με κατάλληλα διατυπωμένους σκοπούς/ εκβάσεις και τις σχετιζόμενες νοσηλευτικές οδηγίες.
- Χρησιμοποιεί κριτήρια για να εκτιμήσει τις δεξιότητες σχεδιασμού.
- Διακρίνει μεταξύ των ανεξάρτητων, αλληλοεξαρτώμενων ή συνεργατικών νοσηλευτικών παρεμβάσεων.
- Χρησιμοποιεί τη συνεχή αξιολόγηση δεδομένων για να κατευθύνει την επανεξέταση του σχεδίου φροντίδας.
- Περιγράφει το στάδιο της εκτίμησης των αποτελεσμάτων, το σκοπό του και τη σχέση του με τα άλλα στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας.
- Εκτιμά την επίτευξη των σκοπών /εκβάσεων που προσδιορίστηκαν στο σχέδιο φροντίδας υγείας.
- Χρησιμοποιεί τις αντιδράσεις του ασθενούς στο σχέδιο φροντίδας για να τροποποιεί το σχέδιο, εάν χρειάζεται.
- Αναγνωρίζει τις προσωπικές δυνάμεις και αδυναμίες του, κάτω από το φως των βασικών νοσηλευτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στην εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας στην κλινική πρακτική. .

- Αποδέχεται την αυτοεκτίμηση ως σημαντικό στοιχείο στην ανάπτυξη της δυνατότητας παροχής ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας
- Συνηγορεί για τη χρησιμότητά της νοσηλευτικής διεργασίας ως βάση για την επαγγελματική νοσηλευτική πρακτική και προαγωγή της νοσηλευτικής επιστήμης.

Περιεχόμενο

- Οργάνωση και Διαχείριση εξατομικευμένης Φροντίδας ασθενούς με την εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας.
- Νοσηλευτική Αξιολόγηση. Υποκειμενικά και Αντικειμενικά δεδομένα
- Πηγές και Μέθοδοι συλλογής νοσηλευτικής αξιολόγησης των σχετιζόμενων παραγόντων και προσδιοριστικών χαρακτηριστικών.
- Η συνέντευξη με τον ασθενή και την οικογένεια
- Οργάνωση συλλεχθέντων δεδομένων-Λήψη Νοσηλευτικού Ιστορικού
- Συλλογή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για τις διαγνωστικές κατηγορίες (Ακεραιότητα εγώ, Αναπνευστική λειτουργία, Ασφάλεια, Δραστηριότητα-Ανάπαυση, Εκπαίδευση- Μάθηση, Θρέψη(Τροφή-Υγρά Καθημερινές δραστηριότητες, Νευρολογική-Αισθητήρια Λειτουργία, Καρδιαγγειακή Λειτουργία, Σεξουαλικότητα)
- Κλινική εξέταση για τις λειτουργίες της διανοτικής κατάστασης, της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής λειτουργίας, της θρέψης, της απέκκρισης, του δέρματος, της κινητικότητας, δραστηριότητας-ανάπαυσης, σεξουαλικής και αναπαραγωγικής λειτουργίας
- Νοσηλευτική Διάγνωση Ανίχνευση και διατύπωση νοσηλευτικών διαγνώσεων
- Σχεδιασμός Νοσηλευτικής Φροντίδας- Επιθυμητές εκβάσεις, Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Εφαρμογή Νοσηλευτικής Φροντίδας. Ανεξάρτητες και εξηρημένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις

- Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της Παρεχόμενης Νοσηλευτικής φροντίδας
- Τεκμηρίωση της παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας. Αναφορά και Σύσκεψη

Φροντιστηριακή Άσκηση

- Οι φοιτητές μέσω φροντιστηριακών ασκήσεων θα έχουν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες νοσηλευτικής αξιολόγησης ανά λειτουργία με τη χρήση εποπτικών μέσων και την επίδειξη και πρακτικά άσκηση σε προπλάσματα..
- Οι φοιτητές σε ομάδες θα ασκηθούν στην οργάνωση, διαχείριση και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας ατόμων με πραγματικά και δυνητικά προβλήματα υγείας με τη συμμετοχή τους στην ανάληψη ασκήσεων που αφορούν κλινικά σενάρια και κλινικές περιπτώσεις ασθενών. Στην ανάληψη κάθε κλινικής περίπτωσης θα δοκιμάσουν τη χρήση των πέντε σταδίων της επιστημονικής μεθόδου της νοσηλευτικής διεργασίας για την οργάνωση και διαχείριση σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας.
- Η παροχή ευκαιριών εμπέδωσης της θεωρητικής γνώσης με πρακτική άσκηση και η δυνατότητα συζήτησης ερωτήσεων και προβληματισμών που εγείρονται από την επεξεργασία

κλινικών περιπτώσεων θα τους προετοιμάσει για αποδοτικότερη κλινική άσκηση.

Κλινική Άσκηση: Στην κλινική άσκηση ο/η κάθε φοιτητής/τρια διατηρεί με βάση οδηγό ατομικό αρχείο -των κλινικών εμπειριών από την ενεργό συμμετοχή του στην οργάνωση σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και διαχείριση της παροχής προσωπο-κεντρικής νοσηλευτικής φροντίδας συγκεκριμένων ανατεθέντων ασθενών με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας .

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 30%

Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις 50%

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Οδηγός Ανάπτυξης Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας **2^η έκδοση**, Μ.Doenges, F.Moorhouse, A.Murr Γενική Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη – Κουρμπάνη. Επιμέλεια Ενότητων: Σ. Κατσαράγκης, Μ. Χατζοπούλου Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2^η έκδοση/ 2021

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

Επιπλέον των αναφερόμενων συγγραμμάτων, θα διανεμηθούν **Πανεπιστημιακές σημειώσεις** στους φοιτητές/τριες οι οποίοι θα τα παρακολουθήσουν.

53443	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής Κωνσταντίνος Μπίρμπας, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός: Η κατανόηση της μεθοδολογίας στη διαγνωστική προσπέλαση του χειρουργικού ασθενούς, η παρουσίαση της σημειολογίας των χειρουργικών παθήσεων και η θεωρητική κατάρτιση στις βασικές αρχές που διέπουν τον μεταβολισμό του χειρουργικού ασθενούς.

Θεματικές ενότητες

- **Εισαγωγή στη Χειρουργική – Ιστορική εξέλιξη της Χειρουργικής:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές που διέπουν την χειρουργική πράξη, να γνωρίζουν στοιχεία επι-

δημιουργίας των συνήθων χειρουργικών παθήσεων. Επίσης αναφέρονται περιληπτικά οι ιστορικοί σταθμοί της ανάπτυξης της Χειρουργικής.

- **Κλινική εξέταση κεφαλής, τραχήλου, θώρακα, καρδιάς και μεγάλων αγγείων:** Διδάσκεται η ανατομία του τραχήλου και περιγράφεται ο τρόπος αντικειμενικής εξέτασης του σπληχνικού κρανίου του προσωπικού κρανίου και του τραχήλου. Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την αιτιολογία, την κλινική εικόνα και τις αρχές διαγνωστικής προσπέλασης των χειρουργικών παθήσεων του θώρακος και των μεγάλων αγγείων.
- **Θυρεοειδής και παραθυρεοειδείς αδένες:** Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν την κλινική εικόνα και την αντικειμενική εξέταση ασθενών με παθήσεις του θυρεοειδούς και των παραθυρεοειδών αδένων.
- **Κλινική εξέταση του μαστού:** Οι φοιτητές διδάσκονται την κλινική εξέταση του μαστού τόσο κατά την εξέταση προληπτικού ελέγχου, όσο και μετά από απεικονιστικά ευρήματα. Θα είναι σε θέση να περιγράψουν τα κλινικά χαρακτηριστικά των καλοήθων και κακοήθων όζων, των κύστεων και των φλεγμονωδών παθήσεων του μαστού.
- **Κλινική εξέταση της κοιλίας:** Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην τοπογραφική ανατομική της περιτοναϊκής κοιλότητας. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα συμπτώματα και σημεία της περιτονίτιδος, του ειλεού και των άλλων χειρουργικών παθήσεων της κοιλίας.
- **Κήλες του κοιλιακού τοιχώματος:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ανατομία του κοιλιακού τοιχώματος με ιδιαίτερη έμφαση στην βουβωνική περιοχή, τον μηριαίο δακτύλιο και το πρόσθιο κοιλιακό τοίχωμα. Επίσης περιγράφονται η αντικειμενική εξέταση και τα κυριότερα συμπτώματα και σημεία των περιεσφυγμένων και μη κηλών.

- **Παθήσεις του πρωκτού:** Αναλύεται η κλινική εικόνα των παθήσεων του πρωκτού με έμφαση στην αιμορροϊδική νόσο, τα περιεδρικά αποστήματα και στα νεοπλάσματα.
- **Οι αρθρώσεις του ώμου και του αγκώνα, ο βραχίονας, η άκρα χείρ, ο άκρος πους:** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία των παραπάνω αρθρώσεων, να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα και τα σημεία των συνηθεστέρων ορθοπαιδικών προβλημάτων των παραπάνω ανατομικών περιοχών.
- **Κλινική εξέταση περιφερικών αγγείων:** Περιγράφεται η αντικειμενική εξέταση, η κλινική εικόνα και η διαγνωστική προσπέλαση των κυριότερων χειρουργικών παθήσεων των περιφερικών αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων.
- **Η αντιμετώπιση του πολυτραυματία:** Παρουσιάζεται συνοπτικά η δομή των εθνικών συστημάτων αντιμετώπισης των πολυτραυματιών, των τραυματιολογικών κέντρων του ATLS. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις στρατηγικές πρόληψης των ατυχημάτων.
- **Ο οφθαλμός:** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία του οφθαλμού και την κλινική εικόνα των πλέον συχνών οφθαλμικών παθήσεων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Hamilton Bailey Χειρουργική Σημειολογία Συγγραφέας: Lumley J Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 1^η έκδοση/2010

2^η επιλογή: Σύγχρονη Χειρουργική Συγγραφέας: Α. Κωστάκης Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 1^η έκδοση/2005

53339	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Αντωνία Πασχάλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS)1:		4	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές:

- να εισάγει τους φοιτητές στις βασικές γνώσεις στην επιστήμη της ψυχολογίας, αναπτύσσοντας τις κυριότερες ψυχολογικές θεωρίες που συμβάλλουν στην κατανόηση της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ανθρώπου,
- να εστιάσει στην βαθύτερη κατανόηση των ψυχολογικών παραγόντων και διεργασιών που αφορούν τη σωματική υγεία και ασθένεια, την πρόληψη προβλημάτων υγείας και την τροποποίηση συμπεριφορών υγείας,
- να εμβαθύνει στην ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής παρέμβασης για τη βελτίωση της υγείας των ασθενών και της προσαρμογής τους στην χρόνια ασθένεια.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν πώς διαμορφώνεται και αξιολογείται η προσωπικότητα καθώς και να έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές των βασικών θεωρητικών μοντέλων και προσεγγίσεων που αναφέρονται στις θεωρίες προσωπικότητας, καθώς και παραδείγματα από την εφαρμογή τους στον χώρο της υγείας
- Να είναι σε θέση να δίνουν το ορισμό και να προσδιορίζουν τους στόχους και τις εφαρμογές της Ψυχολογίας της Υγείας
- Να γνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα στο βιοϊατρικό και βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας και πώς αναπτύσσεται η σχέση του αρρώστου

και επαγγελματιών υγείας στα πλαίσια του κάθε μοντέλου

- Να γνωρίζουν συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία και την προαγωγή της υγείας
- Να γνωρίζουν τι είναι η επαγγελματική εξουθένωση, τα θεωρητικά μοντέλα και τις επιπτώσεις στην υγεία των επαγγελματιών υγείας
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους και τεχνικές της Ψυχοεκπαίδευσης και της Συνέντευξης Κινητοποίησης και των εφαρμογών τους σε ασθενείς που πάσχουν από χρόνια προβλήματα υγείας

Περιεχόμενο

- Κατανόηση της Προσωπικότητας και των εξής Θεωρητικών Μοντέλων: α. Ψυχοδυναμικό β. Συμπεριφοριστικό γ. Γνωσιακό, δ. Ανθρωπιστικό
- Το Βιοατρικό και Βιο-Ψυχο-Κοινωνικό Μοντέλο Υγείας - ο Ρόλος της Ψυχολογίας στον Χώρο της Υγείας
- Στρες και Υγεία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα
- Συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία και προγράμματα για την προαγωγή της υγείας
- Το στρες του προσωπικού υγείας και η επαγγελματική εξουθένωση
- Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις & προγράμματα προσαρμογής του ασθενή με χρόνιο πρόβλημα υγείας: Ψυχοεκπαίδευση & Συνέντευξη Κινητοποίησης

Φροντιστηριακό μέρος

Βιωματικές ασκήσεις που στόχο έχουν να βοηθήσουν τους φοιτητές να κατανοήσουν τη στάση τους απέναντι στον άρρωστο και τους συγγενείς

του, αλλά και το ρόλο που αναλαμβάνουν όταν παρέχουν υπηρεσίες υγείας.

Μέθοδος Αξιολόγησης

Η Αξιολόγηση θα γίνεται μέσω γραπτών εξετάσεων. Κρίνεται σημαντικό η συμμετοχή των φοιτητών στις ασκήσεις και συζητήσεις που γίνονται μέσα στην τάξη.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Η Ψυχολογία στον Χώρο της Υγείας. Δ. Παπαδάτου, Φ. Αναγνωστόπουλος. Εκδότης Παπαζήση ΑΕΒΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Ψυχολογία της Υγείας. Sarafino P. Edward & Smith W. Timothy. Εκδότης Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε, Αθήνα, 1^η έκδοση/2021.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπληρωτής Καθηγητής
53366	ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	Μαριγώ Τσερώνη, Επίκ. Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -4ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4

Σκοπός

Το μάθημα «Νοσηλευτική Λοιμώξεων» σκοπό έχει να προσφέρει στο φοιτητή της Νοσηλευτικής τις βασικές γνώσεις πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων στους χώρους παροχής φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου λοιμώξεων
- Η εμπάθυση και η επικαιροποίηση των γνώσεων, στο αντικείμενο του ελέγχου των λοιμώξεων σύμφωνα με τις ανάγκες των ελληνικών υγειονομικών μονάδων

Περιεχόμενο:

- Σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες.
- Νομοθεσία και Εσωτερικοί Κανονισμοί ελέγχου λοιμώξεων. Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων σε Μονάδες Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων στις Μονάδες Υγείας
- Δέσμες μέτρων για την πρόληψη των αναπνευστικών λοιμώξεων, για την πρόληψη λοι-

μώξεων του ουροποιητικού, για την πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου, για την πρόληψη βακτηριαιμιών που σχετίζονται με τους Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες

- Διαχείριση λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών
- Λοιμώξεις στο ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τρόφιμα, νερό, αέρας κλπ).
- Λοιμώξεις στην κοινότητα. Νεοεμφανιζόμενα και Αναδυόμενα νοσήματα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, αθίγγανοι)
- Ατυχηματικοί τραυματισμοί επαγγελματιών υγείας, επιτήρηση και μέτρα πρόληψης
- Διαχείριση αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων. Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού

Κλινική Άσκηση υπό την επίβλεψη των νοσηλευτών ελέγχου Λοιμώξεων γενικών νοσοκομείων της Αττικής.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Λοιμώξεις Σχετιζόμενες με την

Φροντίδα υγείας. Ελένη Αποστολοπούλου Εκ-
δότης: ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΗΜ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Αθήνα, 3^η έκ-
δοση/2016

2^η επιλογή: Τα μικρόβια και ο Άνθρωπος. Στέ-
λιος Π Χατζηπαναγιώτου & Νικόλαος Ι Λεγάκης, Εκ-
δότης: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΟΥΚΙΣΑ, Αθήνα 2^η έκδοση/2017.

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ		ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια, Πέτρος Γαλλάνης, Επίκ. Καθηγητής Αθηνά Καθοικαρινού, Καθηγήτρια,
53506			
Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2Ε	
Διδακτικές μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Η ανάδειξη της σημασίας της επιδημιολογίας και της πρόληψης για την ατομική και δημόσια υγεία. Η εξοικείωση με την επιστημονική μεθο-
δολογία της επιδημιολογικής έρευνας και η γνώση της πρόληψης των σημαντικότερων -λοιμωδών και χρόνιων- για τη δημόσια υγεία νοσημάτων.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδα-
σκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Είναι εξοικειωμένος με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων πρόληψης στη Δημόσια Υγεία.
- Περιγράφει τα επίπεδα πρόληψης.
- Προγραμματίζει, εφαρμόζει και αξιολογεί προ-
γράμματα πρόληψης.
- Κατανοεί τις επιδημίες και την αντίστοιχη με-
θοδολογία επιδημιολογικής διερεύνησης.
- Κατανοεί και αναλύει τις αρχές πρόληψης των
λοιμωδών νοσημάτων.
- Κατανοεί και αναλύει τις αρχές πρόληψης των
χρόνιων νοσημάτων.
- Κατανοεί τις αρχές και τους περιορισμούς των
εμβολιαστικών προγραμμάτων.
- Αναλύει τις επιδημιολογικές μελέτες ως προς
τα πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και τις εφαρ-
μογές τους.
- Κατανοεί τη μεθοδολογία διερεύνησης της

σχέσης μεταξύ προσδιοριστών και εκβάσεων.

Περιεχόμενο

- Μεθοδολογία πρόληψης και αξιολόγηση προ-
ληπτικών μέτρων.
- Προσυμπτωματικός έλεγχος.
- Πρόληψη κληρονομικών νοσημάτων
- Πρόληψη ατυχημάτων και κακώσεων.
- Πρόληψη χρόνιων νοσημάτων με έμφαση
στις καρδιαγγειακές παθήσεις και κακοήθειες
νεοπλασίες.
- Γενική πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων.
- Εμβολιασμοί.
- Μέτρα συχνότητας και μέτρα σχέσης.
- Μελέτες ασθενών-μαρτύρων και μελέτες κο-
όρτης ή, αλληλώς, παρακολούθησης.
- Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ προσδιοριστών
και εκβάσεων.
- Αγωγή υγείας για την προώθηση προληπτι-
κών μέτρων.

Εργαστήριο: Οι φοιτητές σε επιμέρους ομάδες θα
ασκηθούν στην αξιολόγηση προληπτικών μέτρων,
θα μελετήσουν και συζητήσουν επίκαιρα θέματα
που σχετίζονται με την πρόληψη λοιμωδών και
χρόνιων νοσημάτων και θα σχεδιάσουν επιδημι-
ολογικές μελέτες για τη διερεύνηση σχέσεων με-
ταξύ προσδιοριστών και εκβάσεων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο εργαστήριο (π.χ. παρουσίαση εργασίας).

Συγγράμματα:

1^η επιλογή: Πρόληψη, Εμμανουήλ Γ. Βελονάκης, ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 1^η έκδοση/2017.

2^η επιλογή: Εγχειρίδιο Επιδημιολογίας. Πέτρος Γαϊάνης, Λουκάς Σπάρος. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 1^η έκδοση/2010.

3^η επιλογή: Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική. Ivanov L, Blue C. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2014.

4^η επιλογή: Κοινωνική, προληπτική ιατρική και επιδημιολογία. Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά. Εκδότης: UNIVERSITY STUDIO PRESS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ, Θεσσαλονίκη, 2^η έκδοση/2019.

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53349	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός: του μαθήματος είναι η απόκτηση σύγχρονων θεωρητικών γνώσεων σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας και ιδιαίτερα αυτών που αναφέρονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στην αλληλεπίδραση υγείας και εργασίας και στη μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν αυτή τη σχέση. Επίσης επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής, μέσω της άσκησης στην ολοκληρωμένη προληπτική εξέταση του εργαζόμενου και επισκέψεις σε χώρους εργασίας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- ορίσει τη σχέση υγείας και εργασίας.
- γνωρίζει που μπορεί να βρει τη νομοθεσία υγιεινής της εργασίας που ισχύει στη χώρα μας,
- συζητά την οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών υγιεινής της εργασίας.
- γνωρίζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας
- περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- συνδυάζει και επιλέγει τις κατάλληλες γνώσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας στη φροντίδα των εργαζομένων.
- παρέχει εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα υγείας.
- αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- εφαρμόζει τις ενέργειες που απαιτούνται για

τον έλεγχο και τη διατήρηση της υγείας των εργαζομένων

- αναγνωρίζει τους εργασιακούς παράγοντες που επηρεάζουν - είτε θετικά είτε αρνητικά - την υγεία του εργαζόμενου
- κατανοεί την αλληλεπίδραση της εργασίας και του τρόπου ζωής στην προάσπιση και προαγωγή της υγείας του εργαζόμενου.
- περιγράφει τις κατηγορίες δυνητικών κινδύνων που προέρχονται από την εργασία
- αναγνωρίζει και καταγράφει τους παράγοντες κινδύνου για πρόκληση εργατικού ατυχήματος
- κατανοεί την αλληλεπίδραση εργασίας και τρόπου ζωής αθλή και περιβάλλοντος στην εκδήλωση νοσημάτων επαγγελματικής αιτιολογίας
- κατανοεί τις βασικές αρχές ασφαλούς σχεδιασμού της θέσης εργασίας
- περιγράφει τις κατηγορίες εργασιακών παραγόντων που επιδρούν βλαπτικά στην ψυχοκοινωνική υγεία των εργαζομένων

Περιεχόμενο

- Ορισμός και σκοποί της υγιεινής της εργασίας, Ιστορική αναδρομή.
- Σχέση υγείας και εργασίας.
- Νομοθεσία υγιεινής της εργασίας
- Ομάδα υγιεινής της εργασίας και λειτουργία της.
- Νοσηλευτική υγιεινής της εργασίας, ορισμός και πλαίσιο λειτουργίας.
- Οργάνωση συστήματος πρώτων βοηθειών στο χώρο εργασίας.
- Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων.
- Αγωγή Υγείας, προαγωγή της υγείας στο χώρο της εργασίας.

- Αναγνώριση και παρακολούθηση βλαπτικών παραγόντων του περιβάλλοντος εργασίας.
- Αρχεία δεδομένων του χώρου εργασίας.
- Ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Εργατικό ατύχημα, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων, αρχές ασφαλούς εργασίας και πρόληψη ατυχημάτων.
- Επαγγελματική ασθένεια, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Επαγγελματικά νοσήματα κατά συστήματα, επαγγελματικός καρκίνος.
- Τοξικολογία, όρια έκθεσης
- Εργονομία
- Ψυχολογία της εργασίας
- Επιδημιολογία, εφαρμογές στην υγιεινή της εργασίας
- Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας

Κλινική άσκηση-1 ώρα την εβδομάδα

- Λήψη επαγγελματικού ιστορικού και εκμάθηση και εξάσκηση στη σπιρομέτρηση, ακοομέτρηση, οπτική εξέταση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, κ.λ.π., στα πλαίσια της ολοκληρωμένης

προληπτικής εξέτασης του εργαζομένου στο χώρο του εργαστηρίου πρόληψης και στις υπηρεσίες υγιεινής της εργασίας όπου γίνονται επισκέψεις.

- Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας, με χρήση ερωτηματολογίου και παραδείγματα από το χώρο παροχής φροντίδας υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη και συζήτηση, Επίδειξη και εξάσκηση, Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο, παρουσίαση, γραπτή εξάσκηση με ερωτηματολόγια και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Αξιολόγηση μαθήματος: Γραπτή εξέταση.

Συγγράμματα:

1^η επιλογή: Υγεία και Εργασία. ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ Ε & ΣΟΥΡΤΖΗ Π., ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα 1^η έκδοση/2009.

2^η επιλογή: Ιατρική της Εργασίας, Επιδημιολογία και Πρόληψη. ΛΙΝΟΥ Α., ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα 1^η έκδοση/2005.

53344	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φλώρα Μαθαματένιου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Το μάθημα των πληροφοριακών συστημάτων υγείας (ΠΣΥ) έχει ως σκοπό να διδάξει στους φοιτητές τις αρχές προγραμματισμού, ανάπτυξης, λειτουργίας, συντήρησης, αξιολόγησης και διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων σε οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας και παρόχους υγείας καθώς επίσης και τα αναμενόμενα οφέλη από τη χρήση τους και την συμβολή τους

στην προαγωγή της υγείας των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη συμμετοχή των χρηστών σε όλα τα στάδια της ψηφιακής μετάβασης (πλέον της χρήσης).

Μαθησιακοί Στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

- Κατανόηση αρχών συστημικής ανάλυσης
- Προσέγγιση των οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας (ΟΠΥΥ) ως σύστημα
- Προγραμματισμός ΠΣΥ με βάση τη συστημική προσέγγιση
- Γνώση των ειδών και αρχιτεκτονικών ανάπτυξης ΠΣΥ
- Γνώση των προτύπων, συστημάτων κωδικοποίησης ιατρικών και νοσηλευτικών όρων – συστημάτων καταγραφής της ιατρικής πληροφορίας
- Γνώση των συστημάτων Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας
- Γνώση συμμετοχικών μεθοδολογιών ανάπτυξης ΠΣΥ
- Κατανόηση των αρχών διαλειτουργικότητας ΠΣΥ
- Κατασκευή μοντέλων και ανάλυση δεδομένων υγείας
- Κατανόηση θεμάτων ασφάλειας ΠΣΥ – Διασφάλισης του Ιατρικού Απορρήτου
- Γνώση των στοιχείων της γλώσσας UML – Μοντέλα Περιπτώσεων χρήσης, κλάσεων και δραστηριοτήτων
- Γνώση των μεθόδων αξιολόγησης ΠΣΥ
- Γνώση των πρακτικών διοίκησης έργων ΠΣΥ

Περιεχόμενα

- Αρχές συστημικής ανάλυσης
- Οργανισμοί παροχής υπηρεσιών υγείας (ΟΠΥΥ) ως σύστημα
- Συστημική προσέγγιση και προγραμματισμός ΠΣΥ
- Είδη και αρχιτεκτονικές ανάπτυξης ΠΣΥ (λειτουργική διάκριση -νοσηλευτικά, διαχειριστι-

κά, ιατρικά, πρωτοβάθμιας υγείας, επείγουσας προνοσοκομειακής και νοσοκομειακής υγείας – τεχνική διάκριση – κωδικοποιημένων δεδομένων/εγγραφοκεντρική, διεργασιοστρεφής, υπηρεσιοστρεφής, νεφοειδής, κινητή, συγκεντρωτική και κατανεμημένη.

- Πρότυπα, Συστήματα Κωδικοποίησης Ιατρικών και Νοσηλευτικών Όρων – Συστήματα Καταγραφής της Ιατρικής Πληροφορίας
- Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας
- Συμμετοχικές μεθοδολογίες ανάπτυξης ΠΣΥ-Κύκλος Ζωής και Ευέλικτη Μεθοδολογία
- Ολοκλήρωση και Διαλειτουργικότητα ΠΣΥ – XML
- Μοντελοποίηση και ανάλυση δεδομένων υγείας
- Ασφάλεια ΠΣΥ – Διασφάλιση του Ιατρικού Απορρήτου
- Στοιχεία της γλώσσας UML – Μοντέλα Περιπτώσεων χρήσης, κλάσεων και δραστηριοτήτων
- Αξιολόγηση ΠΣΥ
- Διοίκηση έργων ΠΣΥ

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας Γ. Βασιλακόπουλος – Φ. Μαθαματένιου Εκδόσεις: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε.Ε., Αθήνα 1^η έκδοση/2022

2^η Επιλογή: Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική Προσέγγιση Ι. Μαντάς – Α. Hasman Εκδόσεις: Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 1^η έκδοση/2007

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Συντονίστρια μαθήματος: Αντωνία Πασχάλη, Αναπληρ. Καθηγήτρια Διδάσκουσες: Αντωνία Πασχάλη, Αναπλ. Καθηγήτρια Πολυξένη Μαγγούλια, Επίκ. Καθηγήτρια
53357 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	1Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των ιδιοτεροτήτων που παρουσιάζει η σχέση και επικοινωνία μεταξύ αρρώστου και προσωπικού υγείας καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων που συμβάλλουν στην ψυχολογική στήριξη του αρρώστου και της οικογενείας του σε διάφορες φάσεις της αρρώστιας.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές των θεωρητικών μοντέλων που αναφέρονται στην επικοινωνία
- Να αναγνωρίζουν τις πτυχές «ανοιχτής» & «κλειστής» μη λεκτικής επικοινωνίας, καθώς και τις επιπτώσεις της μη λεκτικής επικοινωνίας στις σχέσεις που αναπτύσσουν με ασθενείς συγγενείς και στο εργασιακό τους περιβάλλον
- Να αναγνωρίζουν και να αποφεύγουν τους «φραγμούς» στην επικοινωνία
- Να μπορούν να εφαρμόσουν τις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης
- Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά οδυνηρές αντιδράσεις, όπως θυμό, επιθετικότητα, καταθλιπτικές αντιδράσεις ασθενών και συγγενών
- Να αναγνωρίζουν τις προσωπικές τους αντιδράσεις που παρεμποδίζουν και διευκολύνουν την επικοινωνία τους με τους «άλλους».

Περιεχόμενο

- Επικοινωνία: Ορισμός & παράμετροι που την προσδιορίζουν

- Βασικές αρχές των θεωριών της επικοινωνίας
- Μη λεκτική επικοινωνία
- Φραγμοί στην επικοινωνία
- Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης
- Διαχείριση έντονων συναισθημάτων & αντιδράσεων
- Ενημέρωση του αρρώστου και συγγενών σε κρίσιμες καταστάσεις υγείας.

Φροντιστηριακό Μέρος: Η συμμετοχή των φοιτητών στο φροντιστηριακό μέρος του μαθήματος είναι υποχρεωτική. Θα γίνονται ασκήσεις και role play με στόχο την ανάληψη των φραγμών επικοινωνίας και την απόκτηση δεξιοτήτων Ενεργητικής Ακρόασης, καθοριστικές για την σχέση και επικοινωνία νοσηλευτή- αρρώστου.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνει μέσω γραπτών εξετάσεων (70%) σε συνδυασμό με τον προφορικό βαθμό του φοιτητή που θα πηγάζει από την συμμετοχή του στις φροντιστηριακές ασκήσεις κατά την διάρκεια του εξαμήνου (30%).

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Δεξιότητες Επικοινωνίας στη Νοσηλευτική, 2^η έκδοση, Lucy Webb (Επιστημ. Επιμέλεια: Ε. Καμπά) Εκδότης: Α. ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε. Αθήνα 2^η έκδοση/2020.

2^η Επιλογή: Βασικές Δεξιότητες Συμβουλευτικής, Richard Nelson-Jones. Εκδότης ΠΕΔΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Α.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/2009.

ω

ε' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Θεωρία	Ασκήσεις			Θεωρία	Ασκήσεις				
			Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 5 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	2			5	26			65	91	4
2.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			5	39			65	104	6
3.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	3			4	39			52	91	5
4.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2		2	4	26		26	52	104	5
5.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	3				39				39	4
6.	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	26			52	78	4
											28
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	26			26	52	2
2.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			2	13			26	39	2
3.	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ – ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	13			26	39	2

53450	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννης Ελευσινιώτης, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ -5ΚΑ		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	4		

Σκοπός

- Εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.
- Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσηλογίας
- Παρακολούθηση της διαγνωστικής προσέλασης και της θεραπευτικής αντιμετώπισης

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των κλινικών και θεωρητικών μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να αναγνωρίζουν τα βασικά συμπτώματα και σημεία και την αδρή διαφορική διαγνωστική σε ασθενείς με επείγουσες και απειλητικές για την ζωή καταστάσεις, να είναι εξοικειωμένοι με την αδρή κλινική εξέταση των λοιμωδών νοσημάτων, του πεπτικού, νευρικού, αιμοποιητικού και καρδιαγγειακού συστήματος και με την λήψη και την αδρή αξιολόγηση των ζωτικών σημείων του ασθενούς. Επιπροσθέτως θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί στην λήψη του βασικού ιστορικού του ασθενούς και στην αδρή διαφορική διαγνωστική ξεκινώντας από τον συνδυασμό της συμπτωματολογίας του ασθενούς, να έχουν εξοικειωθεί με την λήψη, την βασική αξιολόγηση και την αδρή διαφορική διαγνωστική των συχνών εργαστηριακών εξετάσεων, να έχουν εκπαιδευτεί στις φλεβοκεντήσεις, στην διαδικασία λήψης αερίων αρτηριακού αίματος, στην τοποθέτηση περιφερικού φλεβοκαθετήρα, στην τοποθέτηση καθετήρα κύστεως, στην τοποθέτηση σωλήνα αερίων και την διενέργεια υποκλυσμού,

στην περιποίηση ελκών πίεσης και λοιμώξεων μαλακών μορίων. Παράλληλα είναι απαραίτητο να έχουν παραστεί στις διαδικασίες τοποθέτησης κεντρικής φλεβικής γραμμής, παρακέντησης πλευρικής ή ασκτικής συλλογής, οσφυονωτιαίας παρακέντησης, λήψης μυελού για μυελόγραμμα και οστεομυελική βιοψία και στην χορήγηση των συνήθων αλφά και ειδικών θεραπειών.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων:

1. Νοσήματα Αιμοποιητικού Συστήματος
2. Νοσήματα Πεπτικού Συστήματος
3. Λοιμώδη Νοσήματα
4. Νοσήματα Καρδιαγγειακού Συστήματος
5. Νοσήματα Νευρικού Συστήματος

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: Κλινική διάγνωση, Ιστορικό και φυσική εξέταση, Swartz Mark (Εκδότης): ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.Αθήνα, 8^η έκδοση/2023

2^η Επιλογή: Κλινική Σημειολογία και Διαγνωστική. Γεώργιος Ι.. Αραπάκης, (Εκδότης): ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΗΜ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, Αθήνα, 5^η έκδοση/2020

53355	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -5ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καθλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.

- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

- Πόνο
- Διαταραχές του ισοζυγίου υγρών-ηλεκτρολυτών
- Λοίμωξη
- Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος-Μεταμόσχευση ιστών και οργάνων
- Καρκίνο
- Διαταραχές του καλυπτηρίου συστήματος
- Διαταραχές των ενδοκρινών αδένων
- Σακχαρώδη διαβήτη
- Διαταραχές της θρέψης
- Διαταραχές του πεπτικού συστήματος
- Διαταραχές του ήπατος και παγκρέατος
- Διαταραχές της λειτουργίας του εντέρου
- Διαταραχές των ουροφόρων οδών και των νεφρών

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμ-

μετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video
- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοση-

λευτική Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. Τόμος Α΄, Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Επιμέλεια: Ηρώ Μπροκαλιάκη, Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε., Αθήνα, 5^η έκδοση/2023

2^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Έννοιες και Πρακτική. Τόμος Α΄, Susan C. Dewit. Επιμέλεια: Αικ. Λαμπρινού, Χρυσ. Λεμονίδου Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2009

3^η Εκδότης: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα. Τόμος Α΄, D.D. Ignaravicius, M.L. Workman Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 5^η έκδοση/2008

Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής		
53451	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Κων/νος Μπέρμπας, Καθηγητής		
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -4ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5

Σκοπός

Παρουσιάζονται οι χειρουργικές παθήσεις των διαφόρων οργάνων και συστημάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην έμφαση στην επιδημιολογία, την αιτιολογία, την κλινική παρουσίαση, τον διαγνωστικό έλεγχο και τις βασικές αρχές της διαγνωστικής προσέγγισης.

Θεματικές ενότητες

- **Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα**
- **Υγρά και ηλεκτρολύτες**
- **Οξεοβασική ισορροπία:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς που κινητοποιούνται κατά την Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο

τραύμα καθώς επίσης και τις διαταραχές των μηχανισμών αυτών. Να αξιολογούν τα εργαστηριακά ευρήματα που διαφοροδιαγιγνώσκουν τις διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας και τις διαταραχές του ύδατος και των ηλεκτρολυτών. Επίσης να γνωρίζουν την βασική σύνθεση των ενδοφλεβίων υγρών, κρυσταλλοειδών και κολλοειδών καθώς και τον τρόπο χορήγησής τους.

- **Χειρουργικές λοιμώξεις και μετεγχειρητικές επιπλοκές:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές λοιμώξεις καθώς και να μπορούν να περιγράψουν την αιτιοπαθογένεια των πλέον συχνών μετεγχειρητικών επιπλοκών. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις πρόληψης και θεραπείας των επιπλοκών αυτών.

- **Διαταραχές της θρέψης και τεχνητή διατροφή:** Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις διαταραχές της θρέψης των χειρουργικών ασθενών, τις ενδείξεις και τις οδούς χορήγησης εντερικής και παρεντερικής διατροφής.
- **Καταπληξία και σύνδρομο πολυοργανικής ανεπάρκειας:** Να γνωρίζουν τους συνηθέστερους τύπους καταπληξίας, την αιτιολογία τους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.
- **Φυσιολογία και παθολογία της επούληωσης-έγκυαμα:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις φάσεις της επούληωσης καθώς και τις διαταραχές της. Επίσης τους τύπους των παθολογικών ουλών και τους τρόπους πρόληψής τους. Θα γνωρίζουν την αιτιολογική και ανατομική ταξινόμηση των εγκαυμάτων και τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις αντιμετώπισης του εγκαυματία ασθενούς.
- **Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις συχνότερες χειρουργικές επεμβάσεις που εκτελούνται λαπαροσκοπικά, την φυσιολογία του πνευμοπεριτοναίου καθώς και τις κυριότερες συσκευές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις λαπαροσκοπικές επεμβάσεις.
- **Αρχές χειρουργικής Ογκολογίας:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ταξινόμηση των συμπαγών νεοπλασμάτων, το σύστημα σταδιοποίησης TNM και τις βασικές αρχές διάγνωσης (απεικόνιση, βιοψίες). Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της ογκολογικής χειρουργικής (εκτομή πρωτοπαθούς εστίας, λεμφαδενικοί καθαρισμοί), αλλιά και τις συμπληρωματικές της χειρουργικής επέμβασης θεραπείες (χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία).
- **Χειρουργική παθολογία ενδοκρινών αδένων:** Να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές παθήσεις του θυρεοειδούς, παραθυρεοειδών και

επινεφριδίων. Να είναι σε θέση να περιγράψουν την παθοφυσιολογία, την διαγνωστική διαδικασία και τους βασικότερους τρόπους αντιμετώπισης των παθήσεων αυτών

- **Χειρουργική ανατομία της κοιλίας:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν στοιχεία ανατομίας που αφορούν τα ενδοκοιλιακά όργανα καθώς και την σημασία των σχέσεων αυτών στις διάφορες χειρουργικές επεμβάσεις του πεπτικού συστήματος.
- **Παθήσεις του μαστού:** Περιγράφονται οι συνηθέστερες καλοήθεις παθήσεις του μαστού και οι τρόποι αντιμετώπισής τους. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να περιγράφουν την κλινική εικόνα και την αντιμετώπιση της ινοκυστικής μαστοπάθειας, του ινοαδενώματος των απλών κύστεων και των καλοήθων οζιδίων του μαστού. Αναφέρεται η αιτιοπαθογένεια και η ταξινόμηση του καρκίνου του μαστού. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις μεθόδους screening για τον καρκίνο του μαστού, την κλινική του εικόνα και την θεραπεία (χειρουργική και συμπληρωματική).
- **Παθήσεις του οισοφάγου**
- **Παθήσεις του στομάχου και του 12/δακτύλου**
- **παθήσεις του λεπτού εντέρου**
- **Παθήσεις του παχέος εντέρου:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των συχνότερων καλοήθων και κακοήθων παθήσεων των οργάνων του πεπτικού σωλήνα που αναφέρονται στην θεματική ενότητα αυτή, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, τον καρκίνο του οισοφάγου και του στομάχου, το έλκος βοήβου 12/δακτύλου. Όσον αφορά το παχύ έντερο, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα της ηλικώδους κοιλίτιδος, της νόσου του Crohn, του καρκίνου του παχέος εντέρου .και του ορθού, καθώς και τους κυριότερους τρόπους θεραπείας τους.
- **Οξεία εντερική απόφραξη**

- **Περιτονίτιδα**
- **Οξεία κοιλία:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράφουν την κλινική εικόνα του αποφρακτικού ειλεού, τις κυριότερες αιτίες της οξείας κοιλίας και της περιτονίτιδας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους κυριότερους τρόπους χειρουργικής θεραπείας των καταστάσεων αυτών.
- **Λιθίαση και λοιμώξεις των χοληφόρων-αποφρακτικός ίκτερος:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την κλινική εικόνα και την θεραπεία της οξείας χολοκυστίτιδος, της χοληλιθίασης, της χοληδοχολιθίασης. Επίσης να γνωρίζουν τον μεταβολισμό της χοληρυθίνης και τα αίτια (καλοήθη και κακοήθη) του αποφρακτικού ικτέρου
- **Ραγδαία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα αίτια των ραγδαίων αιμορραγιών του πεπτικού συστήματος και τους τρόπους ανεύρεσης του ανατομικού σημείου της αιμορραγίας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους βασικούς τρό-

- πους (ενδοσκοπικούς και χειρουργικούς) αντιμετώπισης των αιμορραγιών αυτών.
- **Μεταμοσχεύσεις οργάνων:** Παρουσιάζονται οι συχνότερες μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις έννοιες και να είναι σε θέση να περιγράψουν τις καταστάσεις οργανικής ανεπάρκειας που έχουν ένδειξη μεταμόσχευσης καθώς και να γνωρίζουν τα σημεία του εγκεφαλικού θανάτου.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Χειρουργική Παθολογία Γ. Μπονάτσος, Ι. Κακλαμάνος, Β. Γολεμάτης, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 4^η έκδοση/2005

2^η επιλογή: Σύγχρονη Χειρουργική Α. Κωστάκης Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2005

			Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Παντελής Στεργιάννης, Επίκ. Καθηγητής
53353	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Ε-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός: Η απόκτηση από τον φοιτητή θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σχετικά: με τη νοσηλευτική και σημειολογική αξιολόγηση ασθενών με χειρουργικά προβλήματα, με την αιτιολογία και τη συχνότητα κλινικών συμπτωμάτων και επιπλοκών τα οποία χρήζουν νοσηλευτική θεραπευτική φροντίδα. Την περιεγχειρητική φροντίδα των ασθενών, καθώς και την περιγραφή και εφαρμογή παρεμβατικών τεχνικών. Διαπραγματεύεται τις νοσολογικές οντότητες και θεραπευτικές δεξιότητες ανάλογα με την εντόπισή τους επίσης η εκπαίδευσή τους

εμπεριέχει γνώσεις σε θεωρητικό, εργαστηριακό και κλινικό επίπεδο που είναι αναγκαίες στην άσκηση του κλινικού και ερευνητικού τους έργου με επιστημονική τεκμηρίωση γνώσεων στην αντιμετώπιση της εγκαυματικής νόσου κλπ.

Μαθησιακοί στόχοι

- Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- Γνωρίζουν μεθόδους με τις οποίες γίνεται η εκτίμηση, η αξιολόγηση, η εκπαίδευση και ο

έλεγχος προκειμένου να μπορεί ο νοσηλευτής να εκπληρώσει τις προδιαγραφές που απαιτεί η διαχείριση και η ασφάλεια του χειρουργείου και των κλινικών.

- Γνωρίζουν ότι η λεπτομερής προεγχειρητική εκτίμηση και η αξιολόγηση των παραγόντων κινδύνου, είναι βασικά στοιχεία για επιτυχή έκβαση της χειρουργικής επέμβασης και της μετεγχειρητικής πορείας. Την δυναμική της ομάδας, την έννοια της διοίκησης και τη διαχείριση αλλαγών στο χώρο του χειρουργείου.
- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των αντικειμένων που αποστειρώνονται, τις συστάσεις του CDC, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για αποστείρωση, αντισηψία και ασηψία.
- Αντιλαμβάνονται και να εκτιμούν στην κλινική εξέταση, την φυσική κατάσταση του ασθενούς και να αντιμετωπίζουν καταστάσεις που αυξάνουν τον εγχειρητικό κίνδυνο.
- Την θρεπτική κατάσταση του ασθενή τις παραμέτρους που την καθορίζουν και την μεταβολική απάντηση σε σχέση με την νοσολογική οντότητα. Τα πλεονεκτήματα της θρεπτικής υποστήριξης και των ιχνοστοιχείων.
- Την ιδιαίτερη φροντίδα η οποία απαιτείται για την πρόληψη των χειρουργικών λοιμώξεων και των λοιμώξεων του εγχειρητικού πεδίου. Τους παράγοντες κινδύνου και τον σημαντικό ρόλο των προβιοτικών και πρεβιοτικών σε επίπεδο πρόληψης και αντιμετώπισης.
- Γνωρίζουν την κατανομή του ύδατος και των ηλεκτρολυτών ανάλογα με την κλινική περίπτωση και την ηλικία.
- Τη σημαντικότητα της ομοιόστασης και το ρόλο της στη χορήγηση προσλαμβανόμενων και αποβαλλόμενων υγρών. Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας.
- Εκτιμούν την κατάσταση του πόνου προεγχειρητικά και μετεγχειρητικά και να δρουν σε προληπτικό επίπεδο εφαρμόζοντας την ανά-

λογη τεχνική και όταν ενδείκνυται και συμπληρωματικές θεραπείες.

- Γνωρίζουν τη βαρύτητα της εγκαυματικής νόσου η οποία ως συστηματική νόσος δημιουργεί μεγάλους κινδύνους στον οργανισμό, που μπορούν να αποφευχθούν με την σωστή εκτίμηση αξιολόγηση και αντιμετώπιση της κατάστασης.
- Την παθοφυσιολογία της εγκαυματικής καταπληξίας την συμμετοχή των συστημάτων του οργανισμού και τις μεταβολικές διαταραχές.
- Γνωρίζουν τον τρόπο αντιμετώπισης στον τόπο του συμβάματος ανάλογα με την αιτία.
- Γνωρίζουν τον τρόπο αντιμετώπισης συμπτωμάτων και διαταραχών μετεγχειρητικά, με περιγραφή και ανάλυση κλινικών περιπτώσεων.

Διδακτικό μέρος

1. Ιστορία της χειρουργικής νοσηλευτικής.
2. Οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου-εξοπλισμός.
3. Αποστείρωση- ασηψία- αντισηψία.
4. Προεγχειρητική και περιεγχειρητική εκτίμηση και φροντίδα του ασθενή
5. Παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο περιεγχειρητικής και μετεγχειρητικής νοσηρότητας
6. Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας και pH
7. Διαταραχές υγρών και ηλεκτρολυτών σε χειρουργημένους ασθενείς
8. Αντιμετώπιση μετεγχειρητικών επιπλοκών ανά σύστημα.
9. Διεγχειρητική φροντίδα του αρρώστου.
10. Προεγχειρητική εκτίμηση και περιεγχειρητική φροντίδα ασθενών υψηλού κινδύνου. Ο ρόλος των πρεβιοτικών και των προβιοτικών.
11. Εγχειρητικοί χρόνοι κατά τη διαδικασία της επέμβασης.
12. Αντιμετώπιση του οξέος και χρόνιου χειρουργικού πόνου.
13. Στοιχεία κλινικής διατροφής για τον χειρουργημένο ασθενή.

- 14. Λοιμώξεις εγχειρητικού πεδίου
- 15. Η εγκαυματική νόσος
- 16. Πρόληψη και αντιμετώπιση της ναυτίας και του εμέτου μετεγχειρητικά.
- 17. Ο ρόλος της νοσηλευτικής στην αντιμετώπιση των ελλείψεων.
- 18. Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων.

Εργαστήριο

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με την βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών- προπλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων και στη χρήση χειρουργικών εργαλείων, κλειστή μέθοδος εφαρμογής αποστειρωμένων γαντιών, ο ρόλος του εργαλαιοδότη και ο ρόλος του συντονιστή, αντισψία των χεριών του εργαλαιοδότη, τοποθέτηση χειρουργικών εργαλείων στο χειρουργικό τραπέζι, χειρουργική ομάδα ανά είδος χειρουργικής επέμβασης, πρωτόκολλο χειρουργικής επέμβασης, αντισψία εγχειρητικού πεδίου, διεγχειρητικά ο ρόλος της ομάδας και η διαχείριση επείγουσών περιπτώσεων. Χειρουργικά ράμματα, χειρουργικές ραφές, νοσηλεία στο σπίτι σε ασθενείς με τραύματα και έληκη.

Επίσης, γίνεται παράθεση κλινικών περιπτώσεων (case study) για την κατανόηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση χειρουργημένων ασθενών με νοσολογικές οντότητες και διαταραχές που πα-

ρουσιάζονται στην κλινική πρακτική, προκειμένου στη συνέχεια να ενταχθούν ομαλά στην κλινική τους άσκηση.

Κλινική άσκηση

- Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται:
- Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολούθηση του αρρώστου.
 - Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.
 - Στα εξωτερικά ιατρεία
 - Στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων .

Μέθοδος – τρόπος εκπαίδευσης: Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, ανάλυση περιπτώσεων ασθενών, video παρουσίαση και ανάλυση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης, εργασίες κλπ)

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική I Osborn K.S., Watson A., Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2011

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια	
53454	ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		30	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή/τρια μια συνοδική εικόνα του τρόπου λειτουργίας του συστήματος υγείας και των επιμέρους στοιχείων του. Απώτερος στόχος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με σημαντικά θέμα-

τα πολιτικής υγείας, όπως είναι η πρόσβαση στις υπηρεσίες, η ισότητα, το κόστος, η οργάνωση των συστημάτων υγείας, η κατανομή των πόρων, η χρηματοδότηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών. Επιπρόσθετος στόχος είναι οι φοιτητές θα κατανοήσουν την έννοια της ποιότητας στις υπηρεσίες

υγείας, την αξιολόγηση της, τα συστήματα πιστοποίησης, τη διοίκηση ολικής ποιότητας.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- **Διακρίνουν** τις βασικές κατηγορίες συστημάτων υγείας και να αναδεικνύουν το ρόλο του κοινωνικού τομέα ως πεδίο αναφοράς του συστήματος υγείας
- **Τεκμηριώνουν** την ανάγκη για οργάνωση του τομέα της υγείας
- **Περιγράφουν** τους παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας και τους δείκτες με τους οποίους αυτό μετριέται
- **Κατανοούν** την επίπτωση των κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων στο επίπεδο υγείας του πληθυσμού
- **Περιγράφουν** το οικονομικό περιβάλλον του τομέα υγείας, τις οικονομικές σχέσεις που υπάρχουν.
- **Κατανοούν** και να **αναλύουν** τους παράγοντες που επηρεάζουν την ζήτηση και προσφορά στον τομέα στον τομέα της υγείας
- **Περιγράφουν** τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένο το ελληνικό σύστημα υγείας
- **Εντοπίζουν** κοινές τάσεις και προβλήματα που τα συστήματα υγείας των ανεπτυγμένων χωρών αντιμετωπίζουν και **αναλύουν** τις σχέσεις δυνάμεων στα διαφορετικά υγειονομικά συστήματα.
- **Κατανοούν** την σύνθετη έννοια της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, τη σημασία της αξιολόγησής της, τον κεντρικό ρόλο που θα πρέπει να έχει στη διαδικασία αξιολόγησης ο χρήστης των υπηρεσιών υγείας και τον σημαντικό ρόλο μέτρησης σχετικών δεικτών

Περιεχόμενο

Εβδομάδα 1: Τα Συστήματα Υγείας και ο ρόλος της Οργάνωσης Υπηρεσιών Υγείας

- Τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων υγείας.
- Οι διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Η σύνδεση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων παροχής υπηρεσιών υγείας
- Η πολυπλοκότητα και τα βασικά συστατικά στοιχεία των συστημάτων παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Ο ρόλος της οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας
- Η έννοια της υγείας και οι τρόποι μέτρησης του επιπέδου υγείας ενός πληθυσμού

Εβδομάδα 2: Η λειτουργία της Οργάνωσης στις Υπηρεσίες Υγείας

- Τα στάδια της διαδικασίας της οργάνωσης στο χώρο των υπηρεσιών υγείας.
- Το εύρος διοίκησης
- Τα είδη τμηματοποίησης.
- Το οργανόγραμμα μιας μονάδας υγείας

Εβδομάδα 3 και Εβδομάδα 4: Κοινωνικο-οικονομικές Ανισότητες: πρόσβαση και Ισότητα στις υπηρεσίες υγείας

- Το αξίωμα της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας ως ανθρώπινο δικαίωμα.
- Το κόστος παροχής υπηρεσιών υγείας και η αποδοτική χρήση των πόρων.
- Οι βασικοί δείκτες αξιολόγησης του επιπέδου υγείας του πληθυσμού
- Η επίδραση των οικονομικών κινήτρων στην παροχή και στην αγορά υπηρεσιών υγείας.
- Οι κοινωνικο-οικονομικοί προσδιοριστές της υγείας και οι σημαντικότεροι δείκτες μέτρησης αυτών

Εβδομάδα 5: Οι αγορές και η αποτυχία τους στις Υπηρεσίες Υγείας

- Η διαφορετικότητα του τομέα της υγείας μέσα από την ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του.
- Η συμπεριφορά των καταναλωτών και των υπολοίπων εμπλεκόμενων μερών στον τομέα της υγείας.
- Οι βασικές ατέλειες της λειτουργίας της (ελεύθερης) αγοράς στο χώρο της υγείας.

- Οι (θετικές και αρνητικές) εξωτερικότητες στο χώρο της υγείας και η εκτίμηση των επιπτώσεων τους.
- Οι βασικοί λόγοι της κρατικής παρέμβασης στο χώρο της υγείας.

Εβδομάδα 6: Προσφορά Υπηρεσιών Υγείας

- Οι παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά υπηρεσιών υγείας
- Οι βασικές μεταβλητές της συνάρτησης παραγωγής υπηρεσιών υγείας
- Τα διάφορα υποσυστήματα και επίπεδα παροχής υπηρεσιών υγείας
- Ο σημαντικός ρόλος του ανθρώπινου δυναμικού
- Η τεχνολογία υγείας και η εξέλιξή της

Εβδομάδα 7: Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας

- Ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την ανάγκη και ζήτηση των υπηρεσιών υγείας
- Η επίδραση της προσφοράς στη διαμόρφωση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας
- Η επίδραση των διοικητικών παραγόντων στη διαμόρφωση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας
- Ο ρόλος της ασφαλιστικής κάλυψης
- Η ζήτηση των υπηρεσιών υγείας σε σχέση με τη προσπελασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας

Εβδομάδα 8: Η Οργάνωση του ελληνικού Συστήματος Υγείας

- Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος υγείας στην Ελλάδα και οι μεταρρυθμίσεις που επιχειρήθηκαν
- Η πορεία ανάπτυξης του Ελληνικού συστήματος υγείας, η πολυπλοκότητα στη δομή και τη λειτουργία του
- Η ταξινόμηση του ελληνικού συστήματος ως μικτό σύστημα
- Το πολύπλοκο μείγμα δημόσιων και ιδιωτικών μεθόδων παροχής και χρηματοδότησης/αποζημίωσης των συστημάτων υγείας
- Σύγκριση του ελληνικού συστήματος υγείας με άλλα συστήματα ως προς την πρόσβαση, τη χρηματοδότηση, την ισότητα, την ανταποκρισιμότητα και την αποδοτικότητα.

Εβδομάδα 9: Χρηματοδότηση Υπηρεσιών Υγείας

- Το περιεχόμενο και τα συστατικά στοιχεία των συστημάτων υγείας.
- Τα διάφορα μοντέλα οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας καθώς και οι συνηθέστερες ταξινομήσεις τους.
- Η διαδρομή χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας: πηγές χρηματοδότησης, μηχανισμοί και φορείς συλλογής των εισφορών.
- Εξέλιξη και σύνθεση των δαπανών υγείας στην Ελλάδα, και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Εβδομάδα 10: Πηγές Χρηματοδότησης των Υπηρεσιών Υγείας

- Οι επιδράσεις των διαφορετικών συστημάτων χρηματοδότησης στη διασφάλιση της πρόσβασης στο σύστημα υγείας.
- Η προοδευτικότητα και η δικαιοσύνη των διαφόρων μορφών χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας.
- Η αποζημίωση των προμηθευτών και η αναγκαιότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων αποζημίωσης των προμηθευτών υγείας.

Εβδομάδα 11 και Εβδομάδα 12: Ποιότητα Υπηρεσιών Υγείας και Αξιολόγηση Παρεχόμενων Υπηρεσιών

- Η ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας και η σχέση της με το κόστος, την ικανοποίηση, την πρόσβαση και την κλινική αποτελεσματικότητα.
- Η αναγκαιότητα μέτρησης της απόδοσης των μονάδων και συστημάτων υγείας.
- Η πολυπλοκότητα και οι δυσκολίες μέτρησης της απόδοσης
- Οι δείκτες και τα μέτρα για την εκτίμηση κάθε επιμέρους διάστασης της φροντίδας
- Κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μέτρησης της απόδοσης ενός νοσοκομείου ή συστήματος υγείας και εντοπισμός πιθανών ελλείψεων στη μεθοδολογία και στη χρήση των στοιχείων και δεικτών

Εβδομάδα 13: Αξιολόγηση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας

- Τα διεθνή πρότυπα και οι στόχοι των διεθνών οργανισμών για την ασφάλεια των ασθενών
- Οι σύγχρονες προσπάθειες μέτρησης της απόδοσης στις υπηρεσίες υγείας
- Οι εμπειρίες των ασθενών από τις υπηρεσίες υγείας ως μέτρο αξιολόγησης της απόδοσης τους
- Τα αυτό- αναφερόμενα αποτελέσματα υγείας μέτρο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Οργάνωση Υπηρεσιών & Συστημάτων Υγείας. Τόμος 1 Λυκούργος Λιαρόπουλος, Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, 1^η έκδοση/2007

2^η Επιλογή: Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα και τις Ευρωπαϊκές Κοινωνίες Χαράλαμπος Οικονόμου, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε.Ε., 1^η έκδοση/2004

Συντονίστρια: Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Διδάσκοντες: Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Βενετία-Σοφία Βελιανάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια Πολυξένη Μαγγούηια, Επίκ. Καθηγήτρια		
53359	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα: 2Θ -4ΚΑ Διδακτικές Μονάδες (ECTS): 4		

Σκοπός

Η εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν την πορεία του φυσιολογικού γήρατος, να εκτιμούν τα φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα υγείας των ηλικιωμένων και να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας των ηλικιωμένων με οξείες ή χρόνιες παθήσεις και αναπηρίες.

Μαθησιακοί Στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει και περιγράφει τις θεωρίες που σχετίζονται με το γήρας.
- Αναγνωρίζει και να αναλύει τις φυσιολογικές μεταβολές που παρατηρούνται με την πάροδο της ηλικίας.
- Εκτιμά την κατάσταση υγείας των ηλικιωμένων ατόμων.

- Προσδιορίζει τα ειδικά φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα των ηλικιωμένων.
- Σχεδιάζει και παρέχει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στα ηλικιωμένα άτομα - υγιή ή με προβλήματα υγείας - και στις οικογένειές τους.

Περιεχόμενο

Θεωρητικό μέρος

- Εισαγωγή-Η γήρανση του πληθυσμού και οι επιπτώσεις της.
- Αρχές Γεροντολογικής Νοσηλευτικής
- Ολοκληρωμένη Νοσηλευτική αξιολόγηση του ηλικιωμένου.
- Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας
- Φυσιολογία της γήρανσης.
- Παθοφυσιολογία του γήρατος & Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις.
- Συνήθη Προβλήματα Υγείας των Ηλικιωμένων & Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Ειδικές παθολογικές καταστάσεις

- Προβλήματα διατροφής- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Αφυδάτωση- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Σακχαρώδης Διαβήτης- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Λοιμώξεις ουροποιητικού συστήματος- Πρόληψη- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Καρκίνος
- Αναπνευστικές λοιμώξεις
- Ανακουφιστική φροντίδα & Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις
- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα ηλικιωμένων & Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις
- Νόσος **Alzheimer** και άνοιες στους ηλικιωμένους & Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις
- Η κακοποίηση των ηλικιωμένων.
- Ηθικά και δεοντολογικά προβλήματα στη φροντίδα υγείας των ηλικιωμένων.

Μέθοδοι διδασκαλίας στο θεωρητικό μέρος

1. Διάλεξη
2. Συζήτηση
3. Μελέτη περίπτωσης
4. Παιχνίδια ρόλων με χρήση εργαλείων
5. Επίλυση προβλήματος
6. Διαδίκτυο
7. Χρήση πολυμέσων ηλεκτρονικής τεχνολογίας

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση θα γίνει σε Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) και σε Λέσχες Φιλίας σε διάφορες περιοχές της Αθήνας, στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι με ηλικιωμένους που ζουν στην κοινότητα, αλλιά και σε ιδρύματα

μακροχρόνιας φροντίδας ηλικιωμένων με επίβλεψη της διδάσκουσας και των υπευθύνων των δομών μετά από άδεια από τις υπεύθυνες δημοτικές αρχές

Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με αρκετούς ηλικιωμένους στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των δομών, ενώ μπορούν επίσης να κατανοήσουν το σκοπό και τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, αντιλαμβάνονται τις νοσηλευτικές εφαρμογές στην κοινότητα και αξιολογούν τις ανάγκες του συγκεκριμένου πληθυσμού σε αυτήν. Τελικά, κατανοούν το νοσηλευτικό ρόλο στις δομές αυτές, παρέχοντας παράλληλα φροντίδα.

Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει οδηγού (Νοσηλευτικό Ιστορικό για ηλικιωμένους κι εργαλεία που έχουν παρουσιαστεί κι επεξηγηθεί στο θεωρητικό μέρος) με σκοπό την καλλιέργεια και εκμάθηση δεξιοτήτων αξιολόγησης και παροχής εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Η αξιολόγηση θα γίνει με γραπτή εξέταση.

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: Γεροντολογική Νοσηλευτική Χρυσάνθη Πηλατή Δ. Εκδότης: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ, Αθήνα, 8^η έκδοση/2008

2^η επιλογή: Νοσηλευτική Φροντίδα Ηλικιωμένων RedFerm SJ, Ross FM. Επιμέλεια: Β. Παφτόπουλος Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2011

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

			Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Αναπλ. Καθηγητής
53471	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Η ανάπτυξη ικανότητας των φοιτητών για ανίχνευση, αξιολόγηση και αποτελεσματική θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση των πολύπλευρων προβλημάτων που δημιουργεί ο καρκίνος και οι αντινεοπλασματικές θεραπείες στη ζωή των ασθενών – οικογενειών τους με εξατομικευμένο σχεδιασμό φροντίδας. Επίσης η καλλιέργεια θετικών στάσεων προς τη νόσο και τη θεραπεία της καθώς και η αναγνώριση των απαιτήσεων του ρόλου τους σ' όλο το φάσμα της πορείας της χρόνιας νόσου.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τον καρκίνο ως οικουμενικό πρόβλημα υγείας.
- αναστοχάζονται τις στάσεις, πεποιθήσεις και μύθους ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του.
- περιγράφουν την αναγκαιότητα αντιμετώπισης του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια διεπιστημονικής ομάδας
- περιγράφουν παραδοσιακούς και σύγχρονους ρόλους των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοθών νεοπλασιών
- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους σε όλη τη διάρκεια της φροντίδας ασθενών με κακοήγη νεοπλασία από την πρόγνωση, στη διάγνωση, στη θεραπεία, στην επιβίωση ή στο θάνατο

- περιγράφουν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία
- αναγνωρίζουν έγκαιρα και παρεμβαίνουν ανάλογα στις επείγουσες καταστάσεις στην ογκολογία
- περιγράφουν τις αρχές υποστηρικτικής και ανακουφιστικής φροντίδας και την ενσωμάτωση τους στην ογκολογία
- αξιολογούν τις οργανικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία και των οικογενειών τους σε όλη τη διάρκεια της νόσου
- σχεδιάζουν εξατομικευμένο ολιστικό σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας για ασθενείς με κακοήγη νεοπλασία για τη διαχείριση των αναγκών τους
- αναπτύσσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα/ στρατηγικές εκπαίδευσης των ασθενών και των οικογενειών τους για την αυτοδιαχείριση και αυτό-φροντίδα
- οργανώνουν και εφαρμόζουν εξατομικευμένο πρόγραμμα αποκατάστασης και διαχείρισης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της αντινεοπλασματικής θεραπείας
- εκτιμούν τις ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος
- συμμετέχουν στην διαμόρφωση πολιτικής βελτίωσης της ποιότητας φροντίδας του ογκολογικού ασθενή

Περιεχόμενο

- Το πρόβλημα του καρκίνου. Στάσεις, πεποιθήσεις και μύθοι ασθενών, οικογενειών, κοινού

και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του. Διεπιστημονική προσέγγιση. Η αντιμετώπιση του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια

- Οι επιπτώσεις του καρκίνου στον ασθενή – οικογένεια στην πορεία της χρόνιας νόσου. Ο ρόλος των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοθών νεοπλασιών
- Η εμπειρία της αντινεοπλασματικής θεραπείας. Πληροφόρηση και υποστήριξη ασθενή και οικογενειακού περιβάλλοντος στη φάση της διάγνωσης και προγραμματισμού της θεραπείας
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε άλλες θεραπείες
- Νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενών – οικογενειακού περιβάλλοντος που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία στο τελικό στάδιο της ζωής. Ανακουφιστική φροντίδα
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ασθενών με καρκίνο με καταστολή του μυελού των οστών
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο. Νοσηλευτική θεραπευτική υποστήριξη ασθενών με τα συνηθέστερα συμπτώματα
- Νοσηλευτική υποστήριξη ασθενών με συνηθέστερα ψυχολογικά προβλήματα. Αντιμετώπιση ασθενών με άγχος και κατάθλιψη.
- Αντιμετώπιση και αποκατάσταση των ασθενών με μακροχρόνιες επιπτώσεις της αντινεοπλασματικής θεραπείας
- Ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος

- Εξασφάλιση ποιότητας φροντίδας στον ογκολογικό ασθενή. Εναλλακτικές μορφές υπηρεσιών παροχής φροντίδας υγείας στην ογκολογία.

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών γίνεται σε ογκολογικές μονάδες, όπου ο φοιτητής συμμετέχει στην οργάνωση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ασθενών. Επιδίωξη της κλινικής άσκησης αποτελεί η καλλιέργεια των απαραίτητων ικανοτήτων αληθιά και θετικών στάσεων στην εξατομικευμένη ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με καρκίνο και η συνεργασία με την οικογένεια και τη θεραπευτική ομάδα. Ο φοιτητής βάσει γραπτού οδηγού πραγματοποιεί κλινική μελέτη αντιμετώπισης ενός επιβεγμένου προβλήματος από την κλινική πρακτική

Μέθοδοι διδασκαλίας

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε ομάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε δομές φροντίδας ασθενών με καρκίνο.

Μέθοδος Αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 50%
- Γραπτές εξετάσεις: 50%

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Ογκολογία. Το Πλαίσιο της Φροντίδας. Jecica Corner, Christopher Bailey. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2006

2^η Επιλογή: Νοσηλεύοντας ασθενείς με καρκίνο. Kearney Nora, Richardson Alison, Foubert Jan. Εκδότης: ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΙΚΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/2011.

53389	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Νοσηλευτική Αποκατάσταση Χρονίως Πασχόντων. Η Νοσηλευτική Αποκατάσταση Χρονίως Πασχόντων είναι κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Πρόκειται για κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και γι' αυτό είναι ενταγμένο στο 5^ο εξάμηνο δεδομένου ότι η Αποκατάσταση Χρονίως Πασχόντων αποτελεί βασικό στοιχείο των ατόμων που εργάζονται παρέχοντας υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλεύτες.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Αποκατάσταση Χρονίως Πασχόντων. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο και τις κύριες έννοιες της της Νοσηλευτικής Αποκατάστασης Χρονίως Πασχόντων
2. γνωρίζει τους κοινούς στόχους των επιστημονικών κλάδων που εμπλέκονται στην αποκατάσταση
3. γνωρίζει τις καταστάσεις των χρονίων πασχόντων που χρήζουν Αποκατάσταση, πχ:

- α. Τραυματισμός σπονδυλικής στήλης και Τραυματική εγκεφαλική βλάβη
 - β. Εγκεφαλικό
 - γ. Πολλαπλή σκλήρυνση, Σύνδρομο Guillain-Barri
 - δ. Πολυτραύμα, εγκαύματα
 - ε. Ακρωτηριασμός, Λειτουργική αδυναμία
 - στ. Αντικατάσταση άρθρωσης
 - ζ. Εγκεφαλική παράλυση, Μυϊκή δυστροφία
 - η. Νόσος Πάρκινσον, νόσος Αλτσχάιμερ και άλλες άνοιες
 - θ. Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Πολιομυελίτις
 - ι. Χρόνιες αποφρακτικές πνευμονοπάθειες
 - κ. Ορισμένοι τύποι καρκίνου
4. συμμετέχει σε προγράμματα Αποκατάστασης
 5. αναγνωρίζει το πεδίο άσκησης του νοσηλευτή αποκατάστασης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή- ορισμοί (χρόνια ασθένεια, αναπηρία, αποκατάσταση, βασικές αρχές αποκατάστασης, ποιότητα ζωής, δείκτες ποιοτικής φροντίδας, προαγωγή της υγείας, διευκόλυνση της αντιμετώπισης προβλημάτων, συμβουλευτική- εκπαίδευση ενδυνάμωσης ασθενών, νοσηλευτική διεργασία).
2. Γήρανση και χρόνια νοσήματα, αξιολόγηση των αναγκών ατόμων που χρειάζονται αποκατά-

- σταση, κλίμακες και δοκιμασίες αξιολόγησης χρονίως πασχόντων
3. Ομάδα αποκατάστασης, κατ' οίκον φροντίδα υγείας, ανακουφιστική φροντίδα, οικογένεια-φροντιστής, ανάληψη δραστηριοτήτων αυτοφροντίδας.
 4. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια αναπνευστικά προβλήματα.
 5. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με καρδιαγγειακή νόσο.
 6. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με διαταραχές του μεταβολισμού.
 7. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νεφρική νόσο.
 8. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του μυοσκελετικού συστήματος
 9. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με κακώσεις σπονδυλικής στήλης
 10. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο.
 11. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με εκφυλιστικές νευρολογικές διαταραχές (νόσος Parkinson, σκλήρυνση κατά πλάκας, νόσος Alzheimer, άνοια).
 12. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με νοσήματα του αιμοποιητικού (αναιμίες, θρομβοκυττωσές) και του ανοσοποιητικού συστήματος)
 13. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του ήπατος και του γαστρεντερικού συστήματος (χρόνια ηπατίτιδα, φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου).
 14. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με προβλήματα που σχετίζονται με τον καρκίνο ή τη θεραπεία του καρκίνου.

15. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών μετά από μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων
16. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών μετά τη νοσηλεία τους σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι: Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο υπό μορφή διαλέξεων (13 μονώρες) και προβολής power point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική-κλινική άσκηση σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων.

Συνολικά 39 ώρες θεωρητική διδασκαλία και πρακτική-κλινική άσκηση σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης.

Αξιολόγηση Φοιτητών: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά σε μικρές ομάδες φοιτητών, ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα ERASMUS).

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Προαγωγή της Πρακτικής στη Νοσηλευτική Αποκατάσταση, Rebecca Jester Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 1^η έκδοση/2017.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

53427	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	10 -2Φ		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2		

Σκοπός

Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, αναγκαίων για την παροχή ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς και οικογένειες ασθενών με νευρολογικά προβλήματα.

Μαθησιακοί στόχοι

- Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- διατυπώνει τους σκοπούς της νοσηλευτικής αξιολόγησης νευρολογικού ασθενή
- εφαρμόζει αξιολόγηση του επιπέδου συνείδησης και φυσική εξέταση νευρικού συστήματος και να αναγνωρίζει τα παθολογικά ευρήματα
- αναλύει τα δεδομένα της νοσηλευτικής αξιολόγησης για τη διαμόρφωση του πλάνου φροντίδας του νευρολογικού ασθενή
- γνωρίζει και να εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την υποστήριξη της ζωής και τη φροντίδα του ασθενή με νευρολογική νόσο

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή. Ο ρόλος του Νοσηλευτή κατά τη φροντίδα ασθενών με νευρολογική νόσο.
- Νοσηλευτική Ιστορικό-Νοσηλευτικός. Φάκελος ασθενή με νευρολογική νόσο.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση επιπέδου συνείδησης ασθενή και φυσική εξέταση εγκεφαλικών συζυγιών.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση και φυσική εξέταση κινητικού και αισθητικού συστήματος.
- Σύληψη αντικειμενικών δεδομένων από τη φυσική εξέταση του νευρικού συστήματος. Ο ασθενής που δεν επικοινωνεί.

- Διατροφική Υποστήριξη και Ενυδάτωση νευρολογικών ασθενών. Φροντίδα ασθενών με προβλήματα κατάποσης.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση και φροντίδα ασθενών με Κάκωση του Νευρικού Συστήματος.
- Φροντίδα ασθενών με Διατομή του νωτιαίου μυελού.
- Φροντίδα ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο ή Εγκεφαλικό Ανεύρυσμα.
- Φροντίδα ασθενών με Σπασμούς-Επιληψία
- Φροντίδα Ασθενών με Λοιμώξεις του Νευρικού Συστήματος
- Αύξηση ενδοκράνιας πίεσης.
- Φροντίδα ασθενών με Νευροεκφυλιστικές Νόσους.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: **Netter παθολογία – Νευρικό Σύστημα (τόμος 4)**, Runge M., Jones H.R. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2008.

2^η επιλογή: **Βασικές Αρχές Νευροεπιστημών**, Kandel E.R., Schwartz J.H. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2006.

3^η επιλογή: **Κλινική Νευρολογία**, Aminoff J.A., Greenberg D.A., Simon R.P. Επιμέλεια: Δ. Μανουσάκης-Καρακώστας, Ν. Γρηγοριάδης, Θ. Καραπαναγιώτης. Εκδότης: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, Αθήνα, 9^η έκδοση/2017.

Επιπλέον των αναφερόμενων συγγραμμάτων, θα διανεμηθούν **Πανεπιστημιακές σημειώσεις** στους φοιτητές/τριες οι οποίοι θα τα παρακολουθήσουν.

19

στ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
	Θεωρία	Ασκήσεις			Θεωρία	Ασκήσεις				
		Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 6 ^ο										
Υποχρεωτικά										
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			6	39			78	117	6
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3			5	39			65	104	6
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2		2	7	26		26	91	143	6
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2			4	26			52	78	5
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	2			3	26			39	65	5
6. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	2	1			26	13			39	3
										31
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά										
1. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	13			26	39	2
2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	26			26	52	2
3. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			1	26			13	39	2
*ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6ου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών.										8

53375	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Γεώργιος Αθεβιζόπουλος, Καθηγητής Μιχαήλ Χατζούλης, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -6ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται μέσα από μια εισαγωγή στην ψυχοπαθολογία οι έννοιες της ψυχικής υγείας-αρρώστιας, η ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας, η προσαρμοστική ικανότητα του ανθρώπου, οι μηχανισμοί άμυνας και οι παράγοντες του μικρό και μακροπεριβάλλοντος στην ψυχική υγεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου, τη θεραπευτική σχέση και συμμαχία, τα ταξινομικά συστήματα και την ψυχιατρική σημειολογία.

Μαθησιακοί στόχοι

- 1. Να μπορεί να περιγράψει τις βασικές αρχές της προσέγγισης ενός ψυχικά πάσχοντα και τις βασικές αρχές που διέπουν την θεραπευτική σχέση με έναν ασθενή με ψυχιατρικά προβλήματα.
- 2. Να μπορεί να αναφέρει τα κύρια ταξινομικά συστήματα και τις αρχές που διέπουν αυτά σε ότι αφορά την κατηγοριοποίηση των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων.
- 3. Να μπορεί να αναφέρει τις κύριες κατηγορίες των ψυχιατρικών διαταραχών (ψυχώσεις, συναισθηματικές διαταραχές, οργανικές διαταραχές, αγχώδεις διαταραχές, διαταραχές χρήσης ουσιών, διαταραχές προσωπικότητας).
- 4. Να μπορεί να περιγράψει την κλινική εικόνα των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων και να μπορεί να περιγράψει και να ξεχωρίζει βασικά στοιχεία της ψυχιατρικής σημειολογίας.
- 5. Να μπορεί να αναγνωρίζει το πως το βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο βοηθάει στη κατανόηση της αιτιοπαθογένειας και στην διαχείριση του ασθενούς με ψυχική νόσο.

- 6. Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες βιολογικές θεραπείες που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).
- 7. Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες μη βιολογικές θεραπείες (ψυχολογικές, κοινωνικές κ.α.) που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).
- 8. Να μπορεί να αναγνωρίζει και να περιγράφει τις έννοιες της επικινδυνότητας προς εαυτόν και τους άλλους και τις αρχές διαχείρισης αυτής στο πλαίσιο των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων.
- 9. Να μπορεί να λαμβάνει ένα βασικό ψυχιατρικό ιστορικό μέσω δομημένης συνέντευξης. Να μπορεί να αναγνωρίζει την σημασία λήψης πληροφοριών από κατάλληλους πληροφοριοδότες.
- 10. Να γνωρίζει τις βασικές αρχές παροχής άμεσης νοσηλευτικής φροντίδας σε οξείες ψυχιατρικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και διαχείρισης της επικινδυνότητας.
- 11. Να είναι σε θέση να αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του οργανικού ελέγχου στην αξιολόγηση του ψυχικά ασθενούς και να μπορεί να αξιοποιεί βασικά στοιχεία από τον οργανικό έλεγχο προς αυτόν τον σκοπό.
- 12. Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο της διεπιστημονικής προσέγγισης στην αντιμετώπιση του ψυχικά ασθενούς.
- 13. Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο και τις ανάγκες των φροντιστών απόμων με ψυχική νόσο.
- 14. Να μπορεί να περιγράφει τον τρόπο παροχής

υπηρεσιών προς τον ψυχιατρικό ασθενή σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο επίπεδο και να αναγνωρίζει την σημασία της δικτύωσης των παρόχων υπηρεσιών προς τον ψυχικά πάσχοντα.

15. Να είναι σε θέση να γνωρίζει πως γίνεται η διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχουν ψυχιατρική φροντίδα και πως γίνεται η παραπομπή των ασθενών στις κατάλληλες δομές ψυχικής υγείας.

Περιεχόμενο

1. Σημειολογία Ψυχιατρικής: Εισαγωγή στην Ψυχιατρική, Προσέγγιση ψυχικά πάσχοντα, Επικινδυνότητα. Η ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου. Θεραπευτική σχέση, συμμαχία, ταξινομικά συστήματα.
2. Σχιζοφρένεια και λοιπές ψυχωτικές διαταραχές: Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
3. Οργανικές ψυχικές διαταραχές: Ψυχιατρική νοσολογία και θεραπευτική αποκατάσταση. (Άνοιες: οργανικά ψυχοσύνδρομα).
4. Ψυχικές διαταραχές, οφειλόμενες στη χρήση οινόπνευματος και ψυχοδραστικών ουσιών. Ψυχιατρική νοσολογία, θεραπευτική αποκατάσταση.
5. Διαταραχές της διάθεσης (συναισθηματικές διαταραχές). Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
6. Αγχώδεις Διαταραχές. Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
7. Σωματόμορφες διαταραχές και Διασχιστικές Διαταραχές. Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
8. Διαταραχές της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ενήλικου. Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
9. Διαταραχές Πρόσληψης Τροφής. Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.
10. Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές – Νοτική Υστέρηση. Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις.

11. Κοινωνική Ψυχιατρική: Ιδεολογία - βασικές αρχές. Το Κέντρο Κοινωνικής Ψυχικής Υγιεινής. Το Βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο των ψυχιατρικών διαταραχών. Η πολυκληδική ομάδα & η διεπιστημονική προσέγγιση στην αντιμετώπιση του ψυχικά ασθενούς. Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση.

Κλινικό μέρος

1. Παρακολούθηση κλινικών ψυχιατρικών περιπτώσεων σε Ψυχιατρικές Κλινικές και Κέντρα Ψυχικής Υγείας.
2. Παρουσιάζεται in vivo η κλινική, διαγνωστική προσέγγιση.
3. Συζητούνται οι θεραπευτικές προσεγγίσεις.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: **Oxford Ψυχιατρική-Βασικές Αρχές.** Harrison Paul, Cowen Philip, Burns Tom, Fazel Mina. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD. Αθήνα, 1^η έκδοση/2020

2^η Επιλογή: **Εισαγωγή στην Ψυχιατρική.** N.C. Andreasen, DW. Black. Εκδότης: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ. Αθήνα, 2^η έκδοση/ 2015

3^η Επιλογή: **Kaplan & Sadock's Εγχειρίδιο Κλινικής Ψυχιατρικής.** Sadock J. Benjamin, Ahmad Samoon, Sadock A. Virginia. Εκδότης: K. & N. ΛΙΤΣΑΣ Ο.Ε. Αθήνα, 6^η έκδοση/2023

4^η Επιλογή: **Κλινική Ψυχιατρική.** Μιχάλης Γ. Μαδιανός. Εκδότης: ΙΔΕΟΛΟΓΙΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/2023.

53365	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Φώτος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -5ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

- Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:
- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
 - Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
 - Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
 - Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
 - Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.

- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

- Στεφανιαία νόσο
- Καρδιακές διαταραχές
- Διαταραχές των περιφερικών αγγείων
- Αιματολογικές διαταραχές
- Διαταραχές του αερισμού
- Διαταραχές της ανταλλαγής των αερίων
- Μυοσκελετικές διαταραχές
- Νευρολογικές διαταραχές
- Σκλήρυνση κατά πλάκας
- Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
- Διαταραχές όρασης-ακοής
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα των ατόμων που βιώνουν απώλεια, θρήνο και θάνατο.

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική

φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video
- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοση-

λευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. Τόμος Β' Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Επιμέλεια: Ηρώ Μπροκαλιάκη Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩ-ΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα, 5^η έκδοση/2013

2^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοση-
λευτική. Έννοιες και Πρακτική. Τόμος 1. Susan C. Dewit, Επιμέλεια: Αικ. Λαμπρινού, Χρυσ. Λεμονίδου Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD. Αθήνα, 1^η έκδοση 2009

3^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοση-
λευτική. Τόμος 1 Donna D. Ignatavicius, M. Linda Workman - Επιμέλεια: Ασπασία Βασιλειάδου. Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ. Αθήνα, 5^η έκδοση/2008

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Παντελής Στεργιάννης, Επίκουρος Καθηγητής
53363			
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Ε-7ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός

Η κατανόηση και απόκτηση από τον φοιτητή, θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις της συνδυαστικής θεραπευτικής σχετικά με: τη νοσηλευτική και σημειολογική αξιολόγηση των ασθενών με χειρουργικά προβλήματα, την Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική στα πλαίσια της μοριακής και γονιδιακής προσέγγισης του ασθενή.

Την εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, την παράθεση παραδειγμάτων και πλάνων φροντίδας για τη νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση διαταραχών και επειγουσών περιπτώσεων που παρουσιάζονται στη κλινική πρακτική, την επούληση του τραύματος, καθώς και σχετικά με την αντιμε-

τώπιση του ασθενή με νεοπλασματική νόσο σε επίπεδο ορθομοριακής προσέγγισης της νόσου.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα είδη των τραυμάτων ανάλογα με τον μηχανισμό πρόκλησης και τις διαφορές μεταξύ του νύσσοντος, του θλαστικού και του αποσπαστικού. Την κλινική εικόνα και τον τρόπο αντιμετώπισης. Τον τρόπο της σωστής πιεστικής επίδεσης για αποφυγή φλεβικής στάσης, απώλεια αίματος, τοξικού shock με την αφαίρεση της περιδέσης.
- Τον έλεγχο βιωσιμότητας των ιστών, επίσης

σε επείγουσες περιπτώσεις να γνωρίζουν τον τρόπο απολίνωσης αγγείων ή συρραφής. Τον τρόπο νεαροποίησης των χειρῶν και συρραφής επιφανειακού τραύματος. Τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων ραφών. Τις διαταραχές της επούλωσης. Τα ράμματα και τα χαρακτηριστικά των ραμμάτων.

- Γνωρίζουν τη διαδικασία επούλωσης του τραύματος τον ρόλο των αγγειοσυσπαστικών παραγόντων, των αγγειοδραστικών παραγόντων των αιμοπεταλίων και της αποκοκκιομάτωσης των αιμοπεταλίων και ειδικά το C5a το οποίο αποτελεί ισχυρό χημειοελκυστή για τα ουδετερόφιλα, το ρόλο των αγγειοδιασταλτικών παραγόντων προσταγλαδίνες, κινίνες.
- Την φλεγμονώδη φάση, την φάση πολλαπλασιασμού την επιθηλιοποίηση, την αγγειογένεση και την ανάπτυξη κοκκιοματώδους συνδετικού ιστού. Επίσης τα είδη του κολληαγόνου και την φάση ωρίμανσης ή αναδιαμόρφωσης και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση του τραύματος.
- Γνωρίζουν το πώς ταξινομούνται οι στομίες ανάλογα με τη λειτουργικότητά τους Τα επιδημιολογικά δεδομένα, τις διαφορές μεταξύ των στομιών ανάλογα με την νόσο και το σημείο δημιουργίας. Ο καρκίνος του παχέος εντέρου το στάδιο της νόσου και οι ιδιαιτερότητες στην ενημέρωση και την φροντίδα. Ο ρόλος της διατροφής, των λιπών, των στερολίων, των χολικών οξέων, του pH, των λιπαρών οξέων βραχείας αλυσού κλπ. Τις κοίλοστομίες διπλής εκστόμωσης. Τις ενδείξεις δημιουργίας ειλεοστομίας ανάλογα με την νόσο. Την ελαχιστοποίηση επιπλοκών – καλύτερος χειρισμός – καλύτερη ποιότητα ζωής
- Γνωρίζουν ότι οι στομίες του ανωτέρου πεπτικού χρησιμοποιούνται και για εντερική σίτιση. Ενδείξεις και αντενδείξεις τον προβλεπόμενο χρόνο σίτισης τους παράγοντες αυξημένου κινδύνου και την επιλογή του καθετήρα.
- Στομίες του ουροποιητικού συστήματος. Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τις ενδείξεις ανάλογα με τη νόσο, τις αντενδείξεις και το πότε θα πρέπει να δημιουργείται χειρουργική εκτομή της ουροδόχου κύστεως. Την φροντίδα και την αποφυγή των επιπλοκών. Επίσης τις ενδείξεις υπερηβικού καθετηριασμού και τις επιπλοκές. Την διαδερμική Νεφροστομία – Ενδείξεις.
- Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν την αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο. Η χειρουργική και ο ρόλος της στην ανακουφιστική φροντίδα.
- Τους στόχους της ανακουφιστικής φροντίδας και την φιλοσοφία των Hospice και της ανακουφιστικής φροντίδας, τα επίπεδα φροντίδας και το νομικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει. Το ρόλο των Ιατρών Πόνου και των συμπληρωματικών θεραπειών.
- Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά δεδομένα της νεοπλασματικής νόσου τις ενδείξεις χειρουργικής παρέμβασης την παθογένεια του καρκίνου τις μεταηλάξεις που συμβαίνουν σε γονιδιακό επίπεδο, τα ογκοκατασταλτικά γονίδια και τα πρωτο-ογκογονίδια και τους τρόπους παρέμβασεις σε επίπεδο πρόληψης και διδασκαλίας.
- Το ρόλο του καρκινοεμβρυϊκού αντιγόνου, της τελομεράσης, επίσης τους παράγοντες κινδύνου και τους προστατευτικούς παράγοντες αληθιά και τον ρόλο των ιχνοστοιχείων, αμινοξέων κλπ στην πρόληψη και εξέλιξη της νόσου και την ποιότητα ζωής. Το οξειδωτικό stress σε χειρουργημένους ασθενείς για καθορήσει και κακοήγη νόσο.
- Αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα τις ενδείξεις ενδοτραχειακής διασωλήνωσης τις αρχές αντιμετώπισης της απόφραξης τους προγνωστικούς δείκτες δύσκολου αεραγωγού, τον εξο-

πλησμό και τις ηλικιακές ιδιαιτερότητες, επίσης τη χρήση της λαρυγγικής μάσκας.

- Να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν επείγουσες περιπτώσεις στο τμήμα επειγουσών περιπτώσεων αληθιά και στα χειρουργικά και όχι μόνο τμήματα, στα οποία θα χρειασθεί να εργαστούν, λήψη κλινικών αποφάσεων, πράξεις και παρεμβάσεις.

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

1. Τραύμα φάσεις επουλήωσης του τραύματος κλινική και εργαστηριακή εκτίμηση του τραύματος, προ προφλεγμονώδεις και αντιφλεγμονώδεις μεσοδιαβητές ο ρόλος της ιντερλευκίνης-6. (IL-6). Τραύμα και υποκείμενα νοσήματα, νοσηλεία στο σπίτι. Σύγκληση τραύματος. Η συμβολή της της ορθομοριακής θεραπείας.
2. Στομίες: Κοίλοστομίες, στομίες ανώτερου πεπτικού συστήματος λειτουργία και φροντίδα, επιπλοκές. Νοσηλεία στο σπίτι.
3. Στομίες του ουροποιητικού συστήματος λειτουργία και φροντίδα, επιπλοκές. Νοσηλεία στο σπίτι
4. Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική. Η παθολογική ανατομική στην κλινική χειρουργική και χειρουργική νοσηλευτική ογκολογία. Ο ρόλος του ανοσοποιητικού συστήματος και της γονιδιακής θεραπείας στη νεοπλασματική νόσο. Ελεύθερες ρίζες οξυγόνου.
5. Η υπερθερμία στη χειρουργική ογκολογία και τη συνδυαστική θεραπευτική. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Η ορθομοριακή θεραπευτική σε προεγχειρητικό και μετεγχειρητικό επίπεδο.
6. Ο ρόλος της φυσικής θεραπευτικής και των συμπληρωματικών θεραπειών, στο χειρουργημένο για με νεοπλασματική νόσο ασθενή. Κατ' οίκον νοσηλεία.
7. Ο ρόλος της χειρουργικής στην ανακουφιστική φροντίδα. Ο ρόλος της χειρουργικής νοσηλευτικής σε σε ασθενείς με προχωρημένη νόσο.

Αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο- ανακουφιστική φροντίδα. Pain clinical nurse specialist of surgical nurse.

8. Επείγουσες παρεμβάσεις στον χειρουργημένο ασθενή. Πρόληψη θεραπεία αποκατάσταση στα πλαίσια της αντιληπτικής κριτικής και συνδυαστικής σκέψης και εφαρμογής.
9. Παθήσεις του θυρεοειδούς αδένος Χειρουργική αντιμετώπιση, επικουρική, επιπλοκές, διαχείριση κινδύνου.
10. Αντιμετώπιση πολυτραυματία, διασωλήνωση.
11. Διατροφή και μεταβολική παρακολούθηση σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς.
12. Λοιμώξεις σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς. Ο ρόλος της ορθομοριακής και των συμπληρωματικών θεραπειών.
13. Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων. Τους αιτιολογικούς παράγοντες την συμπτωματολογία και την αντιμετώπιση. Την συμβολή των επικουρικών και συμπληρωματικών θεραπειών (πχ μελάνωμα).

Εργαστηριακή εκπαίδευση

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών – προπλησμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων όπως η διασωλήνωση.

Σε ζώϊκους ιστούς για την αντιμετώπιση τραυμάτων, την απολίνωση, για την συρραφή αυτών κλπ. σε δεξιότητες που εφαρμόζονται στα χειρουργικά τμήματα, στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης. Καθώς και στα εξωτερικά ιατρεία και στο τμήμα επειγουσών περιπτώσεων., συρραφή τραυμάτων, κλειστή μέθοδος εφαρμογής αποστειρωμένων γαντιών, ο ρόλος του εργαλαιοδότη και του συντονιστή, τοποθέτηση χειρουργικών εργαλείων, χειρουργική ομάδα ανά είδος χειρουργικής επέμβασης, πρωτόκολλο χειρουργικής επέμβασης διεγχειρητικά.

Κλινική άσκηση

Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται:

- Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολούθηση του αρρώστου.
- Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.
- Στα εξωτερικά ιατρεία
- Στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων .

Μέθοδος – τρόπος εκπαίδευσης: Διαλέξεις με

την υποστήριξη power point, ανάλυση περιπτώσεων ασθενών, video παρουσίαση και ανάλυση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης, εργασίες κλπ).

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική II. Τόμος 2. Osborn K.S., Wraa C.E., Watson A. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD. Αθήνα 1^η έκδοση/2011

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ		Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια	
53419 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		Συνεπικούρηση Κλινικής Άσκησης:	
		ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
		Κωνσταντίνος Νακάκης, Λέκτορας Εφαρμογών	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

Στο μάθημα περιγράφεται το θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. Δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινοτικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες (καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις, σακχαρώδη διαβήτη, καρκίνο, Aids, προβλήματα τρίτης ηλικίας, προβλήματα ψυχικής υγείας).

Μαθησιακοί στόχοι

- Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- Ανιχνεύσει τις ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινοτικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες.
- Αναγνωρίζει Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
- Αναφέρει διαφορές στη προσέγγιση της εκπαίδευσης ειδικών ομάδων ασθενών.
- Χρησιμοποιεί Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.

- Περιγράφει σημαντικές διαφορές μεταξύ της νοσοκομειακής και κατ'οίκον φροντίδας υγείας.
- Αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες που διέπουν την παροχή της κατ'οίκον φροντίδας.
- Κατανοεί την επίδραση του ρόλου του οικογενειακού άτυπου φροντιστή στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας/φροντιστή και την επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών.
- Κατανοεί την επίδραση της νόσου στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας.
- Σχεδιάζει το πλάνο φροντίδας κατ'οίκον κατά περίπτωση.
- Περιγράφει ρόλους και αρμοδιότητες των νοσηλευτών στην Κατ'οίκον νοσηλεία.
- Αναγνωρίζει τους περιβαλλοντικούς κινδύνους του σπιτιού και προτείνει μεθόδους για τη μείωση της επικινδυνότητας του σπιτιού.
- Αναλύει τη σημασία της σχέσης εμπιστοσύνης και της καταγραφής των νοσηλευτικών πράξεων .

Περιεχόμενο

Διδακτικό-θεωρητικό μέρος

1. Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας.
2. Ρόλοι και αρμοδιότητες των νοσηλευτών. Η επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών
3. Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
4. Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.
5. Ανίχνευση των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθε-

των προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες. Στελέχωση των υπηρεσιών

6. Κατ' οίκον νοσηλεία.
7. Οικογενειακή νοσηλευτική
8. Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα.
9. Άτομα με καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις.
10. Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη.
11. Άτομα με καρκίνο.
12. Άτομα με Aids.
13. Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας. Άσκηση σε Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε πληθυσμιακές ομάδες με προβλήματα υγείας.

Άσκηση σε Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε πληθυσμιακές ομάδες με προβλήματα υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας

1. Διαλέξεις /επίδειξη video
2. Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με μελέτες περίπτωσης θεματολογίας διαχείρισης, αυτοφροντίδας και αυτοδιαχείρισης ατόμων με χρόνια προβλήματα υγείας, και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. (Μεθοδολογία Problem Basic Learning)
3. Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινωνικής νοσηλευτικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή Προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Κατ' Οίκον Νοσηλευτική Φροντίδα. Α. Καλοκαιρινού- Αναγνωστοπούλου, Θ. Αδα-

μακίδου. Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2014

2^η Επιλογή: Νοσηλευτική της Οικογένειας. Α. Καλοκαιρινού- Αναγνωστοπούλου, Μ. Αθανασοπούλου-Βουδούρη Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση/2010

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, Αθηνά Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ, www.kallipos.gr, Έτος 2015

53453	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννα Παυλοπούλου, Καθηγήτρια Κωνσταντίνος Τσουμάκας, Ομότιμος Καθηγητής Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ- 3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών της Νοσηλευτικής στον τομέα της Παιδιατρικής.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τις διαδικασίες και τις πρακτικές της κλινικής προσέγγισης και αξιολόγησης του φυσιολογικού και του πάσχοντος παιδιού, καθώς και με την αναγνώριση των συμπτωμάτων και σημείων, την διαγνωστική προσέγγιση και θεραπευτική αντιμετώπιση των συνηθέστερων παιδιατρικών καταστάσεων και παθήσεων. Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Λαμβάνουν το παιδιατρικό ιστορικό & έχουν την ικανότητα περιεκτικής παρουσίασής του
- Πραγματοποιούν φυσική εξέταση σε όλες τις ηλικίες
- Πραγματοποιούν τη βασική διαγνωστική προσέγγιση & διαφορική διάγνωση
- Διακρίνει την ανάγκη επείγουσας αντιμετώπισης σε νεογνά και παιδιά
- Γνωρίζει τη θεραπευτική αντιμετώπιση των συνηθέστερων νεογνικών και παιδιατρικών κατα-

στάσεων και παθήσεων, όπως ίκτερος, πυρετός, σπασμοί, αφυδάτωση, αναπνευστική δυσχέρεια, οξεία καρδιακή και νεφρική ανεπάρκεια.

- Εξοικειωθεί με απλές και παρεμβατικές νοσηλευτικές πράξεις, όπως θερμομέτρηση, λήψη ΑΠ, διενέργεια φυματινοαντίδρασης, αιμοληψία, τοποθέτηση ουροκαθετήρα και ρινογαστρικού καθετήρα, υπερηβική και οσφυονωτιαία παρακέντηση
- Σέβεται τη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και να αναγνωρίζει τα ηθικά διλήμματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη νοσηλεία των ασθενών

Περιεχόμενο

Α' ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Αναπτύσσονται οι σύγχρονες εξελίξεις της Παιδιατρικής σχετικά με τα συχνότερα προβλήματα και τα αντιπροσωπευτικά νοσήματα σε όλες τις ηλικίες, από το νεογνό ως τον έφηβο.

Εισαγωγή στη Παιδιατρική

- Παιδιατρικό ιστορικό και φυσική εξέταση. Ηθικά διλήμματα κατά τη νοσηλεία.
- Ανάπτυξη & συμπεριφορά
- Εκτίμηση σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης του παιδιού. Διαταραχές συμπεριφοράς

Αφυδάτωση – Οξεοβασική ισορροπία

- Ορισμός αφυδάτωσης, είδη αφυδάτωσης, κλινικά σημεία, αντιμετώπιση.
- Ηλεκτρολυτικές διαταραχές, αντιμετώπιση.

Διατροφή

- Διατροφή βρέφους, του νηπίου και μεγαλύτερου παιδιού, διατροφικές ανάγκες εφήβων, μητρικός θηλασμός και πηλoneκρήματα. Διατροφικές διαταραχές

Νεογνολογία

- Κλινική εξέταση του νεογνού. Προσυμπτωματικός έλεγχος. Συνήθη προβλήματα τελειόμηνου & πρόωρου νεογνού. Αναπνευστική δυσχέρεια, νεκρωτική εντεροκολίτιδα. Νεογνικός ίκτερος. Συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις.

Γενετική

- Κλινική υποψία γενετικού νοσήματος, διαγνωστική διερεύνηση, συχνότερα γενετικά νοσήματα, συμβουλευτική.

Ανοσολογία και Εμβόλια

- Είδη και οφέλη εμβολίων, ανοσολογική απάντηση, ανεπιθύμητες ενέργειες. Ανάλυση Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών.

Λοιμώδη νοσήματα

- Ιογενή νοσήματα που προβάλλουν με εξάνθημα, κλινική εικόνα, επιπλοκές, πρόγνωση και αντιμετώπιση. Λοιμώξεις ΚΝΣ.

Παθήσεις αναπνευστικού

- Ιογενείς και βακτηριακές λοιμώξεις ανώτερου & κατώτερου αναπνευστικού. Φυματίωση. Άσθμα- Ινοκυστική νόσος

Νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος

- Καρδιακή ανεπάρκεια, αρρυθμίες. Συγγενείς και επίκτητες καρδιοπάθειες.

Συνήθεις γαστρεντερικές παθήσεις

- Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, πυλωρική στένωση, εγχολειασμός του εντέρου.
- Επιδημιολογία, αίτια και αντιμετώπιση γαστρεντερίτιδας, αιμορραγία πεπτικού, ιδιοπαθής φλεγμονώδης νόσος του εντέρου. Κοιλιακό άλγος (διαφορική διάγνωση -διερεύνηση)

Παθήσεις ουροποιητικού

- Αιματοουρία, ηευκωματοουρία
- Λοιμώξεις ουροποιητικού: παθογόνα αίτια, κλινική εικόνα και επιπλοκές, αντιμετώπιση, διερεύνηση και παρακολούθηση κυστεοурητηρικής παλινδρόμησης.
- Οξεία σπειραματονεφρίτιδα, νεφρωσικό σύνδρομο. Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.

Συνήθη νευρολογικά νοσήματα

- Υποτονία, σπαστική τετραπληγία, αταξία, μυασθένεια.
- Κεφαλαγία, ημικρανία.
- Πυρετικοί σπασμοί, επιληψία, επιληπτικά σύνδρομα, αντιεπιληπτικά φάρμακα.

Αιματολογία- Ογκολογία

- Σιδηροπενική αναιμία. Διαταραχές στη βιοσύνθεση της αιμοσφαιρίνης, θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία. Θρομβοπενία, θρομβοκυττάρωση, διαταραχές της πήξης του αίματος.
- Λευχαιμίες και Λεμφώματα: επιδημιολογία, κλινική εικόνα και πρόγνωση.
- Μεταμόσχευση μυελού των οστών. Όγκοι συμπαγών οργάνων.

Ρευματολογικά νοσήματα

- Αρθρίτιδες. Αγγειίτιδες, νόσος Kawasaki.
- Συστηματικά νοσήματα (ερυθηματώδης λύκος, δερματομυοσίτιδα).

Ενδοκρινικές παθήσεις

- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης.
- Υποθυροειδισμός, συγγενής υπερπλησία επινεφριδίων.
- Χαμηλό ανάστημα

Συνήθη χειρουργικά και ορθοπεδικά προβλήματα

- Οξεία σκωληκοειδίτιδα. Επώδυνο όσχεο- Κρυψορχία- Βουβωνοκήλη
- Συγγενές εξάρθημα ισχίου. Σκολίωση.

Συνήθη δερματολογικά προβλήματα

- ΔΔ εξανθήματος. Εξάνθημα και συστηματικά νοσήματα.

Παιδικά ατυχήματα- Επείγουσες παιδιατρικές καταστάσεις

- Επιδημιολογία- Πρόληψη- Αντιμετώπιση
- Πνιγμός, πνιγμονή, έγκαυμα. Πτώσεις, τραυματισμοί.
- Υπερπυρεξία- Καταπληξία- Σπασμοί- Οξύς πόνο- Αναφυλαξία- Κώμα, ΚΑΡΠΑ- SIDS

Β' ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Εξωτερικά ιατρεία, γενικά και ειδικά τμήματα των Παιδιατρικών νοσοκομείων

Εκπαιδευτικές μέθοδοι

Διαλέξεις από αμφιθεάτρου, διαδραστικές παρουσιάσεις με τη συμμετοχή των φοιτητών με ερωταπαντήσεις μέσω διαδικτυακών εφαρμογών,

παρουσίαση περιπτώσεων, εκπαιδευτικά βίντεο, κλινικά φροντιστήρια, κλινική άσκηση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Nelson Βασική Παιδιατρική, 5^η έκδοση. Marc dante JK, Kliegman MR. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 5^η έκδοση/2020.

2^η Επιλογή: Βασική Παιδιατρική, 4^η έκδοση. Κανακούδη-Τσακαλίδου Φλωρεντία, Παπαχρήστου Φώτιος, Δρόσου-Αγακίδου Βασιλική, Ζαφειρίου Δημήτριος. Εκδότης: UNIVERSITY STUDIO PRESS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ, 4^η έκδοση/2023.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ			Πέτρος Γαλάνης, Επίκουρος Καθηγητής Φροντιστήρια:
53510	ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παρίσης Γάλλιος, Εντεταθμένος διδάσκων
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός: Η κατανόηση των βασικών αρχών μεθοδολογίας που διέπουν τη νοσηλευτική έρευνα με σκοπό την πραγματοποίηση κλινικών πράξεων που να βασίζονται σε τεκμήρια.

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση των βασικών αρχών της επιστημονικής έρευνας.
- Ανάπτυξη των χαρακτηριστικών της επιστημονικής έρευνας.
- Αποτύπωση του σκοπού και των τύπων έρευνας.
- Παρουσίαση των περιορισμών της επιστημονικής έρευνας.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές μεθοδολογίας της έρευνας

- Σημασία εφαρμογής της μεθοδολογίας της έρευνας στη Νοσηλευτική επιστήμη
- Λήψη κλινικών αποφάσεων βασισμένη σε τεκμήρια
- Είδη έρευνας
- Βασικές αρχές και εφαρμογές της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας στη Νοσηλευτική επιστήμη
- Σχεδιασμός πρωτοκόλλου μιας μελέτης
- Καθορισμός ερευνητικών υποθέσεων στη Νοσηλευτική έρευνα
- Βήματα διεξαγωγής μιας μελέτης
- Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
- Μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα και την ποσοτική έρευνα

- Βασικές αρχές και εφαρμογές της πειραματικής έρευνας
-

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η επιλογή: Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας. Πέτρος Γαλιάνης. Εκδότης: Εκδόσεις Κριτική Α.Ε., Αθήνα, 2^η έκδοση/2022.

2^η επιλογή: Μεθοδολογία νοσηλευτικής έρευνας. Αναστάσιος Μερκούρης. Εκδότης: ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΙΚΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ, Αθήνα 2^η έκδοση/2008.

3^η επιλογή: Η ερευνητική μεθοδολογία στον πραγματικό κόσμο. 4^η έκδοση. Gray David, Πρόδρομος Χατζόγλου, Δεληιάς Παύλος (επιμέλεια). Εκδότης: ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε., Αθήνα, 4^η έκδοση/2018.

Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53421	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
Ωρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	1Θ-2ΚΑ		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2		

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας σε ασθενείς με παθήσεις του νεφρού. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν και να αξιολογούν τα σημεία και συμπτώματα, τον ειδικό εργαστηριακό έλεγχο, τα προβλήματα και τις επιπλοκές που χαρακτηρίζουν τα νοσήματα του νεφρού
- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τη μεθοδολογία, την τεχνολογία, την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις με έμφαση στην τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της κάθε πράξης κατά την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αξιολογούν την κλινική κατάσταση του ασθενή με νεφρική νόσο, να εφαρμόζουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση και να αποτιμούν τα αποτελέσματά της στη φυσική, ψυχική κοινωνική του υγεία με βάση τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην φροντίδα ασθενούς με νεφροπάθεια.
- Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του νοσηλευτή στην παρούσα κατάσταση και τη μελλοντική τάση στον τομέα της Νεφρολογικής Νοσηλευτικής.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με Οξεία Νεφρική Βλάβη και Χρόνια Νεφρική Νόσο.
- Βασικές αρχές αιμοκάθαρσης και περιτοναϊκής κάθαρσης, τεχνικές, προσπέλαση.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών σε νεφρική υποκατάσταση (Αιμοκάθαρση, Περιτοναϊκή Κάθαρση, Μεταμόσχευση).
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών και εφήβων με νεφροπάθεια.
- Διατροφή στη Νεφροπάθεια.
- Ψυχολογικά προβλήματα - Ποιότητα ζωής των ασθενών σε εξωνεφρική κάθαρση.

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές θα ασκηθούν σε ειδικές νεφρολογικές μονάδες (Εξωτερικό Νεφρολογικό Ιατρείο, Νεφρολογική Κλινική, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης, Μονάδα Μεταμόσχευσης Νεφρού)

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

Σύγγραμμα

Νεφρολογική Νοσηλευτική. Βασιλική Μάτζιου

– Μεγαπάνου Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε., Αθήνα 1^η έκδοση/2009.

53422	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ηρώ Μποκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Νικόλαος Φώτος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με καρδιολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
- Συμμετέχουν στη διενέργεια παρακλινικού ελέγχου, με έμφαση στη λήψη και ερμηνεία ηλεκτροκαρδιογραφήματος.
- Συμμετέχουν στις επεμβατικές και μη-επεμβατικές θεραπευτικές παρεμβάσεις που διενεργούνται για την αντιμετώπιση των καρδιολογικών νοσημάτων.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.

- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα υγείας (νοσηλευτικό ιστορικό, κλινική εξέταση, παρακλινικός έλεγχος)
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα (φυσιολογικό - παθολογικό)
- Συνεχής αιμοδυναμική παρακολούθηση
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:
- Καρδιακές αρρυθμίες
- Μόνιμο βηματοδότη - εμφυτεύσιμο απινιδιστή
- Καρδιακό καθετηριασμό - αγγειοπλαστική
- Καρδιοχειρουργική επέμβαση
- Μεταμόσχευση καρδιάς
- Καρδιακή αποκατάσταση

- Γυναίκα και καρδιαγγειακή νόσος
- Προσήλωση στη θεραπευτική αγωγή ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα
- Αυτοφροντίδα και ανακουφιστική φροντίδα ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα
- Παράγοντες κινδύνου και πρόληψη καρδιαγγειακής νόσου

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες καρδιολογικές κλινικές, καρδιολογικές και καρδιοχειρουργικές μονάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει ενεργά στη φροντίδα του ασθενή, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών ή των υπεύθυνων νοσηλευτών του αντίστοιχου τμήματος.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video

- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Καρδιολογικές Κλινικές, Καρδιολογικές Μονάδες και Αιμοδυναμικά Εργαστήρια γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: **Νόσοι της καρδιάς και νοσηλευτική φροντίδα. Ολιστική προσέγγιση.** Ηρώ Πανανουδάκη-Μπροκαλιάκη Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα, 2^η έκδοση/2013.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

53429	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής
	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Συνεπικοινωνία: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία που θα επιτρέψουν την ακριβή νοσηλευτική εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς με οξεία ή χρόνια αναπνευστικά προβλήματα.

Η Πνευμονολογία – Νοσηλευτική Αναπνευστικών παθήσεων αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική με δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακοί στόχοι

Πρόκειται για κατ’ επιλογήν κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας ενταγμένο στο 6^ο εξάμηνο. Η Πνευμονολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα σε Νοσοκομεία είτε σε επίπεδο κλινικής είτε σε επίπεδο τμήματος επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ).

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων στη Νοσηλευτική φροντίδα Πνευμονοπαθών. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση

των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής και θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική πρακτική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε τακτικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Αξιολογεί κλινικά τα συμπτώματα του αναπνευστικού
2. Διακρίνει την ποιότητα των πτυέλων
3. Να διενεργεί βρογχοαναρρόφηση και νεφελοποίηση φαρμάκων
4. Διαπιστώνει επικίνδυνες καταστάσεις από το αναπνευστικό (αποκορεσμό, υπερκαπνικό κώμα, κάματο αναπνευστικών μυών, επερχόμενο κάματο αναπνευστικών μυών κλπ).
5. Εκτελεί μια απλή σπιρομέτρηση αξιόπιστα
6. Συμμετέχει στην εξέταση με σωματικό πηθυσμογράφο
7. Συμμετέχει στην εξέταση για διαπίστωση διαταραχών της αναπνοής κατά τον ύπνο – εργαστήριο μελέτης ύπνου
8. Προετοιμάζει τα απαραίτητα για αρτηριοκέντηση – λήψη αερίων αίματος
9. Αξιολογεί τα αέρια αίματος ως προς το σκέλος του επείγοντος
10. Να συμμετέχει ενεργά στη λειτουργία βρογχοσκοπικού εργαστηρίου

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο

1. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογία αναπνευστικού - Η μηχανική και ο έλεγχος της αναπνο-

ής, ο πνευμονικός αερισμός, η αιματική ροή και η ανταλλαγή αερίων, η εκτίμηση τους και η ερμηνεία των ευρημάτων του ελέγχου της πνευμονικής λειτουργίας – Ιστορικό & φυσική εξέταση – Σημεία & Συμπτώματα (βήχας, απόχρεμψη, δύσπνοια, θωρακικό άλγος, συριγμός, κυάνωση, αιμόπτυση) - Απεικονιστικός έλεγχος (ακτινολογικός, CT, MRI, US, PET)

2. Νόσοι των αεραγωγών: Άσθμα, ΧΑΠ, Βρογχεκτασίες - Κυστική ίνωση, Απόφραξη μεγάλων αεραγωγών, Χρόνια ρινίτιδα, Δυσλειτουργία φωνητικών χορδών – Νοσήματα από επαγγελματικές εκθέσεις και περιβαλλοντικές επιδράσεις - Νεοπλάσματα Πνεύμονα
3. Σπιρομετρία και προβλεπόμενες τιμές - Τα αέρια αίματος στον έλεγχο της πνευμονικής λειτουργίας – Δοκιμασία κόπωσης – Δοκιμασία πρόκλησης Κάπνισμα, Διακοπή καπνίσματος και ιατρείο διακοπής καπνίσματος -Άπνοια του ύπνου, Σύνδρομο υποαερισμού
4. Νοσήματα της πνευμονικής κυκλοφορίας: Πνευμονική υπέρταση, Πνευμονική θρομβοεμβολική νόσος, Αγγειίτιδες, Σύνδρομο Διάχυτης κυψελιδικής αιμορραγίας. Νοσήματα ελέγχου της αναπνοής: Οξεία και χρόνια ανεπάρκεια αερισμού – Αναπνευστική ανεπάρκεια, Νόσος από υψόμετρο
5. Διαγνωστικές & θεραπευτικές επεμβάσεις: Βρογχοσκόπηση, BAL, Βιοψία λεπτής βελόνης, Θωρακοσκόπηση - Πλευροσκόπηση, Παρακέντηση υπεζωκότα, Θεραπευτικές παρεμβάσεις
6. Διάμεσα νοσήματα: Ιδιοπαθής διάμεση πνευμονία, Πνευμονικές εκδηλώσεις κολληγονώσεων, Σαρκοείδωση, Νοσήματα από φάρμακα, Κυψελιδική πρωτείνωση, Ιστιοκύτωση, Αμυλοείδωση, Λεμφαγγειοθηριόματωση, Αποφρακτική βρογχοίτιδα. Νοσήματα του πνευμονικού παρεγχύματος: ARDS, ηωσινοφιλική πνευμονία, Μεταμόσχευση πνεύμονα
7. Νοσήματα υπεζωκότα, μεσοθωρακίου & θωρακικού τοιχώματος: Πνευμοθώρακας - αιμο-

θώρακας, Υπεζωκοτικές συλλογές, εμπύημα - Νοσήματα μεσοθωρακίου – Νευρομυικά νοσήματα - Νοσήματα κατάδυσης

8. Η συμμετοχή του νοσηλευτή στη φροντίδα των αναπνευστικών νοσημάτων, συγκεντρωτικά (αιμόπτυση, βρογχοδιαστολή, δύσπνοια, διασωλήνωση & παρακέντηση θώρακα, διακομιδή ασθενούς & οξυγονοθεραπεία, ενεργός συμμετοχή του ασθενούς, διατροφή, φυσιοθεραπεία, αποκατάσταση)
9. Λοιμώξεις του αναπνευστικού (ανώτερο αναπνευστικό, πνευμονία, ροιμώξεις υπεζωκότα, απόστημα), H1N1, SARS, MERS, πανδημίες - Φυματίωση (πνευμονική, εξωπνευμονική, λανθάνουσα, μη μυκοβακτηριδιακή, σε ανοσοκατασταλμένους κλπ)

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (13 ώρες) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές. Υπάρχει προοπτική για ανάρτηση των διαλέξεων για κατ' επίκληση (on demand) παρακολούθηση. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική -πρακτική εκπαίδευση

(13 ώρες) σε τακτικό Εξωτερικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτούργειο Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας του Τμήματος. Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.

Συνοδικά 39 ώρες θεωρητική και κλινική -πρακτική άσκηση σε ασθενείς.

Αξιολόγηση Φοιτητών: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές ERASMUS).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία

1^η Επιλογή: Κλινική Πνευμονολογία, 2^η έκδοση. Spiro Stephen, Silvestri Gerard, Agusti Alvar, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2019.

2^η Επιλογή: CURRENT Σύγχρονη Πνευμονολογία - διάγνωση και θεραπεία. Hanley M. M., Welsh C., Μπαϊτόπουλος Γεώργιος Ι. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα 1^η έκδοση/2007.

53497	*ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Συντονίστρια: Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας:		Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών στις θερινές διακοπές του 6ου εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών	
ECTS: 8			

Σκοπός

Κύριος στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των

αρχών της Νοσηλευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας οι φοιτητές ασκούνται ώστε μετά την περάτωση των σπουδών τους να μπορούν να αναλαμβάνουν

την ευθύνη παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Ειδικότερα τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ο φοιτητής αναμένεται να είναι ικανός να επιδεικνύει ότι κατέχει μετά την ολοκλήρωση της άσκησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Να αξιολογεί να διαγιγνώσκει, να σχεδιάζει και να παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα, επικεντρωμένη στις θεραπευτικές εκβάσεις φροντίδας υγείας.
- Να ενσωματώνει, να προωθεί και να εφαρμόζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές βασικές αρχές της νοσηλευτικής και να στηρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις πάνω στην επιστημονική τεκμηρίωση και τους διαθέσιμους πόρους.
- Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.
- Να λαμβάνει υπόψη του, τους διεθνείς κι εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και τις επιπτώσεις της παροχής φροντίδας υγείας, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των ασθενών για ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας τους.
- Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας υγείας.
- Να συντονίζει ανεξάρτητα την φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζεται διεπιστημονικά για την επίτευξη ασφαούς ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη θεραπείας αποκατάσταση και ανακουφιστική φροντίδα.
- Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την

ευημερία των ατόμων, των οικογενειών ή των ομάδων που φροντίζει, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους.

- Να προωθεί τον υγιεινό τρόπο ζωής, τα μέτρα πρόληψης και αυτοφροντίδας, ενισχύοντας την ενδυνάμωση, προάγοντας την υγεία και ενισχύοντας συμπεριφορές και τη συμμόρφωση με τη θεραπεία.
- Να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, συστηματική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και νοσηλευτική λήψη αποφάσεων στο επαγγελματικό πλαίσιο παροχής φροντίδας.
- Να αναγνωρίζει τα σημεία κλειδιά της ηγεσίας, τα οποία είναι απαραίτητα για το συντονισμό των ομάδων υγείας.
- Να συμμετέχει στη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές εξελίξεις και ηθικές αρχές.
- Να ανταποκρίνεται έγκαιρα και κατάλληλα σε απρόσμενες και ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.
- Να εφαρμόζει αποτελεσματικές παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσης που μπορούν να διατηρήσουν τη ζωή και την ποιότητα της ζωής.
- Να αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και να αναγνωρίζει τα όρια του δικού του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.
- Να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διαβίωση μάθηση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
- Να προωθεί και να διατηρεί θετική εικόνα της Νοσηλευτικής.

Περιεχόμενο και Κλινικό Μέρος

Στην πρακτική άσκηση μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το 6^ο

εξάμηνο ή το 8^ο εξάμηνο αλλιώς δεν έχουν ορκιστεί.

Η συνολική διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα είναι δυο μήνες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Το ωράριο θα είναι πρωινό (Δευτέρα- Παρασκευή).

Η επιλογή των νοσοκομείων γίνεται σε συνεργασία των φοιτητών και της υπεύθυνης συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Την ευθύνη παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει το γραφείο εκπαίδευσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του νοσοκομείου.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής ο φοιτητής παραδίδει έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης στον υπεύθυνο καθηγητή. Η διευθύντρια της Νοσηλευτικής υπηρεσίας και η υπεύθυνη του μαθήματος επιβεβαιώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Στο πτυχίο των φοιτητών που επιλέξουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση χορηγείται συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία

ζ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 7 ^ο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2		1	4	26		13	52	91	5,5
2.	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			4	26			52	78	5
3.	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			4	26			52	78	5
4.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
5.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	4			2	52			26	78	7
											26,5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά											
1.	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	1			1	13			13	26	2
2.	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	1	1			13	13			26	2
4.	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	1			1	13			13	26	2

		Βασική Μάττζιου, Καθηγήτρια Κωνσταντίνος Πέτσιος, Επίκ. Καθηγητής Βαρβάρα Μπουτοπούλου, Ακαδ. Υπότροφος
53475	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1Ε-4ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5,5

Σκοπός

Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή ολιστικής εξατομικευμένης οικογενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλευόμενο παιδί.

Μαθησιακοί Στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν βασικές επιστημονικές γνώσεις για τις ιδιαιτερότητες της παιδικής ηλικίας που σχετίζονται με τις αρνητικές επιπτώσεις της νοσηλείας στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.
- Να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες του παιδιού στις επώδυνες διαδικασίες και τον σημαντικό ρόλο της παρουσίας των γονέων κατά την εκτέλεση των διαδικασιών.
- Να χρησιμοποιούν επιστημονικά εργαλεία εκτίμησης του πόνου και να εφαρμόζουν φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές μεθόδους αντιμετώπισής του.
- Να σχεδιάζουν τη νοσηλευτική φροντίδα σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία με έμφαση στη νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση και στην οργάνωση και εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη φροντίδα των νεογνών.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των αναπνευστικών νοσημάτων, νεφρολογικών, εν-

δοκρινικών, καρδιαγγειακών παθήσεων. Να αξιολογούν την κατάσταση του παιδιού, να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να προγραμματίζουν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις.

- Να παρέχουν τεκμηριωμένη νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Να γνωρίζουν τις μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.
- Να γνωρίζουν τα νοσηλευτικά προβλήματα του γαστρεντερικού συστήματος ανά ηλικιακή ομάδα.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία, τις άμεσες και απώτερες επιπλοκές του νεανικού σακχαρώδους διαβήτη και να εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις. Να παρέχουν συστηματική εκπαίδευση στο παιδί και στους γονείς για τη διαχείριση του νοσήματος.
- Να παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα στο παιδί με κακοήθη νοσήματα. Να αναγνωρίζουν έγκαιρα τις παρενέργειες της θεραπευτικής προσέγγισης και να εφαρμόζουν τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Να αξιολογούν με επιστημονικά εργαλεία την κατάσταση του παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση. Συστηματική παρακολούθηση του επιπέδου συνείδησης για έγκαιρη πρόληψη των επιπλοκών.
- Να γνωρίζουν τα ορθοπαιδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία και να παρέχουν εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα.
- Να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά χαρακτηριστι-

κά της εγκαυματικής νόσου. Η φροντίδα του παιδιού με εγκαυματική νόσο να βασίζεται σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.

Σε επίπεδο ικανοτήτων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του νοσηλευόμενου παιδιού και της οικογένειάς του.
- Να προγραμματίζουν την παρεχόμενη φροντίδα σύμφωνα με τεκμηριωμένες γνώσεις και τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων κατά την νοσηλεία του παιδιού και να εφαρμόζουν τις αρχές της οικογενειοκεντρικής φροντίδας
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τις ενδεδειγμένες παιδιατρικές νοσηλευτικές διαδικασίες σύμφωνα με τα ευρήματα της νοσηλευτικής εκτίμησης.

Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική αξιολόγηση στον παιδιατρικό ασθενή.
- Να λαμβάνουν και να αξιολογούν τα ζωτικά σημεία ανάλογα με το ηλικιακό επίπεδο ανάπτυξης του παιδιού.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά, τους τρόπους και μεθόδους χορήγησης των φαρμάκων και τον υπολογισμό των δόσεων.
- Να χορηγούν ενδοφλέβια υγρά και να υπολογίζουν το ισοζύγιο.
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας φλεβοκέντησης & αιμοληψίας.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.

- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας αναρρόφησης.
- Να αξιολογούν τον παιδιατρικό πόνο με κλίμακες εκτίμησης πόνου.
- Να γνωρίζουν βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Επιπτώσεις της νοσοκομειακής νοσηλείας στην συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.
- Οικογενειοκεντρική φροντίδα .Επώδυνες διαδικασίες .Προετοιμασία παιδιών και γονέων
- Νοσηλευτική προσέγγιση του παιδιατρικού πόνου
- Νοσηλευτική φροντίδα νεογνών
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με αναπνευστικά προβλήματα
- Φροντίδα παιδιού με καρδιακές παθήσεις
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Μέθοδοι υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας
- Φροντίδα παιδιών με προβλήματα γαστρεντερικού συστήματος
- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Φροντίδα παιδιού με κακοήθη νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση
- Ορθοπεδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία. Νοσηλευτική φροντίδα
- Φροντίδα παιδιού με εγκαυματική νόσο
-

Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής

- Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού ασθενή.
- Λήψη και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων στα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης του παιδιού.
- Ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά. Τρόποι και μέθοδοι χορήγησης φαρμάκων και υπολογισμός δόσεων.

- Χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών.
- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας φλεβοκέντησης & αιμοληψίας.
- Ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.
- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας αναρρόφησης.
- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας καηλιεργειών.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού πόνου με κλίμακες εκτίμησης πόνου.
- Βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Παραδόσεις.
- Επιδείξεις. Η εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνικών με έμφαση στην ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών (εισήγηση, επίδει-

- ξη, μελέτη περίπτωσης, παιχνίδι ρόλων, προσομοίωση, ομάδες εργασίας).
- Εξάσκηση των φοιτητών στις νοσηλευτικές διαδικασίες στο εργαστήριο.
- Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το θεωρητικό μάθημα: 70%
- Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το εργαστηριακό μάθημα: 30%
-

Σύγγραμμα

Παιδιατρική Νοσηλευτική. Βασικές Αρχές στη φροντίδα παιδιών Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπά-νου. Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2^η έκδοση/2021.

Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ		
53460	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-4ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5

Σκοπός

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία και την εντατική νοσηλευτική που προσφέρεται σε βαριά πάσχοντες ασθενείς σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αληιά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγ-

μένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Εντατικολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα στις ΜΕΘ και ΜΑΦ των Νοσοκομείων όπου εργάζονται Νοσηλευτές παρέχοντας υπηρεσίες υγείας.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία.

Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των βαριά πασχόντων ασθενών με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής αξιολόγησης και θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική πρακτική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε ΜΕΘ στην καθημερινή κλινική φροντίδα των ασθενών υπό

μηχανική υποστήριξη της αν αναπνοής και τη διαχείριση επειγουσών καταστάσεων σε ασθενείς με βαριά αναπνευστική, κυκλοφορική, εγκεφαλική, νεφρική ανεπάρκεια (πολυοργανική δυσλειτουργία) καθώς και την εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών υποστήριξη της ζωής (μηχανικός αερισμός, υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας, αντιμετώπιση σοκ).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τι είναι η Εντατικολογία
2. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο των επειγουσών καταστάσεων
3. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε βαριά πάσχοντες ασθενείς υπό μηχανικό αερισμό
4. εξοικείωση με εξειδικευμένες τεχνικές υποστήριξης ζωτικών λειτουργιών
5. εξοικείωση με συσκευές και μηχανήματα παρακολούθησης – monitoring βαριά πασχόντων ασθενών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Αρχές εντατικής θεραπείας, οργάνωση & λειτουργία ΜΕΘ
2. Τεχνικές απεικόνισης, Εντατική παρακολούθηση
3. Καρδιολογικά προβλήματα στη ΜΕΘ, Στεφανιαία νόσος, Εξειδικευμένη ΚΑΡΠΑ
4. Οξεοβασική Ισορροπία
5. Καταστολή, Αναλγησία και Μυοχάλαση στη ΜΕΘ. Ψυχιατρικά προβλήματα
6. Εντατική φροντίδα αγγειακής, νευρολογικής και νευροχειρουργικής νόσου
7. Shock και ανάνηψη
8. Σήψη, Λοιμώξεις στη ΜΕΘ

9. Οξεία & Χρόνια Νεφρική ανεπάρκεια, Υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας στη ΜΕΘ
- 10.Υγρά, ηλεκτρολύτες
- 11.Αναπνευστική ανεπάρκεια τύπου I και II, Πνευμονικά νοσήματα στη ΜΕΘ
- 12.Φαρμακοθεραπεία στη ΜΕΘ, Διακομιδές βαρέως πασχόντων
- 13.Μεταγγίσεις, Αιμορραγία & αιμόσταση, Αντιθρομβωτική θεραπεία.
- 14.Διατροφή βαρέως πάσχοντος

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το μάθημα διδάσκεται από αμφιθεάτρου με διαλέξεις (**13 ώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση σε ΜΕΘ (παρακολούθηση επίσκεψης και συμμετοχή σε κλινικές νοσηλευτικές δραστηριότητες για τη φροντίδα των βαριά πασχόντων) (**52 ώρες**). Συνολικά **78 ώρες θεωρητικής και πρακτικής άσκησης** – εκπαίδευσης σε ΜΕΘ.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών εξειδικευμένης ΚΑΡΠΑ, σήψης που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Αξιολόγηση Φοιτητών

Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Συγγράμματα

1^η επιλογή: Κλινική πνευμονολογία και εντατική θεραπεία, Τόμος 3. Albert Richard, Spiro Stephen, Jett James. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2004

2^η επιλογή: Tintinalli's Επείγουσα Ιατρική.
Cydulka R.K., Fitch M.T., Joing S.A., Wang V.J., Cline D.M., Ma O.J. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2023.

3^η επιλογή: Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Paul L. Marino, Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα 4^η έκδοση/2016.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Καθηλιόπη Κυδωνάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
53374		
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	5	

Σκοπός

Το μάθημα «Επείγουσα Νοσηλευτική και Εντατική Νοσηλεία» σκοπό έχει να προσφέρει στο φοιτητή της Νοσηλευτικής τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να παρέχει αποτελεσματική και ποιοτική φροντίδα στον βαριά πάσχοντα άρρωστο.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Σύνθεση βασικών γνώσεων από την προηγούμενη μαθησιακή πορεία με την εφαρμογή τους στις ειδικές κατά περίπτωση νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Προσανατολισμός και χαρτογράφηση της νοσηλευτικής φροντίδας μέσα στο σύγχρονο πλαίσιο της ΜΕΘ και της διεπιστημονικής ομάδας.
- Απαραίτητα θεωρητικά και πρακτικά εφόδια για την ανάληψη κλινικών καθηκόντων σε εξειδικευμένο επίπεδο. Η αξιολόγηση των παραμέτρων του αρρώστου, η έγκαιρη και βασισμένη σε ενδείξεις παρέμβαση, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, η γνώση του χειρισμού συσκευών υποστήριξης των ζωτικών οργάνων και λειτουργιών των αρρώστων, συνδυάζονται για τη δημιουργία σχεδίων νοσηλευτικής φροντίδας για ομάδες βαρέως πασχόντων.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στη νοσηλευτική φροντίδα του βαριά πάσχοντα – ασφάλεια και ποιότητα στη ΜΕΘ
- Παρακολούθηση του βαριά πάσχοντα (monitoring) – ΗΚΓ, βασικές αρρυθμίες και αντιμετώπιση – αιμοδυναμική παρακολούθηση - αγγειακή προσπέλαση στη ΜΕΘ
- Φροντίδα αναπνευστικού – οξυγονοθεραπεία – μη επεμβατικός και επεμβατικός μηχανικός αερισμός
- Οξεία στεφανιαία σύνδρομο - καρδιακή ανεπάρκεια και μηχανική υποστήριξη της καρδιάς
- ΤΕΠ- αρχές διαλογής και αρχική φροντίδα πολυτραυματία
- Έληκν πίεσης στη ΜΕΘ- πρόληψη και αντιμετώπιση
- Καταπληξία
- Νεφρική ανεπάρκεια
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Έγκυαμα
- Ηθικά διλήμματα στο ΤΕΠ και στη ΜΕΘ – προτελέυτια διλήμματα

Εργαστηριακό μέρος: Κλινική άσκηση στις ΜΕΘ και τα ΤΕΠ γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Συγγράμματα:

1^η επιλογή: Προτεραιότητες στην Εντατική Νοσηλευτική Φροντίδα Υγείας, Urden Linda, Stacy Kathleen, Lough Mary, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, 1^η έκδοση/2018

2^η επιλογή: Επείγουσα Νοσηλευτική – ΜΕΘ: Νοσηλευτικές παρεμβάσεις και συνεργατική αντιμετώπιση, Marianne Saunorus Baird, Janet Hicks Keen, Pamela L. Swearingen, Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα 5^η έκδοση/2010.

53444	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευάγγελος Κωνσταντίνου Καθηγητής
	Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ-2ΚΑ	
	Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των βασικών γνώσεων της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας από το φοιτητή, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκεί αυτόνομο περιεχειρητικό νοσηλευτικό έργο, να ενταχθεί ισότιμα στην αναισθησιολογική ομάδα και να συμμετέχει σε όλες τις πράξεις, παρεμβάσεις και δραστηριότητές της, συμπεριλαμβανομένης και της μονάδας μετανασθητικής φροντίδας, εντός και εκτός χειρουργείου.

Μαθησιακοί στόχοι

Εισαγωγή στη νοσηλευτική αναισθησιολογία. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τα βασικά στοιχεία της ιστορίας της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας
- Να γνωρίζει το ρόλο του νοσηλευτή αναισθησιολογίας και του αναισθησιολόγου στην περιεχειρητική αντιμετώπιση του ασθενούς
- Να γνωρίζει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα Ελληνικά νοσοκομεία και διεθνώς, όσον αφορά στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
- Να γνωρίζει τα εκπαιδευτικά προγράμματα που είναι σήμερα διαθέσιμα προκειμένου να εκπαιδευτεί κάποιος στη νοσηλευτική αναισθησιολογία

Μονάδα Μετανασθητικής Φροντίδας (ΜΜΑΦ). Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον εξοπλισμό της μονάδας μετανασθητικής φροντίδας και τη χρήση του
- Να αξιολογεί και να ελέγχει τα ζωτικά σημεία και τις λειτουργίες του ασθενούς που νοσηλεύεται στη ΜΜΑΦ
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει επιπλοκές που έχουν σχέση με τον αεραγωγό του ασθενούς, να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τον πόνο, να χειρίζεται συσκευές όπως οι παροχετεύσεις, ο ρινογαστρικός καθετήρας, ο ουροκαθετήρας κλπ
- Να γνωρίζει τα κριτήρια αποχώρησης του ασθενούς από τη ΜΜΑΦ προκειμένου να μεταφερθεί στην κλινική
- Να γνωρίζει και να αντιμετωπίζει έγκαιρα καταστάσεις απειλητικές για τη ζωή

Μηχάνημα αναισθησίας και αναισθησιολογικά Συστήματα – Βασικές αρχές λειτουργίας αναπνευστήρων και τύποι μηχανικής αναπνοής. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα μέρη του αναισθησιολογικού μηχανήματος

- Να ελέγχει τα συστήματα χορήγησης αναισθησίας για διαρροές
- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση των συστημάτων αναισθησίας
- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση του αναλυτή οξυγόνου
- Να ρυθμίζει τις παραμέτρους χορήγησης αερίων του αναπνευστήρα

Έλεγχος και υποστήριξη του αεραγωγού. Αερισμός με προσωπίδα αερισμού, ενδοτραχειακή διασωλήνωση, ραρυγγική μάσκα - Δύσκολος αεραγωγός. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τις μεθόδους αερισμού με θετική πίεση του χειρουργικού ασθενούς
- Να προετοιμάζει με τη χειρουργική αίθουσα προκειμένου να υποστηριχθεί αναπνευστικά ο ασθενής μετά τη χορήγηση της ενδοφλέβιας αναισθησίας
- Να γνωρίζει τους αλγόριθμους αντιμετώπισης του δύσκολου αεραγωγού
- Να αναγνωρίζει τον εξοπλισμό που απαιτείται για την αναπνευστική υποστήριξη του χειρουργικού ασθενούς

Το monitoring στη Νοσηλευτική Αναισθησιολογία. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να ερμηνεύει τα στοιχεία που προκύπτουν από την παρακολούθηση του ασθενούς
- Να βαθμονομεί τα συστήματα παρακολούθησης του ασθενούς
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει δυσλειτουργίες των συστημάτων παρακολούθησης του ασθενούς
- Να εφαρμόζει όλες τις μεθόδους παρακολούθησης (παλμική οξυμετρία, αναίμακτη και αιματηρά πίεση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, διαφασματικός δείκτης, κλπ)

Καθετηριασμός περιφερικών φλεβών, κεντρικών φλεβών και αρτηριών στη νοσηλευτική αναισθη-

σιολογία. Περιφερικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες (PICCs), υπό υπερηχογραφικό έλεγχο. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να επιλέγει σε κάθε περίπτωση την κατάλληλη συσκευή φλεβικής προσπέλασης ανάλογα με τον ασθενή και το είδος της επέμβασης
- Να διαχειρίζεται τη συσκευή κατά την περιεγχειρητική περίοδο
- Να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα συστήματα πλοήγησης στις κεντρικές φλεβικές προσπελάσεις (περιφερικά εισερχόμενοι και κεντρικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες), προκειμένου το άκρο του καθετήρα να τοποθετείται στο σημείο της συμβολής της άνω κοίτης φλέβας με το δεξιό κόλπο

Ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα

Εισπνεόμενα αναισθητικά. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα εισπνεόμενα αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να συντηρεί τους κατάλληλους για κάθε εισπνεόμενο αναισθητικό εξαερωτήρες και να φροντίζει για την αποτελεσματική τους λειτουργία

Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλες τις απαραίτητες εξετάσεις και το βασικό προεγχειρητικό έλεγχο στον οποίο πρέπει να υποβληθούν οι ασθενείς που πρόκειται να υποβληθούν σε επεμβάσεις μικρής, μέσης και μεγάλης βαρύτητας
- Να ερμηνεύει τα αποτελέσματα των εξετάσεων

Ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα στο χειρουργείο και αντιμετώπιση του πόνου εκτός χειρουργείου.

Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να γνωρίζει τον τρόπο διακίνησής τους εντός του νοσοκομείου και τις διαδικασίες χρέωσης ανά ασθενή
- Να προετοιμάζει τα φάρμακα που θα χορηγηθούν είτε με bolus έγχυση είτε στάγδην με τη χρησιμοποίηση ειδικής αντλίας
- Να γνωρίζει τον τρόπο χορήγησης των ναρκωτικών αναλγητικών φαρμάκων μετεπεμβατικά σε ασθενείς που νοσηλεύονται στη χειρουργική κλινική ή αντιμετωπίζονται στη μονάδα πόνου

Μυοχαλαρωτικά φάρμακα. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων
- Να γνωρίζει όλα τα μυοχαλαρωτικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων σε bolus και στάγδην έγχυση
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των αντιδότων των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων

Υπαρχνοειδής, επισκληρίδιος και ιεροκοκκυγικός αποκλεισμός. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει την ανατομία της σπονδυλικής στήλης
- Να χρησιμοποιεί τις μόνιμες και προσωρινές συσκευές χορήγησης φαρμάκων σε ασθενείς που χρήζουν περιοχικής αναισθησίας
- Να γνωρίζει τις τεχνικές όλων των αποκλεισμών
- Να χορηγεί τοπικά αναισθητικά, αγγειοσυσπαστικά και ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα μέσω ειδικών καθετήρων

Τοπικά αναισθητικά. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των τοπικών αναισθητικών
- Να γνωρίζει όλα τα τοπικά αναισθητικά που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των τοπικών αναισθητικών που πρόκειται να χορηγηθούν στο χειρουργικό ασθενή
- Να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από τη χορήγηση των τοπικών αναισθητικών

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με παρουσιάσεις που περιλαμβάνουν φωτογραφίες και video
- Προσομοίωση κλινικών περιστατικών
- Συζήτηση
- Διάλογος με τους φοιτητές
- Μελέτη κλινικών περιστατικών
- Κλινική άσκηση σε αναισθησιολογικά τμήματα γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: **Miller Αναισθησιολογία** I. R.D. Miller, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Αθήνα, 1^η έκδοση/2015.

53453	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ -ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννα Παυλοπούλου, Καθηγήτρια Κωνσταντίνος Τσουμάκας, Ομότιμος Καθηγητής Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		4Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		7	

Σκοπός

Η Παιδιατρική διαφέρει των άλλων ειδικοτήτων λόγω της ενασχόλησής της με εξελισσόμενους και ωριμάζοντες οργανισμούς. Οι μεγάλες πρόοδοι της βιοϊατρικής επιστήμης μέσω των τεχνολογικών εξελίξεων και της μοριακής βιολογίας αφενός και η καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία του συναισθηματικού κόσμου του βρέφους, του παιδιού και του εφήβου αφετέρου, οδήγησαν στην πληρέστερη κατανόηση της φυσιολογικής βιολογίας, της παθολογοφυσιολογίας, αλλά και στην καλύτερη θεραπευτική ανταπόκριση πολλών παθήσεων της παιδικής ηλικίας.

Περιεχόμενο

Α' Διδακτικό μέρος: Θεματολογία - μαθησιακοί στόχοι.

Η θεματολογία και οι μαθησιακοί στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων έχουν ως σκοπό να επισημάνουν τις προόδους και τις εξελίξεις της Παιδιατρικής όσον αφορά τα συχνότερα προβλήματα και αντιπροσωπευτικά νοσήματα των βρεφών, των παιδιών και των εφήβων.

Εισαγωγή στη Παιδιατρική

- Η Παιδιατρική σήμερα. Ορισμοί νεογνικής - παιδικής ηλικίας.
- Παιδιατρικό ιστορικό και φυσική εξέταση.

Ανάπτυξη & συμπεριφορά του παιδιού

- Εκτίμηση σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης του παιδιού.
- Διαταραχές συμπεριφοράς- αυτισμός.

Αφυδάτωση – Οξεοβασική ισορροπία

- Ορισμός αφυδάτωσης, είδη αφυδάτωσης, κλινικά σημεία, αντιμετώπιση.

- Ηλεκτρολυτικές διαταραχές, αντιμετώπιση.

Διατροφή του βρέφους, παιδιού και εφήβου

- Διατροφή βρέφους, του νηπίου και μεγαλύτερου παιδιού, διατροφικές ανάγκες εφήβων, μητρικός θηλασμός και πλεονεκτήματα.

Το νεογνό

- Κλινική εξέταση του νεογνού. Προσυμπτωματικός έλεγχος νεογνού.
- Το νεογέννητο (περίθαλψη, συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις), νεογνικός ίκτερος.

Γενετική

- Κλινική υποψία γενετικού νοσήματος, διαγνωστική διερεύνηση, συχνότερα γενετικά νοσήματα, συμβουλευτική).
- Ενεργητική και παθητική ανοσοποίηση.

Εμβόλια

- Είδη και οφέλη εμβολίων, ανοσολογική απάντηση, ανεπιθύμητες ενέργειες. ανάλυση Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών.

Λοιμώδη νοσήματα

- Αίτια, κλινική προβολή, διάγνωση και αντιμετώπιση.
- Ιογενή νοσήματα που προβάλλουν με εξάνθημα, κλινική εικόνα, επιπλοκές, πρόγνωση και αντιμετώπιση.
- Λοιμώξεις ΚΝΣ: βακτηριδιακή μηνιγγίτιδα, ιογενής μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα).
- Άλλες λοιμώξεις: ηϊσμανίαση, ελονοσία, βρουκέλλωση, ρικέτσιες).
- Έλεγχος ενδονοσοκομειακής μετάδοσης λοιμώξεων.
- Βασικές ομάδες αντιμικροβιακών φαρμάκων, μηχανισμοί αντοχής, κατάχρηση αντιβιοτικών.

Αλλεργικά νοσήματα στα παιδιά

- Συνήθεις αλλεργικές εκδηλώσεις, τροφικές αλλεργίες, αναφυλαξία.

Λοιμώξεις του Αναπνευστικού συστήματος

- Λοιμώξεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού (ρινίτιδα, ιγμορίτιδα, φαρυγγοαμυγδαλίτιδα, ωτίτιδα, βρογχιολίτιδα, πνευμονία της κοινότητας).

Φυματίωση

- Επιδημιολογία, κλινική εικόνα (πνευμονική, εξωπνευμονική, λοίμωξη από άτυπα), διαγνωστική προσέγγιση, αντιμετώπιση και πρόληψη.

Βρογχικό άσθμα

- Βρογχικό άσθμα: αιτιο-παθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόληψη.
- Ινोकυστική νόσος.

Νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος

- καρδιακή ανεπάρκεια, αρρυθμίες.
- Συγγενείς αι επίκτητες καρδιοπάθειες.

Συνήθη γαστρεντερικά προβλήματα

- Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, πυλωρική στένωση, εγκοιλασμός του εντέρου.
- Επιδημιολογία, αίτια και αντιμετώπιση γαστρεντερίτιδας, αιμορραγία πεπτικού, ιδιοπαθής φλεγμονώδης νόσος του εντέρου.
- Κοιλιακό άλγος (διαφορική διάγνωση -διερεύνηση), οξύ όσχεο.

Ουρολοιμώξεις

- Αιματοουρία (μικρομακροσκοπική), λευκωματοουρία: αιτιοπαθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόγνωση.
- Ουρολοιμώξεις: παθογόνα αίτια, κλινική εικόνα και επιπλοκές, αντιμετώπιση, διερεύνηση και παρακολούθηση κυστεουρητηρικής παλινδρόμησης.

Νεφρολογικά νοσήματα

- Σπειραματονεφρίτιδα, νεφρωσικό σύνδρομο.
- Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.

Συνήθη νευρολογικά νοσήματα

Υποτονία, σπαστική τετραπληγία, αταξία, μυασθένεια.

- Κεφαλαγία, ημικρανία.
- Σπασμοί: πυρετικοί σπασμοί (κλινική εικόνα και πρόγνωση), επιληψία, επιληπτικά σύνδρομα, αντιεπιληπτικά φάρμακα).

Αιματολογικά νοσήματα

- Σιδηροπενική αναιμία (κλινική εικόνα, εργαστηριακή διερεύνηση και αντιμετώπιση).
- Διαταραχές στη βιοσύνθεση της αιμοσφαιρίνης, θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία.
- Θρομβοπενία, θρομβοκυττάρωση, διαταραχές της πήξης του αίματος.

Ρευματολογικά νοσήματα:

- Αρθρίτιδες,
- Αγγειίτιδες, νόσος Kawasaki.
- Συστηματικά νοσήματα (ερυθηματώδης λύκος, δερματομυοσίτιδα).

Κακοήθη νοσήματα:

- Λευχαιμίες και Λεμφώματα: επιδημιολογία, κλινική εικόνα και πρόγνωση.
- μεταμόσχευση μυελού των οστών.
- Όγκοι συμπαγών οργάνων.

Ενδοκρινολογικά νοσήματα

- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης.
- Υποθυροειδισμός, συγγενής υπερπλησία επινεφριδίων.
- Παχυσαρκία (διάγνωση, αντιμετώπιση, πρόληψη).

Συνήθη ορθοπαιδικά προβλήματα

- Συγγενές εξάρθρωμα ισχίου.
- Σκολίωση

Συνήθη δερματολογικά προβλήματα

- ΔΔ εξανθήματος.
- Εξάνθημα και συστηματικά νοσήματα.

Άσκηση – μαθησιακοί στόχοι

Βασικός σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τα παιδιά από πρόωρα νεογνά μέχρι τον έφηβο, η αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του φυσιολογικού, της νόσου και της φροντίδας του είτε στο εξωτερικό ιατρείο όσο και στο θάλαμο του Νοσοκομείου.

Οι μαθησιακοί στόχοι για το φοιτητή αναφέρονται στη λήψη του ιστορικού του ασθενή και τη φυσική εξέταση, στη θερμομέτρηση και αντιμετώπιση πυρετού και του άηχους, την αντιμετώπιση των σπασμών, στις μορφές και στη χορήγηση φαρμάκων και στις ιδιαιτερότητες στην Παιδιατρική, στην αρτηριακή πίεση και τον προσδιορισμό της, τα σωματομετρικά στοιχεία του παιδιού, την κλινική εικόνα του βαρέως ασθενούς, την κλινική προβολή και επείγουσα αντιμετώπιση της αναπνευστικής, καρδιακής και νεφρικής ανεπάρκειας, τη δερμοαντίδραση Mantoux, τις αιμοηψίες, τη λήψη γενικής και καλλιέργειας ούρων, τον καθετηριασμό και την παρακέντηση της ουροδόχου κύστης, στην οσφυονωτιαία παρακέντηση, κλπ.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, ο φοιτητής, θα πρέπει να αναπτύξει μια αδρή διαφοροδιαγνωστική σκέψη, θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί στην ανάληψη των στοιχείων που του παρέχονται από το ιστορικό, τη φυσική εξέταση και τις συνήθεις εργαστηριακές εξετάσεις. Στο διάστημα της άσκησης θα τονιστεί τόσο η φυσιολογία, όσο και η παθοφυσιολογία των παιδιατρικών νοσημάτων, για να επεξηγηθεί και να κατανοηθεί η λήψη των ορθών θεραπευτικών αποφάσεων.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις – απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση, εκπαιδευτικό βίντεο/CD/, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινική άσκηση.

Μέθοδος Αξιολόγησης

Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Nelson Βασική Παιδιατρική, 5^η έκδοση. Marcdante JK, Kliegman MR. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 5^η έκδοση/2020.

2^η Επιλογή: Βασική Παιδιατρική, 4^η έκδοση. Κανακούδη-Τσακαλίδου Φλωρεντία, Παπαχρήστου Φώτιος, Δρόσου-Αγακίδου Βασιλική, Ζαφειρίου Δημήτριος. Εκδότης: UNIVERSITY STUDIO PRESS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ, 4^η έκδοση/2023.

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

53429	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ-	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής
	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	Σ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς οξεία ή χρόνια αναπνευστικά νοσήματα.

Η Πνευμονολογία – Νοσηλευτική Αναπνευστικών παθήσεων αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλιώς υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Πνευμονολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα σε Νοσοκομεία είτε σε επίπεδο κλινικής είτε σε επίπεδο τμήματος επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ).

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία και στη Νοσηλευτική τους φροντίδα. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής και θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική πρακτική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε τακτικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Αξιολογεί τα κλινικά συμπτώματα του αναπνευστικού
2. Διακρίνει την ποιότητα των πτυέλων
3. Να διενεργεί βρογχοαναρρόφηση, νεφελοποίηση φαρμάκων
4. Διαπιστώνει επικίνδυνες καταστάσεις από το αναπνευστικό (αποκορεσμό, υπερκαπνικό κώμα, κάματο αναπνευστικών μυών, επερχόμενο κάματο αναπνευστικών μυών κλπ).
5. Εκτελεί μια απλή σπιρομέτρηση αξιόπιστα
6. Συμμετέχει στην εξέταση με σωματικό πνευμογράφο
7. Συμμετέχει στην εξέταση για διαπίστωση διαταραχών της αναπνοής κατά τον ύπνο – εργαστήριο μελέτης ύπνου
8. Προετοιμάζει τα απαραίτητα για αρτηριοκέντηση – λήψη αερίων αίματος
9. Αξιολογεί τα αέρια αίματος ως προς το σκέλος του επείγοντος
10. Λειτουργία βρογχοσκοπικού εργαστηρίου

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο

1. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογία αναπνευ-

- στικού - Η μηχανική και ο έλεγχος της αναπνοής, ο πνευμονικός αερισμός, η αιματική ροή και η ανταλλαγή αερίων, η εκτίμηση τους και η ερμηνεία των ευρημάτων του ελέγχου της πνευμονικής λειτουργίας – Ιστορικό & φυσική εξέταση – Σημεία & Συμπτώματα (βήχας, απόχρεμψη, δύσπνοια, θωρακικό άλγος, συριγμός, κυάνωση, αιμόπτυση) - Απεικονιστικός έλεγχος (ακτινολογικός, CT, MRI, US, PET)
2. Νόσοι των αεραγωγών: Άσθμα, ΧΑΠ, Βρογχεκτασίες - Κυστική ίνωση, Απόφραξη μεγάλων αεραγωγών, Χρόνια ρινίτιδα, Δυσλειτουργία φωνητικών χορδών – Νοσήματα από επαγγελματικές εκθέσεις και περιβαλλοντικές επιδράσεις - Νεοπλάσματα Πνεύμονα (είδη, ΧΜΘ, Χ/ο, μεταστατική νόσος, όγκοι υπεζωκότα, θωρακικού τοιχώματος και μεσοθωρακίου)
 3. Σπιρομετρία και προβλεπόμενες τιμές - Τα αέρια αίματος στον έλεγχο της πνευμονικής λειτουργίας – Δοκιμασία κόπωσης – Δοκιμασία πρόκλησης Κάπνισμα, Διακοπή καπνίσματος και ιατρείο διακοπής καπνίσματος - Άπνοια του ύπνου. Σύνδρομο υποαερισμού
 4. Νοσήματα της πνευμονικής κυκλοφορίας: Πνευμονική υπέρταση, Πνευμονική θρομβοεμβολική νόσος, Αγγείτιδες, Σύνδρομο Διάχυτης κυψελιδικής αιμορραγίας. Νοσήματα ελέγχου της αναπνοής: Οξεία και χρόνια ανεπάρκεια αερισμού – Αναπνευστική ανεπάρκεια, Νόσος από υψόμετρο
 5. Διαγνωστικές & θεραπευτικές επεμβάσεις: Βρογχοσκόπηση, BAL, Βιοψία λεπτής βελόνης, Θωρακοσκόπηση - Πλευροσκόπηση, Παρακέντηση υπεζωκότα, Θεραπευτικές παρεμβάσεις
 6. Διάμεσα νοσήματα: Ιδιοπαθής διάμεση πνευμονία, Πνευμονικές εκδηλώσεις κολληγονώσεων, Σαρκοείδωση, Νοσήματα από φάρμακα, Κυψελιδική πρωτείνωση, Ιστιοκύτωση, Αμυλοείδωση, Λεμφαγγειοθηριόμα, Αποφρακτική βρογχιολίτιδα. Νοσήματα πνευμονικού παρεγχύματος: ηωσινοφιλική πνευμονία, Μεταμόσχευση πνεύμονα
 7. Νοσήματα υπεζωκότα, μεσοθωρακίου & θωρακικού τοιχώματος: Πνευμοθώρακας - αιμοθώρακας, Υπεζωκοτικές συλλογές, εμπύημα - Νοσήματα μεσοθωρακίου – Νευρομυκικά νοσήματα - Νοσήματα κατάδυσης
 8. Η συμμετοχή του νοσηλευτή στη φροντίδα των αναπνευστικών νοσημάτων, συγκεντρωτικά (αιμόπτυση, βρογχοδιαστολή, δύσπνοια, διασωλήνωση & παρακέντηση θώρακα, διακομική ασθενούς & οξυγονοθεραπεία, ενεργός συμμετοχή του ασθενούς, διατροφή, φυσιοθεραπεία, αποκατάσταση)
 9. Λοιμώξεις του αναπνευστικού (ανώτερο αναπνευστικό, πνευμονία, λοιμώξεις υπεζωκότα, απόστημα), H1N1, SARS, MERS, πανδημίες - Φυματίωση (πνευμονική, εξωπνευμονική, θανάουσα, μη μυκοβακτηριδιακή, σε ανοσοκατασταλμένους κλπ)

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (**13 μονώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται). Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση σε τακτικό Εξωτερικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε ΤΕΠ, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας του Τμήματος (**13 μονώρες** κλινικές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.

Συνολικά 26 ώρες θεωρητική και κλινική πρακτική άσκηση σε ασθενείς.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Σύγγραμμα

1^η επιλογή: Κλινική Πνευμονολογία 2^η έκδοση, Spiro Stephen, Silvestri Gerard, Agusti Alvar. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα, 2019.

2^η επιλογή: CURRENT Σύγχρονη Πνευμονολογία - Διάγνωση και Θεραπεία. M. Hanley, C. Welsh, A., Γ. Μπαητόπουλος. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα 1^η έκδοση/2007.

53494	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Πολυξένη Μαγγούλια, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην αντιμετώπιση των ασθενών του Γενικού Νοσοκομείου, οι οποίοι νοσηλεύονται σε μη ψυχιατρικούς τομείς, και εμφανίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας κατά την νοσηλεία τους. Επίσης η παροχή γνώσεων που αφορά στην υποστήριξη και εκπαίδευση των συγγενών και των επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στη φροντίδα του ασθενή. Προς τούτο δίνεται έμφαση στη συνεργασία του Ψυχιατρικού τομέα με το Παθολογικό και Χειρουργικό Τομέα στα προβλήματα του φάσματος της ψυχικής υγείας των νοσηλευόμενων ασθενών, στην υποστήριξη του νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού των προαναφερόμενων τομέων ως επίσης στη συνεργασία σε επίπεδο εκπαιδευτικό.

Μαθησιακοί στόχοι

1. Να αποκτήσει ο μελλοντικός διασυνδετής νοσηλευτής ψυχικής υγείας γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στους χώρους ενδονοσοκομειακής νοσηλείας.
2. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:
3. Αναγνωρίζει τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες του

- ασθενούς με οργανικό νόσημα, με συλλογή δεδομένων, συμπεριφορικές παρατηρήσεις και εκτίμηση των δεδομένων
4. Προσφέρει υποστήριξη και συμβουλευτική στους ασθενείς
 5. Προσφέρει υποστήριξη και συμβουλευτική στα πρόσωπα αναφοράς - συγγενείς
 6. Συνεργάζεται και να υποστηρίζει συμβουλευτικά τους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στη φροντίδα του ασθενούς
 7. Εκπαιδεύει το προσωπικό για την αντιμετώπιση του ασθενούς
 8. Συνεργάζεται με τη διοίκηση και τις κοινοτικές δομές για συνέχιση της παροχής φροντίδας στον ασθενή
 9. Αναγνωρίζει τα συνήθη αιτήματα των ασθενών στην Διασυνδετική
 10. Αναγνωρίζει τα ψυχολογικά προβλήματα των χρονίως πασχόντων
 11. Εφαρμόζει τις παρεμβάσεις σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις στην Διασυνδετική
 12. Προγραμματίζει την εφαρμογή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την ψυχολογική στήριξη του μη-ψυχιατρικού ασθενή στην Διασυνδετική

- 13.Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων
- 14.Θέτει ερευνητικά ερωτήματα ως βάση για μελλοντική έρευνα.

Περιεχόμενο

- 1.Εισαγωγή στην Διασυνδεδετική Ψυχιατρική (Οι έννοιες της Ψυχοσωματικής Ιατρικής, του βιοψυχοκοινωνικού προτύπου - Υπηρεσίες της Διασυνδεδετικής Ψυχιατρικής στο Γενικό Νοσοκομείο.
- 2.Ψυχιατρική Νοσηλευτική Αξιολόγηση - Θεραπευτική Σχέση – Επικοινωνία
- 3.Ψυχιατρικά και ψυχολογικά προβλήματα ασθενών
- 4.Ψυχοογκολογία
- 5.Ψυχικές διαταραχές χειρουργικών ασθενών
- 6.Ψυχικές διαταραχές παθολογικών ασθενών
- 7.Ψυχικές διαταραχές χρονίως πασχόντων
- 8.Χρήση ουσιών, Αλκοόλ – Ο επιθετικός ασθενής

- 9. Μαιευτική – Γυναικολογία και ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις
- 10.Ειδικές ομάδες ασθενών (παιδιά, έφηβοι)
- 11.Ψυχικές διαταραχές ηλικιωμένων ασθενών (ανοϊκά σύνδρομα)
- 12.Ψυχοφαρμακολογία στη Διασυνδεδετική Ψυχιατρική Νοσηλευτική
- 13.Το Δευτερογενές Τραυματικό Στρες και η επαγγελματική εξουθένωση των επαγγελματιών υγείας - Ο ρόλος του Συμβούλου-Διασυνδεδετή στην υποστήριξη του προσωπικού

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

- 1^η Επιλογή: Διασυνδεδετική Ψυχιατρική. Λ. Λύκουρας, Κ Σολιδάτος, Γ.Ζέρβας. Βήτα Ιατρικές εκδόσεις ΜΕΠΕ, 1^η εκδ/2009
- 2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει άλλο σύγγραμμα στο εμπόριο που να καλύπτει την ύλη του μαθήματος

53490	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Το παρών μάθημα δίνει την δυνατότητα στους φοιτητές, να γνωρίσουν, το γνωστικό αντικείμενο των συμπληρωματικών θεραπειών, μέσα από την σύγχρονη και έγκυρη επιστημονική γνώση, μετά από μακρόχρονη μελετητική έρευνα και κριτική ανάλυση. Θα συμβάλει, στο να μάθουν να καλλιεργούν την συνδυαστική και κριτική σκέψη, σχετικά με τον άρρωστο και αυτό θα βελτιώσει, τον τρόπο διαχείρισης και αντιμετώπισης του αρρώστου και της νόσου, σε όλα τα επίπεδα, της εντελούς και συνδυαστικής φροντίδας.

Περιεχόμενο

- Η φιλοσοφία και η ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών,
- Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση,
- Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός,
- Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll,
- Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο
- Η θεωρία του ο Otto Warburg και Horner,
- Η συμβολή των συμπληρωματικών θεραπειών, στον πόνο και στις δυσανεξίες,
- Αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων,

- Η Βιορυθμιστική,
- Ο ρόλος της βιταμίνης B17 στην νεοπλασματική νόσο,
- Η ορθομοριακή θεραπευτική,
- Χλωροφύλλη, σιταρόχορτο, φαγόπυρο,
- Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήγη νόσο,
- Το μικροβίωμα.

Μαθησιακοί στόχοι

- **Η ιστορία των συμπληρωματικών θεραπειών.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν την φιλοσοφία και την ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών την ταξινόμηση - κατηγορίες σύμφωνα με το NCCAM. Τα πρώτα ευρήματα
- **Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν την Νομοθεσία και τη διασφάλιση της ποιότητας. Επίσης την έρευνα και την κλινική εφαρμογή, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Την εκπαίδευση και έρευνα στις συμπληρωματικές εναλλακτικές θεραπείες σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.
- **Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός,** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι σύμφωνα με την παραδοσιακή κινέζικη ιατρική ότι κάθε λειτουργία του οργανισμού εξαρτάται από την συνεχή ενεργειακή ισορροπία των οργάνων
- **Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Την εξέλιξη του EAV, στην Αμερική και στην Ευρώπη με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα βελονιστικά σημεία του σώματος τον καθορισμό των φυσιολογικών τιμών με την μέτρηση της αγωγιμότητας μέσω των βελονιστικών σημείων στα άνω και κάτω άκρα. MSA testing – Voll scale. Το test του σκευάσματος.
 - Τον μηχανισμό δράσης Διέγερση συμπαθητικού- παρασυμπαθητικού, ανοσοδιέγερση, αγγειοσύσπαση
- Επίσης την ενίσχυση της δράσης των κυττάρων φυσικοί φονείς την ανεύρεση νεοπλασματικών ή μη εστιών την απελευθέρωση νευροδιαβιβαστών. Τις μορφές δράσεις του ηλεκτροβελονισμού. Τα ερευνητικά και κλινικά δεδομένα την εκπαίδευση σε Πανεπιστήμια και Νοσοκομεία.
- **Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Ότι η διατροφή είναι παράγοντας ο οποίος μετά από μακροχρόνιες in vivo, in vitro και στην συνέχεια κλινικές μελέτες, αναδεικνύει την σχέση της με την νεοπλασματική νόσου.
 - Το ρόλο των φλαβονοειδών τα οποία με την ενεργοποίηση ενζύμων μειώνουν την πιθανότητα εμφάνισης συγκεκριμένων τύπων καρκίνου. των αντιοξειδωτικών και των Ιχνοστοιχείων π.χ το σελήνιο. το ασκορβικό οξύ, τη βιταμίνη Α ή βιταμίνη Β-12, βιταμίνη D, χλωροφύλλη, και αντιοξειδωτικά όπως, τα καροτενοειδή (α-καροτένιο, β-καροτένιο, λυκοπένιο, λουτεΐνη, κρυπτοξανθίνη) κλπ.
 - Ότι όταν τα αμινοξέα εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες, σχηματίζονται καρκινογόνες ουσίες, τις ετεροκυκλικές αρωματικές αμίνες. Τα Απαραίτητα λιπαρά οξέα και τον μηχανισμό δράσης της γλυκόζης στην δημιουργία και εξέλιξη του καρκίνου
- **Η θεωρία του ο Otto Warburg, Horner και Reckeweg.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι
 - Τα νεοπλασματικά κύτταρα μεταβολίζουν πολύ διαφορετικά από τα φυσιολογικά κύτταρα
 - Μελέτες μεταξύ των οποίων και στην την Ιατρική Σχολή του Χάρβαρντ, βρήκαν ότι οι γυναίκες που ως έφηβοι, είχαν υψηλό γλυκαιμικό δείκτη είχαν υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού.

- Τα υγιή κύτταρα αποκτούν την ενέργεια από τη μετατροπή του πυροσταφυλικού σε οξυγόνο και ο καρκίνος πρέπει να θεωρείται μια μιτοχονδριακή δυσλειτουργία.
- Η συνδυαστική θεραπευτική, το πρότυπο του Harvard και άλλων νοσοκομείων και Πανεπιστημίων θα πρέπει να αποτελούν σημείο αναφοράς για τους επαγγελματίες υγείας.
- **Η αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Τον σχηματισμό - μηχανισμό παραγωγή των ελευθέρων ριζών
 - Ότι η μεγαλύτερη ποσότητα ελευθέρων ριζών παράγεται ενδογενώς κατά τη διαδικασία της οξειδωτικής φωσφορυλίωσης που πραγματοποιείται στην εσωτερική μεμβράνη των μιτοχονδρίων ότι αιμοσφαιρίνη μπορεί να αυτοοξειδωθεί και να οδηγήσει σε παραγωγή ROS επίσης η μυοσφαιρίνη
 - και οι φλεγμονώδεις αντιδράσεις μπορούν να αποτελέσουν πηγή ελευθέρων ριζών.
 - Τους εξωγενείς παράγοντες τις θετικές και αρνητικές επιδράσεις των ελευθέρων ριζών.
 - Τους αντιοξειδωτικούς μηχανισμούς.
- **Βιορυθμιστική.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Τους αυτό-θεραπευτικούς μηχανισμούς
 - Τις φάσεις αντιδράσης του οργανισμού σύμφωνα με τον Reckeweg και τις λειτουργικές φάσεις
 - το φαινόμενο της εναλλασσής
 - Τους τρόπους αποτοξίνωσης και ανοσορύθμισης τον μηχανισμό αποτοξίνωσης για την αποβολή των τοξινών με την έννοια της παλινδρόμης υποχωρούσας εναλλασσής (regressive vikariation).
 - Την κυτταρική ενεργοποίηση, κυτταρική οξυγόνωση, ενεργοποίηση μεταβολικής διαδικασίας.
- Τον ρόλο των προβιοτικών και του εντερικού βληνογόνου στην βιορύμιση.
- Τον ρόλο των νιτρικών αλάτων στην βιοθεραπεία.
- **Ο ρόλος της βιταμίνης B17 στην νεοπλασματική νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Τον μηχανισμό δράσης της B17 και της Δαμυδαλίνης όταν έρθει σε επαφή με ένα καρκινικό κύτταρο και τους προστατευτικούς μηχανισμούς των φυσιολογικών κυττάρων από την κυανίδη.
- **Η ορθομοριακή θεραπευτική.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Τον ρόλο των βιταμινών και πως επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα πλάνα φροντίδας, αλλήλ και την ανάγκη για ποιότητα παροχής υπηρεσιών υγείας. Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα
 - Τα αμινοξέα στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική
 - Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.
 - Τα ιχνοστοιχεία στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική.
 - Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.
- **Χλωροφύλλη, σιταρόχορτο, φαγόπυρο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι
 - Η χλωροφύλλη και η αιμοσφαιρίνη είναι «πανομοιότυπες» οργανικές ενώσεις και διαφέρουν Μόνο στο ότι η χλωροφύλλη έχει ένα άτομο Μαγνησίου, ακριβώς στο κέντρο της, και η αιμοσφαιρίνη ένα άτομο σιδήρου ακριβώς στο κέντρο της

- Να γνωρίζουν την συμμετοχή τους στην αποτοξίνωση του οργανισμού
- Τον μηχανισμό δράσης σε καλοήθη και κακοήθη νοσήματα
- Τον τρόπο παραγωγής
- Η ρουτίνα που υπάρχει στο φαγόπυρο είναι βιοφθαλβονοειδές και τις δράσεις αυτής.
- **Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήθη νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι
 - Η ογκοθερμία ή ογκο-υπερθερμία, είναι η επιλεκτική αύξηση της θερμοκρασίας του όγκου και της περιοχής του.
 - Καταστέλλει την ανάπτυξη ή προάγει την απόπτωση των όγκων.
 - Εφαρμόζεται ως Τοπική και ως Ολοσωματική
 - Η υπερθέρμανση, οδηγεί σε μία σειρά φυσικών και χημικών διεργασιών στα καρκινικά κύτταρα. Συγχρόνως αυξάνει τη μεταβολική τους δραστηριότητα, χαλαρώνει τους συνδετικούς δεσμούς μεταξύ τους, καταστρέφει την κυτταρική τους μεμβράνη και τα οδηγεί σε απόπτωση
 - Τους παράγοντες με τους οποίους σχετίζεται η αποτελεσματικότητα της μεθόδου,
- **το μικροβίωμα.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν
 - Τον ορισμό του μικροβιώματος
 - Την σχέση μιτοχονδρίου και μικροβιώματος
 - Την επιγενετική τροποποίηση λόγω κακής εμβρυϊκής και παιδικής διατροφής.
 - Τον περιβαλλοντικό και εμβρυϊκό ανα-προγραμματισμό λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
 - Το μικροβίωμα και η σχέση με νεοπλάσματα στην παιδική και ενήλικη ζωή

- Τις συνέπειες για την σχέση με τον ξενιστή οργανισμό

Φροντιστηριακή εκπαίδευση

- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων.
- Ανάπτυξη ειδικών πρωτοκόλλων,
- Ανάλυση ερευνητικών εργασιών, προκειμένου οι επαγγελματίες υγείας να εξοικειωθούν, με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσουν, και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο, με την κλασική ιατρική
- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων και ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων, προκειμένου ο φοιτητής, να εξοικειωθεί με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσει και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο με την κλασική θεραπευτική. Συζήτηση – Συμπεράσματα.

Μέθοδος – τρόπος εκπαίδευσης

Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, Ανάλυση περιπτώσεων αρρώστων, video παρουσίαση και ανάλυση, εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, με την χρήση ειδικών μηχανημάτων και παρεμβατικών μεθόδων.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης κλπ).

Σύγγραμμα

Συμπληρωματικές Θεραπείες – Διατροφική Θεραπευτική Balch A. Phyllis, επιμέλεια Ε. Θεοδοσοπούλου, Εκδότης: Κ & Ν Λίτσας ΟΕ Αθήνα, 1^η έκδοση/2012

			Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Καλλιόπη Κυδωνάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53437	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:			10-1ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):			2

Σκοπός

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής – ΜΥΑ που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση – αξιολόγηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν ανάγκη ή βρίσκονται σε ΜΥΑ.

- Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων στην εφαρμογή του μηχανικού αερισμού στην επείγουσα και εντατική θεραπεία
- Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής παρέχει βασικές γνώσεις στους επαγγελματίες που εργάζονται σε υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλευτές και κυρίως όσοι εργάζονται σε ΜΕΘ/ΜΑΦ ή τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης. Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε αναπνευστήρες και συσκευ-

ές υποστήριξης της αναπνοής για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων ρυθμίσεων των αναπνευστήρων και διαχείρισης τους στην επείγουσα και εντατική νοσηλεία.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. ρυθμίζει τις βασικές παραμέτρους του αναπνευστήρα
2. αναγνωρίζει τους βασικούς συναγερμούς του αναπνευστήρα και να μπορεί να διαχειρίζεται τον αναπνευστήρα
3. φροντίζει τον διασωληνωμένο ασθενή
4. εφαρμόζει μέτρα πρόληψης της εισρόφησης και την πνευμονία
5. φροντίζει για την ασφαλή μεταφορά διασωληνωμένου ασθενή
6. γνωρίζει τα απαιτούμενα υλικά και φάρμακα για τη διαχείριση του αεραγωγού – διασωλήνωση
7. συμμετέχει σε διαδερμική τραχειοστομία
8. γνωρίζει και να εφαρμόζει τη διαδικασία αποδέσμευσης από τον αναπνευστήρα
9. γνωρίζει τις αρχές φυσιοθεραπείας και κινητοποίησης των ασθενών

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή – Βασικές Αρχές Φυσιολογίας Αναπνευστικού, Οξεία Αναπνευστική Ανεπάρκεια και Ενδείξεις Μηχανικού Αερισμού.
2. Ιστορία – Εξέλιξη Μηχανικού Αερισμού και Αναπνευστήρων, Αρχές Μηχανικού Αερισμού, Λειτουργία Αναπνευστήρων, Τύποι – Μοντέλα

- Μηχανικού Αερισμού, Νέα Μοντέλα Μηχανικού Αερισμού. Καταστολή – Αναληγσία – Μυοχάλαση – Εκτίμηση Βάθους Καταστολής. Πνευμονία Σχετιζόμενη με τον Αναπνευστήρα, Φάρμακα χορηγούμενα από τον Τραχειοσωλήνα
3. Χειρισμός Αεραγωγού για την Εφαρμογή Μηχανικού Αερισμού – Διασωλήνωση Τραχείας, Συγχρονισμός Ασθενούς – Αναπνευστήρα – Διέγερση Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Αλληλεπιδράσεις Καρδιάς – Πνευμόνων σε Μηχανικό Αερισμό
 4. Παρακολούθηση Αναπνευστικού σε ΜΥΑ. Μηχανική του Πνεύμονα: Πιέσεις, Αντιστάσεις, Καμπύλης ροής, όγκου, πίεσης. Μηχανικός Αερισμός κατά πάθηση: Άσθμα, ΧΑΠ, Περιοριστικά Νοσήματα, ARDS, ΚΕΚ, ΣΚΑ, ΑΕΕ, Νευρομυικά Νοσήματα, Πνευμοθώρακας, Ετερόπλευρη Πνευμονική Νόσος, Μη Επεμβατικός Μηχανικός Αερισμός
 5. Αποδέσμευση από τον Αναπνευστήρα
 6. Τραχειοστομία: Ενδείξεις – Μέθοδοι – Εφαρμογές – Επιπλοκές, Επιπλοκές Μηχανικού Αερισμού: Διάγνωση – Πρόληψη – Αντιμετώπιση (βαροτραύμα, VILI, αναπνευστικοί μύες)
 7. Κόστος φροντίδας ασθενούς στον Αναπνευστήρα. Μακροχρόνιος Μηχανικός Αερισμός – Κατ'οίκον Μηχανικός Αερισμός
 8. Φυσικοθεραπεία Ασθενούς, Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενούς στον Αναπνευστήρα.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφι-

θεάτρου με διαλέξεις (**13 μονώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο.

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση στη ΜΕΘ, στο ΤΕΠ και στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας (**13 μονώρες** εργαστηριακές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια. Πρακτική άσκηση γίνεται στη Μ.Ε.Θ και Τ.Ε.Π του Νοσοκομείου.

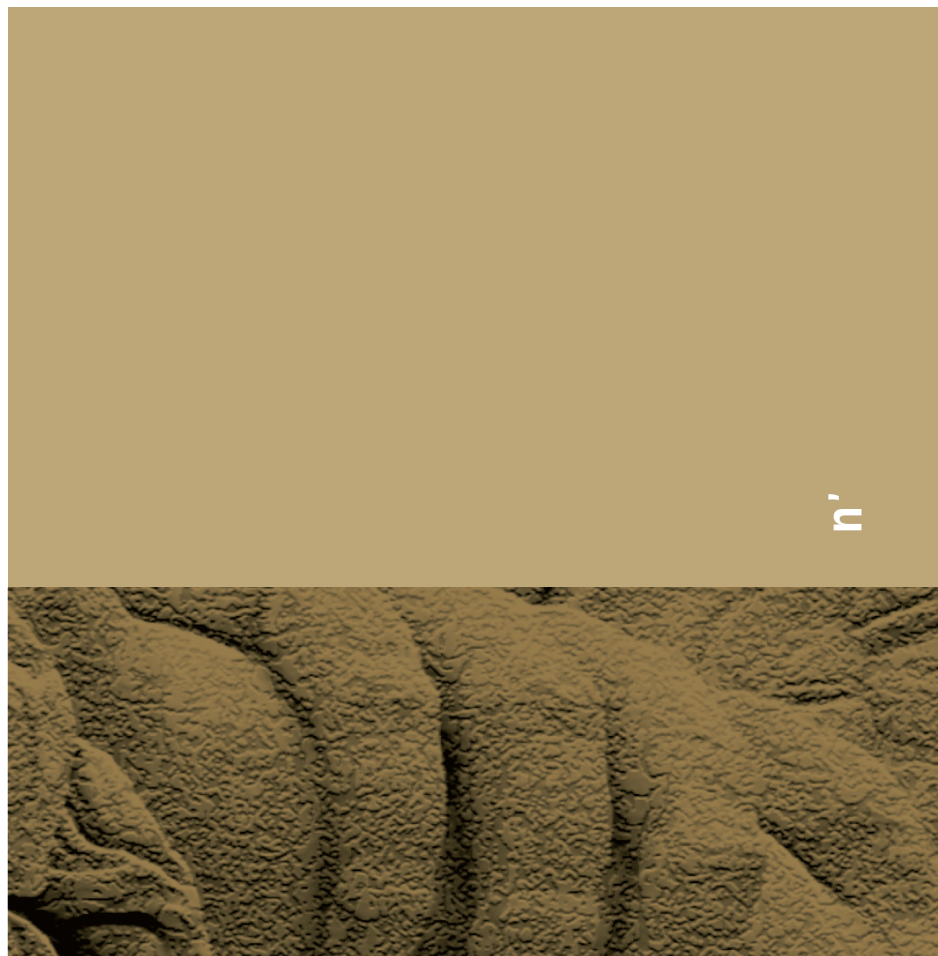
Συνολικά **26 ώρες** θεωρητική και πρακτική – εργαστηριακή άσκηση σε ασθενείς και αναπνευστήρες σε ΤΕΠ και ΜΕΘ.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών ΚΑΡΠΑ και μοντέλων αναπνευστήρα που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Μέθοδος Αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Σύγγραμμα

Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής στην Επείγουσα και Εντατική Θεραπεία. Π. Μυριανθείς, Γ. Μπαητόπουλος. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2005.

n' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομάδας				Ώρες διδασκαλίας εξαμήνου				Σύνολο	ECTS
	Θεωρία	Ασκήσεις			Θεωρία	Ασκήσεις				
		Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΕΞΑΜΗΝΟ 8 ^ο										
Υποχρεωτικά										
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2	1		3	26	13		39	78	5
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				16				208	208	16
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			1	26			13	39	3,5
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	2				26				26	3
										27,5
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά										
1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	1		1		13		13		26	2
2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	2			2	26			26	52	4
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	2				26				26	3
4. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
5. ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	1			1	13			13	26	2
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ – ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
7. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	13			26	39	2,5

53383	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1Φ-3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

Σκοπός είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα διοικητικά θέματα που άπτονται των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της υγείας γενικότερα αλλά και των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών ειδικότερα, ώστε οι φοιτητές να προετοιμαστούν κατάλληλα και αποτελεσματικά για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες αλλά και τις πιέσεις του πολύπλοκου περιβάλλοντος του υγειονομικού τομέα.

Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η συμβολή του στην ανάπτυξη του επιστημονικού θεωρητικού υπόβαθρου των φοιτητών και η ανάπτυξη των διοικητικών γνώσεων και δεξιοτήτων για όλα τα σύγχρονα διοικητικά ζητήματα των υπηρεσιών υγείας ενώ έμφαση δίδεται στη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και στην ανάπτυξη του νοσηλευτικού προσωπικού.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν τις βασικές θεωρίες της διοίκησης και τις βασικές σχολές στην εξέλιξη της διοικητικής επιστήμης
- Αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες της Διοίκησης
- Τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας και διακρίνουν τους περιορισμούς που υφίστανται κατά τη διαδικασία εφαρμογής του
- Περιγράφουν τη λειτουργία του σχεδιασμού στη νοσηλευτική υπηρεσία

- Ορίζουν την έννοια της οργάνωσης, τεκμηριώνουν την αναγκαιότητά της και περιγράφουν τα στάδια της διαδικασίας οργάνωσης
- Γνωρίζουν τα σύγχρονα μοντέλα στελέχωσης των νοσηλευτικών τμημάτων
- Περιγράφουν τη διαδικασία με την οποία γίνεται η αποτελεσματική ανάθεση καθηκόντων
- Αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση του με τον Προγραμματισμό
- Περιγράφουν τεχνικές ελέγχου με εφαρμογή στο νοσηλευτικό προσωπικό
- Αναλύουν τη διαδικασία της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και σχολιάζουν κριτικά τις λειτουργίες της
- Αναγνωρίζουν τα βαθύτερα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας και αναλύουν τις βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης στον τομέα της υγείας.
- Περιγράφουν μια τυπική διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων
- Περιγράφουν το μηχανισμό παρακίνησης των εργαζομένων και γνωρίζουν τα κύρια σημεία της κάθε μιας θεωρίας υποκίνησης
- Αναλύουν τα βασικά σημεία από κάθε μία θεωρία της ηγεσίας και είναι σε θέση να κάνουν κριτική αξιοποίηση των θεωριών σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας.
- Αναπτύσσουν την ικανότητα εφαρμογής-χρήσης, των θεωρητικών αρχών διοίκησης στην καθημερινή πράξη:
 - Στις μονάδες υγείας
 - Στο σύστημα υγείας

- Αναλύουν τη σημασία της ανάπτυξης προσωπικού στις υπηρεσίες υγείας

Περιεχόμενο

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στη Θεωρία της Διοίκησης – Διοίκηση ενός Οργανισμού

- Οι βασικές σχολές της διοικητικής επιστήμης
- Οι παράγοντες που επηρεάζουν τον σύγχρονο τρόπο διοίκησης των υπηρεσιών υγείας
- Οι πτυχές της διοικητικής εξέλιξης των συστημάτων υγείας μέσα στο χρόνο
- Ο τρόπος διοίκησης των οργανισμών υγείας μέσα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο και παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον

Εβδομάδα 2: Διοίκηση ενός οργανισμού

- Η έννοια της Διοίκησης και οι βασικές λειτουργίες της
- Η έννοια του Οργανισμού
- Τα επίπεδα της Διοίκησης
- Οι δεξιότητες και οι ρόλοι ενός αποτελεσματικού μάνατζερ
- Οι απαραίτητες δεξιότητες και οι ρόλοι του διευθυντή/προϊσταμένου της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας σε ένα οργανισμό
- Η ανάγκη της στρατηγικής διοίκησης σε σχέση με τη διοίκηση της καθημερινής ρουτίνας
- Οι ιδιαιτερότητες των οργανισμών στο ευρύτερο υγειονομικό περιβάλλον
- Ο στρατηγικός τρόπος του σκέπτεσθαι, με έμφαση στους οργανισμούς υγείας

Εβδομάδα 3: Σχεδιασμός – Προγραμματισμός

- Η έννοια του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού
- Η αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς και ιδιαιτέρως στον τομέα της υγείας
- Η αναγνώριση των διαφορών μεταξύ των δύο τύπων προγραμματισμού (λειτουργικού/στρατηγικού), καθώς και τα κοινά τους σημεία
- Οι περιορισμοί κατά τη διαδικασία εφαρμογής

του σχεδιασμού-προγραμματισμού σε έναν υγειονομικό οργανισμό

- Η ικανότητα εφαρμογής των σταδίων του σχεδιασμού-προγραμματισμού στον τομέα της υγείας και κυρίως όσον αφορά στη νοσηλευτική υπηρεσία ενός οργανισμού
- Η ικανότητα εφαρμογής και χρήσης εργαλείων (π.χ. διάγραμμα Gantt) για την παρακολούθηση της πορείας του σχεδιασμού προγραμματισμού

Εβδομάδα 4: Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας / Λειτουργία Στελέχωσης

- Η έννοια της λειτουργίας της οργάνωσης, η αναγκαιότητά της και η σχέση της με τις υπόλοιπες λειτουργίες της διοίκησης
- Η διαδικασία της οργάνωσης στο χώρο των υπηρεσιών υγείας γενικότερα και των νοσηλευτικών υπηρεσιών ειδικότερα ανά στάδιο της οργάνωσης
- Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξειδίκευσης, με αναφορές και στον υγειονομικό τομέα
- Η σημασία της επαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας και των νοσηλευτικών υπηρεσιών
- Τα Συστήματα Ταξινόμησης Ασθενών και η σημασία τους για τη στελέχωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών

Εβδομάδα 5: Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και συμμετοχική διοίκηση

- Τα διάφορα είδη τμηματοποίησης
- Οι παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται το εύρος της διοίκησης κάνοντας αναφορές και σε κλινικά τμήματα/υπηρεσίες υγείας
- Οι έννοιες της δικαιοδοσίας, ευθύνης, υπευθυνότητας
- Το οργανόγραμμα μιας νοσηλευτικής μονάδας
- Η έννοια και η σημασία της ανάθεσης καθηκόντων
- Η διαδικασία της αποτελεσματικής ανάθεσης

καθηκόντων με παραδείγματα και από τον υγειονομικό τομέα.

- Η σημασία της συμμετοχικής διοίκησης

Εβδομάδα 6: Έλεγχος

- Η σπουδαιότητα και η αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση της με τον Προγραμματισμό
- Ο Έλεγχος και τα βασικά χαρακτηριστικά του κατά τη διαδικασία της Διοίκησης
- Τα στάδια της διαδικασίας του Ελέγχου
- Τα κύρια συστήματα, μέσα και τεχνικές Ελέγχου
- Προϋποθέσεις άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου

Εβδομάδα 7: Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κατάρτιση προϋπολογισμού

- Η αναγκαιότητα της αποτελεσματικής και αποδοτικής λήψης αποφάσεων στα διάφορα επίπεδα (στρατηγικό, διοικητικό, λειτουργικό).
- Οι παράγοντες δυσκολίας στη λήψη αποφάσεων στους οργανισμούς υγείας
- Τα κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη λήψη αποφάσεων, με έμφαση τις υπηρεσίες υγείας.
- Τα στάδια προσδιορισμού λήψης μιας απόφασης, ξεκινώντας από τη δόμηση του προβλήματος.
- Τα πρότυπα οργάνωσης και χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας
- Ο τρόπος οργάνωσης των νοσηλευτικών μονάδων και ειδικότερα των οικονομικών υπηρεσιών τους
- Οι βασικές αρχές και η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού ενός νοσηλευτικού τμήματος

Εβδομάδα 8: Διοίκηση Ανθρώπινου δυναμικού – Ανάπτυξη Προσωπικού

- Η διαδικασία της ΔΑΔ και οι λειτουργίες της
- Η ανάλυση εργασίας (job description)

- Οι εναλλακτικοί τρόποι προσέληψης νέων εργαζομένων
- Οι ενδεδειγμένοι τρόποι επιλογής προσωπικού
- Αναγνώριση αναγκών του νοσηλευτικού προσωπικού και σχεδιασμός της κάλυψής τους μέσω του προγράμματος ανάπτυξης προσωπικού
- Προβλήματα σχετιζόμενα με τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού
- Διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής πολιτικής ανταμοιβών

Εβδομάδα 9: Διαχείριση συγκρούσεων

- Τα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας
- Οι βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης
- Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε τεχνικής διαχείρισης μιας σύγκρουσης

Εβδομάδα 10: Παρακίνηση

- Ο μηχανισμός παρακίνησης των εργαζομένων
- Οι βασικές θεωρίες παρακίνησης (Maslow, Herzberg, McClelland, Vroom, Adams κτλ.)
- Κριτήρια επιλογής της κατάλληλης θεωρίας για την παρακίνηση κάθε της κατηγορίας εργαζομένων (π.χ γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί, βοηθητικό προσωπικό) σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας (π.χ δημόσια νοσοκομεία, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας).

Εβδομάδα 11: Επικοινωνία

- Οι λειτουργίες της επικοινωνίας
- Οι διάφοροι τρόποι επικοινωνίας (είδη επικοινωνίας)
- Τα διαφορετικά κανάλια επικοινωνίας και η κριτική ικανότητα επιλογής του κατάλληλου καναλιού για κάθε περίπτωση
- Οι παράγοντες που είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε μη αποτελεσματική επικοινωνία

Εβδομάδα 12: Ηγεσία – Καθοδήγηση

- Αποσαφήνιση των εννοιών του ηγέτη και του μάνατζερ

- Αποσαφήνιση των εννοιών της επιχειρούμενης, επιτυχούς και αποτελεσματικής ηγεσίας
- Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αποτελεσματικού ηγέτη
- Τα βασικά χαρακτηριστικά των διαφόρων θεωριών ηγεσίας (μετασχηματιστική, συναλλακτική κτλ.)
- Τα κριτήρια αξιοποίησης των θεωριών ηγεσίας σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας

Εβδομάδα 13: Διαχείριση αλληλαγών

- Τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των αλληλαγών
- Προσδιορισμός των συνεπαγόμενων ζητημάτων που επιφέρουν οι αλληλαγές
- Οι κύριοι λόγοι αντίστασης στις αλληλαγές (τόσο εκ μέρους των οργανισμών, όσο και εκ μέρους των ατόμων)
- Οι προϋποθέσεις επιτυχίας μιας επιχειρούμενης αλληλαγής
- Οι γενικές στρατηγικές της αλληλαγής (αυταρχική/συμμετοχική αλληλαγή- πλαίσιο αλληλαγής του Blanchard)
- Τα δύο βασικά θεωρητικά μοντέλα εισαγωγής αλληλαγών: α) των Lewin – Schein και β) του Kotter.

Εργαστηριακό μέρος /Κλινική άσκηση

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών σε διοικητικά θέματα διεξάγεται σε νοσηλευτικές διευθύνσεις νοσοκομείων, νοσηλευτικά τμήματα/κλινικές καθώς και ειδικές μονάδες

Οι φοιτητές μέσω της πρακτικής άσκησης έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν σε πραγματικές συνθήκες ένα σύνθετο εργασιακό περιβάλλον όπως αυτό του νοσοκομείου, να πραγματοποιήσουν συνεντεύξεις με ειδικούς του χώρου προκειμένου να εκπονήσουν την εργασία που τους ανατίθεται και να παρατηρήσουν διαδικασίες επίλυσης διοικητικών προβλημάτων σε πραγματικό χρόνο (Βιωματική μάθηση).

Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ανατίθεται στους φοιτητές εργασία (μέθοδος project) που προϋποθέτει συλλογή πρωτογενών δεδομένων από τους χώρους πρακτικής άσκησης, συνεργασία σε ομάδες, αναζήτηση πηγών (από το διαδίκτυο και τις βιβλιοθήκες κτλ.)

Μέθοδος Αξιολόγησης

- Γραπτές εξετάσεις (80%)
- Γραπτή εργασία (20%)

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Διοίκηση και Ηγεσία. Θεωρία και Εφαρμογή στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες Bessie L. Marquis and Carol G. Huston Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. 6^η έκδοση/2010

2^η Επιλογή: Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Αναστάσιος Μερκούρης Εκδότης: ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΙΚΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ 1^η έκδοση/2008

			Συντονιστής μαθήματος: Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Επιβλέποντες: Μ.Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Κωνσταντίνου, Καθηγητής Β. Μάτζιου, Καθηγήτρια Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Π. Σουρτζή, Καθηγήτρια Η. Μπροκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου, Καθηγήτρια Ε. Κούκια, Καθηγήτρια Θ. Κατσούλιας, Αναπλ. Καθηγητής Σ. Κατσαραγάκης, Αναπλ. Καθηγητής Ν. Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Π. Μαγγούλια, Επίκ. Καθηγήτρια Π. Στεργιάννης, Επίκ. Καθηγητής Φ. Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μ. Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Α. Κορομπέλη, ΕΔΙΠ Δ. Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ Κλινική Άσκηση: Κλινικοί Νοσηλευτές Νοσηλευτικών Τμημάτων Νοσοκομείων
53492	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:			16ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):			16

Σκοπός

- Κύριοι στόχοι της κλινικής άσκησης είναι:
- Ο εμπλουτισμός των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και η εφαρμογή αυτών των γνώσεων στην καθημερινή νοσηλευτική πρακτική.
 - Η εξοικείωση των φοιτητών με τον κλινικό χώρο και με τις σχετικές με τις σπουδές κλινικές πράξεις, ώστε να ενταχθούν ευκολότερα στο σύστημα παροχής φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να

γνωρίζουν τις βασικές αρχές και να έχουν τις κλινικές δεξιότητες για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλευόμενους ασθενείς με οξεία ή χρόνια νοσήματα, εφαρμόζοντας στην κλινική πράξη όσα έχουν διδαχθεί σε θεωρητικό επίπεδο.

- Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:
- Αξιολογούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
 - Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών και των οικογενειών τους, να σχεδιάζουν πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, να εφαρμόζουν αυτές τις παρεμβάσεις και

να εκτιμούν την αποτελεσματικότητά τους, σύμφωνα με τις αρχές της Νοσηλευτικής Δι-εργασίας.

- Συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες υγείας, στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας, στη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και την οικογένειά τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Μεθοδος αξιολογοησης

1. Συμπλήρωση εντύπου αξιολόγησης από τον υπεύθυνο της κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο.
2. Εργασία με τη μορφή «Αρχείου-Ημερολόγιου Μαθησιακών Εμπειριών» κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης, η οποία κατατίθεται στο τέλος του εξαμήνου στον επιβλέποντα την κλινική άσκηση καθηγητή. Το ημερολόγιο εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο οι θεωρητικές γνώσεις (από το σύνολο των διδασθέντων μαθημάτων) συνδέονται με την κλινική πρακτική.

Στόχοι του ημερολογίου

- Η καταγραφή των κλινικών εμπειριών του φοιτητή, σε συνδυασμό με την αποτίμηση των θεωρητικών γνώσεων που χρησιμοποίησε κατά την κλινική πρακτική.
- Η εμπέδωση της γνώσης που απορρέει από την κλινική εμπειρία και η σύνθεσή της με τις ήδη υπάρχουσες θεωρητικές γνώσεις.
- Η εστίαση στην κριτική προσέγγιση και ανάπτυξη των κλινικών εμπειριών και όχι στην απλή περιγραφή γεγονότων.
- Η συνειδητοποίηση της επίδρασης που έχει στον ίδιο το φοιτητή, η επαφή με τον κλινικό χώρο.

Τι πρέπει να περιλαμβάνει

Η εργασία-ημερολόγιο είναι μια σύνθεση των θεωρητικών γνώσεων, που οι φοιτητές έχουν

αποκομίσει από τα θεωρητικά μαθήματα και εφαρμογή τους στη κλινική πρακτική για την παροχή ολοκληρωμένης και ολιστικής φροντίδας στον ασθενή, η οποία αποτελεί και το επίκεντρο της κλινικής άσκησης.

Οι καταχωρήσεις πρέπει να γίνονται στο τέλος της κάθε εβδομάδας της κλινικής άσκησης, να είναι σύντομες και να έχουν ημερομηνία. Σε κάθε καταχώρηση θα γίνεται καταγραφή των σημαντικότερων εμπειριών που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

Πιο συγκεκριμένα, το φάσμα των καταχωρήσεων πρέπει επίσης να περιλαμβάνει:

Παρατηρήσεις - κριτική ανάληψη - σύνθεση:

Με βάση γνώσεις από προσωπική μελέτη, θεωρητικά μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια και εμπειρίες από την κλινική άσκηση. Στοιχεία συσχέτισης μεταξύ θεωρητικών γνώσεων και κλινικών εμπειριών δίνουν νόημα στην κλινική πρακτική.

Ερωτήματα: Οποιοσδήποτε αμφιβολίες ή αβεβαιότητες που μπορεί να υπάρχουν. Η διατύπωση ερωτήσεων είναι ζωτική για τη σκέψη και τη μάθηση.

Συλλογισμούς: Ο προβληματισμός σχετικά με τη σημασία των γεγονότων, συμβάντων, ιδεών, ερμηνεία καταστάσεων και αποφάσεων, προσφέροντας εναλλακτικές προτάσεις.

Αυτογνωσία: Συνειδητοποίηση του πώς οι προσωπικές ιδέες και γνώμες είναι δυνατό να αλλάζουν ή να εξελίσσονται κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης.

Αναθεωρήσεις: Επανελέγχοντας προηγούμενες καταχωρήσεις να γίνει καταγραφή εάν και πώς οι απόψεις και οι ιδέες έχουν μεταβληθεί. Η κριτική είναι μια αμφίδρομη διαδικασία.

Τεκμηρίωση με κατάλληλες βιβλιογραφικές παραπομπές

Σύγγραμμα:

1^η Επιδόση: Η Νοσηλευτική στην Κλινική Πράξη. Α.Βerman, S.Snyder, C.Jackson, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ηρώ

Μπροκαλάκη Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. Αθήνα 6^η έκδοση/2010

2^η Επιλογή: Κλινικές Δεξιότητες στην Παιδια-

τρική Νοσηλευτική. Bindler, Ball. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βασιλική Μάτζιου, ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 4^η έκδοση/2009

53434	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3,5	

Σκοπός

Η καλλιέργεια των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και πεποιθήσεων των φοιτητών ώστε να είναι ικανοί να παρέχουν ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς – οικογενειακό περιβάλλον, που βιώνουν σοβαρή / απειλητική για τη ζωή ασθένεια ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο της ζωής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ικανότητας συνεργασίας με τη διεπιστημονική ομάδα, κάθε ασθενή- οικογένεια και τους εθελοντές, για την αξιολόγηση και κάλυψη των οργανικών ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών σε ποικίλες υπηρεσίες παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει το εύρος των βασικών δηλώσεων που χαρακτηρίζουν τη φιλοσοφία της ανακουφιστικής φροντίδας και σχετίζει τα βασικά στοιχεία των διαφορετικών ορισμών της ανακουφιστικής φροντίδας με τη νοσηλευτική πρακτική
- Συζητά τις πυρηνικές γνώσεις, δεξιότητες και πεποιθήσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών ασθενών και οικογενειών σε ένα σενάριο ανακουφιστικής φροντίδας
- Κατανοεί την έννοια σχεδιασμού της εκ των

προτέρων φροντίδας και τη σχέση της με την επίτευξη ποιότητα ζωής στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας

- Αναγνωρίζει τις τρεις κύριες πρωτοβουλίες που συνθέτουν τη Στρατηγική της Φροντίδας στο Τέλος της Ζωής του 2008 και περιγράφει την εφαρμογή τους στην κλινική πρακτική
- Κατανοεί την ανάγκη για παροχή καλύτερης ανακουφιστικής φροντίδας για ασθενείς με όλη τις διαγνώσεις
- Περιγράφει τα πολύπλοκα επαγγελματικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν για την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας για διαφορετικές διαγνώσεις
- Ανιχνεύει τα νοσηλευτικά ζητήματα στο τέλος της ζωής για τις πλέον συχνές καταστάσεις όπου οι ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας είναι μεγαλύτερες
- Κατανοεί τις κύριες ηθικές αρχές που θεμελιώνουν τη φροντίδα υγείας και την επαγγελματική πρακτική
- Αναστοχάζεται στο εύρος των εμφανιζόμενων ηθικών καταστάσεων που επηρεάζουν άμεσα την ηθική πρακτική
- Κατανοεί το εύρος των νοσηλευτικών ευθυνών παρά την κλίνη κάποιου που πεθαίνει
- Αναστοχάζεται για την ανάγκη πρόσβασης σε υποστήριξη όταν αντιμετωπίζει θάνατο για πρώτη φορά

- Περιγράφει τα κύρια συστατικά μιας θεραπευτικής με νόημα συζήτησης
- Κατανοεί τους υποκείμενους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχημένη επικοινωνία και στις αποτυχημένες αλληλεπιδράσεις
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορούν να ενισχύουν την επικοινωνία με τους θνήσκοντες και εκείνους που είναι σημαντικοί για αυτούς
- Περιγράφει την έννοια του ολικού πόνου
- Κατανοεί τις αρχές που υποστηρίζουν την ακριβή αξιολόγηση του πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Διεξάγει τη βασική αξιολόγηση πόνου με τη χρήση των διαθέσιμων εργαλείων
- Κατανοεί τους σκοπούς και αρχές που υποστηρίζουν τη διαχείριση του ολικού πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει την ανάγκη για πολύ-επιστημονική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του χρόνιου πόνου
- Συζητά τα εμπόδια και τους μύθους για μια επιτυχημένη αξιολόγηση και διαχείριση πόνου
- Αναγνωρίζει τα κύρια συμπτώματα που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των ασθενών με χρόνια νοσήματα.
- Περιγράφει εύρος αποτελεσματικών προσεγγίσεων για τη διαχείριση των συμπτωμάτων.
- Σκιαγραφεί τις νοσηλευτικές προτεραιότητες κατά τη διαχείριση πολλαπλής συμπτωματολογίας
- Κατανοεί τη φύση και το νόημα της πνευματικής φροντίδας με την προοπτική της ανακουφιστικής προσέγγισης
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών για την προαγωγή της πνευματικής φροντίδας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Περιγράφει εύρος επειγόντων στην ανακουφιστική φροντίδα που απαιτούν παρέμβαση για την ανακούφιση της οδύνης
- Αναστοχάζεται πάνω στην σχέση και σημαντι-

- κότητα της ποιότητας φροντίδας γύρω από την κλίνη στο τέλος της ζωής
- Επιλέγει από ένα εύρος στρατηγικών για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής με την ολιστική προοπτική
- Εξετάζει τις προτεραιότητες φροντίδας στο τέλος της ζωής στο χώρο εργασίας του και αναγνωρίζει τόσο την καλή πρακτική, όσο και τις ευκαιρίες εξέλιξης
- Κατανοεί την ευρεία έννοια της πολυπολιτισμικής φροντίδας όπως εφαρμόζεται στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει ένα εύρος διαφορετικών συνθηκών και παραδόσεων που σχετίζονται με διαφορετικά συστήματα πεποιθήσεων
- Προσαρμόζει τη φροντίδα του ατόμου για την κάλυψη των πολιτιστικών αναγκών
- Περιγράφει τη βασική γνώση, τις δεξιότητες και στάσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των ειδικών αναγκών στο τελικό στάδιο της ζωής.
- Υποστηρίζει τις ανάγκες της οικογένειας γύρω από την κλίνη του ατόμου που πεθαίνει.
- Αναστοχάζεται τα τρέχοντα επίπεδα δεξιοτήτων και γνώσης για την φροντίδα στις τελευταίες ημέρες της ζωής του προσώπου που πεθαίνει.
- Κατανοεί την απώλεια και το θρήνο ως φυσιοολογικό γεγονός ζωής
- Περιγράφει τα αισθήματα, τις συμπεριφορές και τις σκέψεις που βιώνουν εκείνοι που αντιμετωπίζουν την απώλεια και το θρήνο και να τα συσχετίζει με τη νοσηλευτική πρακτική
- Περιγράφει εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τους πενθούντες
- Αναγνωρίζει τα ερευνητικά δεδομένα όσον αφορά τις επιπτώσεις που έχει η σοβαρή αρρώστια και ο θάνατος γονιού στην ψυχική υγεία των παιδιών ανάλογα με το εξελικτικό τους στάδιο
- Περιγράφει τρόπους βοήθειας των συγγενών προκειμένου να ενημερώσουν τα παιδιά για

την αρρώστια και τον επικείμενο θάνατο του γονιού τους

- Αναγνωρίζει τις συνήθειες αντιδράσεις και ανάγκες των παιδιών στις διάφορες φάσεις της ασθένειας του γονιού και ενόψει του επικείμενου θανάτου
- Περιγράφει τις βασικές αρχές στήριξης του παιδιού που θρηνεί την απώλεια γονιού από μια χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια
- Περιγράφει τα μοντέλα που αναφέρονται στο «θρήνο», «τις τραυματικές αντιδράσεις» και την «επαγγελματική εξουθένωση» που βιώνουν οι επαγγελματίες υγείας που παρέχουν φροντίδα σε ασθενείς που πεθαίνουν
- Περιγράφει πώς η ψυχική οδύνη που προκαλεί η φροντίδα και ο θάνατος ασθενών επηρεάζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας και ποιες στρατηγικές ενεργοποιεί για να τη διαχειριστεί
- Περιγράφει ποια χαρακτηριστικά της οργανωσιακής κουλτούρας του πλαισίου εργασίας συμβάλλουν στην πρόληψη, αντιμετώπιση και φροντίδα των εργαζομένων στην ανακουφιστική φροντίδα

Περιεχόμενο

- Παρελθόν, παρόν και προοπτική του Διεθνούς Κινήματος της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Ιστορική εξέλιξη, Διεπιστημονική Ολιστική Προσέγγιση ασθενούς / οικογένειας, Μονάδες Παροχής).
- Η Επιστήμη και η Τέχνη της Ανακουφιστικής Φροντίδας. Συνεργατικά πρωτόκολλα φροντίδας. Προκλήσεις για τους εκπαιδευόμενους.
- Γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες των νοσηλευτών/τριών για την παροχή Ανακουφιστικής Φροντίδας.
- Ανακουφιστική φροντίδα για ασθενείς με μη κακοήγη νοσήματα
- Βασικές αρχές παιδιατρικής ανακουφιστικής φροντίδας

- Πρώτη νοσηλευτική εμπειρία με τον ασθενή που πεθαίνει.
- Θεραπευτική νοσηλευτική επικοινωνία με φροντίδα και συμπόνια σε ασθενή- οικογένεια.
- Ο πόνος και το αίσθημα του υποφέρειν στην κλινική πρακτική.
- Αξιολόγηση και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενούς που πονά.
- Αρχές αξιολόγησης και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπισης ασθενών με άλλα συμπτώματα εκτός του πόνου (ναυτία, έμετος, δυσκοιλιότητα., κόπωση, δύσπνοια, άγχος κατάθλιψη)
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών αρρώστου – οικογένειας.
- Αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων .
- Λήψη δύσκολων κλινικών αποφάσεων. Ηθικά διλήμματα.
- Πολλοπολιτισμικές ανάγκες στο τέλος της ζωής
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις άνεσης στην κλίνη του ασθενούς
- Προτεραιότητες φροντίδας τις τελευταίες ημέρες της ζωής
- Θρήνος και πένθος στην ανακουφιστική φροντίδα -Υποστήριξη φροντιστών
- Στρες του προσωπικού υγείας και διαχείρισή του στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας
- Στήριξη παιδιών όταν ο γονιός πάσχει από σοβαρή ασθένεια και πεθαίνει

Κλινικό μέρος

Στόχος της κλινικής άσκησης είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών από την επίσκεψη και επικοινωνία με τους εξειδικευμένους χώρους παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε

ομάδες. Ερωτήσεις αυτό-αξιολόγησης. Παιχνίδι ρόλων. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε ειδικές δομές.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Θεμελιώδεις διαστάσεις της Ανακουφιστικής Φροντίδας στη Νοσηλευτική - Τεκ-

μηριωμένη γνώση και πρακτική. Robert Becker. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη-Κουρμπάνη, Στυλιανός Κατσαράγκης. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, 1^η έκδοση /2019.

2^η Επιλογή: Ανακουφιστική Νοσηλευτική: εξασφαλίζοντας ελπίδα και ποιότητα ζωής. Shaun Kihghorn, Richard Gamlin. Επιμέλεια: Ελένη Θεοδοσοπούλου-Ευθυμίου. Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, 1^η έκδοση/ 2004.

53491	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια
	Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	20	
	Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	3	

Σκοπός

Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρουσιάσει βασικά στοιχεία νομοθεσίας που σχετίζονται με τα επαγγέλματα υγείας και ειδικότερα αυτό του νοσηλευτή. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως η νοσηλευτική ευθύνη, το επαγγελματικό απόρρητο και τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών. Σκοπός είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να αναζητούν και να κατανοούν τους κανόνες δικαίου που έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Μέσα από τη συζήτηση υποθετικών σεναρίων οι φοιτητές θα καλούνται να αναζητήσουν και να σχολιάσουν την ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή – Δίκαιο – Πηγές
- Σχέση ασθενή νοσηλευτή - Δικαιώματα ασθενών
- Πλαίσιο άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος - Επαγγελματικά δικαιώματα
- Ενημέρωση, συναίνεση ασθενούς

- Επιβολή μέτρων
- Απόρρητο - Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Νοσηλευτική Ευθύνη
- Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική
- Τέλος Ζωής (ο ρόλος του νοσηλευτή)
- Μεταμοσχεύσεις
- Έναρξη ζωής – Ιατρικώς Υποβηθούμενη Αναπαραγωγή – Τεχνητή διακοπή κύησης
- Έρευνα

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναζητά τη νομοθεσία για τα θέματα που τον ενδιαφέρουν
- αναγνωρίζει τις πηγές δικαίου και να εκτιμά ποιός κανόνας δικαίου εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση
- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας
- κατανοεί τη σχέση δικαίου υγείας και ηθικής στο χώρο της υγείας

- αξιολογεί πως θα πρέπει να ενεργεί σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των καθηκόντων του
- αναγνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των ασθενών
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες ηθικές αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
- αναγνωρίζει τα διαφορετικά ήδη νοσηλευτικής ευθύνης και να ενεργεί κατάλληλα
- λειτουργεί ως συνήγορος των ασθενών
- διαχειριστεί κατάλληλα μια περίπτωση παιδικής κακοποίησης
- γνωρίζει και να μπορεί να κρίνει τη βασική νομοθεσία που εφαρμόζει σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή, όπως οι μεταμοσχεύσεις
- σχεδιάσει και υλοποιήσει μια έρευνα σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διάλεξη
- Συζήτηση περιπτώσεων – υποθετικών σεναρίων
- Γραπτή εργασία

Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή γραπτή εργασία

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: «**Δικανική Ψυχιατρική**» Γ. Αλεβιζόπουλος ΕΚΔΟΤΗΣ: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε.Ε.Ε.Ε.Β. Αθήνα, 2^η έκδοση/2015. Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

2^η Επιλογή: «**Ιατρικό δίκαιο. Στοιχεία Βιοηθικής**» Βούλητος Ποθυρόννης, Ψαρούλης Δημήτριος, ΕΚΔΟΤΗΣ: University Studio Press – Ανώνυμος Εταιρεία Γραφικών Τεχνών και Εκδόσεων, ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Θεσσαλονίκη 2^η έκδοση/2021. Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

Κατ'Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

53423	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Πέτρος Γαλάνης, Επίκουρος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Να κατανοήσουν οι φοιτητές τον τρόπο με τον οποίο η Νοσηλευτική Επιστήμη που βασίζεται σε ενδείξεις εφαρμόζεται στην κλινική νοσηλευτική πρακτική με σκοπό την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής φροντίδας υγείας στην πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών αρχών που διέπουν τη Νοσηλευτική Επιστήμη που βασίζεται σε ενδείξεις.
- Κατανόηση της μεθοδολογίας αναζήτησης της κατάλληλης βιβλιογραφίας.
- Αποτύπωση του σφάλματος που υπεισέρχεται στην έρευνα.
- Κατανόηση της εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πράξη.
- Περιεχόμενο:
- Καθορισμός των κατάλληλων ερευνητικών ερωτημάτων ή, αλλιώς, των ερευνητικών υποθέσεων

- Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
- Εφαρμογή της μεθοδολογίας PICOS
- Αναζήτηση της βιβλιογραφίας στο PubMed
- Εκτίμηση του σφάλματος στη συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μετά-ανάλυση
- Μοντέλα μετά-ανάλυσης
- Εκτίμηση του σφάλματος στην μετά-ανάλυση
- Κατευθυντήριες οδηγίες
- Αναζήτηση κατευθυντήριων οδηγιών
- Εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πράξη

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή/και γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική βασισμένη σε ενδείξεις. DiCenso A., Guyatt G., Ciliska D. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2015.

2^η επιλογή: Δεν υπάρχει.

54433	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Βασίλική Μάτζιου, Καθηγήτρια Κωνσταντίνος Πέτσιος, Επίκ. Καθηγητής Βαρβάρα Μπουτοπούλου, Ακαδ.Υπότροφος
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός: Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων για την παροχή ολιστικής εξατομικευμένης οικο-

γενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλευόμενο παιδί με χρόνιο νόσημα.

Μαθησιακοί Στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τις ανάγκες και τις επιπτώσεις της χρόνιας ασθένειας στο παιδί και την οικογένεια.
- Να γνωρίζουν τον σχεδιασμό της νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένο στην νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση, στην οργάνωση και στην εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της νόσου.
- Να ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό φροντίδας παιδιού με βρογχικό άσθμα και εκπαίδευσης των γονέων στη διαχείριση των συσκευών εισπνεόμενων φαρμάκων και αποφυγή των εκλυτικών παραγόντων του άσθματος.
- Να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ανάγκες διαχείρισης του παιδιού με σακχαρώδη διαβήτη με έμφαση στην αυτοφροντίδα
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τη φροντίδα παιδιού με επιληψία.
- Να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τεκμηριωμένης παρακολούθησης του παιδιού με νεοπλησία.
- Να επιλέγουν και να εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη θεραπεία παιδιού με κυστική ίνωση.
- Να παρέχουν τεκμηριωμένη φροντίδα βασισμένη σε διεθνείς οδηγίες στα παιδιά που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή διάλυση.
- Να εφαρμόζουν εργαλεία εκτίμησης της έντασης του χρόνιου πόνου καθώς και τις ενδεδειγμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή του.
- Να αξιοποιούν συστηματικά τις ανάγκες οξυγονοθεραπείας στο σπίτι, εκπαιδύοντας τους γονείς στην ασφαλή χορήγηση του οξυγόνου με στόχο τη βελτίωση της οξυγόνωσης του.

- Να συμβάλλουν με την εφαρμοσμένη νοσηλευτική φροντίδα στην ποιότητα ζωής των παιδιών με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Σε επίπεδο στάσεων

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του παιδιού με χρόνια νόσημα και της οικογένειάς του.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων στη φροντίδα του παιδιού στο σπίτι.
- Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα εκπαίδευσης των γονέων σε δεξιότητες προκειμένου να παρέχουν φροντίδα στο σπίτι.
- Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στη φροντίδα των παιδιών, νέων με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Περιεχόμενο

- Αρχές στην Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
- Ανάγκες Γονέων για την Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
- Επιπτώσεις του Χρόνιου Νοσήματος στο Παιδί και την Οικογένεια
- Φροντίδα Παιδιού με Βρογχικό Άσθμα
- Φροντίδα Παιδιού με Σακχαρώδη Διαβήτη
- Φροντίδα Παιδιού με Επιληψία
- Φροντίδα Παιδιού με Νεοπλησία
- Φροντίδα Παιδιού με Κυστική Ινωση
- Φροντίδα Παιδιού που Υποβάλλεται σε Αιμοκάθαρση και Περιτοναϊκή Διάλυση
- Αρχές στη Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Πόνο
- Οξυγονοθεραπεία στο Σπίτι
- Ποιότητα Ζωής στα Παιδιά με Χρόνιο Νόσημα

Εκπαιδευτικές τεχνικές

- Εισηγήσεις.
- Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία.

Μέσα που θα χρησιμοποιηθούν

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής.
- Εποπτικό υλικό (πχ συσκευές εισπνεόμενων φαρμάκων, συστήματα χορήγησης οξυγόνου, έντυπα εκπαίδευσης γονέων)

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Φροντίδα Παιδιών με χρόνια Νοσήματα Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου. Εκδότης: ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2^η έκδοση/2015.

53482	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Εισαγωγή

Η **Κοινωνική Κοινοτική Ψυχιατρική** είναι ένας σχετικά νέος επιστημονικός κλάδος της Υγείας και ειδικότερα της Ψυχιατρικής. Η σημερινή της εξέλιξη αρχίζει από την δεκαετία του 1950 όπου υπάρχει η εμφάνιση φαρμακευτικών ουσιών που μπορούν να ελέγχουν την συμπτωματολογία των μειζόνων ψυχικών διαταραχών. Έτσι γίνεται πρώτη φορά εφικτή η θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με μείζονες ψυχικές διαταραχές εντός του κοινωνικού περιβάλλοντος, όπως συμβαίνει και με άλλες νοσολογικές οντότητες στον χώρο της υγείας. Μαζί με την εφαρμογή της φαρμακοθεραπείας συνδυάζονται και οι ψυχοθεραπευτικές τεχνικές.

Έτσι αναπτύσσεται ένα κίνημα στο χώρο της ψυχιατρικής με σκοπό την μεταρρύθμιση της ψυχικής υγείας, παράγοντας μια ιδεολογία της κοινωνικής κοινοτικής ψυχιατρικής και την εφαρμογή της στην πράξη, στο πλαίσιο της κοινότητας, της κοινοτικής ψυχιατρικής. Το προαναφερόμενο κίνημα επιδιώκει την αποϊδρυματοποίηση των ψυχικά πασχόντων με την σύγχρονη ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Συγχρόνως αναπτύσσονται οι έννοιες της πρόληψης μέσω των οποίων επιδιώκεται η εμπέδωση της κοινοτικής ψυχιατρικής

και η συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.

Η Κοινοτική Ψυχιατρική αξιοποιεί την φαρμακοθεραπεία, την ψυχοθεραπεία, ασκεί προληπτική ψυχιατρική, επίσης αξιοποιεί την εργοθεραπεία, ομαδικές και οικογενειακές θεραπείες, στοχεύοντας ώστε η νοσηλεία του ασθενούς να είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας, ο ασθενής με ψυχικό νόσημα να θεραπεύεται εντός του κοινωνικού του περιβάλλοντος όπως όλοι οι άλλοι ασθενείς με Σ. Διαβήτη, Πνευμονικές Παθήσεις, Καρδιακά νοσήματα κλπ.

Γίνεται λοιπόν επιτακτική ανάγκη η εκπαίδευση των στελεχών της υγείας στο πνεύμα της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής αρχίζοντας από το προπτυχιακό επίπεδο συνεχίζοντας με το μεταπτυχιακό και ακόμη περισσότερο στην συνεχιζόμενη δια βίου εκπαίδευση

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι εισαγωγή του φοιτητή της Νοσηλευτικής στη θεωρία και πράξη της κοινωνικής ψυχιατρικής των ατόμων που νοσούν από μια χρόνια ψυχική διαταραχή (σχιζοφρενικές διαταραχές, διπολικές διαταραχές, νοητικές καθυστερήσεις εξαρτήσεις από ουσίες και οινόπνευμα).

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις έννοιες της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Επίσης στην ανάπτυξη θεραπευτικών δομών στην κοινότητα επί του αμφίδρομου άξονα, ψυχιατρική κλινική-κοινότητα, οι οποίες να καθιστούν εφικτή την ιδεολογία της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής.

Επίσης στις έννοιες της χρονιότητας, του ιδρυματισμού, της λειτουργικότητας και στην πρόκληση ανικανότητας και αναπηρίας, ενώ παρέχονται οι γνώσεις για την διαδικασία εφαρμογών της αποκατάστασης (κοινωνική, στεγαστική και επαγγελματική αποκατάσταση).

Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα

- Εμπέδωση της ιδεολογίας της Κοινωνικής-Κοινοτικής Ψυχιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.
- Η αξία ύπαρξης όλων των θεραπευτικών Δομών εντός της Κοινότητας επί του αμφίδρομου άξονα ψυχιατρική κλινική-κοινότητα για την εφαρμογή της Κοινοτικής Ψυχιατρικής.
- Η αξία της πρόληψης με σκοπό την συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.
- Η εμπέδωση ότι είναι εφικτός ο συνδυασμός φαρμακοθεραπείας και ψυχοθεραπείας των μειζόνων ψυχικών διαταραχών

Περιεχόμενο

- Η Ψυχική Υγεία της Κοινότητας
 - Η ιδεολογία της κοινοτικής ψυχιατρικής
 - Κοινοτική ψυχιατρική και κοινοτική ψυχική υγιεινή
 - Οι βασικές αρχές της Κοινοτικής ψυχιατρικής
 - Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής: Διοικητικά - Οργανωτικά θέματα
- Κοινοτική Ψυχική Υγιεινή: Η παρέμβαση στην κοινότητα με την κοινότητα
 - Παρέμβαση και συμβουλευτική στο σχολείο
 - Η αγωγή υγείας ως μέθοδος προαγωγής της ψυχικής υγείας της κοινότητας
 - Ο Ψυχίατρος και οι άλλοι επαγγελματίες

ψυχικής υγιεινής στην διαδικασία της κοινοτικής παρέμβασης

- Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής ως φορέας προληπτικής πολιτικής
- Η ομάδα Ψυχικής υγείας, ο εθελοντισμός, η εκπαίδευση
 - οι ρόλοι των επαγγελματιών της ψυχικής υγιεινής στο ΚΚΨΥ
 - Ο ρόλος των εθελοντών στο ΚΚΨΥ
- Κλινικά θεραπευτικά θέματα στην Κοινοτική Ψυχιατρική
 - Ιδρυματισμός στην κοινότητα
 - Οι νόσοι εξάρτησης
 - Η αντιμετώπιση του αρρώστου που δε συνεργάζεται
 - Η πολυπροβληματική οικογένεια
- Κρίσεις, άτομα υψηλού κινδύνου, επικινδυνότητα
 - Η κρίση και η αντιμετώπισή της στην κοινότητα
 - Τα άτομα υψηλού κινδύνου: η προσέγγιση και η προστασία τους
 - Η κοινότητα, ο ψυχικά άρρωστος και οι όψεις της επικινδυνότητας: το νομικό πλαίσιο της ψυχιατρικής πράξης
- Ψυχοθεραπείες, Συμβουλευτική και Ομάδες Αυτοβοήθειας στην Κοινοτική Ψυχιατρική
- Κοινωνικά Υποστηρικτικά Συστήματα
- Τι είναι η Ψυχιατρική/Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση
 - Η διαδικασία της πρόκλησης ανικανότητας και αναπηρίας
 - Η ιστορική εξέλιξη της Ψυχιατρικής/ Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης
 - Οι ιδεολογικές επιδράσεις στην Ψυχιατρική/ Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση
- Η ψυχοκοινωνική λειτουργικότητα και αποκατάσταση
 - Ο χρόνιος ψυχικά άρρωστος (Ορισμοί)
 - Η λειτουργικότητα
- Ψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην πράξη

- Κύρια φάση της αποκατάστασης: ψυχο-κοινωνική στεγαστική αποκατάσταση
- Παιδοψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
- Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και περιβάλλον
- Μακροπεριβάλλον: στάσεις, διακρίσεις, στίγμα και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
- Η οργάνωση προγράμματος ψυχιατρικής/ ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Σύγγραμμα

1^η Επιλογή: Κοινωνική Ψυχιατρική και Κοινωνική Ψυχική Υγιεινή. Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2000

Σημειώσεις διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή

2^η Επιλογή: Ψυχιατρική και Αποκατάσταση. Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2005

Σημειώσεις διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή

		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Καθηλόγη Κυδωνάκη, Επίκ. Καθηγήτρια Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53436	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ		
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Επείγουσα Ιατρική/ Νοσηλευτική που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν βρίσκονται σε ΤΕΠ.

Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων σε επείγουσες νοσηλευτικές διαγνωστικές και θεραπευτικές πράξεις.

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Στόχοι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη διαχείριση – triage, αξιολόγηση και αντιμετώπιση ασθενών με επείγοντα προβλήματα κυρίως τραυματιολογικά που προσέρχονται / με-

ταφέρονται σε ΤΕΠ. Επίσης, η απόκτηση γνώσεων στη προνοσοκομειακή φροντίδα, αξιολόγηση και μεταφορά των ασθενών είτε τραυματιολογικής είτε μη-τραυματιολογικής φύσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Να αναγνωρίζει την αναπνευστική ανεπάρκεια και να χορηγεί οξυγόνο
2. Να αναγνωρίζει το σοκ οποιασδήποτε αιτιολογίας και να μπορεί να το χορηγεί υγρά και αγγειοσυσπαστικά φάρμακα
3. Να αναγνωρίζει την καρδιακή ανακοπή
4. Να εφαρμόζει βασική και εξειδικευμένη καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
5. Να συμμετέχει σε αναζωογόνηση πολυτραυματία
6. Να συμμετέχει σε διαδικασία διασωλήνωσης και εφαρμογής μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής
7. Να κάνει αιμοληψία

8. Να συμμετέχει σε τοποθέτηση κεντρικής φλεβικής γραμμής, σωλήνα θωρακικής παροχέτευσης, ουροκαθετήρα, αρτηριακής γραμμής κ.λπ.

Περιεχόμενο

1. Προσέγγιση του Ασθενούς στο Τμήμα Επειγόντων, Προνοσοκομειακή Επείγουσα Παροχή Υπηρεσιών
2. Αρχική αναζωογόνηση (επαπειλούμενος αεραγωγός, καταπληξία, καρδιακή ανακοπή)
3. Περιποίηση τραύματος & επείγουσες διαδικασίες (κεντρικές φλεβικές γραμμές, παρακέντηση υπεζωκότα & κοιλίας, γύψοι, νάρθηκες)
4. Επείγουσες αλλεργικές & τοξικολογικές καταστάσεις (αλλεργία, αναφυλαξία, δηλητηριάσεις από κατάποση ουσιών, βλάβες από φυτικές & ζωικές τοξίνες)
5. Επείγουσες βιοχημικές, ενδοκρινικές & αιματολογικές καταστάσεις (υγρό, ηλεκτρολύτες, OBI, διαβητικά, ενδοκρινικά, αναιμία, ΔΕΠ)
6. Επείγουσες καταστάσεις στην καρδιολογία (θωρακικός πόνος, συγκοπή, λιποθυμία, αρρυθμίες, υπερτασικά & αγγειακά επείγοντα (οξεία ισχαιμία & θρόμβωση, ΑΚΑ, πνευμονική εμβολή)
7. Ο πολυτραυματίας ασθενής (αρχική προσέγγιση, τραύμα κεφαλής, ΣΣ, γναθοπροσωπικό, καρδιοθωρακικό, κοιλιακό, πυέλου, άνω & κάτω άκρων)
8. Επείγουσες καταστάσεις στην πνευμονολογία (αναπνευστική δυσχέρεια, δύσπνοια, πνευμονία, πνευμονική συλλογή, πνευμοθώρακας, αιμόπτυση, υποδόριο εμφύσημα)
9. Επείγουσες μαιευτικές & γυναικολογικές καταστάσεις (αιμορραγία, κύηση, αποβολή, βίασμός, τοξιναιμία κύησης)
10. Επείγουσες ουρογεννητικές καταστάσεις (ολιγουρία, ανουρία, αιματουρία, κωλικός)
11. Επείγουσες ΩΡΛ & οφθαλμικές καταστάσεις (επίσταξη, ρινορραγία, πονόλαιμος, κοιλίτι-

- δης, ωταλγία, ξένα σώματα, εισπνευστικός συριγμός, ζάλη, ίλιγγος, οξεία απώλεια όρασης)
12. Επείγουσες καταστάσεις από φυσικούς & περιβαλλοντικούς παράγοντες (βλάβες από θερμότητα, ψύχος, ηλεκτ. ρεύμα & νερό)
13. Επείγουσες καταστάσεις στη νευρολογία (κώμα, σπασμοί, κεφαλαλγία, ζάλη, σύγχυση, μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα, ΑΕΕ)
14. Επείγουσες καταστάσεις στην ψυχιατρική (παράληρημα, σύνδρομο στέρησης, υστερία, ψύχωση)
15. Επείγουσες καταστάσεις από την κοιλία (οξεία κοιλιακός πόνος, εμετός, διάρροια, αιμορραγία, ίκτερος, σύνδρ. διαμερίσματος)

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (**13 ώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο.

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών - ΤΕΠ του ΓΟΝΚ «Άγιοι Ανάργυροι» (**13 ώρες κλινικές πρακτικές ασκήσεις**). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.

Συνολικά **52 ώρες** θεωρητική και κλινική άσκηση.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων οδηγιών ΚΑΡΠΑ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Μέθοδος αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Επείγουσα Ιατρική. American Academy of Orthopaedic Surgeons (AAOS). Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2^η έκδοση/2014.

2^η Επιλογή: Εντατική Θεραπεία. Ρούσσος Χ. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 3^η έκδοση/2011.

3^η Επιλογή: Επείγουσα Ιατρική: Εικονογραφημένο Έγχρωμο Εγχειρίδιο. Atkinson P., Kendall R., LeeVan Rensburg, επιμέλεια: Γ. Φιλντίσης. Εκδότης: Παρισιανού Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων. Αθήνα 1^η έκδοση/2012.

53431	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευγενία Βλάχου, Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος νοσηλευτική της μητρότητας είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις για τη νοσηλευτική φροντίδα της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας. Σκοπός του μαθήματος Γυναικολογία, είναι να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές στην πρόληψη-αναγνώριση και αντιμετώπιση των γυναικολογικών παθήσεων.

Μαθησιακοί στόχοι

Πρόκειται για κατ' επιλογήν μάθημα και είναι ενταγμένο στο 8^ο εξάμηνο.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Νοσηλευτική Μητρότητας και Γυναικολογία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο της Νοσηλευτικής Μητρότητας και Γυναικολογία
2. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς που πάσχουν από γυναικολογικά προβλήματα
3. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα επικεντρωμένη στη μητρότητα

Περιεχόμενο

- Βιολογικές και ψυχολογικές αλλαγές που συμβαίνουν στην έγκυο γυναίκα
- Παρακολούθηση της εγκυμοσύνης με κλινικές και εργαστηριακές εξετάσεις και να διακρίνουν τις φυσιολογικές μικροανωμαλίες της εγκυμοσύνης από παθολογικές καταστάσεις
- Προετοιμασία της εγκύου για τον τοκετό και τη μητρότητα
- Φυσιολογικός τοκετός (έναρξη, συμπτώματα, στάδια)
- Τρόποι ανακούφισης από τον πόνο του τοκετού
- Επεμβατικός τοκετός
- Πρώτη εξέταση του νεογέννητου (Apgar score)
- Παρακολούθηση και τη νοσηλευτική του φροντίδα τις πρώτες ώρες μετά τον τοκετό
- Λήψη γυναικολογικού ιστορικού και Γυναικολογική εξέταση της ασθενούς
- Βασικότερες και συχνότερες φλεγμονές
- Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι των έσω και έξω γεννητικών οργάνων
- Νοσηλευτική παρέμβαση σε γυναικολογικές χειρουργικές παθήσεις
- Συχνότερες διαταραχές της εμμήνου ρύσης

- Γενικές γνώσεις για τη σημαντική περίοδο της ζωής της γυναίκας την κλιμακτήριο εμμηνόπαυση

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται υπό μορφή διαλέξεων (13 δίωρες).

Εργαστηριακό Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση των φοιτητών (13 δίωρες) διεξάγεται σε Μαιευτικές Κλινικές Νοσοκομείων στα τμήματα: Αίθουσα τοκετών, Εξωτερικά μαιευτικά και γυναικολογικά ιατρεία κύησης υψηλού κινδύνου, ηεχωϊδων και γυναικολογικών παθήσεων, ώστε οι φοιτητές να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν όσα διδάχθηκαν στα πλαίσια της θεωρητικής διδασκαλίας

Συνολικά 52 ώρες θεωρητική διδασκαλία και πρακτική-κλινική άσκηση σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Μητρότητας - Γυναικολογική Φροντίδα Υγείας. McKinney Slone Emily, James Rowen Susan, Murray Smith Sharon, Nelson Ann Kristine, Ashwill Weiler Jean Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 1^η έκδοση/2020.

53446	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Τα παιδικά ατυχήματα αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου στην παιδική ηλικία. Τα τελευταία χρόνια αφού έχει γίνει πια αποδεκτό πως τα ατυχήματα και κύρια τα παιδικά και οι δηλητηριάσεις, δεν οφείλονται σε έλλειψη τύχης, αλλήλ σε ανθρώπινο λάθος, σε αμέλεια, σε άγνοια ή περιφρόνηση του κινδύνου, αποτελούν πρώτιστη φροντίδα των υπηρεσιών υγείας όλων των προηγμένων χωρών και γίνονται μεγάλες προσπάθειες για την πληρέστερη μελέτη των αιτίων, της επιδημιολογίας, αντιμετώπισης και κυρίως της πρόληψης, ενώ παράλληλα συστήνονται ειδικά κέντρα όπου τα θύματα των ατυχημάτων αντιμετωπίζονται συντονισμένα και έγκαιρα από ομάδες ειδικών λειτουργών της Υγείας.

Περιεχόμενο

Α' Διδακτικό μέρος: Θεματολογία - μαθησιακοί στόχοι. Η θεματολογία και οι μαθησιακοί στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων έχουν ως σκοπό να

επισημάνουν τις προόδους κύρια στην πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων αλλήλ και στην αντιμετώπιση του τραυματία:

Εισαγωγή. Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων

- Ορισμός του ατυχήματος.
- Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων.
- Αιτίες αυξημένου κινδύνου των παιδιών στα ατυχήματα.

Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων

- Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη.
- Αρχές για την πρόληψη των ατυχημάτων στα παιδιά.
- Βασικοί άξονες για την πρόληψη των ατυχημάτων από την ΠΟΥ.

Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

- Επιδημιολογικά στοιχεία.

- Η παθογένεια των συνεπειών από τα ατυχήματα.
- Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

Οικιακά ατυχήματα

- Πτώσεις, τραυματισμοί.
- Πνιγμός, πνιγμονή, ξένα σώματα.
- Εγκαύματα, ηλεκτροπληξίες.
- Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων στο σπίτι.

Δηλητηριάσεις

- Το είδος και ο τρόπος που δηλητηριάζονται τα παιδιά.
- Οδηγίες για την πρόληψη των δηλητηριάσεων στα παιδιά.
- Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση δηλητηρίασης στα παιδιά.

Ατυχήματα στους χώρους αναψυχής

- Πνιγμός, πρώτες βοήθειες σε περίπτωση πνιγμού.
- Πτώσεις και τραυματισμοί.
- Δήγματα ζώων, φιδιών, εντόμων, αρθροπόδων.
- Ατυχήματα στα σχολεία και στους παιδικούς σταθμούς.
- Ατυχήματα στις παιδικές χαρές.

Τροχαία ατυχήματα.

- Οι αιτίες για την αυξημένη συχνότητα των τροχαίων ατυχημάτων στα παιδιά.
- Οι σοβαρότερες παραβιάσεις των οδηγών.
- Τα οίονονευματώδη και τα φάρμακα ως αιτίες αύξησης των τροχαίων ατυχημάτων.
- Πώς πρέπει να ταξιδεύουν τα παιδιά, παιδικά καθίσματα και ζώνες ασφάλειας.
- Το κατάλληλο ποδήλατο και οι κανόνες για ασφαλή ποδηλασία.
- Κυκλοφοριακή αγωγή για παιδιά.
- Γενικά προληπτικά μέτρα κατά των τροχαίων ατυχημάτων.

Επαγγελματικά ατυχήματα

- Μέτρα πρόληψης επαγγελματικών ατυχημάτων.
- #### **Περιβαλλοντικά ατυχήματα**

- Σεισμοί, προληπτικά μέτρα αντισεισμικής προστασίας.
- Πυρκαγιές, πλημύρες, τυφώνες. Μέτρα πρόληψης.

Μη ταξινομήσιμα ατυχήματα

- Αυτοκτονίες, προληπτικά μέτρα κατά της αυτοχειρίας των νέων.
- Ατυχήματα από λήψη οίονονευματωδών και χρήση εξαρτησιογόνων.

Το παιδί μετά το ατύχημα – αντιμετώπιση

- Πρώτες βοήθειες, η «χρυσή ώρα» του τραυματισμένου παιδιού.
- Επείγουσα κλινική εξέταση (ABCDE).
- Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση.
- Μεταφορά του τραυματία – παιδιού στο Νοσοκομείο.

Β' Άσκηση - μαθησιακοί στόχοι: Σε συνεργασία με τα κατάλληλα κέντρα των Παιδιατρικών Νοσοκομείων και το ΕΚΑΒ εκπαιδεύονται οι φοιτητές στις πρώτες βοήθειες, στην Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) και στις μεθόδους αντιμετώπισης των τραυματιών και άηλων επείγουσών καταστάσεων. Στην αρχή και στο τέλος της άσκησης πραγματοποιούνται συγκριτικά δοκιμασίες αξιολόγησης.

Εκπαιδευτικές μέθοδοι

Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις - απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση, εκπαιδευτικό βίντεο/CD, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινικοφροντιστηριακή άσκηση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα

«Παιδικά ατυχήματα», Κωνσταντίνος Τσουμάκας, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2006.

53473	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευάγγελος Κωνσταντίνου, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2,5	

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτηθούν γνώσεις σχετικά με το αντικείμενο της ορθοπαιδικής- τραυματολογίας (παθολογία- κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος) και οι φοιτητές να αναπτύξουν γνώσεις και κλινικές δεξιότητες στα ειδικά θέματα της ορθοπαιδικής νοσηλευτικής. Πρόκειται για κατ'επιλογήν μάθημα και είναι ενταγμένο στο 8^ο εξάμηνο.

Μαθησιακοί στόχοι

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Ορθοπαιδική Νοσηλευτική.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο της Ορθοπαιδικής Νοσηλευτικής
2. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς που πάσχουν από ορθοπαιδικά προβλήματα

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στην ορθοπαιδική και την ορθοπαιδική νοσηλευτική.
- Ασθενής με οστεοπόρωση, σύνδρομο ευπάθειας, σαρκοπενία, άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών.
- Ασθενής με κάταγμα ευθραυστότητας (ισχίου, σπονδύλων, Colles).
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα κάτω άκρου.
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα άνω άκρου.

- Ασθενής με αρθρίτιδα- ολική αρθροπλαστική.
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα της σπονδυλικής στήλης.
- Ασθενής με πολλαπλά κατάγματα/ τραύματα.
- Ασθενής με αθλητικές κακώσεις.
- Μυοσκελετική ανάπτυξη των παιδιών και παιδοορθοπαιδική νοσηλευτική.
- Ασθενής με νεοπλασίες του μυοσκελετικού συστήματος.
- Ασθενής με λοίμωξη του μυοσκελετικού συστήματος.

Κλινική άσκηση

Η κλινική πρακτική άσκηση γίνεται σε τμήματα ορθοπαιδικής και τραυματολογίας.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων κάθε ενότητας αξιολογείται με γραπτές εξετάσεις, με την ανάθεση γραπτής εργασίας και με επίδειξη δεξιοτήτων κατά την κλινική άσκηση του μαθήματος.

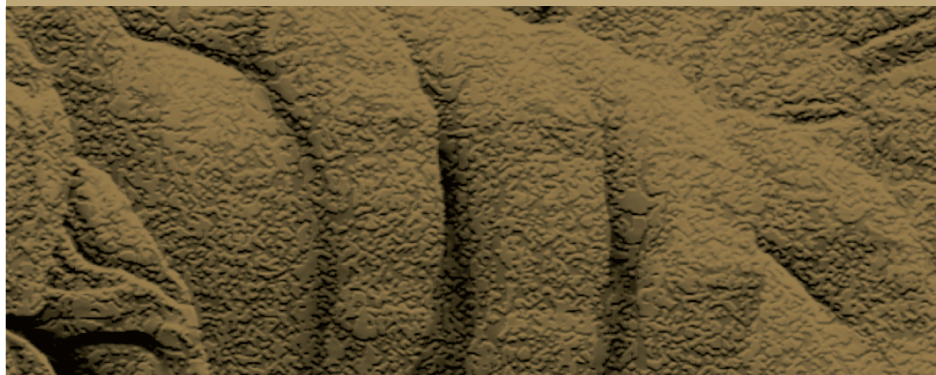
Συγγράμματα

1^η επιλογή: Βασικές γνώσεις Ορθοπαιδικής Σ. Προβελήγγιος Εκδότης: Παρισιανού Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα, 1^η έκδοση/2005

2^η επιλογή: Βασική Ορθοπαιδική και τραυματολογία D.J. Dandy, D.J. Edwards

Εκδότης: Παρισιανού Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα, 5^η έκδοση/2009

μεταπτυχιακά

μεταπτυχιακές
σπουδές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ είναι ένα από τα πρώτα Τμήματα που οργάνωσε και λειτούργησε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 λειτουργεί τα παρακάτω ΠΜΣ:

ΠΜΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΘΕΣΕΙΣ (ελάχιστος αριθμός – μέγιστος αριθμός		Τέλη φοίτησης
Διαχείριση Κρίσεων & Μαζικών Καταστροφών και Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας	Δημόσια Υγεία	5 -12	2.000 ευρώ συνοδικά	
	Κοινωνική Νοσηλευτική	5-12	500/ εξάμηνο	
	Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας	5-12		
Εξειδικευμένη Ανακουφιστική Φροντίδα και Προηγμένη Νοσηλευτική Ογκολογία	Παιδιατρική Ανακουφιστική Φροντίδα	7-15	2.000 ευρώ συνοδικά	
	Ανακουφιστική Φροντίδα Ενηλίκων	7-15	500/ εξάμηνο	
	Προηγμένη Φροντίδα και Ηγεσία στη Νοσηλευτική Ογκολογία	7-15		
Εφαρμοσμένη Νοσηλευτική Επιστήμη	Πρόληψη και Έλεγχος Λοιμώξεων	5 - 10	2.000 ευρώ συνοδικά	
	Νοσηλευτική Διαχείριση Παιδιών και Ενηλίκων με Σακχαρώδη Διαβήτη	5 - 10	500/ εξάμηνο	
	Νεφρολογική Νοσηλευτική	5 -10		
Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική	Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική	5-10		
	Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νόσων	5-10	2.000 ευρώ συνοδικά	
	Χειρουργική Νοσηλευτική	5-10	500/ εξάμηνο	
Προηγμένη Παιδιατρική Νοσηλευτική Φροντίδα	Προηγμένη Επείγουσα και Εντατική	7 -15	3.000 ευρώ συνοδικά	
	Παιδιατρική Νοσηλευτική Φροντίδα	7 - 15	750/ εξάμηνο	
	Προηγμένη Νεογνολογική Νοσηλευτική Φροντίδα			
Ψυχική Υγεία	-	12 - 18	3.000 ευρώ συνοδικά 750/ εξάμηνο	

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κάθε Ιούνιο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος, προκήρυξη για εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ.

Οι αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά κατατίθενται μέσω της Υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων ΕΚΠΑ (<https://eprotocol.uoa.gr/>) σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΑ ΠΜΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων:

Επιστημών Υγείας και αντιστοίχων Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Νοσηλευτικής καθώς και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας των ΤΕΙ, συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Τέλος, στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 και τις προβλέψεις των Κα-

νονισμών των αντίστοιχων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ειδικότερα η επιλογή πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια και οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακα με σειρά κατάταξης μέχρι την συμπλήρωση του ανώτατου αριθμού προκηρυχθεισών θέσεων.

- Βαθμός πτυχίου
- Μέσος όρος βαθμολογίας σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα
- Προηγούμενη σχετική εργασιακή/κλινική εμπειρία
- Προφορική συνέντευξη

Ο ελάχιστος αριθμός προκειμένου να πραγματοποιηθεί κάθε Ειδίκευση αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα. Στις περιπτώσεις που στο τέλος των εγγραφών διαπιστωθεί ότι σε κάποια ειδίκευση του ΠΜΣ, δεν έχει συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να μεταφέρουν εντός μίας εβδομάδας την αίτησή τους σε άλλη ειδίκευση του ιδίου ΠΜΣ και να εγγραφούν σε αυτή ως υπεράριθμοι.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στα ΠΜΣ του Τμήματος που οδηγούν στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας και της κλινικής / πρακτικής άσκησης.

Στα ΠΜΣ του Τμήματος υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν: α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζο-

νται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό προϋποθέσεις όπως αναφέρονται αναλυτικά στο ΦΕΚ κάθε ΠΜΣ.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιρών κ.λπ. είναι υποχρεωτική.

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων,

Τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ.

Η καταβολή διδάκτρων γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Σε περίπτωση διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή τα δίδακτρα δεν επιστρέφονται.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όπως περιγράφεται με το άρθρο 86 του Νόμου 4485/2017.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

Εισαγωγή

Από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 λειτουργεί το Διαπανεπιστημιακό-Διατμηματικό ΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» με Συντονιστικό Τμήμα το Τμήμα Νοσηλευτικής, και επανιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Το νέο Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» (ΦΕΚ 3279-Τ.Β'-2018, ΦΕΚ 3008 Τ.Β'2023) περιλαμβάνει τα ακόλουθα Συνεργαζόμενα Τμήματα: Τμήμα Νοσηλευτικής (Συντονιστικό Τμήμα) και Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας, Τμήμα Πληροφορικής και Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά.

Αρμόδια όργανα διοίκησης του ΔΠΜΣ είναι η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ), η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και ο Διευθυντής. Η Γραμματεία του ΔΠΜΣ βρίσκεται στο Τμήμα Νοσηλευτικής.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης ορίζεται σε 3 ακαδημαϊκά εξάμηνα στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Αντικείμενο

Το ΔΠΜΣ με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας – Πληροφορική της Υγείας» («Health Care Management-Health Informatics») εφοδιάζει

τα στελέχη των υπηρεσιών υγείας με την δυνατότητα αναλυτικής στρατηγικής σκέψης αλλά και σημαντικά διοικητικά εργαλεία προκειμένου να είναι σε θέση να καινοτομούν και να ηγούνται των μελλοντικών εξελίξεων στο τομέα της φροντίδας υγείας. Ο συνδυασμός ακαδημαϊκού τρόπου σκέψης και τεκμηρίωσης με την χρήση πρακτικών και ρεαλιστικών επιχειρησιακών στρατηγικών στον τομέα της υγείας θα βοηθήσει τα στελέχη των υπηρεσιών υγείας να αναπτύξουν τεχνικές αποτελεσματικής διοίκησης και ηγεσίας, να επανασχεδιάσουν, καινοτομώντας, τον τρόπο παροχής υπηρεσιών υγείας, με έμφαση στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του συστήματος υγείας.

Επίσης, οι απόφοιτοι θα εφοδιασθούν με όλες εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, στα θέματα επικοινωνίας, δικτύων, βάσεων δεδομένων, πληροφοριακών συστημάτων υγείας, ηλεκτρονικών φακέλων ασθενών, συστημάτων υποστήριξης λήψης αποφάσεων, σημάτων και εικόνων που θα τους επιτρέπουν να επεξεργάζονται με συστηματικό τρόπο όλες εκείνες τις πληροφορίες που τους είναι αναγκαίες προκειμένου να παρέχουν ποιοτικότερη φροντίδα υγείας. Παράλληλα, η εξοικείωση τους με το πεδίο της πληροφορικής θα καλύψει υπολογιστικές και πληροφοριακές πηγές των διαδικασιών και των δομών των υπηρεσιών υγείας ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο καλύτερα την μελέτη των διαδικασιών της νόσου και της λήψης αποφάσεων.

Απονεμόμενοι τίτλοι

Το ΔΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις Ειδικεύσεις:

1. Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
2. Πληροφορική της Υγείας

Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων

Στο ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας – Πληροφορική της Υγείας» γίνονται δεκτοί

πτυχιούχοι πανεπιστημίων των Συνεργαζόμενων Τμημάτων και συναφών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τις Ειδικεύσεις του ΔΠΜΣ.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Διιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε πενήντα (50) συνολικά και στις 2 Ειδικεύσεις ανά ακαδημαϊκό έτος.

Δίδακτρα

Για τη συμμετοχή τους στο ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας – Πληροφορική της Υγείας» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 2.000 ευρώ συνολικά (680 στο Α' εξάμηνο, 660 στο Β' εξάμηνο και 660 στο Γ' εξάμηνο). Απαλλοτρίωνται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

Τον Ιούνιο κάθε έτους, με απόφαση της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα των συνεργαζόμενων Τμημάτων και των Ιδρυμάτων προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΔΠΜΣ. Οι αιτήσεις για συμμετοχή στο ΔΠΜΣ κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της Υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων ΕΚΠΑ (<https://eprotocol.uoa.gr/>, επιλογή 5). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ κα Μάρθα Χαραλαμπίδου (τηλ.: 210746192) και να επισκεφθούν το site: https://www.nurs.uoa.gr/metapytychiakes_spydes/diidyrymatiko_programma_metapytychiakon_spydon/

curriculum

Historical Perspective

The Department of Nursing was established in 1979 with a four-years study program as part of the School of Medicine of the National and Kapodistrian University of Athens and its first opening was at the academic year 1980-81.

Since the academic year 1983-84, the Department of Nursing became equal with the other Departments of the University according to the law for the Higher Educational Institutes, the 2424/83 decision of the Council of State, the BI.959/22-8-83 Ministry Decision and the since 25-7-83 decision of the senate of the National and Kapodistrian University of Athens. Since then, the Department of Nursing was included in the School of Health Sciences as an independent department.

Since the academic year 2005-2006, the Academic training of the students of the Military Nursing Academy is offered by the Department of Nursing of the National and Kapodistrian University of Athens, while the military training is offered in the Military Academy according to their internal schedule.

MISSION

The Nursing Science together with the Medicine, Dentistry and Pharmacy, consist the Health Sciences. The Department of Nursing aims at the spherical education of nurses as scientists. The subjects of the theoretical and practical education refer to the prevention, treatment and rehabilitation of the healthy or ill people, their family and the community.

THE PLACE

The Department of Nursing is established at the building located at 123 Papadiamantopoulou Str. in Goudi. The building includes 4 teaching

rooms, 7 laboratories, 21 offices and some more space for secondary purposes. The Secretariat of the Department is located at the University buildings at 1a Dilou Street (Goudi, tel. 210-7461402).

ORGANIZATION AND FUNCTION

The personnel of the Department of Nursing is distributed in 5 sections:

- Basic Science Section
- Section of Internal Medicine – Nursing
- Section of Surgical – Nursing
- Section of Public Health
- Section of Psychiatric Health and Science of Behavior

ELECTED GOVERNING BODY

President: Professor Pavlos Myriantheys

Vice President: Professor Dafni Kaitelidou

Sections Directors

Public Health: Professor Athena Kalokairinou

Psychiatric Health & Behavioral Sciences: Professor Evmorfia Koukia

Internal Medicine-Nursing: Professor Margarita Giannakopoulou

Basic Sciences: -

Surgical-Nursing: Professor Konstantinos Birbas

THE DEPARTMENT OF NURSING COMPRISES THE FOLLOWING LABORATORIES & SECTIONS:

Laboratories

- Section of Internal Medicine-Nursing
 - Clinical Nursing Skills Laboratory

- Pediatric Research Laboratory
- Infections Disease Laboratory
- Section of Basic Sciences
 - Biology-Biochemistry Lab
 - Anatomy-Histology-Embryology Lab
 - Physiology and Clinical Neurophysiology Lab
- Section of Public Health
 - Prevention
 - Demography
 - Clinical Epidemiology
 - Health Informatics
 - Center for Health Services Management and Evaluation
 - Biostatistics
 - Laboratory of Community Health Nursing
- Section of Psychiatric Health & Behavioral Sciences
 - Psychopathology-Neuropsychology. Unit of Social Psychiatry-Center for Psychiatric Health
- Section of Surgical Nursing
 - Lab of Pulmonary function testing, Bron-

choscopy and Hyperbaric Medicine. Sleep Unit and Center for the Evaluation and Identification for the need of Respiratory Support.

- Lab of vascular access

Hospital Sections

- Section of Internal Medicine-Nursing
 1. Department of Internal Medicine
 2. Department of Pediatric, including
 - Pediatric Clinic
 - Unit of Endocrinology, Metabolism and Diabetic Center
 - Unit for Clinical Genetics
 - Unit for Pediatric Gastroenterology, Diet and Obesity
 3. Unit for the Study and Investigation of Respiratory Diseases Pediatric
- Section of Surgical-Nursing
 1. Department of Surgery
 2. Intensive Care Unit

CURRICULUM
FOR THE UNDERGRADUATE DEGREE IN NURSING
COURSES PER SEMESTER

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
FIRST SEMESTER					
COMPULSORY					
Anatomy I	2	1			3
Histology-Embryology	2	1			3
Biochemistry	3				3
Cell Biology	2	1			3
Biostatistics	2		2		4
Introduction to Nursing	2			2	4
ELECTIVES					
Bioethics	2				2
Introduction to Informatics and Data Analysis	2	2			4
Transcultural Nursing	2				2
SECOND SEMESTER					
COMPULSORY					
Anatomy II	2	2			4
Physiology I	3				3
Health Informatics	2	2			4
Fundamentals of Nursing I	3	3			6
Health Economics focused on Nursing Care	3				3
Legislation and Ethics in Nursing	3				3
ELECTIVES					
Human Genetics	2				2
Biology of Behavior	2				2
Health Sociology	2				2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
THIRD SEMESTER					
COMPULSORY					
Physiology II	3				3
Pharmacology - Clinical Pharmacology	2			2	4
Fundamentals of Nursing II	2			4	6
Community Nursing I	2			8	10
Microbiology	2	1			3
First Aid	2			2	4
ELECTIVES					
Nursing/Biomedical Terminology	2				2
Biomedical Informatics & Technology	2				2
Clinical Nutrition	2				2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
FOURTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Internal Medicine I	2			5	7
Organization and Management of Nursing Care Plan	2		1	4	7
Physical Examination - OSCE	2			2	4
Health Psychology	2		1		3
Infection Control Nursing	1			4	5
Applied Epidemiology and Prevention	2	2			4
ELECTIVES					
Occupational Health	2			1	3
Health Information Systems	2				2
Communication Skills	1		1		2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
FIFTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Internal Medicine II	2			5	7
Surgery	3			4	7
Medical Nursing I	3			5	8
Surgical Nursing I	2	2		4	8
Health Services Management and Quality Assurance	3				3
Gerontology Nursing	2			4	6
ELECTIVES					
Rehabilitation Nursing of Patients with Chronic Diseases	1			2	3
Oncology Nursing	2			2	4
Neurological/Neurosurgical Nursing	1			2	3

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
SIXTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Psychiatric	3			6	9
Medical Nursing II	3			5	8
Surgical Nursing II	2	2		7	11
Community Nursing II	2			4	6
Pediatrics	2			3	5
Research Methodology and Evidence Based in Nursing	2		1		3
ELECTIVES					
Nephrology Nursing	1			2	3
Cardiovascular Nursing	2			2	4
Pulmonology-Nursing of Pulmonary Diseases	2			1	3
*Acquisition of clinical experience	-				-

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
SEVENTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Pediatric Nursing	2	1		4	7
Emergency Medicine & Intensive Care	2			4	6
Emergency Nursing & Intensive Care	2			4	6
Pediatrics	4			2	6
Nurse Anesthesiology	2			2	4
ELECTIVES					
Liaison Psychiatric Nursing	2				2
Complementary Therapies	1		1		2
Pulmonology-Nursing of Pulmonary Diseases	1			1	2
Mechanical Ventilation	1			1	2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
EIGHT SEMESTER					
COMPULSORY					
Nursing Management	2		1	3	6
Clinical Nursing (Practice)				16	16
Palliative Care	2			1	3
Legislation and Nursing Responsibility	2				2
ELECTIVES					
Evidence Based in Nursing Practice	1	1			2
Nursing Problems of Children with Chronic Disease	2			2	4
Emergency Medicine	2			2	4
Psychosocial Rehabilitation	2				2
Pediatric Trauma and intoxications	1			1	2
Orthopaedic Nursing	1			2	3
Maternal and Gynaecological Nursing	2			2	4

COURSE DESCRIPTION

Anatomy I

The aim of this course is to provide basic understanding and working knowledge of the structure and organization of the skeleton with the structure of the joints, the understanding of the topography of the muscles, the clinical recognition of the nerve and muscle function and its relationship to competing and competing muscles. Understanding the arterial and venous network of extremities-abdomen-chest-head-neck and learning the points of arterial palpation, venous and arterial puncture. Description of the Central Nervous System, the Peripheral Nervous System, the cranial and spinal nerves, the meninges, the cerebrospinal fluid and the vascularity of the brain.

Anatomy II

The objective of this course is to provide a basic understanding and working knowledge of the clinical anatomy, histology and embryology, and to give the students a concise account of the development of the human body. The material selected for inclusion is related to the organization and function of the human respiratory, cardiovascular, digestive, urinary, reproductive and endocrine system and tissue. Also, the structure and function for understanding gross anatomy and an explanation of many of the congenital anomalies that are seen in clinical practice.

Applied Epidemiology and Prevention

The course aims at the understanding of mortality and morbidity, the individual's characteristics (constitutional, environmental, behavioral), which influence the occurrence of disease (risk factors) and finally the measures of comparison, as well as the notions of the confounder or modifier. Upon completion of the course the student should be

able to understand an epidemiologic study.

The aim of the course is: a) to understand the philosophy of prevention, its characteristics and to compare it to therapeutics, b) to evaluate its contribution to disease control and to the decrease of morbidity and mortality, as well as the promotion of health, c) to study the main preventive programs implemented in Greece, d) to propose further preventive measures for the most important health problems.

*Acquisition of Clinical Experience

The course focuses on the development and cultivation of the appropriate skills of students in implementing the basic principles of Nursing science in clinical practice. Students as members of the multidisciplinary care team are trained to be able after the completion of their studies, to take the responsibility of providing, coordinating and maintaining the continuity of nursing care.

Biochemistry

The aim of the course is to analyze the biochemical processes occurring in mammalian cells, to relate the biochemical events at the cellular level to the physiological processes occurring in the organism and to present examples of deviant biochemical processes in human disease.

Bioethics

This course is designed to provide students with frameworks for approaching ethical issues and to enhance the students understanding of ethical issues in nursing and health care.

Biology of Behavior

Biological mechanisms and brain areas regulating behavior:

- Neurobiology of stress and addiction.

- Hormonal influences on reproductive and feeding behavior.
- Learning & Memory.
- Sex differences in cognitive abilities.

Biomedical informatics and Technology

This subject will provide to the student the understanding of the principles of Biomedical technology devices as these are encountered in the hospital and health care environment. The emphasis is given on principles of Biomedical informatics, biomedical Technology and bioinformatics, signal Processing Principles, imaging Devices, tomography Devices, safety issues, introduction to Bioinformatics.

Biostatistics

This course provides an introduction to basic statistical procedures used in health care research. It also provides the basic knowledge necessary for the comprehension of variability in biological phenomena as well as for the classification, analysis, evaluation, description and display of data.

Cardiovascular Nursing

The course aims to prepare students for assessment of cardiovascular function, how to incorporate assessment of cardiac risk factors into the health history and physical assessment of the patient, how to use assessment parameters appropriate for determining the status of cardiovascular function, how to identify the clinical significance and related nursing implications of the various tests and procedures used for diagnostic assessment of cardiac function.

Cell Biology

The aim of the course is to help students understand the mechanisms underlying the phenomena of life. It includes the following topics: Macromolecules, basic techniques for the study of cells, biological membranes, cellular interactions, synthesis of DNA, RNA and proteins, cytoskeleton,

mitochondria and chloroplasts, cell cycle and its control, biology of cancer.

Clinical Nursing (Practice)

The course aims to the implementation by the students in clinical practice of the knowledge acquired during their studies. Emphasis is given in the development of critical thinking and clinical skills according to the nursing care and education of patients and their family, based on the principles of Nursing Process.

Clinical Nutrition

The purpose of the course is an introduction to the science of nutrition. Upon successful completion of the course, the student will be able to understand the role of nutrition in human health. Also process of nutritional care as clinical practice in formulating an appropriate dietary intervention.

Communication Skills

Purpose of this course is to sensitize students to the dynamics involved in the patient-health care provider relationship and to develop specific communication skills that will help nurses to understand effectively, support and collaborate with patients and family members throughout the course of the disease.

Community Nursing I

This course focuses on the theories and principles underlying current community health nursing practice. The focus of care is on family and community. Particular emphasis is placed on assessing and intervening for and with a target population. The nursing role is developed with emphasis on health maintenance, health promotion and disease prevention, as facilitated by health education and appropriate use of community resources. Critical inquiry using research and epidemiological processes is fostered by didactic and clinical learning experiences.

Community Nursing II

This course focuses on the role of community health nursing practice in relation to populations with special health needs. Particular emphasis is placed on assessing and intervening with individuals and groups with special health needs, such as home nursing, transcultural nursing, disaster nursing, etc.

Complementary Therapies

Main purpose of the subject is to give students the change to learn about the scientific background of complementary treatments, through current long-term research and critical evaluation. It will also promote integrative and critical thinking, optimizing the offered healthcare.

Emergency Medicine and Intensive Care Emergency Nursing and Intensive Care

These courses focus on the care given to patients with urgent and critical needs. The emergency care is viewed as a holistic concept that includes the patient, the family and significant others. An emphasis is given in the physiological and psychological homeostasis.

Evidence Based in Nursing Practice

This course provides an introduction to evidence-based practice and the critical appraisal of best evidence literature. Students learn to formulate clinical questions in answerable format, search for and identify best evidence, and appraise that evidence for rigor and applicability to a clinical problem. Best evidence consists of pre-appraised individual studies and overviews. Basic principles of scientific inquiry, quantitative and qualitative research methods and research ethics are introduced in the context of clinically relevant research.

Emergency Medicine

The aim of the course is to introduce the principles of patient management in emergency situations

and specifically in hospital emergency departments.

That is to provide appropriate knowledge and clinical skills regarding a variety of clinical situations including medical, surgical and trauma conditions.

Specific emphasis is given on nursing evaluation, triage and initial therapeutic measures and management decisions in an emergency department environment.

First Aid

The course instructs students on the actions that have to be taken in an emergency situation. Topics include: emergency resuscitation measures, patients with hemorrhage due to trauma and hypovolemic shock, heat stroke, cold injuries, anaphylactic reaction, poisoning etc.

Fundamentals of Nursing I, II

The courses focus on the actions basic to nursing practice-those commonly planned and implemented to meet the healthcare needs of individuals at any age, at any point along the health-illness continuum. The nursing actions include taking vital signs, and the health history, assessing health needs, maintaining safety, administering medications, following aseptic techniques to prevent and control the spread of microorganisms, and providing perioperative care.

Gerontology Nursing

The aim of this course is to give students the essential knowledge in order to recognize and understand problems faced by older people and their caregivers. It will facilitate the student's ability to identify and use therapeutic interventions effectively. Emphasis is given on legal and ethical issues in the care of older people.

Health Economics focused on Nursing Care

To give the student a basic understanding of the fundamentals of economy theory and of the

economic forces that determine behavior in the health sector. Elements of demand and supply for health care, income and price determination, output measurement, and assessment are discussed.

Health Informatics

The course offers a broad coverage of the multidisciplinary and inter-disciplinary area of Health Informatics. Applications of the Hospital Information Systems, Nursing Systems, Biostatistical Analysis Tools, Expert and Diagnostic Systems as well as Computer Imaging, Bio-medical Signal Processing and of Multimedia Education Systems are introduced both during the lectures and the laboratory classes.

Health Information Systems

Health Informatics aims at the process of collection and data processing for the extraction of information dealing mainly with data of hospitalized patients. The HIS course studies the methodology of designing systems, the software development, the application of information systems and the way of assessing them. Special emphasis will be given to the clinical and the administrative subsystems of the Hospital Information Systems. Existing HIS will be demonstrated. Development of an HIS sample will be performed using a data base development system.

Health Psychology

The purpose of the course is to provide knowledge that will contribute to an effective interaction with patients and families under various conditions of illness and health. Special emphasis will be given to the psychosocial care of adult and child patients facing chronic and life threatening disease. In addition, the course will provide opportunities for the development of active listening skills that will facilitate communication among nurse, patient, family members and colleagues.

Health Services Management and Quality Assurance

The study of health services for the purpose of preparing students as potential leaders in nursing administration to function in hospitals, public health and order care delivery agencies.

This course focuses on the concept of quality assurance, the accountability on the part of the health professions to society for the quality, appropriateness, and cost of health services provided.

Health Sociology

Comparison and contrast of the biomedical and the psychosocial holistic model for the total comprehension of health and illness.

Histology - Embryology

The aim of this course is to provide a basic understanding of the description-identification and search of the lymphatic network and lymph node groups-stations. Description of the Central Nervous System, the Peripheral Nervous System, the cranial and spinal nerves, the meninges, the cerebrospinal fluid and the vascularity of the brain. Histological structure of muscle-muscle cells, muscle spindles, Golgi bodies. Histological structure of bones (solid-spongy), cartilage, adipose tissue, blood products. Histological structure of arteries, veins, lymph vessels and lymph nodes. Tiny structure of the brain, spinal cord and nerves. Embryonic evolution zygote-molecule-blastocyst-embryoblast-trophoblast. Early and late fetal period. Pregnancy - placental umbilical cord. How the skeletal and muscular system develops during embryogenesis. Development of the nervous system - neuridosis (formation of the neural plate, the nerve folds, the neural crest and the neural tube).

Development of neurons and microglia. Cell phases during embryonic development.

Human Genetics

Aim of the course is the understanding of the mechanisms of human genetic diseases, both monogenic and polygenic, as well as those due to chromosomal aberrations. The basis and social and ethical questions arising during genetic counseling are discussed. Methods such as linkage analysis and positional cloning are also presented.

Infection Control Nursing

The course gives the necessary theoretical and clinical knowledge for the recognition of the risk factors for Nosocomial infections which are transmitted to patients and personnel. Special emphasis is given to high risk hospital sections (ICU, operating rooms etc).

Internal Medicine I, II

The aim of these courses is to present the essential knowledge of current internal medicine (pathophysiology, clinical manifestations, therapeutic modalities). Emphasis is given to assessment of symptoms and signs of human diseases and introduction to health history, diagnostic procedures and management of the most common disease entities.

Introduction to Informatics and Data Analysis

The course introduces the basic notion of informatics, Computer Science and Information Science. The students acquire knowledge and experience in using Computer Systems by learning operating systems, application and programming computer tools from a user-oriented point of view.

Introduction to Nursing

The course explores the foundations for nursing practice from the perspective of the nurse and of a holistic understanding of the individual. Students of nursing are introduced to an evolving,

challenging and rewarding profession and discipline and are provided with a knowledge base to ground the development of caregiving skills and professional relationships and behaviors.

Legislation and Ethics in Nursing

This course introduces the legal process, the roles and responsibilities of the multi-disciplinary nurse and forensic professionals, and the civil and criminal applications of forensic nursing in the judicial process. The course will prepare nurses to interface with the legal system. The recognition, collection, analysis and preservation of physical evidence are presented. The sources of law, legal systems, civil and criminal systems, interaction between the law and forensic science in the courtroom, fact versus expert witness, and tasks of the fact finder will be reviewed. Specific forensic nursing competencies for professional caring practice will be applied to discussion of medical-legal issues.

The aim of this course is to extend the knowledge base of professional nursing to include ethical practice. The student will become familiar with human rights that concern health care. It focuses on the recognition of ethical issues as they arise in nursing practice and on the application of critical thinking in ethical decisions.

Legislation and Nursing Responsibility

This course introduces the legal process, the roles and responsibilities of the multi-disciplinary nurse and forensic professionals, and the civil and criminal applications of forensic nursing in the judicial process. The course will prepare nurses to interface with the legal system. The recognition, collection, analysis and preservation of physical evidence are presented. The sources of law, legal systems, civil and criminal systems, interaction between the law and forensic science in the courtroom, fact versus expert witness, and tasks of the fact finder will be reviewed. Specific forensic nursing

ing competencies for professional caring practice will be applied to discussion of medical-legal issues.

Liaison Psychiatric Nursing

The purpose of the course is to educate students in the treatment of patients of the General Hospital, who are treated in non-psychiatric sector, and show mental health problems during their treatment. Also the provision of knowledge regarding the support and education of relatives and health professionals involved in patient care. To this end, emphasis is placed on the cooperation of the Psychiatric sector with the Pathological and Surgical Sector concerning the problems of the mental health spectrum of the hospitalized patients, on the support of the nursing and medical staff of the above sectors as well as on the cooperation at educational level.

Mechanical Ventilation

The aim of this course is to introduce and teach the principles of mechanical assistance of the ventilation in emergency and critical care setting. Specifically the aim of the course is to help students to understand how a ventilator works, when and how mechanical ventilation is implemented in acute medicine. Another aim is to make mechanical ventilation easy and familiar to nursing students and give clinical skills for the everyday practice of mechanical ventilation.

Maternal and Gynaecological Nursing

The course focuses on the health issues of pregnancy, delivery and the post-partum period. Particular emphasis will be given to the role of the nurse in the management of these issues.

Medical Nursing I & II

These courses focus on the theory underlying the principles involved in the planning of nursing interventions appropriate for adults with various

complex health problems. The nursing process is used for identifying and solving health problems in order to meet a person's health care and nursing needs. Students must use critical thinking skills in their clinical practice.

Microbiology

The study of the structure and the basic characteristics of bacteria, viruses, fungi and parasite as well as host-parasite interactions. Emphasis is given to taxonomy and the virulence factor of pathogenic microorganisms (bacteria, viruses, parasites).

Nephrology Nursing

This course focuses on the role of the kidney in the regulation of fluid and electrolyte balance, acid-base balance, and blood pressure. The assessment parameters for determining the status of renal and urinary function are presented. Emphasis is given to the use of nursing process to formulate a plan of care for patients undergoing assessment of the urinary/renal system and for patients with urinary and renal health problems.

Neurological-Neurosurgical Nursing

This course provides the scientific knowledge and promotes nursing skills development concerning the holistic care of patients with neurological or neurosurgical health problems as well as the support and collaboration with family members. The course focuses on nursing assessment parameters for determining the functional status of nervous system in communicative and non-communicative patients and emphasizes in nursing care plans for patients with stroke, aneurysm, epilepsy, convulsions, nervous system infections, vertebral column injuries, increased intracranial pressure and neurodegenerative diseases.

Nurse Anesthesiology

The course focuses on various types of anes-

thetia with regard to uses, advantages, disadvantages and nursing responsibilities.

Nursing/Biomedical Terminology

The aim of the lesson is to describe and analyze the definition and meaning of Nursing and Biomedical Terminology

Nursing Management

This course analyzes nursing management across organizational settings and compares management practice across settings. Students develop collaborative managerial and writing skills.

Nursing Problems of Children with Chronic Diseases

The provision of specialized knowledge so as to achieve the comprehension of the difficulties which arise in the care of children with chronic diseases. The care of children and teenagers with life-threatening diseases requires active and holistic approach with emphasis on their physical, social and psychological care. The student must be aware of the basic principle, needs, specificities and impact of any chronic disease on the child and his family.

Occupational Health

This course addresses all levels of prevention within the scope of occupational health nursing practice. Program and policy issues are discussed using as examples the health needs of working populations such as women, shift workers and disabled workers, adolescents and aging workers. The importance of drawing on existing knowledge and research findings is emphasized, particularly as it relates to the occupational health nursing role in practice and policy decisions.

Organization and Management of Nursing Care Plan

This course aims to develop students' competence in making nursing care plans, that doc-

ument health care that Nurses are accountable for. A nursing care plan is based on the nurse/person /family /community therapeutic interaction, and is targeted on the provision of evidence based, quality continuous care. Nursing Process, internationally recognized nursing standards, and the standardized nursing terminology, are used for organizing care and documenting nursing assessment, nursing diagnoses, desired outcomes, nursing interventions (independent and collaborative) and care outcomes' evaluation. Special consideration will be given in the development of students' critical thinking for the initial and continuous collection of subjective and objective data. Management of person-centered holistic nursing care plans, using the methods of observation, interviewing, and clinical examination is emphasized.

Orthopaedic Nursing

The aim of the course is to provide the necessary knowledge related to the musculoskeletal system and how it works in health. The ability to observe, recognize and report, abnormal functioning is presented. Emphasis is given to the basic nursing skills required for a careful assessment of the individual patient's needs and plan of care.

Oncology Nursing

This course provides the student with the knowledge and understanding of concepts essential to oncology nursing. Current knowledge and research in principles of carcinogenesis and therapeutics of cancer treatment, psychosocial responses to cancer and the quality of life of the individual with cancer, and the care of the terminally ill patient (palliative care) will be presented. Ethical, legal and health care system issues which influence nursing practice in oncology will be addressed.

Palliative Care

The course will provide students with the appropriate knowledge skills and attitudes to offer

therapeutic supportive and palliative nursing care. The focus will be on understanding the philosophy and principles underpinning palliative care that is an approach that improves the quality of life of patients and families facing the problems associated with life-threatening illness, through the prevention and relief of suffering by means of early identification and impeccable assessment and treatment of pain and other problems, physical, psychosocial and spiritual. Special emphasis is given to enhance students appreciation for a team approach to patient care, especially for the terminal patient.

Pediatrics

The purpose of the course is to provide a basic knowledge of pediatric theory and practice necessary for practicing scientific nursing care. Emphasis is given to the special needs of newborn infants, children and adolescents with reference to physical, emotional, mental health and performance.

Pediatric Nursing

This course focuses on the unique health and developmental needs of infants, children and adolescents. A goal of the course is to develop perspectives on health and illness in children emphasizing family-centered care that incorporates screening, teaching and health counseling. The student will use the nursing process to provide comprehensive care to children.

Pediatric Trauma and Intoxications

Purpose: The recording of the causes and particularities of children's accidents in order to offer better organized treatment and mainly to prevent them.

Pharmacology - Clinical Pharmacology

The aim of the courses are to provide students with the necessary knowledge in order to understand the mechanism of action of drugs, their in-

teractions with the biological substrate and their applications in diseases prevention, diagnosis and therapy.

Physiology I, II

The study of the functions of the human body and its components and the chemical and physical processes involved.

Psychiatric

The course includes: introduction of psychopathology, taxonomic system concerning mental health, discussion of the organic, psychodynamic and social factors of mental illness, rehabilitation, prevention. The course is delivered through lectures and video tapes presenting case studies.

Psychosocial Rehabilitation

The course introduces the student to the basic concepts and processes of psychosocial rehabilitation of chronic mental patients and their mainstreaming into the community. The definitions, concepts and categories of psychosocial rehabilitation, are presented as well as the chronicity of schizophrenia and the characteristics of institutionalization.

Pulmonology-Nursing of Pulmonary Diseases

The aim of the course is to teach common pulmonary diseases regarding aetiology, epidemiology, pathophysiology, clinical presentation, diagnosis and treatment. Specific emphasis is given on necessary knowledge and procedures regarding nursing diagnosis and provides nursing skills in the process of care, management and treatment in patients having pulmonary diseases.

Rehabilitation Nursing of Patients with Chronic Disease

The course will consider the very complex

needs of patients with chronic diseases. The care of these individuals will be considered across care settings with particular emphasis to the age span.

Research Methodology and Evidence Based in Nursing

The aim of the course is to teach the principles of scientific knowledge. Topics examined within the framework of the course include: Epistemology as metatheory of science. Classification of sciences, the analysis of structure and function of scientific knowledge. Hypothesis, theories, concepts, scientific explanation and prognosis and the design of scientific studies and analysis of data.

This course provides an introduction to evidence-based practice and the critical appraisal of best evidence literature. Students learn to formulate clinical questions in answerable format, search for and identify best evidence and appraise that evidence for rigor and applicability to a clinical problem. Best evidence consists of pre-appraised individual studies and overviews. Basic principles of scientific inquiry, quantitative and qualitative research methods and research ethics are introduced in the context of clinically relevant research.

Surgery (Physical Examination – OSCE Objective Structured Clinical Examination)

The aim of these courses is to present the essential theoretical background related to surgical indications and classifications of general physical assessment with emphasis on fluid and electrolyte balance and disturbances, nutritional status, respiratory status, cardiovascular status,

hepatic and renal function, immunologic function and previous medication therapy. The concept of informed consent and family considerations are presented.

Surgical Nursing I, II

The purpose of these courses is to allow students to explore the needs of the adult in the surgical setting. It aims to facilitate students in applying the knowledge gained from previous courses to clinical practice. The course focuses on concepts related to care of the adult with acute care needs particularly in relation to surgical nursing from the time the patient is prepared for and instructed about the forthcoming surgical procedure, through the immediate preoperative period, into the operative phase and the recovery from anesthesia and convalescence of these individuals. Attention focuses on the psychological as well as the physiologic reactions of the patient.

Transcultural Nursing

This course explores how professional nursing interacts with the concept of culture. It is a specific cognitive specialty in nursing that focuses on global cultures and comparative cultural caring, health, and nursing phenomena. It is a body of knowledge based in anthropology and supported by nursing theory, research, and practice. The goals of transcultural nursing care is to give culturally congruent nursing care, and to provide culture specific and universal nursing care practices for the health and well-being of people or to aid them in facing adverse human conditions, illness or death in culturally meaningful ways.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΔΙΚΑΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-3501805 galev@nurs.uoa.gr giorgosalevizopoulos@gmail.com
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461480 mgiannak@nurs.uoa.gr
ΔΑΦΝΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461456 udafni@nurs.uoa.gr
ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461497 ielefs@nurs.uoa.gr
ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496, 1457 elefth@nurs.uoa.gr etheodosopoulou@yahoo.gr
ΚΑΪΤΕΛΙΔΟΥ ΔΑΦΝΗ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461470 dkaitelid@nurs.uoa.gr
ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-3501147, 210-7461496 ikakla@med.uoa.gr
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ ΑΘΗΝΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461449 athkal@nurs.uoa.gr
ΚΟΥΚΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461467 ekoukia@nurs.uoa.gr
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461484, 210-7461496 ekonstan@nurs.uoa.gr ekonstan30@yahoo.com
ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΥ ΦΛΩΡΑ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461460, 210-7461445 fmalamat@nurs.uoa.gr
ΜΑΡΙΟΛΗΣ-ΣΑΨΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	210-7461437, 210-7461442 tmariolis@nurs.uoa.gr
ΜΑΤΖΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461482 vmatziou@nurs.uoa.gr

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΜΠΙΡΜΠΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461477 kbirbas@nurs.uoa.gr birbas@otenet.gr
ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 210-3501171 pmiriant@nurs.uoa.gr
ΠΑΤΗΡΑΚΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461464 epatiraki@nurs.uoa.gr
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461466, 210-7713605 idpavlop@nurs.uoa.gr (idpavlop@yahoo.gr)
ΣΟΥΡΤΖΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461474 psourtzi@nurs.uoa.gr
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	210-7461453, 210-7461452 astam@nurs.uoa.gr

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΒΕΛΟΝΑΚΗ ΒΕΝΕΤΙΑ-ΣΟΦΙΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461435 venvel@nurs.uoa.gr
ΚΑΤΣΑΡΑΓΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461464 stkats@nurs.uoa.gr
ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-3501196 tkatsoul@nurs.uoa.gr
ΠΑΣΧΑΛΗ ΑΝΤΩΝΙΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461488 anpascha@nurs.uoa.gr
ΦΩΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ -ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461454 nikfotos@nurs.uoa.gr
ΧΑΤΖΟΥΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ (ΓΕΝΙΚΗ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ)	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461467, 210-3501426 mhadjulis@nurs.uoa.gr

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΕΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461470 pegalan@nurs.uoa.gr

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΚΥΔΩΝΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 ckydonaki@nurs.uoa.gr
ΜΑΓΓΟΥΛΙΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461438 pmango@nurs.uoa.gr
ΠΕΤΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	cpetsios@nurs.uoa.gr
ΣΤΕΡΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 psterg@nurs.uoa.gr
ΤΣΕΡΩΝΗ ΜΑΡΙΓΩ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 mtseroni@nurs.uoa.gr

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΝΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Λέκτορας Εφαρμογών)	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461445 knakakis@nurs.uoa.gr

ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΒΑΘΜΙΔΑ
Αναστασόπουλος Δημήτριος	Καθηγητής
Ανδρουλάκης Ιωάννης	Καθηγητής
*Ανθόπουλος Λάμπρος	Καθηγητής
Αποστολοπούλου Ελένη	Καθηγήτρια
+Γρηγοράκος Λεωνίδας	Καθηγητής
Βεληνάκης Εμμανουήλ	Καθηγητής
Διομήδους Μαριάννα	Καθηγήτρια
*Ιωσηφίδης Ιούλιος-Θεοδόγος	Καθηγητής
Καλλιέργης Γεώργιος	Καθηγητής
†Καρβουντζής Γεράσιμος	Καθηγητής
†Κελέκης Δημήτριος	Καθηγητής
*Κούβαρης Μιχαήλ	Καθηγητής
Κυριακού Κυριάκος	Καθηγητής
†Λανάρα Βασιλική	Καθηγήτρια
Λεμονίδου Χρυσούλα	Καθηγήτρια
†Λιρόπουλος Λυκούργος	Καθηγητής
Μαδιανός Μιχαήλ	Καθηγητής

ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΒΑΘΜΙΔΑ
Μαντάς Ιωάννης	Καθηγητής
Μανώλης Ευάγγελος	Καθηγητής
Μαυρογιάννης Χρήστος	Καθηγητής
†Μόνος Δημήτριος	Καθηγητής
Μπαητόπουλος Γεώργιος	Καθηγητής
Μπαρτσόκας Χρήστος	Καθηγητής
Μπονάτσος Γεράσιμος	Καθηγητής
Μπροκαλιάκη-Παναγουδάκη Ηρώ	Καθηγήτρια
†Παπαευαγγέλου Γεώργιος	Καθηγητής
†Παπαδόκης Νικόλαος	Καθηγητής
Παπαδάτου Δανάη	Καθηγήτρια
Πηέσσας Σταύρος	Καθηγητής
†Ραγιά Αφροδίτη	Καθηγήτρια
Σαρόγλη Γεώργιος	Καθηγητής
Σιώμος Κωνσταντίνος	Καθηγητής
Σπάρος Λουκάς	Καθηγητής
Στυλιανοπούλου Φωτεινή	Καθηγήτρια
†Τζαβάρας Αθανάσιος	Καθηγητής
Τσουμάκας Κωνσταντίνος	Καθηγητής
Φιλιππίδου Ελένη	Καθηγήτρια
Φιλντίσης Γεώργιος	Καθηγητής
Δουράτσος Δημήτριος	Αναπληρωτής Καθηγητής
Κατοστάρας Θεοφάνης	Αναπληρωτής Καθηγητής
Πλατή Χρυσάνθη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Σουμιάς Αησιόλας	Αναπληρωτής Καθηγητής
Στρατάκης Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής
Υφαντόπουλος Ιωάννης	Αναπληρωτής Καθηγητής
†Κεφαλάς Θρασύβουλος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Νομικός Ιάκωβος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Νώτης Φίλιππος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Παπαπετρόπουλος Ανδρέας	Επίκουρος Καθηγητής
Πριάμη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια
Ευσταθόπουλος Νικόλαος	Λέκτορας
Βαρδιάμπασης Νικόλαος	Λέκτορας

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	
ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΠΑΛΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	ΜΠΑΡΤΣΟΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΜΠΟΝΑΤΣΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ ΗΡΩ
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΔΑΝΑΗ
ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΜΑΡΙΑΝΝΑ	ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ-ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΡΑΓΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΚΟΥΒΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΣΑΡΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΣΙΩΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΛΑΝΑΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΣΠΑΡΟΣ ΛΟΥΚΑΣ
ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ	ΤΣΟΥΜΑΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΑΔΙΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΜΑΝΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΦΙΛΑΝΤΙΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	

ΜΕΛΗ ΕΔΙΠ				
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΒΟΥΖΑΒΑΛΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Θεωρίες Νοσηλευτικής – Ποιοτική Έρευνα στην Βασική και Προηγ- μένη Νοσηλευτική	Παθολογικός-Νοση- λευτικός	210-7461503 210-7461486
ΖΟΥΛΙΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	Πληροφορική ΠΕ	Βιοϊατρική Πληροφορική και Τε- χνολογία	Δημόσιας Υγείας	210-7461448
ΖΩΓΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	Φυσικός ΠΕ	Πληροφορική Υγείας και Τηλεκ- παίδευση	Δημόσιας Υγείας	210-7461447
ΚΑΛΑΦΑΤΗ ΜΑΡΙΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Βασική και Προηγμένη Νοσηλευ- τική Αξιολόγηση και Φροντίδα	Παθολογικός-Νοση- λευτικός (Εργ.Κλινικων/ τικών Εφαρμογών)	210-7461486
ΚΟΡΟΜΠΕΛΗ ΑΝΝΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Επείγουσα και Εντατική Νοση- λευτική	Χειρουργικός-Νοση- λευτικός	210-7461496
ΛΙΑΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ	Νοσηλευτής ΠΕ	Πληροφορική Υγείας	Δημόσιας Υγείας	210-7461448
ΜΠΟΖΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Βιολόγος ΠΕ	Βιολογία- Γενετική του Ανθρώπου	Παθολογικός-Νοση- λευτικός (Παιδιατρικό Ερευνητικό Εργαστήριο)	210-7461483
ΠΑΪΚΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Βασική και Προηγμένη Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με Νεφρική Νόσο	Παθολογικός- Νοσηλευτικός	210-7461503 210-7461486

ΜΕΛΗ ΕΤΕΠ		
ΒΙΟΛΑΚΗ ΝΑΥΣΙΚΑ (ΤΕ)	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ	210-7461485
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ (ΠΕ)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΓΟΝΚ «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ» (ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ)	210-3501616
ΔΡΟΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΠΕ)	ΤΟΜΕΑΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	210-7461442
ΚΟΝΙΑΡΗ ΕΥΗ (ΤΕ)	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΟΝΚ «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ» (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)	210-3501409
ΚΟΥΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (ΤΕ)	ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461508
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΕ)	ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461445

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	
	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ: ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ	
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ (Δ.Ε ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461441
ΠΑΤΣΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (Π.Ε. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ)	210-7461433
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Δ.Ε ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461499
ΚΑΡΒΕΛΑ ΟΥΡΑΝΙΑ (Π.Ε ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461436
ΛΙΑΠΙΚΟΥ-ΓΡΙΒΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (Υ.Ε ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ)	210-7461498
ΜΠΙΤΣΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ (Δ.Ε ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461502
ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ- ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461496
ΧΑΤΗΡΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ-ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ)	210-7461443

www.nurs.uoa.gr

2023/2024